

VEDTAKSPROTOKOLL

Fra Det norske Arbeiderpartis 63. ordinære landsmøte 7. – 10. april 2011 i Oslo Kongressenter, Folkets Hus, Oslo.

Torsdag 7. april:

SAK 1 – ÅPNING

Landsmøtet startet kl. 13.00.

Landsmøtet åpnet med et kulturelt program med Heine Totland og Heidi Gjermundsen Brock med orkester.

Helga Pedersen takket de medvirkende og overrakte en langstilket rose til hver.

Jens Stoltenberg ønsket velkommen til landsmøtet.

Kjære alle sammen

Velkommen til Arbeiderpartiets landsmøte.

På dette landsmøtet skal vi gjøre viktige vedtak.

- Vi har fått rundt 600 innkomne forslag som skal behandles. Vi skal vedta et nytt integreringspolitisk dokument og en ny kommunalpolitisk plattform. I tillegg skal vi vedta egne uttalelser om mange viktige saker.

Jeg er sikker på at dette landsmøtet vil føye seg inn i rekken av landsmøter som vil forme Norge.

La meg nevne noen eksempler:

- I 1949 vedtok vi at Norge skulle bli medlem av Nato.
- I 1969 vedtok vi retten til selvbestemt abort.
- I 1989 vedtok vi 6-års skolestart

På landsmøtet i 2005 skapte vi enigheten mellom parti og fagbevegelse om den nye pensjonsreformen.

På landsmøtet i 2007 vedtok vi målene for norsk klimapolitikk

På landsmøtet i 2009 stadfestet vi målet om 12 000 nye plasser i eldreomsorgen.

Også i år samles vi fra hele landet for å gjøre politiske valg som kommer til å prege fremtiden.

For sammen å finne de gode løsningene for landet.

For sammen å forme vårt internasjonale engasjement.

For å tenke framover.
For å vinne valg.
Vårt landsmøte varer i fire dager.

I alle fylker har det vært med samlinger og møter for å utvikle de politiske sakene.

Det blir debatt om den politiske situasjonen, valgkampen, og en rekke enkeltsaker som betyr mye for mange.

Men den store innsatsen kommer etterpå. Når vi forlater denne salen og skal tilbake til hverdagen og iverksette det dette landsmøtet vedtar.

Når vi skal følge opp i kommunestyre og bydelsutvalg, i storting og regjering – og i møte med velgerne i høst. Det er da medaljene deles ut. Det er da det gjelder.

Jeg vil ønske alle lykke til.

Herved erklærer jeg Arbeiderpartiets 63. ordinære landsmøte for åpnet.

Deretter fremførte han følgende minnetale:

Jeg vil be alle om å reise seg.

I tiden som har gått siden vi møttes sist har flere av våre tillitsvalgte og veteraner gått bort.

Med **Haakon Lies** bortgang er en historisk epoke over.

En samfunnsbygger er gått bort.

Historien om hans liv og historien om det norske samfunn gjennom det tyvende århundre er så tett vevd sammen at det er vanskelig å skille hva som påvirket Haakon Lie, og hva Haakon Lie selv påvirket.

Han var en agitator, strateg og tillitsmann.

Hans kompromissløse form og hans enorme kraft var omstridt i hans samtid. Han var en fryktet debattant og politisk motstander. Men og et menneske som nøt stor respekt.

Han var vår fremste partibygger.

Han sto i en livslang kamp for demokrati og frihet, mot diktatur og tvang. Han sloss for sine idealer og verdier helt til det siste.

Haakon Lie døde som han levde, engasjert, orientert, interessert og stadig opptatt av neste viktige sak.

Han som hadde vært med på å bygge det moderne Norge så at byggverket ikke var ferdig og var opptatt av at vi som skal fortsette arbeidet skulle ta med oss de viktigste byggsteinene: Kampen for rettferdighet. Kampen for de svakeste.

Det er arven han har gitt oss.

Det er et ruvende livsverk som står igjen.

Bjartmar Gjerde var småbrukersønnen som ikke hadde råd til skolegang utover folkeskolen, men som endte opp med å besitte flere av de fremste tillitsverv og lederposisjoner i det norske samfunnet. Bjartmar Gjerdens liv sammenfaller med nittenhundretallets store fortelling om Norge, om forvandlingen fra fattigsamfunn til velferdssamfunn.

Han var selv en del av denne fortellingen. Gjennom sitt virke i partiet og i andre verv stod han midt i arbeidet med å bygge det nye Norge.

Det var utdanningsminister Bjartmar Gjerde som fikk gjennomført den historiske loven om videregående opplæring og som bidro til at Norge i dag er blant landene med høyest utdanningsnivå i verden.

Som vår første olje- og energiminister var han blant pionerene i byggingen av Norge som moderne oljenasjon.

Livsverket til småbrukersønnen vil bli stående som en inspirasjon for alle som i dag jobber for å gjøre samfunnet bedre.

Vår bevegelse har også mistet flere tillitsvalgte og ansatte som har gjort en innsats for partiet gjennom mange år.

Tidligere stortingsrepresentanter og høyt respekterte tillitsvalgte som **Sigurd Verdal**, fra Vest-Agder, **Asbjørn Sjøthun**, fra Troms, **Aksel Fossen**, fra Hordaland, og **Per Karstensen**, fra Nordland. **Lars Tjelmeland** fra Rogaland. De var alle folkevalgte som la ned mye arbeid for sakene vi tror på.

Tidligere statssekretær i Industridepartementet, **Kari Blegen**. Personlig rådgiver for statsminister Gro Harlem Brundtland og sekretær i Arbeiderpartiets stortingsgruppe,

Ingjald Ørbeck Sørheim. Han var alltid lojal mot partiets idealer

De var begge fagpersoner som gav Arbeiderpartiet gode råd og innspill.

Liv Undheim, tidligere nestleder i Industri Energi, sovnet inn etter lang tids sykdom tidlig mandag morgen, 61 år gammel. Hun satt ni år som forbundssekretær i Norsk Kjemisk Forbund og var i 12 år en del av LOs valgte ledelse.

Tidligere forbundsleder i Forbundet for Arbeidsledere og Tekniske Funksjonærer, og tidligere statssekretær i Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet, **Magnus Midtbø**.

Tidligere nestleder i Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund fra, **Oddbjørn Møller**.

De var faglige tillitsvalgte som forvaltet det fagligpolitiske samarbeidet på en god måte.

Vi minnes også flere av våre ordførere.

De høyt respekterte ordførerne **Erik Haatvedt** fra Tinn og **Ole-Kristian Holtan** fra Siljan gikk bort midt i sitt virke.

Flere tidligere ordførere har også gått bort: **Egil O. Larsen** i Hamar, **Olaf Morgenlien** i Aurskog-Høland, **Per Otto Lund** i Lørenskog, **Hallgeir Furnes** i Ullensaker, **Egil Ringerike** i Nord-Odal, **Bjarne Berg-Sæther** i Harstad, **Steinulf Isaksen** i Porsanger, **Edmund Johan Varfjell** i Hasvik og Lebesby og **Ragnar Pettersen** i Fredrikstad.

Tidligere fylkesordfører i Buskerud, **Per Ulriksen** og fylkesvaraordfører i Troms og ordfører i Lenvik kommune i Troms, **Arvid Johnsgård**.

Våre fremste kommunale tillitsvalgte som alle i sin kommune og i sitt fylke har vært med på å bygge det norske velferdssamfunnet.

Vi minnes også tidligere ansatte i vår bevegelse som har gått bort i perioden.

Arnold Storvoll, tidligere fylkessekretær i Sør-Trøndelag og leder av Sør-Trøndelag Arbeiderparti.

To tidligere ansatte på partikontoret døde i 2010, det er **Elsa Ovesen** og **Therese Djuvan**. For noen uker siden døde mangeårig medarbeider på partikontoret, **Solveig Svendsen**. Politisk rådgiver i Stortingegruppas sekretariat **Ivar Ole Brun** døde i mars i år.

To av LOs tidligere distriktssekretærer har gått bort i perioden, det er **Åge Søgård**, Hedmark og **Wenche Elisabeth Paulsrud**, Akershus. **Roy Olav Olsen** var distriktssekretær for Oppland og Hedmark i Norsk Arbeidsmandsforbund, og omkom i en trafikkulykke på Tretten i januar, på vei hjem fra oppdrag for sine medlemmer i Nord-Gudbrandsdalen.

Med **Erling Hall-Hofsøs** død er en av Nord-Norges mest markante A-presse journalister borte. Det engasjerte partimedlemmet og arkitekten **Alf Bastiansen**, døde 80 år gammel i januar i år.

En epoke var over i Folketeaterbygningen da vår forvalter **Karsten Solend** sluttet i fjor vår, etter å ha vært på jobb der siden han fylte 17 år. For en uke siden tapte han kampen mot kreftsykdommen.

La oss minnes alle våre som har gått bort.
Det er i takknemlighet for deres innsats for partiet, fagbevegelse og for fellesskapet vi minnes dem.
De er en del av vår ruvende politiske historie.

Jeg vil også be landsmøtet minnes oberstløytnant **Siri Skare**, som ble drept i angrepet mot FN-kontoret i Mazar-e Sharif. Hun døde i tjeneste for Norge, på oppdrag for fred og frihet for det afghanske folk.

Jeg ber landsmøtet minnes dem alle med i takknemlighet og stillhet.

Forsamlingen sang deretter "De unge slekter". Forsanger Vigdis Fossum Olsen og Torbjørn Vikstvedt på klaver.

SAK 7 – DEN POLITISKE SITUASJON

Helga Pedersen ga ordet til Jens Stoltenberg som holdt følgende åpningstale om "Den politiske situasjon":

Opprørsbølgen i arabiske land.

Kjære alle sammen

En av arbeiderbevegelsens viktigste erkjennelser er at menneskene selv skaper sin egen historie. At menneskenes iboende trang til frihet alltid har vært en mektig kraft. Den har vist mange ganger at den kan forandre verdenshistorien.

I vinter har vi igjen sett den enorme frigjørende kraften som ligger i folkelige opprør. Denne gangen i den arabiske verden.

De som i dag går i gatene i Damaskus, i Benghazi og i Sanaá og demonstrerer for frihet skal vite at vi står på deres side. For sosialdemokratiet er en frihetsbevegelse. Vår solidaritet er med dem som står opp og sloss mot undertrykkere og for frihet.

I Tunisia og Egypt har presidenter gått av som følge av folkelige oppstander.
I andre land slås protester ned med brutal vold, som i Syria og Bahrain.
I Jemen svinner støtten til en president som har sittet med all makt gjennom flere tiår.

Og i Libya ser vi en leder som går til krig mot sitt eget folk. Verdenssamfunnet måtte gripe inn og stanse hans overgrep. FN gjorde de nødvendige vedtak, og Norge følger opp. Norske soldater og norske fly deltar. Vi er stolte av den innsatsen de gjør. Vi takker dem.

Norge bidrar også humanitært. Vi har bidratt med 50 millioner kroner. I dag har vi bestemt å øke støtten med nye 30 millioner kroner for å hjelpe mennesker som er på flukt.

I hele regionen gjør unge mennesker opprør mot undertrykkelse. Met tortur, korrupsjon og diktatur. De vil forme sin egen framtid. De vil skape sin egen historie.

Vi har sett mange revolusjoner og opprør som har gitt demokrati og frihet. Som i Øst-Europa og i Latin-Amerika.

Men vi har også sett det motsatte. At folkelige opprør for frihet er misbrukt av nye makthavere. Vi så det i Iran, og vi så det i Zimbabwe. Vi har på ingen måte sett slutten på det dramaet som nå utspiller seg i den arabiske verden. Men det er endring. Og endring gir håp. Vi står sammen med våre søstre og brødre i den arabiske verden i deres håp om at endringen gir demokrati, frihet og rettferdighet. Og vi må gi vårt bidrag til at deres drømmer blir virkelighet. For at vinterens oppstand skal bli den arabiske verdens folkevår.

Våre resultater og oppgaver framover.

Kjære landsmøte.

Delegater, gjester, tilhørere og presse.

Dette er den internasjonale situasjonen når vi nå går inn i vårt 63. ordinære landsmøte.

Vi skal diskutere mange ulike saker og vedta ny politikk. Politikk som vil forandre Norge. I tiår etter tiår har vedtak som er gjort på Arbeiderpartiets landsmøter forandret norsk virkelighet. Slik vil det være også etter dette møtet.

Og ikke minst skal vi legge planene for hvordan vi skal gjøre valget til høsten til en ny valgseier for Arbeiderpartiet.

Bak oss har vi snart seks sammenhengende år i en flertallsregjering sammen med våre venner i SV og Senterpartiet.

Noen er mest opptatt av å påvise det åpenbare: Nemlig at tre forskjellige partier kan ha forskjellige oppfatninger i forskjellige saker. Men vi har vist at vi kan stå sammen. Og finne gode løsninger for landet.

Et godt uttrykk for dette er at denne regjeringen nå er blitt den lengst sittende flerpartiregjering i norgeshistorien. Ingen har sittet lenger enn oss. Det sier mye om vår evne til å finne løsninger sammen.

Og jeg vil takke SV og Senterpartiet for det gode samarbeidet.

Men mye viktigere enn hvor lenge vi har *sittet*, er hva vi har *gjort*. Og vi har brukt tiden i regjering godt.

Vi bygger landet. Og vi bygger ut det norske velferdssamfunnet.

Vi har fått *full barnehagedekning*. 50.000 flere barn har fått plass. Køene er borte. 40 års barnehagekamp er kronet med seier.

Vi bygger *velferd i kommunene*. Vi lovet 10.000 flere ansatte i pleie og omsorg. Det ble 16.000 flere. Vi lovet å pusse opp skoler. Hundrevis av skoler er pusset opp. Og vi gjennomfører det første løftet vi ga i fellesskap: Kulturløftet. Over hele landet ser vi at kulturpolitikk er rødgrønn politikk.

Vi *utjevner sosiale forskjeller*. Skattesystemet er blitt mer rettferdig. De som har mest betaler mer, mens de som har lite betaler mindre. Og for første gang på mange år viser tallene fra Statistisk sentralbyrå at forskjellene i Norge blir mindre.

Vi er i gang med *tidenes løft for vei og bane*. Og bevilger hundre milliarder kroner mer til samferdsel. Vi har mer enn doblet jernbaneinvesteringene. Og om få år vil vi også ha doblet antallet kilometer med 4-felts motorvei.

Norske skoleelever får *bedre resultater* i internasjonale undersøkelser, og vi har stoppet privatiseringen av den norske fellesskolen.

Sammen med fagbevegelsen har vi *stanset angrepene på arbeidstakernes rettigheter* og vi har gjennomført en solidarisk *pensjonsreform*.

Og ikke minst: *En kvart million flere er i arbeid*. To av tre i private bedrifter. Vi styrte Norge trygt gjennom den største finanskrisen verden har sett siden 1930-tallet. Med Europas laveste ledighet som resultat. Enda en gang har Det norske Arbeiderparti vist at for oss er arbeid til alle jobb nummer 1.

Så vi har mye å være stolte av. Men vi har ikke tid til å stoppe opp og feire.

For vi har mye igjen som er ugjort: *Vi skal ha enda flere i jobb ved å skape et mer inkluderende arbeidsliv*. Vi skal gjøre det lettere å starte bedrifter i Norge. Og vi skal redusere skjemaer og satse på forskning, nyskaping og godt statlig eierskap. *Vi skal gjøre norsk skole bedre*. Vi skal ha mer kunnskap i skolen, pusse opp enda flere skolebygg og redusere frafallet i videregående skole.

Og kanskje den aller største oppgaven:

Vi skal bygge et helsevesen og en eldreomsorg som duger for framtida. Det er dette jeg skal snakke mest om i dag. Helsevesen og eldreomsorg. Utviklingen på helseområdet. La meg snakke litt om helsevesenet først.

I februar besøkte jeg Radiumhospitalet sammen med Anne-Grete. Der møtte jeg Jan Arild Berg fra Kongsberg, som fikk strålebehandling mot strupekreft.

Jeg så på hvordan behandlingen ble gitt. Det var imponerende å se behandling i verdensklasse. Der strålene traff kreftcellene fra mange ulike vinkler med stor presisjon. Denne behandlingen har forlenget livet til Jan Arild Berg med mange år. Og heldigvis ikke bare hans liv.

For et par tiår siden døde mer enn halvparten av de som fikk kreft i løpet av fem år. Nå lever nesten to av tre - fem år etter en kreftdiagnose. Det er ikke lenger slik at kreft er ensbetydende med død.

Eller hjerteflimmer. For bare fem år siden, fantes det knapt behandling for hjerteflimmer i Norge. Det var noe du måtte leve med. Og dø med. I dag har vi behandling. På Rikshospitalet. På Haukeland. På St. Olav. I Tromsø. Og på Feiring.

Men når vi kan behandle, kan det også bli en behandlingssø. Det er ikke en dårlig nyhet. Det er en *god* nyhet. Før var det ikke sø. For det var ingen behandling å få. Ingen sø å stå i.

Kreft og hjerteflimmer er to fantastiske eksempler på hva som skjer i helsevesenet vårt. Vi står midt inne i en rivende teknologisk og vitenskapelig utvikling. Nye behandlingsformer gjør at vi kan behandle sykdom som tidligere ikke lot seg behandle. Nye metoder reduserer risiko og øker mulighetene for å behandle flere. Nye medisiner er mer effektive og reduserer plager.

Dette er én grunnleggende drivkraft som endrer kravene til helsevesenet.

I tillegg er det *to andre forhold* som også er med å endre på hele måten vi må tenke rundt helse på.

Det ene er at vi blir flere eldre og lever lengre. Det er svært gledelig, og et av de beste tegn på framgang i vår tid.

Det forrige århundret var en eneste stor helserevolusjon. Forventet levealder i Norge steg med 24 år. Og den fortsetter å stige også nå. Hvert femte år øker levealderen med ett år.

Det betyr at i de årene regjeringen har sittet, så har levealderen økt med rundt ett år. Jeg liker godt å tenke på at om vi fortsetter å sitte, så kommer levealderen til å fortsette å øke, så folk vil få lange og lykkelige liv.

Den siste drivkraften jeg vil nevne, er at vi rammes av andre sykdommer nå enn før. Og derfor trenger vi også annen behandling. Når vi bygde opp det norske helsevesenet, hadde vi store, dødelige folkesykdommer. Sykdommer som knapt er problemer lenger i dag.

Som *tuberkulose*. I første halvdel av forrige århundre tok tuberkulose – eller tæring - nesten en kvart million nordmenns liv.

Arbeiderdikteren Rudolf Nilsen var bare 28 år da han døde av denne sykdommen.

Kyrre Grepp døde av tuberkulose 42 år gammel, mens han fortsatt var Arbeiderpartiets formann. Og Haakon Lie måtte slutte som skogsarbeider fordi han fikk tuberkulose.

Også i de senere årene ser vi at moderne medisin gjør at mange sykdommer ikke får så alvorlige konsekvenser som før. For de aller fleste er ikke lenger lungebetennelse en dødelig sykdom. Det var dobbelt så mange menn som døde av hjerteinfarkt i 1990 som det er i dag. På 1980-tallet var HIV/aids en sykdom som de fleste døde av. I dag gjør effektive behandlingsformer at dødeligheten er kraftig redusert.

Mens sykdommer som folk *dør av* har gått vesentlig tilbake, så øker sykdommene som folk *lever med*: Kols. Muskel- og skjelettlidelser. Diabetes.

Sykdommer du ikke blir frisk av, og hvor mange trenger behandling hele livet. Da er helsevesenets oppgave å sørge for at folk kan leve et godt liv *med* sykdom. Varsling av tre nye dokumenter til Stortinget. Vår oppgave er å lage et helsevesen som møter disse drivkreftene.

Et av våre viktigste svar er *samhandlingsreformen*.

Det er en reform som gir helsevesenet en ny *retning*. Der det handler om å forebygge framfor bare å reparere, om tidlig innsats framfor sen, om å få ulike ledd i helsevesenet til å jobbe sammen i stedet for hver for seg. Det som kan gjøres nært folk, gjøres nært. Det avanserte samles til sterke fagmiljøer. Samhandlingsreformen endrer helse-Norge. Rettslig. Økonomisk. Faglig. Og organisatorisk.

Og jeg er glad for å fortelle landsmøtet at regjeringen i morgen vil legge fram tre nye dokumenter for Stortinget.

Dokumenter for å gjennomføre denne reformen, og som er vesentlige bidrag til å utvikle helse- og omsorgstjenestene videre. Alle fremmet av Anne-Grete.

For det første, vil vi legge fram *en Nasjonal helse- og omsorgsplan* for perioden fram til 2015. Her presenterer vi den politiske kursen for helse og omsorgstjenestene.

Og for det andre vil vi legge fram en *ny lov om folkehelsearbeid*. For å styrke folkehelsen og utjevne sosiale helseforskjeller.

Og for det tredje, vil vi legge fram en *ny lov om kommunale helse- og omsorgstjenester*. Det er et nytt lovverk som er tilpasset en ny virkelighet.

For i dag får du hjemmehjelp med hjemmel i én lov. Hjemmesykepleie med hjemmel i en annen lov. Får du ikke støttekontakt, kan du klage til fylkesmannen. Er det sykehjemsplass du ikke får, er det helsetilsynet du må klage til.

Men mange har sammensatte behov. Og tjenestene må fungere godt sammen. Derfor foreslår vi nå én felles lov. Og samler kommunenes plikter, som i dag er spredt på flere lover. Pasienter og brukere får et tilbud som er lettere å forholde seg til og som henger bedre sammen. Og det blir *ett* sted å klage. Dette er tre dokumenter som vil være bærebjelker i framtidens velferds-Norge.

Arbeiderpartiet viser igjen at vi tar ansvar. Vi viser igjen at Arbeiderpartiet er arbeidshesten i norsk politikk.

Et helseparadoks: Spesialisering og desentralisering samtidig.

Det står i Soria Moria-erklæringen at: "*Ingen lokalsykehus skal legges ned*". Det følger vi opp.

For som Sylvia sa da hun var helseminister: "*Det er sykdom nok til alle*".

Samtidig har vi hele tiden vært tydelige på at et gammelt sykehus må kunne erstattes av et nytt. Selv om det legges et litt annet sted.

At sykehuset Østfold i Fredrikstad skal flytte inn i nye, store, flotte lokaler rett over grensa til nabokommunen Sarpsborg, er ikke å legge ned sykehus. Det nye sykehuset vil fortsatt være lokalsykehus for Fredrikstad.

Men det at ingen lokalsykehus skal legges ned betyr ikke at alt skal være som i dag. Vi trenger bedre arbeidsdeling. Det står *også* i Soria Moria. Dette er helt nødvendig for god kvalitet. For når teknisk og vitenskapelig utvikling gir oss mulighet til å gjøre mer, så fordrer det at vi har kompetanse, utstyr og ekspertise som skal til for å ta i bruk nye metoder. Da må vi ha spesialiserte fagmiljøer som er sterke nok. En som blir alvorlig syk, vil være opptatt av å få den aller beste behandlingen som er tilgjengelig. Uavhengig av *hvor* det skjer.

Oddvar Nordli sa det klart og enkelt da Raymond besøkte ham på Tangen i fjor:

"Hvis ulykka skulle være ute, vil jeg heller overleve på Gjøvik enn å dø på Hamar", sa Oddvar.

Det er en innrømmelse som sitter langt inne hos en hedmarking.

Og om ulykka *er* ute, er det aller viktigste at du får *riktig* behandling. Hvis du for eksempel havner i en alvorlig ulykke, så er ikke det viktigste at det er et lokalsykehus i nærheten. For det er etter all sannsynlighet ikke *dit* du fraktes uansett.

Havner du i en bilulykke i Gudbrandsdalen, og det er virkelig alvorlig, så kjøres du *ikke* til Lillehammer sykehus. Ikke til Gjøvik. Eller til sykehuset på Hamar eller Elverum. Eller Eidsvold. Eller Lørenskog. Du transporteres rett forbi alle disse sykehusene. Og havner på *Ullevål*.

Og det gjelder ikke bare for Gudbrandsdalen. Det gjelder for alle som blir veldig alvorlig skadde i Østfold, Vestfold, Telemark, Buskerud, Akershus, Oslo, Hedmark og Oppland. De kjøres ikke til sine lokale sykehus. De kjøres eller flys til Oslo.

Blir du virkelig alvorlig brannskadd. Uansett i hvilket fylke, hvilken fjordarm eller dal du måtte befinne deg i i landet vårt, så er det om å gjøre å få deg til *Haukeland*. For der er de best i hele landet på brannskader.

Og om dere husker den atten måneder gamle gutten som i desember ble funnet sterkt nedkjølt utenfor foreldrenes hus på Sunnmøre, så ble han ikke fraktet til sykehuset i Ålesund. Men til St. Olavs Hospital i Trondheim. Der ble livet hans reddet.

Om jeg besøker vår ordfører kandidat i Skien, Hedda Five. Og om jeg skulle få alvorlig vondt i brystet mens jeg er der. Og ambulansen kommer.

Så vil de i ambulansen kunne ta en EKG på meg, og sende resultatet over nett til en hjertespesialist. Og hvis det er et alvorlig infarkt og jeg trenger utblokking, så vil spesialisten kunne stille diagnosen mens jeg er i ambulansen og sende meg direkte til det beste sykehuset. Da kjører de meg ikke til et av de mange sykehusene i nærheten. De kjører rett til Arendal. For der er de veldig gode på hjerter.

Ved mange av våre sykehus behandles ikke akutt skadde pasienter i det hele tatt.

Der gjør de andre ting. Dagkirurgi. Dialyse. Og medisinsk behandling for mange ulike sykdommer. Svært viktige saker. Men de behandler altså ikke alvorlig skadde.

Det er *bra* og det er *riktig* at det er slik. For det gir bedre behandling. Og redder liv.

Redder liv gjør de også i ambulansene. Derfor er det viktig å ha en god ambulansetjeneste. Biler, båter, fly og helikoptre. Som har EKG og annet viktig utstyr. Og kompetente folk. Behandling som skjer i ambulansen har stadig større betydning for utfallet. Ambulansen er blitt et lite akuttmottak som kommer ut til pasienten. Og skal håndtere situasjonen fram til du er fraktet – ikke til det *nærmeste* sykehuset - men til det *riktige* sykehuset. Alt dette peker i retning av at vi trenger sterk spesialisering, samling av funksjoner og fagmiljøer.

Men så er det mye som trekker i en helt annen retning. De to andre utviklingstrekkene jeg nevnte – flere eldre og flere kroniske sykdommer – peker mot det motsatte. Mot en sterk *desentralisering*. Det er nemlig *også* nødvendig, *samtidig*.

Vi står overfor et stort helseparadoks. Vi trenger spesialisering. Men *også* desentralisering.

Vi må komme enda nærmere der folk bor. Og hindre unødig reising. Som at pasienter skal reise i timevis flere ganger i uka for dialysebehandling eller ulike kreftbehandlingsformer som kan behandles i nærmiljøet. Vi trenger å bygge ut helsetilbudet i kommunene. Det er av de viktigste ideene bak samhandlingsreformen.

Vi skal legge mer vekt på å fremme helse. Mer vekt på forebygging. Mer vekt på rehabilitering. Og hindre mye unødvendig reising som er en belastning ikke minst for gamle mennesker. Vi er av de land i verden som bruker mest penger på å behandle sykdom. Men fortsatt er vi av de som bruker relativt *minst* på å forebygge dem. Det skal vi nå gjøre noe med.

For ofte kan det være latterlig enkelt. Som når kommuneoverlegen i Os i Østerdalen delte ut strøbøtter med sand til de over 65 år. Og halverte antallet hoftebrudd på ett år.

Et åpenbart lønnsomt prosjekt: Ett hoftebrudd koster 350. 000 kroner å behandle og rehabiliterer. For den summen får du veldig mange bøtter med sand.

Hadde vi klart en halvering av hoftebrudd på landsplan, hadde det spart samfunnet for 1,4 milliarder kroner. Og ikke minst spart mye smerte og ubehag.

De tre dokumentene som vi legger fram for Stortinget i morgen handler i stor grad om å få helsetilbudet nærmere folk.

Vi foreslår i morgen at *fem milliarder helsekroner flyttes fra staten til kommunene*. Penger som kommunene kan bruke til å betale for behandling av pasienter på sykehus. Eller de kan bruke deler av dem til å forebygge, og forhindre at behandling blir nødvendig.

Hensikten er at forebygging skal bli lønnsomt for kommunene. Det er det ikke i dag. Nå er det gratis for Os kommune å få behandlet en brukket hofte på et statlig sykehus. Mens de må betale for bøtta med sand. Med det nye forslaget vil det bli lønnsomt å forebygge.

Vi vil lovfeste strengere krav til kvalitet i hele helsesektoren. Og så skal vi bli flinkere til å måle den kvaliteten. Hva som virker og ikke virker. Og vi skal offentliggjøre resultatene. Slik skal vi redusere feilbehandlinger og øke kvaliteten.

Sykehusene pålegges et nærmere samarbeid med kommunene.

Mange steder har man fått til et godt samarbeid. Som i Steigen – hvor det er langt til sykehuset i Bodø. Som det ofte er i Nordland. Fra Steigen er det over 20 mil. Det er ganske langt. Derfor har kommuner i Salten etablert et samarbeid om sykestuer. Med akutt plasser, røntgen, dialyse, kreftbehandling og rehabilitering. Og sparer reisevei for massevis av pasienter.

Helsepolitikk er *politisk styring* av helsevesenet. Mange snakker som om vi ikke har politisk styring over sykehusene. Som om helseforetakene nærmest opererer på egen hånd. Det er feil. Vi har aldri hatt mer politisk styring enn i dag. Statlig eierskap sikrer en helhetstenking. Og helseministeren har ansvaret for all virksomhet i sykehusene.

At staten overtok ansvaret for sykehusene har vært svært vellykket. Det ble vedtatt av et landsmøte i Arbeiderpartiet. Gjennomført av en Arbeiderpartiregjering.

Vi har fått en formidabel økning i behandling av pasienter. Og en bedre arbeidsdeling. Vi behandler kreft på langt færre sykehus. Men med bedre resultater, hvor flere overlever. I dag er det knapt noen som for alvor mener at vi skal tilbake til å ha 20 forskjellige sykehuseiere i Norge.

Nå foreslår sentralstyret for landsmøtet at vi skal ta *nye* initiativ for *enda* bedre styring. Med flere foretaksmøter, sterkere politiske krav, nye strukturer for lokal forankring og årlig orientering til Stortinget. Og vi foreslår en evaluering av de regionale helseforetakene. Det skal ikke være noen tvil om at sykehusene våre er politisk styrt og har bedre helsetjenester for hele befolkningen som overordnet mål.

Kjære partifeller:

Hvis vi ønsker å *styre* samfunnsutviklingen, må vi *forstå* samfunnet vi lever i. Hvilke drivkrefter som virker. Hvis vi tviholder på løsninger og strukturer fra fortida, går det med sikkerhet galt

Vi står midt oppe i massive endringer. Teknologiske nyvinninger. En aldrende befolkning. Nye sykdommer. Vår oppgave er å gjøre helsevesenet i stand til å møte disse tunge drivkreftene. Vi skal ikke verne mot forandring. Men sikre trygghet i forandringene. Politisk styring er ikke å sitte stille. Politisk styring er å *endre*. Styring betyr at du *vil* noe.

Det vil Arbeiderpartiet. Vi har stått i spissen for alle de viktigste helsereformer i moderne tid. Det gjør vi igjen.

Eldreomsorgen

Og så: Eldreomsorgen.

Planen og lovene vil legger fram for Stortinget i morgen handler om mer enn sykehus. De handler også om pleie og omsorg for eldre og andre som trenger hjelp i hverdagen. Også her har det skjedd en voldsom utvikling de siste tiårene.

Men likevel er manglene store. Noen får ikke den hjelpen de trenger. Vi hører om det. Leser om det daglig i avisene. Opplever det i vår nærmeste familie. Noen får ikke plass på sykehjem. Andre ønsker å bo hjemme, men får ikke nødvendig hjelp for å få dette til. Det er fortsatt et stort behov. Og vi er utålmodige.

Det er nettopp derfor Arbeiderpartiet og regjeringen har startet et omsorgsløft. På samme måte som vi i 2005 gikk til valg på å innføre full barnehagedekning, har vi satt oss et nytt stort mål. Vi skal ha full sykehjemsdekning innen 2015. Alle som trenger det skal få sykehjems plass eller heldøgns omsorg. Da trenger vi enda flere ansatte. Mer kompetanse. Bedre kvalitet.

Og vi er i gang:

Det har allerede blitt mange tusen nye årsverk i pleie og omsorg.

Vi har innført en øremerket tilskuddsordning for å bygge ut sykehjem og omsorgsboliger.

Fra årsskiftet økte vi dette tilskuddet med 40 prosent.

Fra 1. januar har vi fått en verdighetsgaranti.

En forskrift om verdig eldreomsorg.

Som slår fast at den enkelte eldre skal sikres forsvarlig boform.

Et variert og tilstrekkelig kosthold.

Normal døgnrytme og noen å snakke med.

Samtidig er det en fundamental forskjell på full barnehagedekning og full sykehjemsdekning:

For mens full barnehagedekning oppnås når alle mellom ett og fem år har et tilbud, så er en sykehjems plass noe du skal ha når det er *riktig* for deg.

Det er ditt dokumenterte behov som avgjør.

Vi kan for eksempel ikke si at vi skal ha sykehjemsplasser til alle over 80 år.

Jeg kjenner 80-åring som hadde blitt dypt fornærmet om vi hadde antydnet noe slikt.

Flere av dem er her i salen.

En god eldreomsorg med full dekning av sykehjemsplasser, omsorgsboliger og hjelp hjemme betyr at kommunene - sammen med den enkelte - må vurdere hvilket tilbud som skal gis i hvert enkelt tilfelle.

Mener du at du ikke får det tilbudet du trenger, så skal du kunne klage. Og det blir nå til fylkesmannen.

Har du ikke fått godt nok tilbud fra kommunen, kan fylkesmannen gjøre om vedtaket eller oppheve det og sende det tilbake til kommunen. Så alle skal få det tilbudet de trenger. Men vi skal ikke tvinge samme tilbud på alle. Så vet mange av dere – og i hvert fall de av dere som er kommunepolitikere – at det hjelper lite med rettigheter om det ikke følger penger med.

For å si det slik:

Det synspunktet forstår jeg. Derfor har vi økt bevilgningene til kommunene med 47 milliarder kroner. Og hvis dere lover ikke å si det til noen, så skal dere få høre en budsjettlekkasje: Det vil komme nye milliarder til kommunene i neste års statsbudsjett.

Det gjør det også fordi vi skal ta fatt i en av de største utfordringene i eldreomsorgen: Demens. Vi vet at veldig mange av de eldre som ikke klarer seg helt på egen hånd har demens. De har svekket hukommelse. Svekket evne til å orientere seg og til å kommunisere. Mange mestrer ikke helt hverdagslige gjøremål. Demens er en helt spesiell vond og vanskelig tilstand. For de nærmeste er det som å miste sin kjære bit for bit. Å oppleve at den du er glad i ikke lenger husker hvem du er. At den du har delt livet med ikke lenger husker det livet. At den du tenkte å bli gammel med, forsvinner inn i en barndom igjen. Dette trenger ikke bare å ramme eldre. Vår gode venn Jan Henry og hans Laila har fortalt om sin sterke historie.

I Norge i dag er det omtrent 70.000 med demens. 250.000 er berørt om vi regner med de pårørende. Av de som bor i sykehjem har 8 av 10 demens. Dette er den klart viktigste årsaken til at eldre får behov for sykehjems plass. De neste 30 årene vil antallet doble seg. Dette må vi ta hensyn til når vi bygger ut eldreomsorgen. Det er fortsatt mye vi ikke vet om demens. Så vi må øke kunnskapene våre. Men vi vet nok til å *gjøre* noe. For det første, vet vi at *smått er godt*.

Store institusjoner med mange etasjer og lange korridorer er ikke gode steder å bo for folk med demens. Derfor har vi stilt krav om at alle de 12.000 plassene som skal bygges ut innen 2015 skal være tilpasset folk med demens. De skal bygges som små boenheter med fellesskap og tilgang til utearealer.

For det andre, vet vi at de som jobber med demente trenger mer kompetanse. Derfor har 8.000 ansatte i over 250 kommuner startet demensopplæring. Og legetjenesten i sykehjem er styrket med nesten 40 prosent siden 2006.

Men for det tredje, vet vi at noe av det viktigste vi kan gjøre er å gi de tusener med demens som bor hjemme et dagtilbud. Et sted å gå. Møte andre. Bli aktivisert. Et tilbud som kan gi gode opplevelser og meningsfulle hverdager. Da avlaster vi pårørende. Vi utsetter behovet for institusjons plass. Og vi gir de som har demens bedre livskvalitet og et mer verdig liv. Alt for få har et slikt tilbud.

Derfor har jeg *enda en nyhet* å komme med i dag: I statsbudsjettet for 2012 vil vi innføre en ny, øremerket tilskuddsordning til utbygging av et dagtilbud til mennesker med demens. Neste år vil vi bevilge penger slik at 5.000 med demens kan få et dagtilbud. I årene som kommer vil vi trappe videre opp. Og når vi har bygget ut nok plasser, vil vi lovfeste et slikt tilbud. Da har vi gjort noe virkelig viktig for eldreomsorgen. Bidratt til at mange tusen eldre får en mer meningsfull hverdag.

Så - oppsummert – så har vi seks konkrete forslag for bedre helse og omsorgstjenester:

For det første, innfører vi en ny ordning i neste års statsbudsjett slik at 5.000 med demens kan få et dagtilbud.

Pengene blir øremerket. Og vi får en opptrapping fram mot en lovfesting.

For det andre, foreslår vi en felles lov for helse og omsorgstjenester i kommunene.
Får du ikke riktig tilbud, har vi samlet klageinstansene til ett sted.

For det tredje, foreslår vi å flytte 5 milliarder helsekroner fra staten til kommunene.
Kommunene får mer ansvar, og det blir lønnsomt for dem å forebygge.

For det fjerde, foreslår vi en ny, kommunal plikt om døgntilbud.
Kommunene skal sørge for tilbud om døgnopphold for pasienter med behov for øyeblikkelig helse og omsorgstjenester.

For det femte, foreslår vi å pålegge kommuner og sykehus å samarbeide.
Vi innfører et nytt lovpålagt avtalesystem for kommuner og helseforetak.

Og for det sjette, foreslår vi nye tiltak for bedre styring av helseforetakene.
Med sterkere politiske krav og nye strukturer for lokal forankring.
Forslag som gjør at vi enda en gang viser at vi –
skritt for skritt, dag for dag –
forandrer, fornyer, forsterker og forbedrer det norske velferdssamfunnet.
Det er slik den norske modellen er bygget.

Avslutning: Mot høstens kommune – og fylkestingsvalg

Kjære landsmøte.

Jeg har snakket mye om eldreomsorg og mye om helse. Og noen spør: Bli dette en viktig *valgkampsak* for Arbeiderpartiet? Det høres kanskje rart ut, men jeg er i tvil om hva jeg skal svare. For sier vi at det er en viktig valgkampsak, så høres det ut som noe vi er opptatt av *fordi* det er valgkamp. Noe vi har funnet på fordi det er valg. Men helse og omsorg er en sak for oss hvert år. Hver dag. Hver time. Alle år. Arbeiderpartiet er opptatt av disse sakene fordi det handler om trygghet. Og det er vi opptatt av enten det er valg eller ikke. Jeg mener at vi skal snakke om de samme sakene i en valgkamp som vi jobber med resten av året. Arbeiderpartiet og regjeringen har jobbet med samhandlingsreform, med omsorgsløftet og med demensplanen i årevis. Vi er i gang med opprustingen. Og nettopp derfor skal vi snakke om det i valgkampen. *Også*. Helse og omsorg noe mer enn en *valgkampsak* for oss. Det er en *sak* for oss. En av de viktigste.

Og det er viktig hva *kommunene* gjør. For det hjelper lite med sentrale planer, nye tilskuddsordninger og bevilgninger fra Storting og regjering hvis det ikke følges opp lokalt. Derfor er kommunevalget det viktigste valget for eldreomsorgen.

Staten bygger ikke en eneste sykehjemsplass. Ansetter ingen i hjemmetjenestene. Og starter ikke opp et eneste dagtilbud for demente. Her som ellers, så er det i kommunene velferden skapes. For det er der folk bor.

Valget til høsten vil handle om det grunnleggende spørsmålet om vi skal velge skatteutt, eller om vi skal velge å bruke de store pengene på eldreomsorg og skole. Arbeiderpartiet vil at vi i fellesskap skal lage en trygg omsorg. Ikke at markedet skal styre.

Vi vil satse på fellesskolen. Ikke kommersielle privatskoler

Vi vil at fellesskapet skal eie ressursene. Ikke at kommunene skal selge dem ut, slik det ble gjort med Trondheim E-verk, og foreslått med Hafslund her i Oslo.

Vi vil styrke arbeidstakernes rettigheter. Ikke svekke dem.

Og vi vil slå ring om pappapermisjonen. Ikke ta den bort, slik våre motstandere vil. Og ikke minst skal valget til høsten handle om Libe. Om Rita. Om Harald. Om Cecilie.

Og om tusenvis av andre kandidater som har sagt ja til å stå på Arbeiderpartiets lister, og som er klare til innsats for fellesskap og rettferdighet.

Arbeiderpartiet er klare til innsats.

Vi skal bruke dette landsmøtet til å forme ny politikk for å utvikle fellesskapet videre. Fra regjering. Fra Storting og fylkesting. Fra kommunestyre og bydelsutvalg.

Vi har kommet langt. Men vi har så veldig mye igjen å gjøre.

Velkommen til landsmøte.

Denne salen er Norges viktigste sal de neste fire dagene. La oss bruke hver time godt.

Takk for meg.

ooOoo

Følgende deltok på møtet:

Østfold:

- 001 Elise Waagen
- 002 Ulf Lervik
- 003 Ellen Sofie Solbrække
- 004 Atle Ottesen
- 005 Inger-Christin Torp
- 006 Håkon Magne Knudsen
- 007 Camilla Bertelsen
- 008 Tomas Colin Archer
- 009 Grethe Lintho
- 010 Håvard Wennevoll Osflaten
- 011 Toril Bakker Agnalt
- 012 Kjell Løkke
- 013 Ellen Simensen
- 014 Svein Olav Agnalt
- 015 Tove Evensen

Akershus:

- 016 Ola Nafstad
- 017 Siri Hov Eggen
- 018 Kjell Maartmann-Moe
- 019 Kari Hauge
- 020 Ivar Horneland Kristensen
- 021 Malin Lifvergren
- 022 Tom Anders Ludvigsen
- 023 Priyadharshini Prasath
- 024 Jens-Petter Hagen
- 025 Elin Maria L`Estrange
- 026 Ivar Ekanger
- 027 Marianne Riis Rasmussen
- 028 Tore Olsen Pran
- 029 Hawjin Salah
- 030 Hans Marius Johnsen
- 031 Nina Sandberg
- 032 Stian Løken
- 033 Gunvor Eldegard
- 034 Espen Moe Olsen
- 035 Tone Eli Moseid
- 036 Hilde K. Nysten Thorkildsen
- 037 Mette Scharning
- 038 Samad Rah

039 Anne-Ragni K. Amundsen
040 Hans Arvid Øberg
041 Aina Helgheim Ljeabuwu
042 Odd Erik Kokkin

Oslo:

043 Siri Ingeborg Fossheim
044 Abdullah Alsabeehg
045 Siri Gåsemyr Staalesen
046 Nadeem Iqbal Butt
047 Rina Mariann Hansen
048 Erik Dugstad
049 Khamshajiny Gunaratnam
050 Rune Gerhardsen
051 Grete H. Haugdal
052 Andreas Halse
053 Channeh Joof Storvik
054 Håkon Haugli
055 Prableen Kaur
056 Egil Heinert
057 Gerd Kvanvik
058 Fredrik Mellem
059 Bente M. Larsen
060 Bashe Mohamed Musse
061 Monica K. Matsson
062 Anders Ørnø Røberg-Larsen
063 Libe Solberg Rieber-Mohn
064 Knut Røli
065 Kristin Sandaker
066 Helge Stoltenberg
067 Tone Tellevik Dahl
068 Håvard Vederhus
069 Liv Vågslid
070 Truls Wickholm
071 Silje Winther
072 Vegard Grøslie Wennesland

Hedmark:

073 Svein Borkhus
074 Hege S. Søberg
075 Magnus Stenseth
076 Tonje Granmo
077 Anne H. Huse
078 Ingvar Midthun
079 Anita Ihle Steen
080 Morten Aspeli
081 Linda Otnes
082 Stig Holm
083 Lillian Skjærvik
084 Espen André Kristiansen
085 Eva Tørhaug

086 Oskar Snarvold
087 Astrid Oppegård
088 Øyvind Hartvedt
089 Eva Arnseth
090 Knut Hvithammer
091 Tove Berge
092 Kjell Konterud
093 Synnøve Fjærgård

Oppland:

094 Gro Lundby
095 Rune Øygaard
096 Inger Torun Klosbøle
097 Oddvar Romundset
098 Marthe Evensen
099 Reidar Stangenes
100 Bente J. Aamodt
101 Aksel Eng
102 Lisa Kramprud
103 Leif Waarum
104 Irene Thorsplass
105 Svein Rønningsveen
106 Bjørg Kværn
107 Knut Magnar Lehre
108 Marit Eid
109 Iver Erling Støen
110 Shara Ali
111 Jørund Båtastad
112 Ingrid Marie Vaag Endrerud
113 Daniel Randrup Sværk

Buskerud:

114 Roger Ryberg
115 Anne Helene Sandum
116 Niclas Tokerud
117 Sissel Hovland
118 Masud Gharakhani
119 Tonje Kristin Evju
120 Vidar Lande
121 Elise Haraldsrud Lien
122 Bent Inge Bye
123 Kirsten Gjestemoen Hovda
124 Terje Bråthen
125 Lola Christianah Awoyemi
126 Børre Pettersen
127 Olaus Grønseth Granli

Vestfold:

128 Arve Høiberg
129 Berit Solbakken

130 Martin Bast Sørsdal
131 Helene Aasand
132 Truls Vasvik
133 Anne M. Kvernsmyr
134 Per-Kristian Finstad
135 Liv Grinde
136 Martin Torhaug
137 Elin Weggesrud
138 Trude Viola Antonsen

Telemark:

139 Karianne Sydtveit Reiten
140 Tim Viskjer
141 Wenche Jansen Tveitan
142 Christian Tynning Bjørnø
143 Gry Fuglestveit Bløchlinger
144 Jone Blikra
145 Linda Holien
146 Svein Tore Løkslid
147 Lene Vågslid
148 Jo Petter Ravlum
149 Gunn Berit Rygg Holmelid
150 Odin A. Bohmann
151 Hedda Foss Five
152 Hans Sundsvalen

Aust-Agder:

153 Åse Louise Egge
154 Jon Rolf Næss
155 Agnes Norgaard
156 Robert Cornels Nordli
157 Line Vennesland
158 Tellef Inge Mørland
159 Bente Olsen

Vest-Agder:

160 Toril Runden
161 Tom Johansen
162 Solveig Kjelland Larsen
163 Dzermal Martinovic
164 Elisabeth Haaversen
165 Roy Bjarne Gyberg
166 Inga E. Fjeldsgaard
167 Emma Martinovic

Rogaland:

168 Tom Tvedt
169 Cecilie Bjelland
170 Arne-Christian Mohn
171 Laura Seltveit
172 Stanley Wirak

173 Unn Therese Omdal
174 Olav Hafstad
175 Kristine Gramstad
176 Sigmund Rolfsen
177 Siv Storesund
178 Ståre Johan Knutsen
179 Lin Veronica Jacobsen
180 Andreas Bjelland Eriksen

Hordaland:

181 Ruth Mari Grung
182 Harald Schjelderup
183 Marte Mjøs Persen
184 Geir Dale
185 Siw-Anita Lien
186 Christopher Beckham
187 Emelin Dos Santor Dias
188 Pål Anker Hafstad Thorsen
189 Linn Katrin Pilskog
190 Siavash Mirghafari
191 Gard Folkvord
192 Rune Bakervik
193 Kristin Handeland
194 Synnøve Solbakken
195 Tore Eikeland
196 Linn Kristin R. Engø
197 Harry A. Herstad
198 Marianne Sandahl Bjørøy
199 Astrid Farestveit Selsvold
200 Roger Pilskog

Sogn og Fjordane:

201 Åshild Høivik Kjelsnes
202 Hanne Kristine Fridtun
203 Torbjørn Vereide
204 Hanne Hjelmeland Ørnehaug
205 Åge Larsen
206 Marie Helene H. Brandsdal
207 Ola Tarjei Kroken
208 Olaug Solheim Rotihaug
209 Erling M. Nesbø
210 Tage Johan Sandvold
211 Werner Madsgård

Møre og Romsdal:

212 Jon Aasen
213 Line Hoem
214 Torhild Tønnesen Haugnes
215 Arve Baade
216 Hans Jakob Overå
217 Sindre Nakken

218 Gudny Fagerhol
219 Bernhard Riksfjord
220 Mellvin Steinsvoll
221 Eirik Hoem
222 Lilli Husby
223 Tove Karin Halse Lervik
224 Britt Oddny Sætran

Sør-Trøndelag:

225 Tore Sandvik
226 Ida Ødegaard
227 Berit Wold Fjelle
228 Hans Vintervold
229 Tanja Fuglem
230 Kirsti Leirtrø
231 Bente Sandmo
232 Ståle Vaag
233 Frode Reppe
234 Emir Kaniza
235 Odd Gorseth
236 May Aarø
237 Terje Bremnes Granmo
238 Rune Olsø
239 Hanne Moe Bjørnbet
240 Rita Ottervik
241 Roar Aas
242 Stian Valla Taraldsvik
243 Sissel Trønsdal
244 Geir Waage
245 Maren Holthe Hedne
246 John Stene
247 Heidi Eidem

Nord-Trøndelag:

248 Alf Daniel Moen
249 May Britt Lagesen
250 Rune Hallstrøm
251 Eva Sydskjør
252 Torbjørn Andre Moe
253 Dordi Haugen
254 Harald Ness
255 Kristin Hildrum
256 Bård Langsåvold
257 Anne-Grete Hojem
258 Alf Robert Arvasli

Nordland:

259 Odd ERiksen
260 Sonja Alice Steen
261 Eirik Sivertsen
262 Wenche Solli

263 Dag André Anderssen
264 Trud Berg
265 Geir Waage
266 Tove Andreassen
267 Tom Vidar Karlsen
268 Siv Helen N. Sigerstad
269 Roger Bergersen
270 Rita Lekang
271 Martin Skjefstad
272 Renate Johnsen
273 Arild Robert Kjerpeseth
274 Grethe Bang
275 Ronny Sommerro
276 Hild Marit Olsen
277 Kjell-Idar Juvik
278 Helene Kaltenborn

Troms:

279 Gunda Johansen
280 Kjetil Bjørkelund
281 Pia Svensgaard
282 Kristin Røymo
283 Geir Johnsen
284 Marianne Bremnes
285 Trond Agnar Eilifsen
286 Odd Arne Thunberg
287 Kristina Torbergsen
288 Karl Sebakk
289 Liv Helland Olsen
290 Steffen Jakobsen

Finnmark:

291 Runar Sjøstad
292 Ann-Solveig Sørensen
293 Thorbjørn Jungård
294 Grethe Emø Johansen
295 Tarjei Jensen Bech
296 Lena Norum Bergeng
297 Geir Ove Bakken
298 Elisabeth Hegge Guttorm
299 Gjermund Amundsen

Svalbard:

300 Kjell Mork

Sentralstyret

301 Jens Stoltenberg
302 Helga Pedersen
303 Raymond Johansen
304 Anniken Huitfeldt
305 Roar Flåthen
306 Jan Davidsen
307 Anette Trettebergstuen
308 Odd Kr. Reme
309 Jan Bøhler
310 Torgeir Eikstad Micaelsen
311 Trond Giske
312 Lubna Jaffery
313 Mette Gundersen
314 Arve Bakke
315 May Britt Lunde
316 Tove Brandvik
317 Ingvild Kjerkol
318 Ingrid Bjørketun Heggø
319 Bjørn Inge Mo
320 Eskil Pedersen

Landsstyret

321 Signe Øye, Østfold
322 Thor-Erik Forsberg, Østfold
323 Sverre Myrli, Akershus
324 Kristiane Berg, Akershus
325 Beate Svenningsen, Oslo
326 Rune Tokle, Oslo
327 Bente Elin Lilleøkseth, Hedmark
328 Per Gunnar Sveen, Hedmark
329 Kjersti Stenseng, Oppland
330 Pål Helle, Oppland
331 Bjørn Tore Ødegården, Buskerud
332 Lise Christoffersen, Buskerud
333 Sonja Mandt Bartholsen, Vestfold
334 Tom Strømstad Olsen, Vestfold
335 Terje Lien Aasland, Telemark
336 Lise Wiik, Telemark
337 Inger Løite, Aust-Agder
338 Leif Vagle, Aust-Agder
339 Linda Verdal, Vest-Agder
340 Nils Harald Rennestraum, Vest-Agder
341 Frode Berge, Rogaland
342 Laila Thorsen, Rogaland
343 Sveinung Valle, Hordaland
344 Jette Fugelsnes Christensen, Hordaland
345 Nils P. Støyva, Sogn og Fjordane
346 Sonja Edvardsen, Sogn og Fjordane
347 Bjørn Inge Ruset, Møre og Romsdal
348 Else-May Botten, Møre og Romsdal
349 Eva Kristin Hansen, Sør-Trøndelag
350 Olav Huseby, Sør-Trøndelag

351 Gerd Janne Kristoffersen, Nord-Trøndelag
352 Terje Sørvik, Nord-Trøndelag
353 Bjørnar Selnes Skjæran, Nordland
354 Anne Ljunggren, Nordland
355 Kari-Anne Opsal, Troms
356 Magnar Andreas Nilssen, Troms
357 Ingalill Olsen, Finnmark
358 Alf Einar Jakobsen, Finnmark
359 Åsmund Aukrust, AUF
360 Tonje Brenna, AUF
361 Willy Ørnebakk, Sametingsgruppa
362 Ann-Marit Sæbønes, kontrollkomiteen
363 Kjell Engebretsen, kontrollkomiteen
364 Asbjørn Kristoffersen, kontrollkomiteen

365 Halvdan Skard, KS

Samarbeidskomiteen LO/Ap

366 Gerd Kristiansen
367 Tor-Arne Solbakken
368 Trine Lise Sundnes
369 Sture Arntzen
370 Tone Rønoldtangen
371 Stein Reegård

Stortingsgruppas styre

372 Martin Kolberg
373 Dag Terje Andersen
374 Marianne Marthinsen
375 Arild Stokkan-Grande
376 Marit Nybakk
377 Gunn Karin Gjøl
378 Tore Hagebakken
379 Marianne Aasen
380 Eirik Sund
381 Anne Marit Bjørnflaten
382 Svein Roald Hansen

Sametingsgruppa

383 Heidi Persdatter Greiner Haaker
384 Skjalg Jensen

Stortingsgruppa

385 Sigvald Oppebøen Hansen
386 Kari Henriksen
387 Tor Arne Strøm
388 Tove Lise Torve
389 Thor Lillehovde
390 Hilde Magnusson
391 Bendiks Harald Arnesen

Aps statsråder

Sigbjørn Johnsen
Karl Eirik Schjøtt-Pedersen

Anne-Grethe Strøm-Erichsen
Rigmor Aasrud
Grete Faremo
Knut Storberget
Lisbeth Berg-Hansen
Hanne Bjurstrøm
Jonas Gahr Støre

oo—oo

Møtet tok pause.

Møte ble satt igjen kl 16.15.

SAK 2 – KONSTITUERING

a) Godkjenning av fullmaktene

Jens Stoltenberg ga ordet til fullmaktskomiteens leder, Inger-Christin Torp, som la fram følgende innstilling:

FULLMAKTKOMITEENS INNSTILLING 2011

Fullmakts- og beretningskomiteen ble oppnevnt av Sentralstyret i møte 28. mars 2011 i overensstemmelse med partiets lover, paragraf 6, punkt 4. Komiteen fikk følgende sammensetning:

Inger-Christin Torp	Østfold	leder
Marthe Evensen	Oppland	
Ståle Vaag	Sør-Trøndelag	
Svein Bjørn Aasnes	Partikontoret	sekretær

Fullmaktskomiteen har i møter den 6. april og 7. april 2011 kontrollert fullmaktene i henhold til landsstyrets vedtak i møte 8. – 9. februar 2011 om fordeling av landsmøtorepresentant-ene, som er foretatt i overensstemmelse med partiets lover, paragraf 6, punkt 2.

Videre har komiteen gjennomgått fullmaktene som er sendt inn av fylkespartiene, slik partiets lover, paragraf 6, punkt 4 bestemmer.

Følgende representanter har meldt forfall og vararepresentanter er innkalt og møter i deres sted:

Forfall:

113 Inger Lise Skartlien, Østfold
010 Kjetil Igletjern, Østfold
015 Ole Haabeth, Østfold
083 Alina Drazkowski, Hedmark
106 Grete Moen Gudbrandsen, Oppland
110 Hilde E. Brørby Fivelsdal, Oppland
127 Olaug Brønseth Granli, Buskerud

Vararepresentant:

Ellen Simensen
Håvard Wennevoll Osflaten
Tove Evensen
Lillian Skjærvik
Bjørn Kværn
Shara Ali
Ragnhild Røed

133 Britt Fjalestad, Vestfold	Anne M. Kvernsmyr
151 Anne Lise Sandok Verpe, Telemark	Hedda Foss Five
188 Pål Anker Hafstad Thorsen, Hordaland	Odd Inge Matre
192 Lars Atle Skorpen, Hordaland	Rune Bakervik
204 Nina Yndestad, Sogn og Fjordane	Hanne Hjelmeland Ørnehaug
207 Anders Johannes Lien, Sogn og Fjordane	Ola Tarjei Kroken
275 Hugo Bjørnstad, Nordland	Ronny Sommerro
282 Vibeke Ek, Troms	Kristin Røymo
290 Bent Gabrielsen, Troms	Steffen Jakobsen
296 Stine Akselsen, Finnmark	Lena Norum Bergeng

Ved åpningen av det 63. ordinære landsmøtet var det møtt fram 289 representanter med stemmerett av i alt 300 representanter, herav 17 vararepresentanter.

Følgende representanter var ikke møtt fram ved åpningen kl. 13.00:

- 008 Tomas Colin Archer, Østfold, kommer torsdag, kl. 15.00.
- 021 Malin Lifvergren, Akershus, kommer torsdag, kl. 17.00.
- 168 Tom Tvedt, Rogaland, kommer torsdag, kl. 14.00.
- 169 Cecilie Bjelland, Rogaland, kommer torsdag, kl. 14.00.
- 172 Stanley Wirak, Rogaland, kommer torsdag, kl. 14.00.
- 173 Unn Therese Omdal, Rogaland, kommer torsdag, kl. 14.00.
- 175 Kristine Gramstad, Rogaland, kommer torsdag, kl. 14.00.
- 176 Sigmund Rolfsen, Rogaland, kommer torsdag, kl. 14.00.
- 178 Ståle Johan Knutsen, Rogaland, kommer torsdag, kl. 14.00.
- 179 Lin Veronica Jacobsen, Rogaland, kommer torsdag, kl. 14.00.
- 180 Andreas Bjelland Eriksen, Rogaland, kommer torsdag, kl. 14.00.

Alle fylkespartiene har oppfylt kvoteringsbestemmelsene.

Oslo, 7. april 2011

I fullmaktskomiteen:

Inger-Christin Torp /s/
leder

Marthe Evensen /s/

Ståle Vaag /s/

Svein Bjørn Aasnes /s/
sekretær

Vedtak: Fullmaktskomiteens innstilling godkjent.

b) Godkjenning av innkallingen

Innkallingen til det 63. ordinære landsmøte av 17. juni 2010 ble tatt opp til godkjenning.

Vedtak: Enstemmig godkjent.

c) Godkjenning av sakslista

Følgende forslag til saksliste ble tatt opp til godkjenning:

I henhold til partiets vedtekter fremmer sentralstyret følgende forslag til saksliste for det 63. ordinære landsmøte;

1. Åpning
2. Konstituering
 - a. Godkjenning av fullmaktene
 - b. Godkjenning av innkallingen
 - c. Godkjenning av sakslista
 - d. Godkjenning av arbeidsordning
 - e. Valg av ordstyrere, sekretærer og komiteer
3. Innstilling om Beretningen
4. Innstilling fra Kontrollkomiteen
5. Innkomne forslag
6. Vedtektsendringer
7. Den politiske situasjon
8. Integreringspolitisk dokument
9. Kommune- og fylkestingsvalget 2011 og arbeidet i partiorganisasjonen
10. Kommunalpolitisk plattform
11. Redaksjonskomiteenes innstillinger
12. Valg
13. Avslutning

Vedtak: Enstemmig godkjent.

d) Godkjenning av arbeidsordningen

Landsmøtet er åpent for presse og etermedier. Partimedlemmer har adgang til å følge forhandlingene fra tilhørerplass mot framvising av spesielt adgangskort.

Etter innstilling fra Landsstyret fastlegger Landsmøtet selv planen for gjennomføring av møtet jfr. vedtatt saksliste og kjøreplan.

Det velges fire ordstyrere som vekselvis etter avtale seg i mellom leder landsmøtets forhandlinger. Ønsker den fungerende ordstyrer ordet i debatten, skal vedkommende overlate ordstyrerplassen til en av de andre ordstyrerne.

Til å føre forhandlingsprotokollen velges tre sekretærer. I protokollen skal innføres de saker som behandles, alle forslag som framsettes og de beslutninger som fattes med angivelse av antall stemmer for og i mot når det foretas opptelling. Fullmaktskomiteen presenterer sin innstilling i plenum, eventuelle endringer i fullmaktene under landsmøtet blir referert fra dirigentene.

Forhandlingsprotokollen fra Landsmøtet godkjennes av Sentralstyret etter innstilling fra partikontoret.

Landsmøtet gjennomføres som plenumsmøte.

Taletid

1. Debatter i plenum

Det blir tildelt taletid til de fylkesvise delegasjonene i debattene som gjennomføres som plenumsmøte. Taletiden blir beregnet ut fra total taletid fordelt på delegasjonene etter størrelse. Delegasjonene står fritt til å fordele taletiden (lik taletid for alle delegater = 3 minutter) på sine medlemmer av delegasjonen (inkl. det respektive fylkespartis landsstyreprerentanter).

2. Innkomne forslag, redaksjonskomiteenes innstillinger mv.

Representantene har rett til å ta ordet to ganger i samme sak, med henholdsvis tre og to minutters taletid.

Ordstyrerne har rett til å fremme forslag om begrenset taletid og forslag om strek med de inntegnede talere. Det skal skje når det er nødvendig for å holde vedtatte tidsrammer. Det forutsettes at vedtak om begrensnings av taletiden - så lang råd er - innebærer at de representanter som står på talerlista får samme tid til disposisjon. Representanter som forlanger ordet til arbeidsordningen gis inntil ett minutt taletid til den enkelte sak.

Alle forslag skal framlegges skriftlig til ordstyrerne og være undertegnet med forslagsstillerens representantnummer, navn og fylke. Etter at det er vedtatt strek kan ikke nye forslag framsettes eller allerede framsatte forslag trekkes.

Dersom noen krever det skal valgene foregå ved skriftlig avstemning. Andre avstemninger foregår ordinært ved håndsopprekking. Landsmøtet kan imidlertid beslutte at en avstemning skal foregå ved navneopprop. I slike tilfeller skal den enkelte representants stemmegivning innføres i protokollen.

Vedtak: Enstemmig godkjent.

e) Valg av møtefunksjonærer og komiteer

Møtefunksjonærer

Dirigenter

Dag Terje Andersen	Vestfold
Rita Lekang	Nordland
Terje Lien Aasland	Telemark
Siri Hov Eggen	Akershus

Sekretærer

Marianne Bremnes	Troms
Torbjørn Andre Moe	Nord-Trøndelag
Synnøve Solbakken	Hordaland

Fullmakts- og beretningskomite;

Inger-Christin Torp, leder	Østfold
Ståle Vaag	Sør-Trøndelag
Marthe Evensen	Oppland

Svein Bjørn Aasnes, sekretær	Partikontoret
------------------------------	---------------

Redaksjonskomiteer – landsmøtet

Redaksjonskomite for Integreringspolitisk dokument:

Jonas Gahr Støre, leder	Oslo
Hanne Mo Bjørnbet	Sør-Trøndelag
Masud Garahkghani	Buskerud
Kari Hauge	Akershus
Per Gunnar Sveen	Hedmark
Kristine Gramstad	Rogaland
Kjell Idar Juvik	Nordland
Siri Gåsemyr Staalesen	Oslo
Tonje Brenna	AUF
Kristine Nordenson Kallset, sekretær	Partikontoret
Per Gunnar Dahl, sekretær	Stortingsgruppa

Redaksjonskomite for Kommunalpolitisk plattform:

Ingalill Olsen, leder	Finmark
Morten Aspeli	Hedmark
Jon Aasen	Møre og Romsdal
Marianne Aasen	Akershus
Olaug Solheim Rotihaug	Sogn og Fjordane
Arve Høiberg	Vestfold
Odin Bohmann	AUF
Anders Kambo Tangerås, sekretær	Partikontoret
Stian Simensen, sekretær	Stortingsgruppa
Elin Kobro, sekretær	Stortingsgruppa

Redaksjonskomite for Organisasjons- og vedtektssaker:

Bjørn Tore Ødegården, leder	Buskerud
Line Vennesland	Aust-Agder
Bjørnar Skjæran	Nordland
Kristin Handeland	Hordaland
Sindre Nakken	Møre og Romsdal
Lene Vågslid	Telemark
Elin Maria L`Estrange	AUF
Bjørn Eriksen, sekretær	Partikontoret
Heidi Bordier, sekretær	Fylkessekretær

Redaksjonskomite for Andre politiske saker:

Rigmor Aasrud, leder	Oppland
Sveinung Valle	Hordaland
Kjetil Bjørkelund	Troms
Alf Daniel Moen	Nord-Trøndelag
Signe Øye	Østfold
Torill Runden	Vest-Agder

Beate Svenningsen
Torgeir Micaelsen
Åsmund Aukrust

Oslo
Buskerud
AUF

Karin Yrvin, sekretær
Øyvind Wennesland, sekretær
Eirik Ø. Thorshaug
Inger-Anne Ravlum

Partikontoret
Partikontoret
Regjeringen
Regjeringen

Vedtak: Møtefunksjonærer og komiteer enstemmig valgt.

oo—oo

Dirigenten ga ordet til Jens Stoltenberg som introduserte LO-leder **Roar Flåthen** som holdt følgende hilsningstale på vegne av de nasjonale gjestene:

Kjære landsmøte!

Da de borgerlige overtok i Sverige, gikk det to år før den svenske LO-lederen snakket med statsministeren på telefon.

I Norge møtes parti og fagbevegelse til faste møter i Samarbeidskomiteen.

Jens, vi er glad for at du og Arbeiderpartiet forsvare arbeidstakernes rettigheter!

ARBEID

Europa rammes av arbeidsledighet.

- Eldre arbeidstakere mister jobben
- Unge gutter og jenter slipper ikke til
- Innvandrere stenges ute

Dette gir grobunn for sosial uro.

I Norge har regjeringen arbeid til alle som jobb nummer en.

LO og Arbeiderpartiet har stått sammen gjennom finanskrisen.

Vi har oppnådd resultater.

Siden 2005 har sysselsettingen økt med 250.000.

Kjære venner!

Men vi skal ikke glemme de som er arbeidsledige her hjemme.

Arbeidsledighet må bekjempes med alle midler!

La ingen være i tvil om at LO og Arbeiderpartiet har arbeid til alle jobb nummer 1!

SKAPE OG DELE

Det er to ord som skiller Arbeiderpartiet fra de andre partiene:

Skape og dele.

Andre partier er som oftest opptatt av bare det ene.

Vi har blitt en rik nasjon og et velferdssamfunn fordi:

- Vi har tatt i bruk våre naturressurser
- Vi har trepartssamarbeid
- Vi skaper verdier og fordeler rettferdig

Regjeringen gir nå Nord-Norge mulighet til å delta i oljeeventyret.

Vi er fornøyd med forvaltningsplanen.

Men fra vår side er det en klar forutsetning at områdene konsekvensutredes i tråd med petroleumsloven.

Arbeiderpartiet må sikre at kunnskapen som innhentes tilfredstiller dette kravet.

Det er pinlig at energinasjonen Norge ikke har kontroll på egen kraftsituasjon.

- Vi får strøm fra gamle atomkraftverk i Sverige
- Vi får strøm fra forurensende kullkraftverk i Danmark
- Og vi må importere strøm fra Europa produsert på norsk gass

Jeg er glad vi har fått et eget energiutvalg.

Men nå må vi snart innse det resten av verden ser:

Norsk miljøteknologi og norsk gass er en del av klimaløsningen!

Eierskapsmeldingen bidrar til et tydelig, aktivt og profesjonelt statlig eierskap.

Det er veldig bra, Trond!

Nå trenger vi en debatt om hvordan privat og statlig kapital sammen kan sikre et langsiktig eierskap.

Og det bør bli bedre samsvar mellom investeringer ute og hjemme.

Derfor bør vi også se på Folketrygdfondets rolle i en strategi for langsiktig eierskap og industriell utvikling.

Skal Norge forbli en sterk industrinasjon, må vi satse på kunnskap og forskning.

De ansatte er vår viktigste ressurs.

Vi må satse på kompetanseheving.

Derfor må vi få på plass etter- og videreutdanningsreformen.

Derfor må vi stoppe frafallet i videregående opplæring.

ARBEIDSLIV

Kjære venner!

For noen er profitt det viktigste.

Adecco-saken viser hvor galt det kan gå.

Arbeidstakere utsettes for press hver dag:

- Innen hotell- og restaurant
- Innen dagligvarehandelen
- Innen transport
- Innen helsevesenet
- Ja, i alle deler av arbeidslivet

Vi forventer at bruken av vikarbyråer reduseres kraftig.

Vi krever bedre styring og kontroll.

Sosial dumping med våre skattepenger er fullstendig uakseptabelt!

For over 100 år siden gikk arbeidsfolk i demonstrasjonstog med krav om åtte timers arbeidsdag.

Nå står høyrepolitikere i spaltekø for å angripe arbeidstakernes rettigheter.

Nå vil de ha Nordsjøturnus på sykehjemmene.

Ingen skal få meg til å tro at 13 timers arbeidsdager er det beste for de som trenger pleie og stell.

Vi skal ha et arbeidsliv for alle:

Flest mulig skal kunne jobbe lengst mulig uten å knekke nakken!

Men det er ikke bare nok å ha noe arbeid.

Mange – spesielt kvinner - jobber ufrivillig deltid.

Det skjer både i det privat og det offentlige.

De slåss hver dag for å få nok vakter.

De vet ikke hvor stor inntekt de har fra måned til måned.

De får ikke lån i banken.

Dette vår tids store likestillingsutfordring.
Slik kan vi ikke ha det.
Arbeiderpartiet og LO foreslår tiltak for å avskaffe ufrivillig deltid.
Alles øyne er rettet mot oss.
Nå må landsmøtet innfri!

Noen hevder at arbeidsmiljøloven er til hinder for dette.
Det er en bløff!
Arbeidsmiljøloven gir stort rom for fleksibilitet.
Det lages turnuser som er tilpasset både brukernes og arbeidstakernes behov.
Det gis dispensasjoner.
Det er ikke hensynet til brukerne som ligger bak angrepene på fagforeningers innstillingsrett.
Dette er et angrep på fagbevegelsen.
Forslaget vil styrke arbeidsgiverne på bekostning av arbeidstakerne.
Min klare melding til landsmøtet er:
Forsvar innstillingsretten!

Husk at Arbeiderpartiet og de rødgrønne vant valget i 2005 på løfte om å stoppe angrepene på arbeidsmiljøloven.
Den gangen ble forslagene låst ned i en skuff.
Men Siv Jensen og Erna Solberg har båret nøkkelen rundt halsen.
Nå har de tatt den fram igjen!
Hanne (Bjurstrøm) har rett:
Arbeidsmiljøloven er vår viktigste folkehelselov.
En slik forsikring må styrkes, ikke svekkes!

LO har flere forventninger til landsmøtet.
En av dem er hvordan vi fortsatt skal sikre gode posttjenester i hele landet.
Her har LO gitt et tydelig signal om å ikke innføre Postdirektivet.
Situasjonen i helse-Norge engasjerer mange.
Som enkeltpersoner har vi alle et lokalsykehus som vi er opptatt av og som vi kjemper for.
Derfor må vi ha et sykehustilbud som gir både trygghet og som sikrer kvalitet.
Det må Arbeiderpartiet være garantisten for!

INKLUDERING

Arbeiderpartiets ambisjon er at Norge skal være verdens mest inkluderende samfunn.
Da må vi inkludere alle!

Innvandrerbefolkningen er en ressurs.
De har erfaring, kunnskap og kompetanse som vi må ta i bruk.
Stenger vi enkeltpersoner ute - da sløser vi bort en gullgruve!
Mange ønsker å bidra og gjøre en innsats.
La dem få lov - slipp dem til!

KOMMUNE- OG FYLKESTINGSVALGET

Etter valget i høst vil mange av dere bli kommunepolitikere.
Det er en viktig rolle.

Jeg vil utfordre dere:

Vis at dere er arbeiderpartipolitikere også i kommunene!

- Bekjemp ufrivillig deltid
- Bekjemp sosial dumping
- Stopp konkurranseutsettingen og privatiseringen
- Styrk arbeidsmiljøet i egen kommune
- Gi de ansatte et kompetanseløft

De ansatte er kommunens viktigste ressurs.
Husk at dere er arbeidsgivere for mange tusen.
Kunnskapsrike, motiverte og engasjerte ansatte er den beste garantien for gode tjenester for innbyggerne. Ta arbeidsgiveransvaret på alvor!

AVSLUTNING

Kjære venner!

Kommunevalget blir første etappe mot stortingsvalget i 2013. På meningsmålingene har de borgerlige flertall. Det må ikke bli valgresultatet. Høyresiden passer best i opposisjon – ikke i posisjon! Men det blir ingen rødgrønn regjering etter 2013 uten et sterkt Arbeiderparti. Kun Arbeiderpartiet har kraft nok til å demme opp for høyrepartiene.

Mitt råd til dette landsmøtet er:

- Ta styringen på det rødgrønne prosjektet
- Gi velgerne svar på de spørsmål og utfordringer de har
- Gjør Arbeiderpartiet til garantisten for en politikk for å skape og dele

Fortsett å være et arbeiderparti.
Da har dere LO i ryggen.

Det gir valgseier også i 2013!

Lykke til med landsmøtet!

00—00

Dirigenten ga ordet til **Ingalill Olsen** som presenterte forslag til **LOKALPOLITISK PLATTFORM**:

Arbeiderpartiet er landets største med landets mest mangfoldige og sammensatte medlemsmasse. Noen av disse spennende medlemmene ble nedsatt av sentralstyret for å utarbeide kommunalpolitisk plattform.

Vi har hatt en god prosess der det har kommet mange inspirerende forslag fra lokallag over hele landet. Dette har gjort plattformen til et godt dokument i god Arbeiderparti-tradisjon. Nå legges den fram for landsmøtet. Jeg inviterer landsmøtet til å gjøre plattformen enda bedre og ser fram til debatten.

Kommunalpolitikk favner hele APs politikkområde.

Det omfatter hverdagen til alle innbyggerne i landet – fra vugge til grav. Endog før vuggen stiller kommunen opp med svangerskapskurs. Etter hjemkomst er det spebarnskontroll hos helsesøster, så får foreldre og barn en trygg barnehageplass og barna går så videre i en god skole hvor vi vil at kvalitet og kunnskap skal styrkes.

Kommune-Norge har også ansvaret for pleie og omsorg. Mye er bra, men mye gjenstår også. Til og med det at vannet renner kaldt og friskt ut av springen hjemme hos oss er de fleste steder et kommunalt ansvar.

Veier skal asfalteres og vedlikeholdes, snø skal brøytes og vann skal fylles i basseng.

Statlig lovverk skal etterleves med plan – og bygningslov, motorferdselsloven og kommuneloven – for å nevne noe.

Havner skal fungere som den viktige delen av infrastrukturen de er.

Slik kan en holde på lenge. Det er nesten ikke et eneste område i livet hvor ikke kommunalpolitikken har en rolle.

Det favner det meste, og vi som er eller har vært lokalpolitikere vet at det er nok å ta fatt i. For å greie det må det **politisk prioritering** til. Det betyr at rekkefølgen av iverksettelse ikke er likegyldig.

Denne plattformen skal gi en veiledning om hva en Ap styrt kommune skal prioritere.

Hva skal vi så prioritere foran det viktige kommune- og fylkestingsvalget i høst

- Eldre
- Helse
- Arbeid

Eldreomsorg

Eldre er en stor ressurs. Det blir stadig flere eldre her i landet, heldigvis. De som trenger hjelp skal få det, men størstedelen av den eldste befolkning er både frisk og før.

Vårt viktigste løfte til velgerne er en kraftfull satsing på eldreomsorg. Eldreomsorgen er god mange steder, men det er også nok av eksempler på det motsatte. Jeg mener at kjennetegnet på en Arbeiderparti-styrt kommunene de neste fire årene skal være en styrking av eldreomsorgen.

Satsing på eldreomsorg skal innebære nok plasser til de som har behov for omsorg. Vi har lovt at alle som trenger det, skal få sykehjemsplass eller heldøgns omsorg. Målet skal nås innen 2015. Det er ved utgangen av neste kommunestyreperiode.

Like viktig som nok plasser, er kvaliteten på pleie og omsorg. Vi trenger flere dyktige fagfolk. Heldigvis øker andelen med helse- og sosialfaglig utdanning i pleie- og omsorgssektoren. Ufrivillig deltid er særlig en stor utfordring i pleie- og omsorgsyrkene. Derfor vil landsmøtets krafttak mot ufrivillig deltid være viktig for kvaliteten på eldreomsorgen.

Det er kommunene som har ansvaret for eldreomsorgen. Men staten må stille opp med tilskudd til bygging av plasser og styrket kommuneøkonomi for å kunne drifte plassene. Styrking av eldreomsorgen skal være et fellesprosjekt mellom Ap sentralt og Ap ute i kommunene. Kun gjennom samarbeid kan vi nå våre ambisiøse mål på dette området.

Arbeid

Arbeidslinja har løftet nasjonen Norge til det velstandssamfunnet vi lever i i dag. Vi har verdens høyeste yrkesdeltakelse blant kvinner. Vi har gjennom aktiv deltaking i arbeidslivet skapt et samfunn som er at av de beste land å bo. Vi har fortsatt utfordringer med å inkludere ennå flere i arbeidslivet, både med å redusere ufrivillig deltid og få flere innvandrere eller yrkeshemmede inn i arbeid.

Som sagt så favner kommunalpolitikk det meste. I tillegg er det nødvendig at lokalpolitikkerne gjennomfører det Storting og Regjering bestemmer. Det blir ikke nye sykehjemsplasser av at vedtak fattes i Storting og Regjering. De materialiserer seg når kommunestyret eller bystyret har fattet vedtak og setter i gang.

Det er et godt eksempel på hvor viktig kommunenivået er for gjennomføring av nasjonal politikk.

Vi har gode slagord som synliggjør vår politikk. Ett av de er:

By og land – hand i hand

Arbeiderpartiets stolte tradisjon er at vi har en helhetlig politikk for hele landet.

Vi anerkjenner at byområder og distrikter har ulike utfordringer. Vår politikk skal favne alle disse ulikhetene.

Vi vil utvikle hele landet og ikke sette områder opp mot hverandre. En god distrikts- og bypolitikk trenger ikke å være en motsats.

En distriktskommune med befolkningsnedgang trenger en politikk som kan være med på å redusere fraflytting, skape nye arbeidsplasser og trygge velferdstjenestene selv om innbyggertallet går ned.

En bykommune med vekst har utfordringer knyttet til å skaffe nok barnehage- og skoleplasser, ungdomsklubber og arbeidsplasser til nye innbyggere.

Arbeiderpartiets politikk skal romme begge disse utfordringene gjennom en helhetlig og gjennomtenkt tilnærming. Jeg er stolt av vår distriktspolitikk som gir min kommune mulighet, men jeg trenger bare å gå ned Karl Johan for å se at Oslo har andre utfordringer enn oss.

Et annet like talende slagord er **"SKAPE OG DELE"**.

Arbeiderpartiet er et næringsparti. Vi vil skape verdier for så å fordele noen (ikke alle) av disse verdiene til fellesskapet. Og det er "delinga" som skiller næringspartiene H og AP. Mens vi vil at deler av verdiskapinga skal gå til velferdsstaten, ønsker H-siden at disse verdiene i større grad skal bli hos enkelt individet eller bedriften. Dette er en ikke uvestentlig forskjell.

For å kunne videreutvikle et samfunn må skoleverket satse på kunnskap. Vi er stolt av vår fellesskole hvor alle barn kan gå, uavhengig av sosial bakgrunn. Det gir muligheter for alle, til tross for ulikt utgangspunkt. Det er sosial utjevning av godt, gammelt AP merke.

For å bevare og styrke fellesskolen må kvaliteten sikres, styrkes og kravet om kvalitet må det aldri reduseres på.

De grunnleggende ferdigheter i lesing, skriving, matematikk og digitale ferdigheter er en forutsetning for kvalitetsheving i både grunnskolen og videregående skole.

Kommunestruktur

Noen går i vranglås bare de hører ordet og tror det betyr massiv kommunenedleggelse. Landsmøtet har tidligere vedtatt og programfestet at det er behov for endringer i kommunestrukturen. Så har vi startet en debatt om hvordan vi kan gå fram for å få til endringer. Det viktigste er å fjerne hindre for frivillig kommunesammenslåing og etablere økonomiske gulrøtter for de som ønsker å slå seg sammen. Saken er på ingen måte konkludert. Men for oss må det viktigste være at alle kommuner skal yte de tjenester innbyggerne har krav på.

Hittil har vi vært samlet om generalistkommunen som prinsipp. Lakmustesten på om en kommune har livets rett må være: Får innbyggerne de lovpålagte tjenestene de har krav på. Jeg pleier å si at innbyggeren i Berlevåg og Bærum har de samme rettigheter, men alle skjønner at Bærum har flere ressurser å spille på for å yte tjenester til sine innbygger.

Jeg personlig tror at vi kommer til å se endringer i kommunestrukturen. Jeg håper det skjer frivillig. Jeg tror ikke vi noensinne får et "strømlinjeformet" kommunekart, til det er Norge for geografisk krevende. Vi kommer til å ha både små og stor kommuner. Landet vårt er ikke skapt for ensretting. Vi skal ikke skygge unna for debatten, men vi skal skjele til innbyggernes ve og vel.

Denne debatten skal vi ha i partiet vårt fram til landsmøtet i 2013.

AVSLUTNING

Vi som har utgjort arbeidsgruppa har etter beste evne presentert det vi synes er viktigst, supplert med innspill fra lokallagene i prosessen.

Resultatet blir ennå bedre når landsmøtet har behandlet den kommunalpolitiske plattformen og kanskje både har strøket og tilføyd noe i innholdet.

Jeg vil på vegne av arbeidsgruppa si tusen takk for oppdraget og be om at landsmøtet tar kommunalpolitisk plattform til behandling.

Dirigenten; Før vi setter i gang debatten skal vi nå få se partiets nye webfilm om en av våre viktigste saker, eldreomsorgen.

Dirigenten ga ordet til leder i AUF **Eskil Pedersen** som åpnet debatten med følgende innlegg på 10 minutter:

Vi skal bygge framtidens samfunn.

Kjære landsmøte, kjære venner.

På dette landsmøte skal vi stake ut kursen for verdens mest vellykkede flerkulturelle samfunn, vi skal vedta politikk som omhandler hverdagen vår og vi skal vise vår solidaritet med Palestinerne som fortsatt kjemper for sin frihet og Sør-Sudaneserne som nettopp vant sin.

Kjære alle sammen.

Det første landsmøte i dette tiåret må handle om framtida.

Akkurat som det gjorde den historiske fredagen i mars i år da regjeringa sa nei til å åpne for oljeboring i Lofoten, Vesterålen og Senja.

Aldri har jeg vært så stolt av å være leder i Arbeiderpartiets ungdomsparti som da.

For det er historisk at vi for første gang virkelig har sagt nei til et ønske fra oljeindustrien.

For vi sa ja til noe bedre.

Ja til å skape morgendagens arbeidsplasser.

Ja til å gå fra fossil og forurensende energi, til fornybar og bærekraftig energi.

Ja til å lede Norge inn i en ny og fornybar framtid der arbeidsplassene til barnebarna våre er like viktige som arbeidsplassene våre i dag.

Arbeiderpartiet forblir et stort sosialdemokratisk parti når vi viser vei for folk inn i en framtid som de tror på.

Derfor må vi være partiet for framtidens arbeidsplasser.

Da må vi forske på de nye teknologiene som kan bli Norges nye store eksportvare.

Vi må bygge ut vindmøller på land og til havs så vi kan bli Europas grønne batteri og verdensmestere i fornybar bruk av naturkreftene våre.

Vi må hjelpe til med omstilling, så de verftene på vestlandet som før produserte oljerigger og utstyr til oljeindustrien, i framtida produsere turbiner, plattformer og teknologi til offshore-vindmøller. De kloke hodene og de ufattelige midlene vi bruker til forskning og utvikling i oljesektoren kan brukes til forskning på fornybar energi.

Før var Arbeiderpartiet bare oljepartiet. I 2011 er ikke det nok.

I dag kan vi erklære at vi ikke lenger bare skal være oljepartiet. Vi skal være forskningspartiet.

Grunderpartiet. Det fornybare partiet. Vi skal ikke minst, være vindmøllepartiet.

Vi skal være partiet for de grønne arbeidsplassene som vil skape entusiasme i hele landet for framtidens generasjoner.

Yrkesfag:

Kjære dere.

Det er med alle de kloke hodene til ungdom i dag at vi lager visjonen for framtidens samfunn.

Å skape verdens beste skole handler om Arbeiderpartiets virkelige styrke;

Å bygge landet for kommende generasjoner.

Og Norges framtid, kjære landsmøte, det er alle de fantastisk flinke yrkesfagelevne vi har.

Yrkesfagelevne utgjør omtrent halvparten av alle elevene i videregående skole, men opptar ikke halvparten av skoledebatten i Norge. Sånn kan vi ikke ha det!

Det er Arbeiderpartiet som må kjempe for yrkesfagelevne. Den dagen det landsmøtet her ikke snakker om yrkesfag mister vi det viktigste vi står for som parti; å være partiet for arbeidsfolk i Norge, også framtidens arbeidsfolk.

Noen sier at yrkesfag er den lette veien til utdanning. At de som tar yrkesfag er de som ikke er så skoleflinke, eller mindre glad i teori. Det er fullstendig feil!

Nå er det på tide å snakke opp yrkesfag, gi de elevene sitt statusløft:

Vi må ha mer praksisretta teori og tettere samarbeid mellom skole og næringslivet. Og så må vi lære plass til alle.

Jeg gikk allmenn. Hvis noen etter to år hadde fortalt meg at jeg måtte sette resten av utdanninga mi på vent hadde jeg blitt alt annet enn motivert. Men det er den beskjeden tusenvis av elever får hvert eneste år når de skal ut i lære.

Mangel på lære plass dreper motivasjonen og gir frafall.

Her har vi ikke levert enda, og AUFs tålmodighet er i ferd med å renne ut; nå er det på tide med handling. Derfor skal vi gjøre som partiprogrammet sier, vi skal lovfeste retten til lære plass.

Jeg synes det er fantastisk å tenke på at;

De ti mest ettertrakta jobbene i 2010, ikke engang fantes i 2004.

At de som går på skole i dag, kommer til, når de går ut av skolen, til å jobbe i bedrifter som ikke finnes i dag.

De kommer til å bruke teknologier som ikke har blitt oppfunnet enda.

Og de kommer til å løse problemer, vi ikke enda vet at er problemer.

Så hvis noen tror at det holder å kunne gangetabellen og språk for å klare seg i framtidens arbeidsmarked, så tar man farlig feil.

I vår fellesskole, skal barn og unge få grunnleggende kunnskap, men de skal også få verktøyene de trenger til å omstille seg, og tilegne seg all den nye kunnskapen som kommer i framtida.

Da skaper vi framtidens skole. En fellesskole vi kan være stolte av.

Narkotika

Landsmøte.

Når vi skaper framtidens samfunn, blir vi dømt på om vi lyktes med å gjøre det bedre for de som hadde det vanskeligst blant oss.

For noen måneder siden var jeg på kaffebesøk hjemme hos Thorvald. Vi snakka om mennesker som lever med rus. Det vil si, Thorvald snakka mest. Og hans engasjement smitta meg.

Vi snakka om ei gruppe i samfunnet som alle har gjeve visjoner for, men som jeg mener vi, også vår regjering ikke på langt nær har gjort nok for.

Ingen er uberørt av mennesker som lever med rusproblem.

På gata i de store byene møter vi dem og kjøper Erlik Oslo, Sorgenfri i Trondheim, og Megafon i Bergen.

Mange kjenner noen som er rusavhengig.

Noen av oss har sett ambulanspersonell prøve å få liv i en sliten kropp som har tatt en overdose.

Ingen av oss er uberørt av de vi kjenner eller det vi ser.

Vi kan ikke sitte på enda et landsmøte og bruke fine ord uten at vi også gjør noe.

Vi må ta et oppgjør med en ekstremt konservativ narkotikadebatt, der alle nye forslag dømmes ned av moralpolitiet – i politiet, i helsevesenet, blant de politiske partiene.

Vi må ta et krafttak for behandlingstilbudene så det blir nok plasser og lav nok terskel for at de som trenger hjelp får det når de er motivert, og ikke når de har havnet på kjøret enda en gang.

Vi må tørre å si ja til å inkludere heroin i LAR-programmet som Stoltenbergutvalget har gått inn for. Ikke for å gi opp noen. Men for å redde liv. For å ta de tyngste brukerne på det største alvor.

I framtidens samfunn går vi fra prat til handling og stormobiliserer i kampen for verdighet og omsorg for menneskene rundt oss som sliter med rus.

Det må dette landsmøtet sørge for *nå*, men viktigst, det må vi sørge for hver eneste dag etter at dette landsmøte er slutt, når festtalene er holdt og hverdagen igjen kommer.

Valget

Kjære venner.

I høst skal vi male et bilde til det norske folk. Et bilde av en rød velferds og rettferdighets-kommune og en blå privatisering og skattekutt-kommune. Et tydelig verdivalg og et tydelig veivalg.

For vårt parti og vår bevegelse har en historisk oppgave. Vi skal gi folk de velferdstjenestene de skal ha og trygghet i hverdagen. Men da må vi tørre å ta ansvar, og tørre å ta politisk styring. Vi må tørre å si nei til privatisering, nei til adecco-samfunnet og ja til et samfunn der det er politikere på mandat fra folket som tar ansvar for folks hverdag.

Istedenfor å sørge for full sykehjemsdekning ved å bygge sykehjem vil høyresida si fra seg ansvaret, og la markedet avgjøre. Det er ansvarsfraskrivelse og det er feigt.

Som i Oslo hvor antall sykehjems plasser har gått ned.

Hvor arbeidsmiljøloven brytes.

Der hverdagen til de ansatte blir dårligere.

Omsorgen og pleien til de eldre forverres.

Når Høyre og FrP sier de vil privatisere, sier de egentlig at de ikke greier oppgaven.

Carl I Hagen er rettogslett ikke mann nok for denne jobben.

Men Libe Rieber-Mohn, du er mer enn nok kvinne! ☺

Arbeiderpartiet må aldri bli feige, gi opp eller fraskrive oss det ansvaret vi har fått fra våre velgere.

Det er det som skiller oss ifra *dem*, det er det som skiller Arbeiderpartiet ifra høyresida.

De 70.000 som jobber deltid i dette landet skal også gå til valg i høst. De vil ha et parti som tar ansvar. De vil ha et parti som innser at likestillingskampen koster penger, og ha et parti som er villige til å prioritere. Det er på høy tid vi tar kampen for alle de som jobber ufrivillig deltid.

Forslaget fra sentralstyret er et godt stykke på vei. Men vi vil enda lenger, vi vil bli enda tydeligere og vi vil komme helt i mål, og da må heltid bli en rettighet!

Jeg er stolt av å være leder i, den objektivt sett aller beste politiske ungdomsorganisasjonen i Norge. Og de ungdommene dere ser rundt dere i salen her i dag, eller møter hjemme i kommunen deres, de er verdens beste valgkampmaskineri.

De kommer til å være oppe om natta, stå opp grytidlig, kjempe i skoledebatter og gå på husbesøk.

Flere tusen AUFere er klare til valgkamp -

Vi er klare til å stå på dag og natt for det samfunnet vi tror på.

Vi er klare til å stå på dag og natt for et parti som tør å styre, som sier nei til privatisering, og ja til fellesskolen, som sier nei til skattekutt og ja til bedre rusomsorg.

Vi er klare for å male bildet sammen med dere, og kjære venner, det skal bli rødt så langt øyet rekker.

Tusen takk for oppmerksomheten.

ooOoo

Dirigenten ga deretter ordet til leder av Kvinnenettverket **Anniken Huitfeldt** som holdt følgende innlegg på 5 minutter:

For noen uker siden feiret vi at det er hundre år siden den første kvinnen møtte på Stortinget. Anna Rogstad fra Kristiania møtte som vara for Høyres statsminister Jens Bratlie.

På Høyres hjemmesida skriver Høyres kvinneforum følgende: "Anna Rogstad var fra Høyre. Gamle ærverdige menn bukket dypt for Anna Rogstad da hun kom anstigende, og frøken Rogstad ble med respekt tituler hver gang stortingspresidenten ga henne ordet."

- Sannheten kjære landsmøte var at Anna Rogstad aldri noensinne var medlem av Høyre.
- Hun var medlem av Frisinnede Venstre som stilte fellesliste med Høyre.
- Og hun brukte stortingsplassen til å kjempe mot alle de høyremennene som vissnok bukket så ærbødig.
- Hun kjempet for kvinnelig stemmerett. Høyre stemte i mot. Statsminister Jens Bratlie, som hun møtte som vara for var faktisk frontkjemperen mot kvinnelig stemmerett.

Så kjære landsmøte, har jeg en nyhet, og den er så gammel at alle har glemt den. I Aftenposten 16.januar 1917 sto det følgende:

Overlærer Anna Rogstad har vendt De frisinnede ryggen og meldt seg inn i Arbeiderpartiet.

Kjære Helga!

Nå sitter du på første benk med et nyfødt barn. For seks år siden var det meg, med lille Iver. Jeg vet ikke om du husker det Jens, at du måtte rense dressen etterpå, fordi lille Iver gulpa nedover hele buksebeinet.

I VG lovet du, med gulp på dressen, at alle barn skulle få barnehageplass hvis du ble statsminister.

Slik ble det.

- Lovfesting av retten til barnehageplass vil bli stående igjen som et historisk vedtak gjennomført av vår regjering.
- Dette har forandret kvinner i Norge sitt liv.

Men vi fikk ikke bare rett til barnehageplass for ungene våre. I min kommune ble barnehageprisene halvert. Erna Solberg stilte opp i en avis og protestert mot vårt forslag om makspris i barnehagene, og hun var ikke snau i sine karakteristikk.

Erna Solberg sa at hun "nøler ikke med å kalle dette for gammelstalinistisk". Vedtaket om makspris har endret kvinners liv. Høyre var i mot.

Jeg husker, Jens, at mammaen til lille Maja på bilde var glad du komme love henne barnehageplass, men det var en ting som opptok henne enda mer på landsmøte i 2005.

Lille Maja har nemlig to mødre. Hun var opptatt av å fortelle deg at hennes datter burde få samme rett til to foreldre som de to andre barna på bildet.

- Det var også en kamp, mange advarte oss, sa det var utaktisk.
- Men vi tok også den kampen da den sto.
- Vi har forandret de homofile sitt liv.

Nå må Høyre slutte med historieforfalskninga si for sannheten er at;

- Høyre de var mot abortloven.
- Høyre var mot Gro da hun flere ganger utvidelse av fødselspermisjonen.

- Høyre stemte mot innføring av fedrekvoten.
- Høyre var mot SFO.
- Vi var for makspris og rett til barnehageplass, høyre innførte kontantstøtta.

Nå har vi styrt i 5 ½ år, så nå er det jammen på tide.

- I Oslo er 80 prosent av de som mottar kontantstøtte for 2-åringer minoritetsbakgrunn.
- Det står i Soria Moria
- Senterpartiet har nettopp vedtatt at de er med.
- Nå må vi fjerne kontantstøtta for toåringer
- Ikke på sikt, ikke i fremtiden, men i statsbudsjettet til høsten.

For Arbeiderpartiet har likestilling handlet om å gi folk en bedre hverdag. Og da må vi spørre oss hva kan vi gjøre for å gi kvinner en bedre hverdag i dag.

En hovedsak på dette landsmøte er kampen mot ufrivillig deltid. Ingen annen sak har engasjert kvinnenettverket mer det siste året. Dette forslaget vil Helga presentere for landsmøtet i morgen. Vi tar de viktige likestillingsdebattene her på vårt landsmøte.

I dag er sykefraværet 50-60 % høyere blant kvinner enn blant menn. Vi må innrømme at dette har vi kanskje vært litt engstelig form å snakke om, fordi vi vil fremheve hvilken ressurs kvinner er på arbeidsmarkedet.

Men sannheten er at mens sykefraværet for menn har vært flatt eller fallende, har det økt med 70 prosent for kvinner fra 1979 til 2009.

Da spør jeg meg:

- Vi har et arbeidsliv hvor kvinner på min alder blir møtt med en helt annen respekt når vi skal hente barn i barnehage, enn det de godt voksne damene her i salen møtte for 25 år siden.
- Møter vi den generasjon kvinner som gikk i bresjen for likestilling med den samme raushet når de i dag tar omsorg for sine foreldre?
- Følger dem til legen, hjelper dem hjemme og handler for dem.

Det er mange godt voksne døtrene som tar et stort ansvar for sine gamle foreldre.

- Er våre velferdsordninger tilpassa tidsklemma kvinner og menn møter i alle aldergrupper?

Og mens vi så at kvinner i arbeidslivet økte da vi fikk mer fri til å ta oss av barn, er det grunn til å tro at bedre permisjonsordninger i andre livsfaser vil gjøre at - kvinner står lenger i arbeidslivet,

- vil jobbe mer
- og ikke sliter seg ut.

Gerd Janne Kristoffersen, leder av Nord Trøndelag Arbeiderparti, sa til meg da jeg fylte 40 at hun aldri har blitt møtt med så stor respekt i arbeidslivet som da hun var mellom 40 og 50.

- Både ung og erfaren er du nå, sa Gerd Janne til meg.
- For er det slik at eldre kvinner blir møtt med samme respekt i arbeidslivet som godt voksne menn?

Det er mulig Jens at menn i 50 åra er undervurdert, men jeg tror kvinner i 50 og 60 åra alt for ofte blir undervurdert i vårt arbeidsliv. Mange av dem er gode ledere.

- Noen går av før de egentlig vil fordi kompetansen deres ikke verdsettes i arbeidslivet.
- Vi vil trenge deres arbeidskraft enda mer i fremtiden.
- Men vi må også innse at en del av dem er slitne.

- Mens vi før var opptatt av den tunge arbeidsbelastninga i industrien, er det i dag som kvinnene som trenger vår oppmerksomhet.

Kjære alle godt voksne damer.

- Takk for at dere gikk foran og kjempet for barnehageplass og bedre permisjonsordninger.
- Nå skal vi gi dere samme støtte i kampen for et mer kvinnevennlig arbeidsliv også for dere.

Vårt samfunn trenger flere kvinnelige gründere. Kvinner har ofte andre forretningsprosjekter enn menn.

Tenker andre tanke og er kreative på andre områder enn menn.

En av gründerne er Sarita Sejpal fra Kristiansand. Hun leverer indisk ferdigmat til butikker over hele landet.

Sørlandet går foran.

- For det er ikke sant alle kvinner på Sørlandet bare tenker tradisjonelt.
- Kvinner fra Sørlandet er de tøffeste gründerne.
- Over 50 prosent av etablererne på Sørlandet er kvinner.
- Det kan vi lære noe av i andre deler av Norge.

Kjære landsmøte!

Det er noen som mener AP først og fremst bør bli mer prinsippfaste i likestillingsdebatten. Det er jeg ikke enig i.

- Jeg mener denne debatten handler mer om hverdagen enn om prinsippene til folk.
- Det handler om Majas to mødre
- Det handler om Gerd Janne sine tidligere kolleger i helsevesenet
- Det handler om Sarita Sejpals muligheter

For dersom vedtar prinsipper om hvordan folk bør leve sine liv, som føles bedre å fremføre fra Stortingets talerstol enn på Jessheim Storsenter, ja da har vi tapt.

Det har aldri vært Arbeiderpartiets stil.

Det er i kvinners hverdagsliv Arbeiderparti har sin historiske rolle.

Takk for oppmerksomheten.

ooOoo

Følgende hadde ordet i debatten etter partilederens innledning om den politiske debatten: (med 3 minutters taletid):

014 Svein Olav Agnalt, Østfold

017 Siri Hov Eggen, Akershus
047 Rina Mariann Hansen

Dirigenten ga ordet til **Grete Faremo**, regjeringen som holdt følgende innlegg:

Kjære landsmøte!

Om litt skal vi skrive historie. Men først vil jeg sitere Forsvarsminister Rolf Hansen fra 1977:

"Beslutningen om å anskaffe nye jagerfly til det norske forsvaret hører til de viktige beslutninger. Det dreier seg om store penger. For et land som Norge er det et alvorlig løft. Men det er slike løft som er nødvendige om vi fortsatt skal kunne ha et troverdig forsvar. I vårt område er det ikke oppnåelig uten fly."

Landets daværende politiske lederskap med Trygve Bratteli, Odvar Nordli, Rolf Hansen og Thorvald Stoltenberg, bestemte at lille Norge skulle gjøre en forsvarsanskaffelse som sprengte alle vante rammer, nemlig 72 jagerfly.

De var forutseende. Et lite land – med et formidabelt havområde og luftrom – skaffet seg et verktøy som har vært i bruk hver eneste dag siden 1980. Nå nærmer F16 seg endt levetid.

Kjære landsmøte,

Jeg er glad for å kunne, på landsmøtet i Det norske Arbeiderparti, fortelle at Regjeringen nettopp har besluttet å kjøpe de fire første kampflyene, F35. Det er fire treningsfly. De bestilles for levering i 2016, så fort Stortinget har behandlet saken.

F35 skal hevde vår suverenitet og kontrollere vårt luftrom. De skal avskrekke med sin våpenkraft og beskytte våre styrker.

Det dreier seg fortsatt om store penger. 4 treningsfly vil alt i alt koste 4,8 mrd kroner.

F16 gjorde likevel et større innhugg i statsbudsjettet enn alle F35 vil gjøre nå. Framsynte valg ble gjort den gang. Jeg vil gjøre alt for at fremtida skal vise at vi gjør det samme.

Norge trenger et forsvar fordi vi har mye å forsvare – både alt vi **har**, men også alt vi **er**.

Når andre angriper Arbeiderpartiet for vår forsvarspolitikkk – skal vi fortelle dem dette:

Mange har skrevet langtidsplaner for forsvaret uten å gjennomføre. Vi leverer som lovet. Der den borgerlige regjeringen etterlot overskridelser og kaos, skaper vi styring og stabilitet.

Derfor evner vi å bidra til å fullføre oppdraget med å stabilisere Afghanistan, og bekjempe terrorisme.

Derfor kunne vi raskt stille opp når FN kalte - for å beskytte Libyas sivile mot Gaddafis hevn og vold. Derfor kan vi også bidra til å beskytte FNs matvaretransport og annen skipstrafikk mot pirater utenfor Øst-Afrika.

Og derfor skaffer vi Norge neste generasjons kampfly.

Arbeiderpartiet representerer styring. Arbeiderpartiet representerer forutsigbarhet. Og Arbeiderpartiet representerer framsynthet i norsk forsvars- og sikkerhetspolitikk.

Ordet i debatten forts.:

327 Bente Elin Lilleøkseth, Landsstyret
329 Kjersti Stenseng, Landsstyret
331 Bjørn Tore Ødegården, Landsstyret
130 Martin Bast Sørsdal, Vestfold
335 Terje Lien Aasland, Landsstyret
158 Tellef Inge Mørland, Aust-Agder
292 Ann-Solveig Sørensen, Finnmark
281 Pia Svensgaard, Troms
243 Sissel Trønsdal, Sør-Trøndelag
276 Hild Marit Olsen, Nordland
345 Nils P. Støyva, Landsstyret
339 Linda Verdal, Landsstyret
168 Tom Tvedt, Rogaland
183 Marte Mjøs Persen, Hordaland
212 Jon Aasen, Møre og Romsdal
248 Alf Daniel Moen, Nord-Trøndelag
002 Ulf Lervik, Østfold
024 Jens Petter Hagen, Akershus

oo—oo

Møtet tok pause.

Møte ble satt igjen kl 19.30.

oo—oo

Dirigenten ga ordet til Samepresident **Egil Olli** som holdt et innlegg på 5 minutter:

Kjære landsmøte!

Det er en ære for meg å få lov til å hilse landsmøte på vegne av Sametinget og sametingsgruppa, og som medlem i Arbeiderpartiet.

Statsminister og partilederen sa i sin tale :” Landsmøte har gjennom tider endret vår historie.”

Det kan jeg skrive under på. Arbeiderpartiets landsmøter har gjennom tiden endret også samenes historie i Norge, både negativt og positivt. I nyere tid er det positivt.

Språket er grunnleggende for et folk. Det er mye positivt som har skjedd med det samiske språket, men mye gjenstår. Vi har ikke tid til å feire sa statsministeren. Jeg er enig, men likevel har vi lov å feire litt.

Jeg deltok på kirkemøte nå på tirsdag. Kirkemøte startet med gudstjeneste i Tønsberg domkirke. Den ble forettet på mange samiske språk. Sør, lule og nord samisk, også på norsk og døvespråk.

Under åpningen var det også en samisk artist som hadde et kulturelt innslag. Jeg forteller dette for at dere skal se resultatet av Arbeiderpartiets arbeid, i Sametinget, i regjering og Stortinget. Det nytter, det går fremover.

Helsereformen. Hvordan sikre den samiske befolkning også kulturelt og språklig i den nye reformen? Skal den samiske befolkningen få et fullverdig tilbud, som partileder Stoltenberg var så opptatt av, så må kultur og språk kunnskaper være på plass.

Jens nevnte demens, jeg vil også ta med slagpasienter. Tenk på at man mister alle fremmede språk og at man bare har morsmålet igjen. Tenk så vanskelig det blir når ingen forstår deg.

Lik behandling betyr ikke at alle skal behandles likt. Skal alle med, må det brukes ulike midler for å få det til.

Det nytter lite med rettigheter, hvis det ikke følger penger med. Statsminister og partileder - dette har du så rett i.

Samenes rettigheter til språk og kultur er grunnlovfestet. Mye er gjort, men ennå gjenstår mye. Derfor er det viktig at landsmøte støtter vår statsminister og partileder på dette. Det nytter ikke med rettigheter hvis det ikke følger penger med. Det gjenstår mange viktige saker, Blant annet rovdyr og reindrift.

Denne turen startet i Tønsberg, nå er vi på landsmøte . Jeg skal avslutte denne turen med å konsultere om kystfiskeutvalget på mandag med Lisbeth Berg-Hansen. Jeg håper at oppholdet her sør avsluttes slik det begynte.

Lykke til med landsmøte.

Hold stø kurs også i samepolitikken.

ooOoo

Debatten fortsatte med følgende talere: (3 minutters taletid)

050 Rune Gerhardsen, Oslo
090 Knut Hvithammer, Hedmark
094 Gro Lundby, Oppland
135 Liv Grinde, Vestfold
141 Wenche Jansen Tveitan, Telemark
156 Robert Cornels Nordli, Aust-Agder
313 Mette Gundersen, Sentralstyret
164 Elisabeth Haaversen, Vest-Agder
169 Cecilie Bjelland, Rogaland
192 Rune Bakervik, Hordaland
206 Marie Helene H. Brandsdal, Sogn og Fjordane
395 Lisbeth Berg-Hansen, Regjeringen
222 Lilli Husby, Møre og Romsdal
339 Eva Kristin Hansen, Landsstyret
249 May Britt Lagesen, Nord-Trøndelag
278 Helene Kaltenborn, Nordland
287 Kristina Torbergsen, Troms
295 Tarjei Jensen Bech, Finnmark

384 Skjalg Jensen, Sametingsgruppa
067 Tone Tellevik Dahl, Oslo
074 Hege S. Søberg, Hedmark
187 Emelin Dos Santos Dias, Hordaland
232 Ståle Vaag, Sør-Trøndelag
272 Renathe Johnsen, Nordland
100 Bente J. Aamodt, Oppland
114 Roger Ryberg, Buskerud
007 Camilla Bertelsen, Østfold
142 Christian Tynning Bjørnø, Telemark
170 Arne-Christian Mohn, Rogaland
220 Mellvin Steinsvoll, Møre og Romsdal
390 Hilde Magnusson, Stortingsgruppa
016 Ola Nafstad, Akershus
068 Håvard Vederhus, Oslo
328 Per Gunnar Sveen, Landsstyret
134 Per-Kristian Finstad, Vestfold
191 Gard Folkvord, Hordaland
245 Maren Holthe Hedne, Sør-Trøndelag
265 Geir Waage, Nordland
286 Odd Arne Thunberg, Troms
031 Nina Sandberg, Akershus
387 Tor Arne Strøm, Stortingsgruppa
065 Kristin Sandaker, Oslo
095 Rune Øygard, Oppland
120 Vidar Lande, Buskerud

Dirigenten tok opp til behandling forslagene som var innkommet under debatten og følgende ble foreslått oversendt redaksjonskomiteen for andre politiske saker:

Vedtak: Alle forslag oversendt redaksjonskomiteen for andre politiske saker

00—00

226 Ida Ødegaard, Sør-Trøndelag

Tittel på forslaget: Papirløse flyktninger

Barn som kommer til Norge som asylsøkere er i en spesielt sårbar situasjon. Arbeiderpartiet mener at alle som går fra barn til voksen har krav til individuell behandling uavhengig av foreldrenes historikk. Det må være helt klart at barns beste må gå foran innvandringspolitiske hensyn, og det må være en grense for hvor lenge barn kan leve som såkalt ulovlige i Norge før de får lovlig opphold. Arbeiderpartiet mener det er alvorlig at gruppen papirløse er økende. Et sosialdemokratisk velferdssamfunn kan ikke være bekjent med at det utvikles mer eller mindre parallelle samfunn, hvor en økende gruppe mennesker lever permanent utenfor storsamfunnets trygghet og forutsigbarhet.

158 Tellef Inge Mørland, Aust-Agder

Tittel på forslaget: Forslag til endringer/tillegg til integreringspolitisk dokument

Endre linje 608:

- Ikke tillate synlige religiøse symboler til politi- toll- og fengselsuniform og hos rettens medlemmer /aktorat/dommere)

060 Bashe Musse, Oslo, til integreringspolitisk plattform

Tittel på forslaget:

Arbeiderpartiet vil sette fokus på et spesielt positivt integreringsarbeid som er lagt ned ved Cocoon Sandvik folkehøyskole. Gjennom "Den Flerkulturelle folkehøyskolen" har Cocoon Sandvik arbeidet fram et integreringstilbud det står respekt av. Hensikten er å styrke innvandrerungdom på deres vei til å lykkes i sitt nye land og her settes fokus på språk, ord og uttrykk, kultur, geografi, historie og kommunikasjon. Dette styrker disse ungdommenes mulighet for å lykkes med videre skolegang, og gir dessuten ekstra konkurransepoeng for videre studier i Norge. Elevene på denne linjen vil også delta på de andre linjene sammen med andre norske elever, noe som styrker nettverk med norske venner. Skolen har tatt konsekvensene av ulike uheldige erfaringer en tidligere har hatt med integrering gjennom folkehøyskoler og blant annet har skolen åpent i ferier og høytider, slik at for eksempel kommunene ikke trenger egne botilbud for disse mens de er på folkehøyskole. Videre har Cocoon Sandvik forsterket skolen med både ekstra pedagogiske ansatte og også barne- og sosialfaglig ansatte. Dette vil sikre at man lettere kan møte den enkelte og ivareta behov disse har, jobbe direkte med kommunene de skal til eller tilbake til. Dette er et tilbud som i betydelig grad vil kunne bidra til at innvandrere ungdom skal kunne lykkes bedre i Norge, med alle de positive sider dette har og det har en meget positiv samfunnsøkonomisk gevinst, både på kortere og lengre sikt. I tillegg må nevnes det forebyggende perspektivet. Videre har skolen lagt opp til å evaluere og forske på effekten av slike skoletilbud. Skolen har søkt Kunnskapsdepartementet om støtte til prosjektet. Jeg vil anbefale Landsmøtet:

Arbeiderpartiets landsmøte ser de positive verdier utviklingen av tilbudet ved Cocoon Sandvik folkehøyskole har og ønsker at slike integreringstiltak skal løftes fram og støttes. Derfor anmodes departementet om å se positivt på den søknad som allerede foreligger fra Cocoon Sandvik folkehøyskole.

Arbeiderpartiet ser at verdien av de erfaringer man gjør seg med et slikt spesielt tilrettelagt og forsterket folkehøyskoletilbud følges opp og videreutvikles, evalueres og forskes på, med tanke på å bidra til et mest mulig positivt integreringsarbeid også andre steder.

Arbeiderpartiet vil anmode IMDI og kommunene til å samarbeide om å benytte seg av dette tilbudet.

062 Andreas Halse, Oslo

Tittel: Endringsforslag til integreringspolitisk dokument

Linje 26 endres til:

Arbeiderpartiet ser på mangfoldet som en styrke. Det er mangfoldet som gjør det mulig for enkeltmennesker å selv velge hvordan de vil leve livene sine. Mangfold bidrar til kreativitet, gjennom utveksling av erfaringer og kontakter med andre land og kulturer.

Linje 384 endres til:

Fortsette innføringen av heldagsskolen, med flere timer i de viktige fagene, daglig fysisk aktivitet og kultur i skolefritidsordningen, samt leksehjelp til alle.

Etter linje 608, forslag til nytt kulepunkt:

Lage en vei inn i arbeidslivet ved å kombinere arbeid og norskopplæring, særlig innenfor pleie- og omsorgsyrkene.

071 Silje Winther, Oslo

Tittel: Norsk språk

Linje 274-278, endre til:

Det er viktig å ta hensyn til at innvandrere som gruppe er svært sammensatt, og har ulike faglige forutsetninger. Det vil derfor være stort behov for individuell tilpasning i opplæringsprogrammene. Etersom gode norskkunnskaper er en så avgjørende forutsetning for å delta i det norske samfunnet, er det viktig at det er den enkeltes behov og ikke økonomiske hensyn som avgjør om personen blir tilbudt ytterligere opplæring i norsk- og samfunnskunnskap enn de 600 obligatoriske timene. En indikasjon på om personen trenger ytterligere støtte, kan være resultatet av den obligatoriske prøven etter 600 timers kurset.

Linje 293: "kan" endres til "skal".

Begrunnelse: Det er en god samfunnsinvestering å gi folk mulighet til å kunne klare seg selv. God norsk- og samfunnskompetanse er avgjørende for å sikre at minoritetsbefolkningen deltar i arbeids- og samfunnslivet. For endel vil det ikke være tilstrekkelig med de obligatoriske 600 timene, og det er viktig at disse får den støtten som er nødvendig, uavhengig av kommunens økonomi. I dag praktiseres dette svært ulikt, og det bør være en tydelig plikt for kommunen, som knyttes til mer objektive kriterier enn i dag. F.eks kan dette være knyttet til resultatene av den obligatoriske prøven etter at de 600 timene er gjennomført.

68 Håvard Vederhus, Oslo

Tittel: Endringsforslag fra Oslo Arbeiderparti til intergreringsmanifestet

Stryke linje 579-583 og etter komma i kulepunktet på linje 608 om forbud mot hodeplagg i domstolene.

Lise Christoffersen, landsstyret

Tittel:

Heftet Mangfold og muligheter, side 26, etter linje 790, nytt kulepunkt:

- Barn skal ikke brukes som tolk i offentlig sektor.

Forslagsstiller: delegat 25 Elin L'Estrange, Akershus Ap

Forslag fremmet til landsmøtet, andre saker

Barn på flukt

I forbindelse med stortingsmeldingen om barn på flukt ønsker Arbeiderpartiet å styrke forholdene for denne sårbare gruppen. Barn må behandles verdig i møte med norsk asylforvaltning, og må sikres forutsigbarhet og selvstendig søknadsbehandling. Selv om de som ikke har rett på opphold ikke kan få bli i Norge, er det viktig at deres grunnleggende behov ivaretas godt i venteperioden.

Styrkede rettigheter for barn av asylsøkere

I forrige periode vedtok Stortinget av barns tilknytning til riket skal være et viktigere kriterie ved søknadsbehandling, og ved lang behandlingstid av søknaden må dette hensynet ivaretas bedre. Arbeiderpartiet mener barn ikke skal straffes for foreldrenes feil, og ønsker at asylsøkeres barn skal

ha rett til behandling av en egen søknad om opphold. Etter fire år må søkere som var mindreårige ved ankomst ha rett til å få sett på søknaden sin på nytt.

Reversering av ordningen med midlertidig opphold

Ordningen med midlertidig opphold for barn mellom 16 og 18 bør vurderes reversert. Konsekvensen kan bli at søknaden settes på vent, og behandles etter fylte 18 med andre kriterier til grunn. Arbeiderpartiet vil igangsette en reversering av denne regelen, slik at asylbarn unngår unødvendig ventetid og usikkerhet.

Stans retur av barn til uverdige forhold

Dublinregelverket sier at en asylsøker skal returneres til det første europeiske landet hvor man søkte asyl, i mange tilfeller Hellas, Italia eller Spania. Den europeiske menneskerettighetsdomstolen har slått fast at å returnere asylsøkere til Hellas er brudd på menneskerettighetene på grunn av det svake mottaksapparatet. Norge returnerer ikke lenger barn eller sårbare grupper hit, men vi har ingen garantier for at barn som returneres til andre land får den behandlingen de har krav på. Arbeiderpartiet vil derfor gå inn for en gjennomgang av forholdene til asylbarn i de andre Dublin-landene, og stanse all retur av barn til uverdige forhold.

Et verdig tilbud på asylmottakene

Saksbehandlingstiden for asylsøknader er i mange tilfeller flere år lang, og barn kan ikke tvinges til å sette barndommen på vent i så lang tid. Skal man leve i Norge i flere år mens man venter, må man få ha et meningsfylt liv med utdanning, fritidstilbud og språkopplæring. Et asylmottak er ikke alltid noe godt sted å vokse opp, og hensynet til trygghet for asylsøkende barn og kvinner må veie tungt. Arbeiderpartiet mener derfor at barnefamilier må få tilbud om desentralisert bolig.

Barn på flukt er en sårbar gruppe, og ofte har mindreårige asylsøkere opplevd krig, fattigdom og fordrivelse, for så å måtte sitte alene med problemene sine i et fremmed land. En rapport fra Folkehelseinstituttet viser at over halvparten av enslige mindreårige asylsøkere har klare symptomer på depresjon, men at bare en tredjedel av disse barna får hjelp. I tillegg til belastningen dette er for barna, er det dårlig for framtidig integrering, og derfor må hjelpeapparatet rundt barna styrkes. Alle enslige mindreårige asylsøkere må få tildelt en hjelpeverge fra dag én, og det må finnes klare standarder for hva en hjelpeverge skal bidra med.

Asylbarn får ofte skoleplass raskt, men i mange tilfeller er ikke kvaliteten god nok, og retten til tilpasset opplæring blir ikke ivaretatt. Skolen bør bidra til satsning på helhetlig språkopplæring som inkluderer både norsk og morsmålet, og det må satses på ordninger som leksehjelp. I tillegg må samarbeidet mellom asylmottakene, skolen, PP-tjenesten og frivillige organisasjoner styrkes.

Etterforskning når barn forsvinner fra mottak

De siste ti årene har 388 enslige mindreårige asylsøkere forsvunnet fra norske mottak, og det er grunn til å tro at flere av disse barna blir utnyttet i menneskehandel. I sommer uttalte Arne Johannessen at politiet ikke prioriterer å etterforske hvor det blir av barna, og han mente at en av grunnene var at disse barna ikke hadde noe nettverk eller familie som presset på. Når norske barn forsvinner setter samfunnet inn alle ressursene for å finne barnet, og slik bør det også være med asylbarn.

Arbeiderpartiet vil at:

- Barnefamilier må få tilbud om desentralisert bolig
- Regelen om midlertidig opphold for barn mellom 16 og 18 reverseres
- Ansvaret for enslige mindreårige asylsøkere mellom 15 og 18 overføres barnevernet. Søkere som blir 18 i løpet av søknadsperioden, men som var mindreårige ved ankomst, må behandles som EMA.

- Barns forhold på asylmottak skal gjennomgås, med mål om trygge forhold, en god språkopplæring og et meningsfylt fritidstilbud
- Skolene og asylmottakene i samarbeid skal satse på helhetlig språkopplæring i både norsk og morsmålet
- Hjelpeapparatet rundt asylbarna styrkes. Alle enslige mindreårige asylsøkere må få tildelt en hjelpeverge fra dag én, og det må utarbeides tydelige standarder for hva en hjelpeverge skal bidra med
- Kriteriet om barns tilknytning til riket må vektlegges sterkere
- Barn av asylsøkere skal ha rett til å søke selvstendig
- Etter fire år må søkere som var mindreårige på ankomsttidspunktet, ha rett til ny behandling av søknaden sin
- Bedre etterforskning når barn forsvinner fra asylmottak
- Norge må gå gjennom forholdene i Dublin-land som mistenkes for å ikke ivareta barns rettigheter, og stanse retur av barn til uverdige forhold.

Forslagsstiller: delegat 25 Elin L'Estrange, Akershus Ap

Forslag fremmet til landsmøtet, andre saker

Papirløse innvandrere og ureturnerbare asylsøkere

Papirløse innvandrere er i ferd med å bli Norges nye underklasse. Dette er en gruppe mennesker hvor mange har bodd i landet i årevis nesten uten rettigheter. De papirløse innvandrerne er en mangfoldig gruppe, med forskjellig bakgrunn og ulike historier. Felles for de fleste er at de har fått endelig avslag på sin asylsøknad, men allikevel ikke reiser hjem.

Norge har blant Europas strengeste praksis for denne gruppen mennesker, og de fleste andre land i Europa har valgt en modell med regularisering av denne gruppen. Det er to hovedbegrunnelser for at andre land i Europa har valgt en mer human politikk; den første er det humanitære hensynet til gruppen den gjelder og det andre er for å motvirke en stor svart økonomi, og reduserte skatteinntekter. Begge begrunnelsene er gjeldene også i Norge, og Arbeiderpartiet vil derfor sette i gang en gjennomgang av regelverket for papirløse flyktninger.

Blant de papirløse er det mange som har bodd i Norge i mange år, og situasjonen i hjemlandet kan være endret siden man fikk endelig avslag. Arbeiderpartiet vil gi personer som har bodd i Norge i mer enn 4 år mulighet til å få prøvd saken sin på nytt.

Noen papirløse innvandrere har ikke rett på opphold etter asylinstituttet, men har allikevel ikke mulighet til å returnere, dette gjelder for eksempel noen minoritetsgrupper eller personer som er statsløse. Arbeiderpartiet mener at denne gruppen ureturnerbare mennesker, som samarbeider om retur, må få arbeidstillatelse mens de er i Norge, og at de som har vært bosatt i Norge som ureturnerbare i mer enn 4 år bør få permanent oppholdstillatelse.

Utlendingsloven åpner i dag for å gi opphold på humanitært grunnlag utafra sterke menneskelige hensyn eller til utledninger som har særlig tilknytning til riket. Denne paragrafen brukes i liten grad, og Arbeiderpartiet vil senke terskelen for å ta den i bruk og at det i større grad bør gis opphold på humanitært grunnlag for papirløse innvandrere.

En del papirløse innvandrere er etterspurt arbeidskraft i Norge. Norge er i dag ikke i nærheten av å fylle opp kvoten av arbeidsinnvandrere utenfor EØS-området. Arbeiderpartiet vil gjøre det lettere for asylsøkere og papirløse innvandre å søke arbeidsinnvandring. Regjeringen har fjernet karantenetiden for å søke arbeidsinnvandring for tidligere asylsøkere til Norge, og på sikt bør dette også være en mulighet mens man bor i Norge.

Papirløse innvandrere har få rettigheter i Norge. Arbeiderpartiet vil utvide retten til helsetjenester utover akutt hjelp når dette er nødvendig, for å unngå alvorlige konsekvenser for personen eller andre. Papirløse barn i dag rett til grunnskoleopplæring, og på sikt vil Arbeiderpartiet utvide rettigheten til også å gjelde videregående skole.

Forslagsstiller: delegat 25 Elin L'Estrange, Akershus Ap

Forslag fremmet til Integreringspolitisk dokument

Noen innvandrere har ikke rett på opphold etter asylinstituttet, men har allikevel ikke mulighet til å returnere, dette gjelder for eksempel noen minoritetsgrupper eller personer som er statsløse. Arbeiderpartiet mener at denne gruppen ureturnerbare mennesker må få arbeidstillatelse mens de er i Norge.

Forslagsstiller: delegat 25 Elin L'Estrange, Akershus Ap

Forslag fremmet til Integreringspolitisk dokument

Papirløse innvandrere har få rettigheter i Norge. Arbeiderpartiet vil utvide retten til helsetjenester utover akutt hjelp når dette er nødvendig, for å unngå alvorlige konsekvenser for personen eller andre. Papirløse barn i dag rett til grunnskoleopplæring, og på sikt vil Arbeiderpartiet utvide rettigheten til også å gjelde videregående skole.

Forslagsstiller: delegat 25 Elin L'Estrange, Akershus Ap

Forslag fremmet til Integreringspolitisk dokument

Barn på flukt er en sårbar gruppe, og ofte har mindreårige asylsøkere opplevd krig, fattigdom og fordrivelse, for så å måtte sitte alene med problemene sine i et fremmed land. En rapport fra Folkehelseinstituttet viser at over halvparten av enslige mindreårige asylsøkere har klare symptomer på depresjon, men at bare en tredjedel av disse barna får hjelp. I tillegg til belastningen dette er for barna, er det dårlig for framtidig integrering, og derfor må hjelpeapparatet rundt barna styrkes. Alle enslige mindreårige asylsøkere må få tildelt en hjelpeverge fra dag én, og det må finnes klare standarder for hva en hjelpeverge skal bidra med.

Asylbarn får ofte skoleplass raskt, men i mange tilfeller er ikke kvaliteten god nok, og retten til tilpasset opplæring blir ikke ivaretatt. Skolen bør bidra til satsning på helhetlig språkopplæring som inkluderer både norsk og morsmålet, og det må satses på ordninger som leksehjelp. I tillegg må samarbeidet mellom asylmottakene, skolen, PP-tjenesten og frivillige organisasjoner styrkes.

Forslagsstiller: delegat 25 Elin L'Estrange, Akershus Ap

Forslag fremmet til Integreringspolitisk dokument

Norge har innkorporert FNs barnekonvensjon som sier at personer under 18 er barn. Arbeiderpartiet vil derfor overføre enslige mindreårige asylsøkere mellom 15 og 18 år til barnevernet.

067 Tone Tellevik Dahl

Tittel: Endringsforslag MANGFOLD OG MULIGHETER

Linje 598 – nytt kulepunkt

Utrede avvikling av overgangsstønad og erstatte den med kvalifiseringsprogram, barnehageplass og bostøtte.

Forklaring: Barnefattigdom er et økende problem. Barnefattigdomsfamiliene kjennetegnes først og fremst gjennom fravær av arbeid, eneforsørgeransvar og minoritetsbakgrunn. Forskning viser at muligheten for å bli fattig som voksen er 5 ganger så stor for de som var fattige som barn enn for andre. Dagens velferdsordninger som skal dempe fattigdom og forhindre fattigdom er mange, men

dårlig organisert mellom nivåene stat og kommune. Ordningene er også i for stor grad knyttet til mannens inntekt og for lite på familiens inntekt.

En stor andel av de fattige familiene lever i eneforsørgerfamilier. Det er også en større andel kvinner som skiller seg og søker overgangstønad. Minoritetskvinner er overrepresentert. Nav Sagene gjorde en stor innsats i 2008 og 2009 for å få disse til å delta i AMO med norsk og praksis på NAV intro sentral i Oslo, til ingen nytte. Overgangstønaden må vris fra en passiv mottaksordning til en stønad med aktivt innhold.

Linje 606 endres til:

Sikre at anleggsbrakker har tilfredsstillende standard, herunder sanitære forhold og avfallshåndtering. Dette for å forhindre forslumming av midlertidige boligområder.

Forklaring: Det er ikke 2-årsregelen som er utfordringen. Flere byggeprosjekt går over 2 år (brakkeriggen i Bjørvika har stått der i mange år, men er godkjent for stadig nye 2-års perioder). I flere byer er det faste boligrigger som ulike byggefirma leier til sine prosjekt siden det ofte ikke er riggplass på byggetomten. Det som er avgjørende er at kommunene har oversikt og kontroll på riggene – de må være godkjent og ha strenge kvalitetskrav særlig på sanitære forhold og avfallshåndtering. På den måten kan kommunen sikre seg mot forslumming.

Etter linje 844 – nye kulepunkt

- Gjeninnføre det generelle boligtilskuddet for bygging av rimelige utleieboliger
- Tilby rentefritt lån på 30 % av kjøpesum til personer som leier kommunal bolig, men som ønsker å eie den.

Forklaring: Etter at Bondevik II fjernet alle boligvirkemidler mot utleiesektoren, og kun satt igjen med tilskuddsmidler for bygging av bolig til vanskeligstilte, er det ikke bygget en eneste såkalt rimelig utleiebolig. Dette er et boligsegment som private og i særdeleshet boligkooperasjonen stod for tidligere. Boligkooperasjonene mener de nå ikke kan tilfredsstille det samfunnsansvar de mener de har med å bidra til boligforsyningen med varierte boliger, inkl utleieboliger. Boligutbygger ber om en forsterket virkemiddelbruk fra Husbanken. Derfor må vi gjeninnføre det generelle boligtilskuddet for rimelige utleieboliger.

I dag kan en som bor i kommunal bolig få forkjøpsrett på å kjøpe dette til 20% rabatt fra markedspris. Likevel ser vi at selv med startlån kan de vanskelig realisere boligdrømmen med de betingelsene. Å tilby et rentefritt lån på deles av kjøpesummen vil i betydelig større grad muliggjøre overgangen fra leie til eie for svært mange.

175 Kristine Gramstad, Rogaland

Tittel: Et mangfoldig samfunn

Norge er i dag et mangfoldig samfunn hvor mange ulike kulturer og folkegrupper er representert. Rogaland Arbeiderparti mener dette er en styrke for det norske samfunnet.

Uttalelse vedtatt på Rogaland Arbeiderpartis årsmøte i Haugesund.

Kulturelt mangfold skaper større forståelse for andre kulturer og økt kreativitet i samfunnet. Det gir oss bedre kjennskap til språk og en mulighet til å dele erfaringer og lære av dem. Dette er et fortrinn for Norge.

De fleste innvandrere blir godt integrert i landet vårt, og er viktige bidragsytere til det gode norske fellesskapet. For å oppnå en god integreringspolitikk må vi imidlertid stille klare krav til de som bosetter seg i Norge. Vi må i fremtiden ha som mål å bli enda flinkere til å ta i mot innvandrere og

legge til rette for at de integreres best mulig i Norge. De samfunnene som lykkes best med integrering og inkludering vil lykkes best i sin økonomiske, sosiale og politiske utvikling.

Språk er en avgjørende faktor for integrering av flerkulturelle. Det er i dag over 200 nasjonaliteter i Norge, og det er viktig å tilpasse seg en mer mangfoldig befolkning på alle områder. Det handler om å legge til rette for universell utforming både i språklig, kulturell og arbeidslivsmessig forstand. Rogaland Arbeiderparti ønsker derfor en økning i antall timer norskopplæring samt gjøre den obligatorisk med en test etter endt kurs. Erfaring tilsier at gode norskkunnskaper vil være avgjørende for å beholde det mangfoldige kulturfellesskapet vi har i dag, og unngå at grupper og enkeltpersoner faller utenfor samfunnet.

Barnehagene er et av de viktigste integreringsområdene i dagens Norge, særlig når det gjelder språklæring og kulturell forståelse. Kontantstøtten kan virke som et insentiv til ikke å ha barn i barnehage. Som en del av denne inkluderingen må kontantstøtteordningen derfor fjernes. Det må også innføres gratis kjernetid i barnehagen. Man må også gjøre tiltak for å øke rekrutteringen av lærere og rådgivere med flerkulturell bakgrunn. Den flerkulturelle kompetansen i lærerutdanningen og blant norske skoleelever bør i tillegg styrkes, for eksempel gjennom flerkulturelle dager. Dette vil sikre en bedre og mer tilrettelagt opplæring.

De siste måneders debatt har synliggjort en stor utfordring. Lang saksbehandlingstid hos Utlendingsdirektoratet fører til at mennesker uten varig oppholdstillatelse bor i Norge i mange år før de får avslag på sin asylsøknad. Rogaland Ap støtter opp om regjeringens linje i asylopolitikken, men mener det er viktig å øke saksbehandlingsressursene for å få ned behandlingstiden.

I dag drives mange asylmottak av private aktører. Rogaland Arbeiderparti ønsker at dette arbeidet skal utføres av kommunene i samarbeid med frivillige og ideelle organisasjoner.

Nyere forskning har vist at det er over dobbelt så stor sjanse for dødfødsel eller medfødte funksjonshemninger hos barn med foreldre som er søskenbarn enn hos barn som er født av foreldre som ikke er det. Vi ønsker å utrede forbud mot søskenbarnektenskap. Et slikt forbud vil også kunne ha effekt i arbeidet mot tvangsekteskap.

Innvandrere deltar nesten like mye som etniske nordmenn i organisasjons- og foreningsliv. Det er positivt at alle miljøer i Norge engasjerer seg i frivillighet. I Norge har vi et mangfold av lag og organisasjoner. Innen for eksempel idretten kan lokalidrettslag som favner alle etniske grupper brukes aktivt for å fremme integrering. På samme måte som i fellesskolen møtes barn og ungdommer i lokalmiljøene her. Arbeiderpartiet ønsker å støtte opp om og styrke disse idrettslagenes rolle i integreringsarbeidet gjennom prosjekter som for eksempel "Idretten er fargeblind".

Det flerkulturelle Norge er det Norge vi skal være en del av i fremtiden. Det er et Norge bestående av mennesker med ulik kulturell bakgrunn. Rogaland Arbeiderparti mener denne berikelsen må stå sentralt i utviklingen av morgendagens Norge.

Rogaland Arbeiderparti vil:

- Øke antall timer gratis norskopplæring samt gjøre denne obligatorisk.
- Innføre en test etter endt språkopplæring.
- Fjerne kontantstøtten, og innføre gratis kjernetid i barnehagen.
- Redusere behandlingstiden i asylsaker.
- Støtte opp om lokalidrettslag og andre frivillige organisasjoner som arbeider aktivt for å inkludere alle etniske grupper.

- Opprettholde morsmålsopplæring på dagens nivå.

175 Kristine Gramstad, Rogaland

Tittel: Norskopplæring

Forslag til vedtak i forbindelse med manifest om inkludering og mangfold:

Under kapittelet Norsk – Vi vil:

Nytt kulepunkt:

Arbeidsgivere som ønsker å ansette medarbeidere fra EØS – området skal tilby nyansatte medarbeidere minimum 50 timer norsk opplæring.

Begrunnelse:

Som veileder i NAV ser jeg et økende samfunnsproblem i og med at flere og flere av de som blir arbeidsledige i dag er mennesker fra EØS området. Flere av disse kan ikke norsk eller engelsk og mulighetene for disse å skaffe seg nytt arbeid er svært vanskelig, selv med hjelp fra NAV. Og siden de har opparbeidet seg rettigheter den tiden de var i arbeid, kan vi heller ikke avvise disse brukerne. Det dukker opp minst 4 problemstillinger med mangel på norskkunnskap blant denne gruppen av arbeidsledige:

Veldig vanskelig å få denne gruppen arbeidsledige ut på arbeidsmarkedet når de ikke snakker norsk. Mange EØS borgere tar etter hvert familien sin til Norge. Med en svekket inntekt etter å ha gått ned til 62,4 % av tidligere 100% inntekt, oppstår det en økonomisk reduksjon som i flere tilfeller fører til at disse familiene også blir sosialhjelpmottakere.

En annen problemstilling i forhold til dette, er den voksende andel av barn i grunnskolen som har krav på norskundervisning. I henhold til ressurser får kommunen et problem både av økonomisk og pedagogisk art når det kommer til å hjelpe denne gruppen av elever. Her kan man heller ikke gå inn med midler fra et evt. flyktningbudsjett. Ved at foreldrene til disse barna heller ikke kan norsk, får ikke skolen noen hjelp fra foreldrene når det kommer til lekser eller annen oppfølging av faglig art. Vi får i større og større grad et arbeidsliv med A og B lag. Arbeidstakere fra EØS området er gode å ha i gode tider, men når det strammes inn er det disse som i første omgang mister arbeidet sitt.

Eksempel på løsning:

Marine Harvest Norway AS og Adecco gjennomførte nylig et norskkurs for sine ansatte i fabrikken på Hjelmeland. Kurset ble avholdt på arbeidsplassen og de leide inn skolepersonale fra voksenopplæringen i Hjelmeland kommune. Opplegget besto av 30 timer norsk + hjemmearbeid for deltagerne på kurset. Antall deltagere på kurset var 24, og inkludert undervisningsmateriell hadde dette en kostnadsramme på ca. 50000,-

De fleste av deltagerne på kurset snakker mer norsk nå, enn før kurset.

Fordeler med dette forslaget:

I og med at de fleste kommuner har en voksenopplæring er det helt naturlig at kommunen er en samarbeidspartner for bedrifter som skal gi et tilbud til sine ansatte. Fordelene med å gi et slikt tilbud på arbeidsplassen er naturligvis at de ansatte som jobber der har muligheter for å kommunisere med de øvrige arbeidstakerne på en mye bedre måte. Arbeidsmiljøet blir bedre på grunn av bedre integrering. Dette er også en fordel i forhold til det HMS arbeidet som foregår på en arbeidsplass.

I det øyeblikket denne gruppen av arbeidstakere blir arbeidsledige, står de - dersom de har grunnleggende norskkunnskaper enda sterkere rustet i den situasjonen hvor de blir arbeidsledige. For øvrig deltagelse og integrering i samfunnet og spesielt for barn i skolen er det en stor fordel at også disse foreldrene kan hjelpe sine barn med skolearbeidet. Dette bidrar til at de sosiale forskjellene minsker.

Konklusjon:

Arbeidsgiverne er altså nøkkelen her. De må når de ansetter nye medarbeidere ta på seg det sosiale ansvaret de som arbeidsgivere har. NHO snakker ofte om velferdsfellene - de må også i større grad få sine medlemsbedrifter til å ta dette ansvaret. Deres medlemsbedrifter må gi sine ansatte som trenger det norskopplæring. For at vi skal få bedre integrering i bedriftene, for at de som blir arbeidsledige skal ha økte muligheter for ny jobb og for at barnefamiliene skal komme styrket ut av samarbeidet mellom hjem og skole er det kun norskopplæring som nytter!

Forslag fra Kari Henriksen, 386 delegat Stortinget og Tove Lise Torve, delegat 388 Stortinget:

Det må foretas en gjennomgang av regelverket rundt underholdskravet (forsørgelseskrav) tilknyttet familiegjenforeningssaker, slik at det tas mer hensyn til småbarnsfamilier og en mer helhetlig vurdering av familiers samlede inntekter.

Vi kan ikke være bekjent med at staten splitter mamma, pappa og barn grunnet et rigid regelverk.

Vedtak: Oversendes redaksjonskomiteen for Integreringspolitisk dokument.

Dirigenten tok opp til behandling forslagene som var innkommet under debatten og følgende ble foreslått oversendt redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

241 Rita Ottervik og 243 Sissel Trønsdal, Sør-Trøndelag

Arbeiderpartiet krever en eldrepacke

Vi lever stadig lenger. Det er et sunt uttrykk for det gode velferdssamfunnet vi har i Norge, og det er en styrke for det norske samfunnet at man får så mange flere eldre. Samtidig betyr dette at vi må foreta stadig klarere prioriteringer. Arbeiderpartiet vil derfor alltid sette eldreomsorgen foran skattekutt.

Skal vi lykkes i å skape en eldreomsorg det skinner av i framtida, trenger vi et nasjonalt løft. Vi står nå i startfasen på den store økningen i antall eldre. For ikke komme på etterskudd haster det. Arbeiderpartiet krever derfor at regjeringen kommer med en utvidet øremerket eldrepacke, som sikrer både flere sykehjemsplasser, flere omsorgsboliger med heldøgns omsorg og flere godt kvalifiserte pleiere. Eldre må få den hjelpen de trenger, når de trenger den. Bemanningen må styrkes i hele sektoren.

Eldreomsorgen trenger allerede i dag flere ansatte. Skal vi i tillegg møte framtidens behov, må grepene tas nå. Omsorgsykket må framstå som attraktivt hvis vi skal unngå den bruken av vikarbyrå som er avdekket den siste tiden. For få ansatte skaper økt press på den enkelte pleier, noe som bidrar til økt sykefravær. I tillegg jobber i dag alt for mange pleiere i deltidsstillinger når de ønsker seg heltidsstilling, og vi har et sterkt behov for å øke det faglige påfyllet til de ansatte.

Grunnbemanningen må økes. Ingen skal måtte arbeide uønsket deltid i eldreomsorgen, men skal vi lykkes med å tilby de som ønsker det heltidsstillinger, må det statlig finansiering til.

Arbeiderpartiet krever en ny eldrepacke:

- Arbeiderpartiet krever en årlig overføring på fem milliarder kroner til kommunene, øremerket til bedre bemanning i eldreomsorgen og en utvidelse av kapasiteten i sektoren. Disse midlene bør trappes opp over to år. Sammen med denne øremerkede styrkingen, bør det innføres en norm for minimumsbemanning ved sykehjem. Det må også settes krav om at midlene skal benyttes på en slik måte at de som ønsker det får tilbud om heltidsstillinger.
- Arbeiderpartiet krever en styrking av den statlige investeringsstøtten til utbygging av sykehjemsplasser. Staten må ta en større del av dette løftet.

- Arbeiderpartiet krever et statlig initiativ for å sikre flere legeressurser inn i sykehjem, og en styrkning av fysio- og ergoterapitilbudet i omsorgen. Kommunenes fastleger må integreres sterkere i det kommunale eldreloftet.
- Arbeiderpartiet krever en statlig pakke med øremerkede midler til kompetanseoppbygging for pleiere i eldreomsorgen.
- Samtidig må de generelle overføringene til kommunene økes, slik at kommunen sammen med frivillig sektor kan øke aktivitetstilbudet til de eldre, for eksempel ved flere aktivitetører på sykehjem og i hjemmetjenesten.

Disse midlene må komme i tillegg til de midlene som overføres til kommunene i forbindelse med samhandlingsreformen.

233 Frode Reppe, Sør-Trøndelag

Viktige grep for å sikre villaksen må tas

Norge har gjennom Rio-konvensjonen et særskilt ansvar for å verne den nordatlantiske laksestammen. Villaksens tusenårige gener er for viktig til å bli utryddet. Veksten i oppdrettsnæringa har medført kritiske utfordringer for villaksen her til lands.

Regjeringen legger en bærekraftstrategi til grunn for sine krav og tiltak til oppdrettsnæringa. I disse dager er flere forslag og rapporter ute på høring, blant annet om strengere krav til teknisk standard på oppdrettsanleggene, lengre landfase for settefisk og om bærekraftig arealbruk i havbruksnæringa. Tiltakene som er foreslått oppfattes som positive.

Rømmingstallene har gått ned de siste årene, men er ennå for høye, og det ønskes derfor ytterligere tiltak til for å unngå de problemene dette medfører for villaksen. Det regjeringsoppnevnte Gullestad- utvalget peker på at steril oppdrettslaks kan være den beste løsningen for på sikt å begrense skadevirkningene av rømt oppdrettslaks. Forskning på dette feltet må derfor intensiveres. I tillegg vil individmerking være viktig for å kunne luke ut oppdrettslaks fra elvene.

Oppdrettsnæringa betyr mye i form av mange arbeidsplasser i distriktskommuner og store eksportinntekter. Oppdrett av laks har potensial til fortsatt vekst, men det betinger at en først får bukt med de problemene næringa utgjør for villaksen. Både ut i fra et miljøperspektiv, og med hensyn til den betydning villaksen har som næringsgrunnlag på mange steder er det viktig at sterkere tiltak for å begrense smitte og rømming av oppdrettslaks blir iverksatt.

Arbeiderpartiet krever:

- Nullvekst i tillat produksjonskvantum av oppdrettslaks inntil næringa kan dokumentere at de innfrir kravene i regjeringens Strategi for en miljømessig bærekraftig havbruksnæring. Trøndelag skal være første region som innfrir disse målene.
- De tre laksenæringene (havbruksnæringen, sjølaksefiskerne og elveeierne) i regionen må fortsette å utvikle den etablerte dialogen omkring regionale løsninger knyttet til utvikling av laksebasert næringsliv. NINA og HI må fungere som faginstanser i denne sammenhengen.
- Individmerking av oppdrettslaks, f.eks. ved klipping av fettfinne, for lettere å kunne fjerne rømt fisk i elvene.
- Økt forskningsinnsats med sikte på at steril laks kan få en plass i norsk oppdrettsnæring.
- Oppdrettsnæringa må pålegges å dekke kostnadene ved å overvåke innslag av rømt oppdrettslaks i elvene og tiltak for å rydde opp. Forurensar betaler-prinsippet må gjelde.

- Oppdrettsnæringa må gis incentiver for teknologisk utvikling av lakseoppdrett i lukkede anlegg, f.eks. gjennom konsesjonsfritak.
- Utvikling av mer rømnings sikre åpne anlegg må prioriteres høyt i samspill mellom havbruksnæringen og FoU-miljøene (Sintef Sealab og Marintek) i Trondheim.
- Det må utvikles soner for havbruksvirksomhet basert på oceanografisk kunnskap som strømodellering, vandringsmønstre og kartlegging av undervannstopografi med mer.

Eva Kristin Hansen, landsstyret

Heltid/deltid

Arbeiderpartiet mener at heltid skal være en rettighet, og deltid kun en mulighet. For å nå dette målet trengs en statlig reform, med statlig finansiering.

242 Stian Valla Taraldsvik, Sør-Trøndelag

En skole for alle

Arbeiderpartiets viktigste prinsipp i utdanningspolitikken er at alle skal ha lik rett til utdanning. Derfor må skolen være gratis og geografisk tilgjengelig for alle. Innholdet i skolehverdagen må tilpasses hver enkelt elevs behov slik at alle har en reell mulighet til å gjøre det godt og at alle opplever en positiv skolehverdag i form av trivsel, utfordringer, mestring og motivasjon. Da er det viktig å satse på god nok lærertetthet og praksisnær undervisning. Arbeiderpartiet krever at alle fylkets kommuner underskriver mobbemanifestet og jobber aktivt for å håndtere og avskaffe all form for mobbing i den norske skolen.

Arbeiderpartiet mener at et viktig tiltak i arbeidet med frafall vil være å utvide opplæringsplikten til også å gjelde for videregående opplæring. Denne må innrettes slik at individuelle behov ivaretas. Arbeiderpartiet understreker at målet med utvidelsen er å tydeliggjøre det offentliges ansvar for at elevene finner seg til rette i skolesystemet.

Arbeiderpartiet mener:

- vi skal ha en fellesskapsskole hvor alle skal få mestre på sitt nivå.
- at opplæringsloven må endres for å sikre en maksimumsgrense for tallet på antall elever per lærer på hver skole.
- at opplæringsplikten utvides til også å gjelde videregående opplæring.

287 Kristina Torbergsen, Troms

Forbedret turnusordning

Dagens turnusordning for leger er en viktig ordning for å få en smidig overgang fra et teoretisk studium til et praktisk arbeid. Turnustida er en viktig del av utdanningen innen medisin for å sikre kvalifiserte leger til hele landet.

Arbeiderpartiet ønsker å sikre en god legedekning i hele landet og ønsker derfor å bevare dagens turnusordning og ikke gå over til nybegynnerstilling. Samtidig er det viktig å forbedre ordningen gjennom skjerpet språkkrav, økt kapasitet og obligatorisk fagprøve.

289 Liv Helland Olsen, Troms

Aldersgrense ressurskrevende tjenester

I regelverket for statlige overføringer til brukere med behov for ressurskrevende tjeneste, er det satt en aldersgrense på 67 år. Etter fylte 67 år faller støtten til kommunene bort, og kommunene må da dekke hele utgiften!

En tenker da på brukere med for eksempel psykiske og fysiske funksjonshemninger, slagrammede og trafikkskadde.

Konsekvensen av dette er at kommunene må ta hele den økonomiske belastningen eller gi brukerne et dårligere tilbud. I enkelte tilfeller er det ikke mulig å redusere tilbudet, da det er livsnødvendig pleie og omsorg.

Forslag til endring:

Aldersgrensen fjernes og statlige overføringer gis så lenge behovet for ressurskrevende tjenester er tilstede hos den enkelte bruker.

279 Gunda Johansen, Troms

Arktisk landbruk

Det Nord-Norske landbruket har andre utfordringer enn næringen har i andre deler av landet. Et uforutsigbart klima og kortere tid for innhøsting er en av utfordringene som gjør det vanskeligere å få lønnsom drift. Finnmark har gjennom vedtak og prosjekt satt dette på dagsorden og oppfordret regjeringen til å komme med virkningsfulle tiltak for vårt nordlige landbruk i den kommende stortingsmelding om landbruk og mat, med tema arktisk landbruk som merkevare.

Arbeiderpartiet i regjering bes om å følge opp det nord-norske landbruk ved å definere alt landbruk nord for polarsirkelen som arktisk landbruk og gå inn for å innføre like virkemidler og tilskuddsatser i hele regionen.

Ved å definere arktisk landbruk som eget område i landbrukspolitikken vil en også kunne bruke det i markedsføring av landbruksprodukter fra landsdelen som en egen merkevare.

Dette vil styrke økonomien i næringa og bidra til optimisme og økt produksjon.

56 Egil Heinert, Oslo

Næringspolitikk

For å styrke innovasjon og gründervirksomhet må oppbygging av statlige regionale såkornfond utredes.

62 Vegard Wennesland, Oslo

Tilleggsforslag til internasjonal uttalelse om Midtøsten

Arbeiderpartiet krever at:

- Bahrains myndigheter øyeblikkelig stanser voldsbruken overfor sivile.
- Norge tar initiativ til en undersøkelse av menneskerettighetsbrudd begått under demonstrasjonene i Bahrain.
- Norge oppfordrer Saudi-Arabia og andre stater til å trekke ut sine militære styrker fra landet.

Begrunnelse:

I en tid med opprør over hele den arabiske verden står Bahrain i fare for å glemmes av det internasjonale samfunn. Bahrain styres av en og samme kongefamilie siden 1783. Folket krever politiske endringer og regjeringens avgang. The National Democratic Action Society er Aps søsterorganisasjon i øystaten. Ibrahim Sharif al-Sayed er lederen for organisasjonen, og ble arrestert under de siste hendelsene. Arbeiderpartiet må fortsette å vise sin solidaritet overfor våre kamerater.

Menneskerettighetsorganisasjoner som Amnesty har krevd at voldshandlingene blir etterforsket.

72 Vegard Wennesland, Oslo

Norsk anerkjennelse av den palestinske staten

Norge har siden Fayyad-regjeringen ble etablert sommeren 2007 i nært samarbeid med statsminister Fayyad ledet det internasjonale arbeid for å etablere en institusjonell kapasitet som gjør at palestinerne kan styre sin egen stat. Den internasjonale forankringen av dette arbeidet har skjedd i giverlandsgruppe for palestinerne (AHLIC) under ledelse av den norske utenriksministeren. Rapportene fra IMF, Verdensbanken og FN til giverlandsmøte i Brussel, onsdag 13. april konkluderer med at palestinerne nå har denne kapasiteten og Verdensbanken sier at kapasiteten er på et nivå som tilfredsstillende OECDs standardretningslinjer for statsstyre på områder som rettsvesen, sikkerhet, offentlig finansforvaltning, utdanning, helse og sosialstøtte.

For at palestinsk økonomi skal bli bærekraftig påpeker IMF at blokaden av Gaza må oppheves og palestinerne må få adgang til drive næringsvirksomhet på hele Vestbredden, inkludert Øst-Jerusalem og i Jordan-dalen.

De amerikanskledede forhandlingene mellom Israel og PLO om sluttstatusspørsmålene står i stampe.

Arbeiderpartiet vil:

- at Norge skal arbeide for at den israelske blokaden av Gaza og restriksjonene på Vestbredden oppheves slik at palestinsk økonomi kan bli bærekraftig. Med en palestinsk institusjonell kapasitet på plass kan Norge ikke lede en giverinnsats som kompenserer økonomisk for den israelsk okkupasjonen.
- at Norge skal anerkjenne Den palestinske staten.
- at dersom de amerikanskledede forhandlingene ikke fører frem innen utgangen av september i år, skal Norge arbeide for å sikre bredest mulig internasjonal oppslutning om å anerkjenne en palestinsk stat og gi den medlemskap i FN før utgangen av 2011.

66 Helge Stoltenberg, Oslo

Ja til flere ønskebarn

Få ting er mer lønnsomt for fellesskapet vårt enn at folk får barn – enten man måler i livslykke for foreldre og familie eller i nasjonalregnskap og samfunnsøkonomi. Hvert prøverørsbarn koster mellom 100 000-150 000 kroner å bringe frem. De fleste mennesker gir det mangedoblede tilbake til samfunnet gjennom verdiskapning, men den menneskelige verdien er umulig å måle. Vi vet vi at mange sliter med ufrivillig barnløshet og dette er et økende problem i Norge. Hvert 10. par i den fruktbare alderen er ufrivillig barnløst.

Vi trenger en mer aktiv politikk for å hjelpe mennesker som opplever ufrivillig barnløshet. Dette vil aldri bli en mulighet for alle som ønsker det, men det er likevel viktig at flere enn i dag kan få bistand til å oppfylle ønsket om å bli foreldre.

Arbeiderpartiet har tidligere vedtatt at flere skal få hjelp til assistert befruktning. Per i dag er adgangen til å få hjelp gjennom offentlige helsevesen begrenset til tre forsøk og aldersgrensen for søkere til behandlingen er 38 år. Det må i likhet med andre sykdommer ligge medisinske vurderinger til grunn for hvem som kan motta og nyttiggjøre seg av behandlinger. Mange kvinner over 38 år kan lykkes med assistert befruktning, mens andre kvinner som er adskillig yngre må avvises. Dette må avgjøres etter utredninger hos kvalifiserte gynekologer. I dag anses de tre forsøkene som en rettighet, det er de ikke. Det å øke antallet skal heller ikke bety en garanti til å få støtte til fem offentlig til forsøk, men der legene mener forutsetningene for og lykkes er tilstede skal det ikke være en absolutt begrensning.

Alternativet til biologiske barn er adopsjon. Her opplever vi også en negativ trend, med stadig lengre ventetid og færre barn som kommer til Norge. I Arbeiderpartiets program står det at vi

ønsker flere samarbeidsland for å øke antall barn som adopteres til Norge. Høsten 2009 leverte Adopsjonsutvalget sin innstilling. Blant forslagene var råd om sentralisering av søknadsprosessen, slik at denne håndteres av fagfolk som har dette som spesialområde, framfor lokale barnevern. Dette er også viktig i forhold til likebehandling. I innstillingen er det videre forslag om at det ikke lenger skal være adopsjonsforeningene, men staten som har ansvar for å inngå avtaler med samarbeidsland. Dette er en viktig endring som kan øke kapasitet og kompetanse i dette arbeidet, slik at vi får innfridd løftet om flere samarbeidsland.

En del land har lengre ventetid enn det som forhåndsgodkjenningen gir. Det er lite hensiktsmessig at en søker da må begynne hele prosessen på nytt.

Adopsjon for homofile er i dag ikke en realitet. Norske myndigheter bør arbeide med samarbeidslandene for å få endret dette.

Arbeiderpartiet vil:

Fjerne aldersgrensen på 38 år for søkere til assistert befruktning.

Fjerne begrensningen på 3 antall prøverørsforsøk innenfor offentlig helsevesen til inntil 5.

Fjerne regelen om at man ikke kan stå i kø for behandling for assistert befruktning og adopsjonskø samtidig

En sentralisert prosess for adopsjonssøknader

At staten overtar ansvaret for å inngå avtaler om adopsjon med ulike samarbeidsland.

At Adopsjonsutvalgets innstilling i forhold til saksbehandlingstid følges opp

At en øker støttebeløpet til adopsjon

At en fjerner kravet om ett års ventetid mellom gjennomført adopsjon, til en kan søke om å få adoptere ett barn til.

Utvide perioden for forhåndsgodkjenningens varighet

Arbeide for at adopsjon for homofile blir en realitet.

94 Gro Lundby, Oppland

Felles forslag fra Oppland Ap og Hedmark Ap

Næringsutvikling

Arbeiderpartiet mener at folk i arbeid er den viktigste forutsetningen for velferden. Framtida må møtes med et produktivt næringsliv der arbeideren er den skapende kraft. Samspillet mellom arbeidstaker- og arbeidsgiversida og myndighetene, er den viktigste verdien i norsk arbeids- og næringsliv. Grønn utvikling og opplevelsesnæringer skal stimuleres og bygges opp og understøttes med nasjonale virkemidler. Vern og bruk av naturressursene skal være balansert, og kompetanse må ligge til grunn i et samordnet virkemiddelapparat.

Arbeiderpartiet vil:

- Fremheve den norske modellen som et viktig grunnlag for konkurransekraften innen næringslivet i Norge
- Vektlegge bruk, tilrettelegging og næringsutvikling i og inntil verna områder på en slik måte at aktivitet ikke skader verneverdiene.
- Satse på nyskaping i næringslivet ved å stimulere til industriutvikling innen fornybar energi fra vann-, vind- og biobaserte kilder
- Anerkjennelse landbruket som en viktig ressurs innen industri, energi- og opplevelsesnæringer
- Styrke lønnsomheten i landbruket med særlig vekt på beiting, støling, grovforbasert produksjon, samt utnyttelse av bi- produkter fra jord- og skog

- Styrke politisk eierskap og samordne virkemidlene for reiselivet
- Støtte opp om opplevelsesnæringer og kulturarrangement som styrker reiselivet og lokalsamfunnet.
- Bygge opp kompetansemiljøer basert på lokale og nasjonale behov, gjennom næringslivssamarbeid i distriktene og etablering av Innlandsuniversitetet
- Styrke konkurranseutsatte næringer gjennom målrettet bruk av forsknings- og utviklingsmidler og statlig eierkapitalfond

248 Alf Daniel Moen, Nord-Trøndelag

En framtid for norsk landbruk

Arbeiderpartiet har gjennom sin landbrukspolitikk over lang tid uttrykt tro på norsk landbruk, og partiet har en fortsatt utvikling av landbruket over hele landet som mål. Det vises til at det har vært forbedringer i vilkår for næringen under den rød-grønne regjeringen. Matproduksjon er en stor og viktig oppgave nasjonalt og globalt, og det må legges til rette for en økning i denne produksjonen. Norske bønder har tro på framtiden og ser stort på å produsere mat for mennesker. For å kunne møte denne oppgaven, er det nødvendig med en landbrukspolitikk som gir næringen akseptable rammevilkår. Landsmøtet vil be om at følgende forhold blir vektlagt i den nye landbruksmeldingen:

1. Mål for matproduksjon

Det må settes mål for økt matproduksjon basert på norske ressurser, i forhold til beregnet befolkningsøkning. Dette handler om nasjonal beredskap, selvforsyningsgrad og matsikkerhet. Økt nasjonal produksjon av mat vil også være et bidrag til den globale matforsyningen.

2. Differensiert matproduksjon over hele landet

Landbrukspolitikken må ha en slik innretning at det kan produseres mat over hele landet.

Ved siden av å utnytte naturressurser til matproduksjon, gir distriktslandbruket sysselsetting og bosetting, samt grunnlag for annen næringsvirksomhet. Dette vil også i større grad sikre at eierskap til landbrukseiendom og naturressurser holdes på lokale hender.

3. Lønnsomhet i landbruket

Det må lønne seg å produsere mat i Norge. Bønder er selvstendige næringsdrivende med ansvar for egen inntekt. Gjennom landbrukspolitikken må rammevilkårene utformes slik at yrkesutøverne i landbruket kan få en inntektsutvikling og inntektsnivå som andre grupper.

4. Landbruksnæringens kapitalbehov

Landbruket sliter med svak kapitaltilgang. Begrensede inntekter gjør at næringen har lav egenkapital, og følgelig vansker med å gjøre nødvendige investeringer i driftsbygninger og driftsmidler. Det er nødvendig med styrkede og framtidrettede ordninger for kapitaltilgang.

5. Balanse mellom vern og bruk av naturressursene

Landbrukspolitikken må gi bidrag til å finne en balanse mellom bruk og vern av naturressursene. Dette gjelder rovviltforvaltning, båndlegging av areal og praktisering av inngrepsfrie soner i skogbruket.

Beitenæringene, sauedriften og reindriften, sliter i dag med rovdyrforekomstene som en alvorlig trussel mot driften. Det må utformes politiske mål for framtidig utnytting av de store beiteressursene i norsk utmark.

For skogbruket som næring er det nødvendig å få mulighet til å utnytte skogen bedre som råstoffkilde og klimafaktor.

6. Jordvern

Med landets begrensede areal for matproduksjon, dyrket og dyrkbart areal utgjør 3% av landets totale areal, er det nødvendig med et sterkt jordvern. Det er videre behov for bedre tilskuddsordninger for oppdyrking av dyrkbart land.

7. Tollvern, frakt- og markedsordninger

Det er avgjørende viktig at markedsordningene for landbruket videreføres, og at samvirkets rolle som markedsregulator sikres.

Tilstrekkelig tollvern for norsk landbruk må opprettholdes. Dersom WTO-forhandlingene ender opp med reduserte muligheter for skjerming av norsk produksjon, må mulige, kompenserende virkemidler settes inn.

8. Rekruttering/kompetanse

Det er sterk konkurranse om kvalifisert arbeidskraft i landet. For å få ungdom til å satse på landbruket, er det nødvendig med muligheter for utvikling av bred kompetanse og styrking av velferdsordninger, i tillegg til økonomiske forutsetninger.

9. Lovverk og eierrolle

Det er behov for å vurdere om aktuelle lovverk er tilpasset dagens situasjon i næring og samfunn. Dette gjelder jordlov, konsesjonslov og odelslov. Disse lovverk må legges til rette for at interesserte ungdommer/personer kan få plass i næringen.

150 Odin A. Bohmann, Telemark

Vestfold, støttes av Telemark

Øremerket vekst i eldreomsorgen

Det Norske Arbeiderparti er i front når det gjelder sykehjemsutbygging. Arbeiderpartiet vil ha full sykehjemsdekning innen 2015, slik at alle som har behov for heldøgns omsorg får den hjelpen de trenger. Dette vil dreie seg om minimum 12.000 sykehjemsplasser.

Når Arbeiderpartiet setter nasjonale mål for kommunal sektor må kommunene settes godt i stand til å imøtekomme målene. Det er etablert gode investeringstilskudd for kommuner som tar et krafttak for å bidra til å oppnå vårt felles mål – sykehjemsplass eller heldøgns omsorg til alle som har behov for det.

Parallelt med en stor satsning på investeringstilskudd for kommunene, har mange kommuner i dag, på tross av økte overføringer, krevende budsjettprosesser som resulterer i driftskutt. Ofte rammer driftskutt kommunens største utgiftsposter, deriblant skole og helse.

Vi ønsker et solid krafttak for heldøgns omsorg, der Storting og Regjering i samarbeid med kommunene øremerker veksten i tilskudd til kommunene i en opptrappingsfase med eldreomsorg.

Gode satsningsområder sentralt skal kjennes igjen lokalt. Øremerking av veksten til kommunene i en opptrappingsfase, er det beste tiltak for å nå nasjonale mål for kommunal sektor.

160 Toril Runden, Vest-Agder

Forutsetning for offentlig arrangementsstøtte at kriminelle MC-klubber nektes adgang

Kvinesdal kommune og Norway Rock Festival fortjener ros for å iverksette konkrete tiltak for å motarbeide at kriminelle mc-klubber får rekruttere nye medlemmer. Vi oppfordrer alle andre kommuner og festivaler å følge eksempelet fra Kvinesdal.

Enkelte motorsykelklubber har definert seg selv til å stå utenfor lovverket, og har sin fremste lojalitet til egen mc-klubb. Virksomheten finansieres ved hjelp av grov kriminalitet, ofte utført av aspiranter som ønsker å bli opptatt i de berømte klubbene. Politiet advarer mot slike klubber og de legale motorsykelklubbene ønsker handling fordi de opplever å bli stemplet som kriminelle bare fordi de har et klubbemblem.

I Kvinesdal arrangeres Norway Rock Festival hver sommer. Det kom sterke signaler om at en av disse kriminelle klubbene ville ha en samling under festivalen. Kvinesdal kommune og Vest-Agder fylkeskommune satte som forutsetning for sin økonomiske støtte at Norway Rock Festival nektet personer med emblemer for navngitte mc-klubber adgang. Vest-Agder Arbeiderparti mener det bør stilles et slikt krav ved all offentlig arrangementsstøtte.

Norway Rock Festival aksepterte kravet, men ba om bistand fra Politiet til å håndheve dette. Vest-Agder Arbeiderparti forutsetter at politiet setter inn nok ressurser slik at ikke det er frivillige ordensvakter som gis ansvaret for å håndtere denne adgangskontrollen. Et arbeid for å hindre rekruttering og etablering av slike klubber er kun vellykket når alle involverte parter gir hverandre nødvendig bistand.

160 Toril Runden, Vest-Agder

Vest-Agder Arbeiderparti

Støttes av Aust-Agder, Telemark og Vestfold Arbeiderparti

Ufrivillig deltid må bort

Vi anbefaler at landsmøtet slutter seg til Aasrud-utvalgets innstilling med følgende presisering:

- Landsmøtet forutsetter at regjeringen styrker deltidsansattes fortrinnsrett i Arbeidsmiljølovens § 14 – 3 straks, ved å fjerne "ikke vil innebære vesentlige ulemper for virksomheten", slik at retten blir reell.

158 Tellef Inge Mørland, Aust-Agder

Tannhelse – et offentlig ansvar !

Aust-Agder Arbeiderparti

Støttes av Telemark, Vest-Agder og Vestfold Arbeiderparti

Tannhelsefeltet må bli en del av det offentliges ansvar på lik linje med andre helsetjenester. Vi er ikke fornøyd med det arbeidet som er blitt gjort på dette området. Arbeiderpartiet sentralt og regjeringen må derfor snarest intensivere oppfølgingen av landsmøtets vedtak fra 2009!

17 Siri Hov Eggen, Akershus

Staten må øke sitt bidrag til investering i baner i byområdene

Begrunnelse: Alle byområder i landet opplever befolkningsvekst, og med det vekst i biltrafikken. Klimautslippene kommer i økende grad fra biler, og derfor er det viktig å få flere til å reise kollektivt. Samtidig opplever flere byområder store fremkommelighetsproblemer som ikke kan løses ved veiutbygging alene. For flere byområder er jernbanen ryggraden i kollektivtilbudet. En videre satsning på oppgradering særlig av IC-triangelen på Østlandet er viktig. For hovedstadsområdet finnes det i tillegg et annet banetilbud som må opprustes og forlenges der det er hensiktsmessig. Dette gjelder særlig Kolsåsbanen, ny bane til Fornebu og baneforlengelse til Ahus/Lillestrøm. Til nå er disse prosjektene tenkt realisert med bompenger og med lite eller ingen statlige investeringsmidler. Også i andre byområder er det planer om nye kollektive baneløsninger for å løse klima og fremkommelighetsutfordringene. Skal vi få til en storstilt satsing på kollektivtrafikken i byområdene er det behov for et spleiselag mellom stat og region. En nasjonal dugnad for bedre kollektivtrafikk og flere og bedre baneløsninger i byområdene må også kombineres med krav om en mer restriktiv politikk ovenfor privatbilismen. Skal vi løse utfordringene vi står ovenfor trenger vi både en satsing på kollektiv og tiltak for å redusere bilbruken i byområdene.

183 Marte Mjøs Persen, Hordaland

Finansiering av kollektivtrafikken:

Arbeiderpartiet i Bergen innser at vi står overfor store utfordringer i storbyene og de bynære områdene i forhold til å få finansiert investeringer i kollektivtrafikken. Disse områdene er i sterk vekst befolkningsmessig, og det er viktig at en nå sikrer at veksten i transportbehovet ikke kommer som privatbilisme, men med kollektive transportløsninger. Belønningsordningen for bedre kollektivtrafikk og mindre bilbruk er en bra ordning, men den er først og fremst en pakke for mindre investeringer og tilskudd til økt ruteproduksjon. Det trengs en egen statlig finansieringsordning for å gjøre fylkene i stand til å satse på omfattende utbygging av kollektivtrafikken i de største byene i Norge.

En må derfor få i stand et spleiselag mellom fylkeskommunene, staten og bilistene for å få realisert en omfattende satsing på kollektivtrafikk.

Arbeiderpartiet vil:

Få på plass en egen finansieringsordning for investeringer i kollektivtrafikken i de store byene.

75 Magnus Stenseth, Hedmark

Norsk lakseoppdretts fremtid

For tiden er det en viss skepsis til oppdretten av laks. Påstander om at kjemikalier og tilsetningsstoffer i laksen kan gi kreft og andre sykdommer, gjør at hvermann ikke lenger vet hva som er den reelle fakta.

Rømningen av oppdrettslaks har vært høy de siste årene, noe som påvirker de lokale vill-laksstammene i en negativ retning, om forholdene ikke kan kontrolleres. Det stilles også spørsmål ved hvilke konsekvenser eventuelle kjemikalier og avføringsutslipp ved oppdrettsanleggene anleggene får.

Oppdretten står for tusenvis av arbeidsplasser ved kysten, men skal all alt dette reddes for enhver pris? Det er kjent at mangel på fiskeolje, gjør at man i oppdrettsnæringen nå blander inn rapsolje i foret i stedet. Dette gir mindre Omega-3 i den berømte oppdrettsfisken, og prisene stiger betraktelig. De store utfordringene med rømning, lus og utslipp i oppdrettsnæringen gjør at det er nødvendig å sette inn ressurser for å bekjempe problemene før de eskalerer ytterligere. Vi ser nordmenn som ikke får starte lukkede anlegg i Norge, søke til Irland hvor det nå er ekstrem optimisme for lukkede anlegg på land. Samtidig åpner Norge for flere åpne oppdrettsanlegg nordover, og avslår konsesjonssøknader fra de som ønsker å bygge lukkede anlegg. Dette ser dessverre ut til å være et skritt i gal retning! Om Norge fortsatt skal kunne være ledende innen verdens oppdrett, må vi gjøre grep! Ny teknologi gir muligheter for lukkede anlegg i vann, som ikke nødvendigvis bruker mer energi. Rømningssikkert og lusefritt! I tillegg kan avføringen, som i dag slippes rett ut i fjorden brukes til oppvarmingsanlegg for Norske byer. Norge må se fremover, vi har ett ansvar for å bevare villaksen og ikke minst arbeidsplassene både i næringen og i distriktene. For å klare det ser lukkede anlegg ut til å være norsk oppdretts eneste redning. Det vil koste, men på sikt vil det være det eneste rette!

Arbeiderpartiets Landsmøte krever derfor:

- At ingen flere åpne anlegg skal gis konsesjon for oppdrett.
- At alle dagens åpne oppdrettsanlegg skal ha doble merder, som et minimumskrav inntil lukkede anlegg er på plass.
- At all Norsk oppdrettsfisk skal merkes, med opprinnelsessted, fôr og tilsetningsstoffer i føret.
- At det åpnes for å starte fullverdige lukkede anlegg i Norge.
- At all oppdrettsfisk steriliseres for å unngå utvanning av villaksstammer
- At det settes krav om human avlivning av oppdrettsfisk, og at Co2 bedøvning og andre smertefulle metoder forbys.
- At det legges klare regler for hva som kan godtas av sykdom, lus og rømning, og at lovbrudd gir inndragelse av konsesjonen.
- At bruken av Flubenzuroner i laksefôr forbys med umiddelbar virkning.

114 Ragnar Ryberg, Buskerud Kraftimport

Buskerud Arbeiderparti mener at avhengigheten av kraftimport fra utlandet bør reduseres så langt det er mulig. Et hovedkrav er å etablere en situasjon med forutsigbare og mest mulig forbrukervennlige priser for hushold og næringsliv. Vi viser i den forbindelse til den første Soria Moria-erklæringens påpekning av behovet for en helhetlig gjennomgang av med bakgrunn i de konsekvensene liberaliseringen av energimarkedet har hatt for forsyningssikkerheten og strømprisene. Mandatet til det regjeringsoppnevnte energiutvalget som skal avgi sin innstilling innen 1. mars 2012, må utvides til å omfatte alle sider ved framtidens energiforsyning, herunder også en kritisk gjennomgang av dagens markedsbaserte prisfastsetting.

Buskerud Arbeiderparti mener at en slik gjennomgang må omfatte:

1. Sammenhengen mellom dagens marked for import og eksport av kraft og de store svingningene i prisnivået, herunder mulighetene for et sterkere krav til mer kostnadsbaserte og mindre markedsbaserte priser, ens priser i hele landet.
2. Hvilke muligheter som finnes for økt grad av styring av dette markedet, herunder en vurdering av positive og negative effekter av en sterkere styring, sett opp mot en videreføring av dagens marked. Slik styring kan innebære retningslinjer for bruken av vann

fra regulerte vassdrag (herunder magasinfylling), import bare ved behov (årsvurdering) og eksport bare når det er ledig kraft (årsvurdering).

3. En kraftig opptrapping av satsingen på alternative, fornybare energikilder, både av klimahensyn og med tanke på hvordan dette kan bidra til redusert sårbarhet for variasjoner i nedbør.

4. En kritisk gjennomgang av dagens virkemiddelapparat, både når det gjelder produksjon og bruk av alternativ energi innen transport, næringsliv og husholdninger.

5. En tilsvarende gjennomgang av virkemidlene for energiøkonomisering i offentlige og private bygg, virksomheter og husholdninger.

6. Mulighetene for økt vannkraftproduksjon.

7. Betydningen av investeringer i nett for forsyning og prisstabilitet.

8. Vurdering av ulike kontraktstyper med for eksempel fastpris, pristak, lavere pris på strømforbruk under et visst nivå/høyere pris for forbruk utover dette osv.

9. Sammenhengen mellom prisen på vannkraft og mulighetene for videreutvikling av alternative energikilder.

10. Fordeler og ulemper ved dagens nordiske/europeiske marked vurderes opp mot fordeler og ulemper ved å etablere et nasjonalt marked, herunder føringene for bruk av regulert vann og import-/eksportbehovet, som nevnt i punkt 2.

114 Ragnar Ryberg, Buskerud

Postdirektivet

Det Norske Arbeiderparti støtter samarbeidskomiteens uttalelse angående innføring av EUs tredje postdirektiv, og vi er innstilt på å benytte oss av veto retten for å hindre implementeringen av dette.

114 Roger Ryberg, Buskerud

Ønsker et idrettsløft!

Siden den rødgrønne regjeringen tok over i 2005 er det gjennomført et kulturløft.

Dette har resultert i betydelige økninger i bevilgningene til ulike kulturformål.

Buskerud Arbeiderparti mener det nå er på tide med et kraftig idrettsløft.

Idrettsanlegg er en viktig del av samfunnets infrastruktur. Flere gode og funksjonelle idrettsanlegg vil være et viktig bidrag til å øke den fysiske aktiviteten i befolkningen, sikre gode oppvekstmiljø for barn og unge, og etablere gode møteplasser i nærmiljøet.

Det er i dag store utfordringer på anleggssiden. Det er fire til fem års ventetid på utbetaling av spillemiddeltilskudd til rehabilitering av gamle anlegg og til bygging av nye idrettsanlegg. På landsbasis øker etterslepet med ca 200 mill. kroner pr år.

I og med at det har vært satt et fast kronebeløp som måltall for overskuddet til Norsk Tipping har den reelle bevilgningen til overskuddsformålene gått ned.

Måltallet for overskudd fra Norsk Tipping til fordeling på formålene har vært 3,425

mrd. kroner. Måltallet er nådd de siste årene ved at Norsk Tipping har brukt egne

fondsmidler til overskuddsformålene. Nå er disse reservene brukt opp, og det er

usikkerhet med hensyn til hvordan overskuddet vil utvikle seg i årene som kommer.

Fordelingen av spillemidler gjennom tippenøkkelen er i dag som følger: 45,5 prosent

til idrett, 18 prosent til samfunnsnyttige og humanitære organisasjoner, 36,5 prosent

til kultur. Av dette går 12,2 prosent til frivillig kulturarbeid og 24,3 prosent til

statskassen.

For å redusere etterslepet på idrettsanlegg ønsker Buskerud Arbeiderparti at tippenøkkelen endres slik at idretten får en større andel av overskuddet fra Norsk Tipping. Også det lokale, frivillige kulturlivet bør få et løft gjennom en slik endring. Dette kan gjennomføres ved at andelen som i dag går til statskassen fordeles på idrett og lokalt frivillig kulturliv. Det må være en forutsetning at denne endringen ikke går ut over kulturløftets målsetning om at bevilgningen over statsbudsjettet til kultur skal utgjøre 1 prosent av det totale budsjettet.

Buskerud Arbeiderparti ønsker derfor at statens andel av overskuddet til Norsk Tipping (24,3 pst.) fases ut over årene 2013 og 2014. Målet er at overskuddet i Norsk Tipping fordeles slik:

18 prosent: Samfunnsnyttige og humanitære organisasjoner

18 prosent: Lokalt frivillig kulturarbeid

64 prosent: Idrettsformål

Buskerud Arbeiderparti ønsker også vurdert om finansiering av nasjonalanlegg bør skje over statsbudsjettet og ikke via idrettsformålenes andel av overskuddet fra Norsk Tipping.

Heidi Haaker, Sametingsgruppa

Ny setning på linje 408 (fortsetter etter siste setning):

"Dette er ikke til hinder for at Arbeiderpartiet følger opp nasjonal politikk og internasjonale forpliktelser overfor samene som urfolk i Norge. Arbeiderpartiet skal fortsatt være den fremste garantisten for vern og av samisk kultur og samiske språk, herunder ivaretagelsen av dette i kommunal sektor."

25 Elin L'Estrange, Akershus

Norge må aktivt støtte forslaget om at det etableres en internasjonal klageordning etter barnekonvensjonen.

18 Kjell Maartmann-Moe, Akershus

Helsepolitisk uttalelse – Et sterkt offentlig helsevesen

For Arbeiderpartiet er den offentlige helsetjenesten bærebjelken i helsevesenet. Bare et offentlig helsevesen underlagt tydelig politisk styring vil sikre god behandling til alle.

Arbeiderpartiet vil at:

- det foretas en evaluering av de regionale helseforetakenes funksjon og rolle, hvor foretaksmodellen vurderes opp mot andre alternativer.
- Det utarbeides en nasjonal sykehusplan, der det bl.a. skal fastslås hvor lokalsykehusene skal ligge og hvilke minstekrav til helsetjenester som skal ytes ved disse sykehusene.
- Fastlegeordningen styrkes, slik at befolkningen møter jevn og god kvalitet på det medisinske førstelinjetilbudet. Innholdet i den allmennt medisinske spesialiteten må videreutvikles i forhold til samhandlingsreformen og nasjonal helse og velferdsplan.
- Opplegget for kommunal medfinansiering videreutvikles for å bidra til gjennomføringen av samhandlingsreformen.

- Ingen skal betale egenandeler i helsetjenesten opp til og med kalenderåret de fyller 20 år.
- Staten gir tilskudd til fysioterapi på et nivå som sikrer at pasientene får behandlingen de har krav på.
- Tannlegetjenester innordnes i helsesystemet på lik linje med andre legetjenester.

19 Kari Hauge, Akershus

Arbeid til alle!

Retten til arbeid og egen inntekt har vært arbeiderbevegelsens viktigste sak i over hundre år. Arbeid er roten til deltagelse, inkludering og felleskap. Gjennom arbeid og inntekt får folk muligheten til å skape sine egne liv. Gjennom arbeid får man muligheten til å realisere sine drømmer. Å stå utenfor arbeidslivet er dramatisk for den det rammer. Det er å sløse med ressurser at mennesker går arbeidsledige. Derfor må vårt arbeidsliv være et inkluderende arbeidsliv med plass til alle. Arbeiderpartiet mener at med bedre tilrettelegging og oppfølging kan flere få muligheten til å bidra enn i dag. Arbeiderpartiet ønsker forsterka innsats for å flere med redusert arbeidsevne inn i arbeidslivet. Tilbud til personer med redusert arbeidsevne som ytes gjennom NAV skal være i offentlig regi.

Arbeid handler om velferd. At folk jobber og betaler skatt er en forutsetning for at vi skal kunne bevare det gode velferdssystemet vi har i dag. Vi lever ikke av andres, men av hverandres arbeid. Arbeiderpartiet ønsker forsterka innsats mot skatteunndragelse, og fortsette arbeidet med smutthull i skattesystemet.

For mange i arbeidslivet er passive hele dagen. Mer fysisk aktivitet er et viktig helsefremmende tiltak, og viktig for å forebygge sykdom. Arbeiderpartiet ønsker at arbeidsgivere skal ta større ansvar for å tilby sine ansatte trening.

Et nyskapende arbeidsliv

Verdier må skapes før de kan deles. Den norske modellen kjennetegnes av høy produktivitet og stor grad av omstilling, noe som har gitt oss et globalt konkurransefortrinn. Verdiskaping skjer både i offentlig og privat sektor. Velferdsstaten er derfor helt avhengig av at alle deler av arbeidslivet er aktivt og nyskapende.

Det er mye vi ikke vet om framtida. Nye næringer vil oppstå, mens andre vil forsvinne. Felles for disse utfordringene er at innovasjon, teknologi og grønn omstilling vil bli avgjørende. Norsk arbeidsliv verken kan eller bør konkurrere på lave lønninger eller svake arbeidstakerrettigheter. Som nasjon må vi derfor sørge for å være best mulig rustet til å møte framtida med en offensiv og innovativ næringspolitikk. Arbeiderpartiet ønsker å legge til rette for at flere skal kunne skape sin egen bedrift, blant annet ved bedre rådgivning og et enklere regelverk.

Rett til heltid

En hovedutfordring i norsk arbeidsliv er mange deltidsstillinger. Heltid skal være en rettighet – deltid en mulighet. Mange kvinner ufrivillig deltid i privat og offentlig sektor. Disse får en lønn som ikke er til å leve av, de får ikke lån i banken og får minimalt med pensjonspoeng. I kommunal sektor og i helseforetakene kan mange deltidsstillinger også bety et dårligere tilbud for brukerne. På lengre sikt vil kommunene og helseforetakene slite med å rekruttere arbeidstakere til små deltidsstillinger. Mange små deltidsstillinger er ikke måten å møte eldrebølgen på. Arbeiderpartiet mener at helseforetakene og kommunene må rydde opp i bruken av ufrivillig deltid.

Fortrinnsretten må styrkes og følges opp i praksis. Passusen i arbeidsmiljøloven om at deltidsansatte skal få fortrinnsrett "dersom det ikke er til vesentlig ulempe for arbeidsgiver", må fjernes.

Arbeiderpartiet mener at det bør innføres mertidstillegg for arbeid utover avtalt stillingsbrøk. Arbeiderpartiet vil lovfeste retten til heltid.

21 Malin Lifvergren, Akershus

Pelsdyr

Dagens politikk når det gjelder pelsdyrhold i Norge er forankret i Stortingsmelding nr 12 (2002 – 2003) og der ble det lagt opp til at næringa skulle videreutvikles og moderniseres fram til 2013. Det ble særlig vekt på at dyrenes velferd skulle være sentralt, og Stortinget vedtok at det skulle skje kraftige forbedringer hvis ikke skulle avviking av næringa vurderes.

Arbeiderpartiet mener at pelsdyrhold har en rekke etiske utfordringer når det gjelder dyrevelferd, og viser til at det er blitt avdekket kritikkverdige forhold på flere farmer.

Arbeiderpartiet mener at pelsdyrnæringa bør avvikles. Dette må skje i nær dialog med næringa selv, hvor de som driver med pelsdyrhold skal sikres omstillingsmidler. I dag støttes næringa med 50 millioner. Dette er penger som kan brukes til å sikre omstilling.

24 Jens-Petter Hagen, Akershus

Fagopplæringens samfunnsansvar

Opprettelser av elevplasser i videregående opplæring må dimensjoneres ut i fra arbeidsmarkedets behov og etterspørsel. Kommunene og partene i arbeidslivet må ansvarliggjøres slik at elever som velger en yrkesretta utdanning får fullført sin utdanning.

Problemer med å få lære plass gjør at mange elever bevisst velger bort denne muligheten. Det gjør at arbeidslivet ikke får den kompetanse de har behov for, og fagopplæringssystemet mister legitimitet til å levere fagutdannet arbeidskraft. Fagopplæringen som system oppfyller ikke sin rolle som garantist for at elever kan foreta velbegrunnede valg og regne med at utdanningssystemet leverer muligheter til å ta et fagbrev. Dette er alvorlig!

Arbeiderpartiet mener fagutdanningen er et system vi må kjempe for å opprettholde og forbedre. Den gir så mye tileggskompetanse og er så avgjørende for norsk arbeidsliv at det vil være et stort nederlag om vi ikke klarer å snu trenden. Verdien av den kunnskapsoverføring som skjer i et mester – lærling forhold kan aldri gjenskapes i en tradisjonell undervisningssituasjon.

Arbeiderpartiet er kritisk til den rolle store deler av næringslivet og i særdeleshet offentlig sektor spiller i fagopplæringen. Det tas ikke tilstrekkelig ansvar ut over eget kortsiktig behov for fagarbeidere. Arbeidsgiver ser ikke viktigheten i å bidra til at en større del av ungdomskullet får ta et fagbrev.

Vi mener det må gjøres en evaluering og iverksetting av flere tiltak samtidig:

En samfunnskontrakt mellom partene og myndighetene må være forpliktende og forankret i hele arbeidslivet. Dette er partenes ansvar. Lærlingtilskuddet må gjennomgås slik at det blir mer treffsikkert i forhold til de behov forskjellige sektorer har. For eksempel kan det være at tilskuddet skal gis som instruktørlønn i offentlig sektor.

Læreplaner og avtaler må gjennomgås slik at det synliggjøres at lærlingen både har en opplærings- og en verdiskapningstid. Dette bør det kunne tas hensyn i bemanningsplaner etc.

Karlsen-utvalgets forslag om 2-årig bedriftsnært tilbud til de som ikke får ordinær lærekontrakt må snarest utredes. Allerede nå bør fylkene på eget initiativ kunne sette i gang tilbud. Skolene i et slikt

tilbud må få et større ansvar for gjennomføring og oppfølging av elvene/lærlingene. De faglige rådene må utfordres til å utarbeide relevante planer og partene avlønningssystemer.

Opplæringskontorene må organiseres som en integrert del av fagopplæringssystemet og omfattes av de samme målsettinger som resten av fagopplæringsystemet. De har en særlig rolle å spille i rekruttering av nye lærebedrifter og opprettelse av flere læreplasser – "utplasseringsplasser".

De faglige rådene, som nå er rådgivende parts sammensatte råd under Utdanningsdirektoratet, må fristilles og overlates partene slik at de kan ha en viktig funksjon i rekruttering, informasjon og utvikling av fagene. Da faglige rådene skal ha avgjørende innflytelse på innholdet i fagopplæringen i de enkelte fag.

32 Stian Løken, Akerhus

Behov for et idrettsløft

Da forbudet mot de sterkt problematiske gevinstautomatene ble innført i 2007, ble de samfunnsnyttige og humanitære organisasjonene som hadde hatt automatinntekter, tatt inn i Tippetøkkelen. Idretten viste et betydelig samfunnsansvar, ved ikke å motsette seg denne endringen.

En av forutsetningene for endringen var en forventning om at overskuddet til Norsk Tipping skulle øke. Overføringen av spillemidler til frivillig sektor (inkl. idretten), viser at spilleoverskuddet har stagnert i de senere årene.

Måltallet for overskudd fra Norsk Tipping til fordeling på formålene har vært 3,425 mrd. kroner. Måltallet er nådd de siste årene ved at Norsk Tipping har brukt egne fondsmidler til overskuddsformålene. Nå er disse reservene brukt opp, og det er usikkerhet med hensyn til hvordan overskuddet vil utvikle seg i årene som kommer.

Fordelingen av spillemidler gjennom tippetøkkelen er i dag som følger: 45,5 prosent til idrett, 18 prosent til samfunnsnyttige og humanitære organisasjoner, 36,5 prosent til kultur. Av dette går 12,2 prosent til frivillig kulturarbeid og 24,3 prosent til statskassen.

Idrettsanlegg er en viktig del av samfunnets infrastruktur. Flere gode og funksjonelle idrettsanlegg vil være et viktig bidrag til å øke den fysiske aktiviteten i befolkningen, sikre gode oppvekstmiljøer for barn og unge, og etablere gode møteplasser i nærmiljøet.

Vi har i dag store utfordringer på anleggssiden. Det er fire til fem års ventetid på utbetaling av spillemidler til idrettsanlegg, og på landsbasis øker etterslepet med ca 200 mill. kroner pr år. I og med at det har vært satt et fast kronebeløp som måltall for overskuddet til Norsk Tipping har den reelle bevilgningen til overskuddsformålene gått ned.

Siden den rødgrønne regjeringen tok over i 2005 er det gjennomført et kulturløft. Dette har resultert i betydelige økninger i bevilgningene til ulike kulturformål. Nå er det på tide med et idrettsløft.

For å redusere etterslepet på idrettsanlegg må tippetøkkelen endres slik at idretten får en større andel av overskuddet. Også det lokale, frivillige kulturlivet bør få et løft gjennom en slik endring. Dette kan gjennomføres ved at andelen som i dag går til statskassen fordeles på idrett og lokalt frivillig kulturliv. Det er en forutsetning at denne endringen ikke går ut over kulturløftets målsetning om at bevilgningen over statsbudsjettet til kultur skal utgjøre 1 prosent av det totale budsjettet.

17 Ola Nafstad, Akershus Økt tempo i klimainnsatsen

Arbeiderpartiet ønsker et taktskifte i kampen mot menneskeskapte klimaendringer. Vi anerkjenner regjeringens store bidrag til de internasjonale forhandlingene og den globale klimakampen, men ønsker et større fokus på kutt her hjemme. Det er viktig at Norge tar sin del av ansvaret, ikke bare for å redusere egne utslipp, men for å utvikle teknologier og gå foran med et godt eksempel for resten av verden.

Til høsten kommer regjeringens klimamelding. Arbeiderpartiet forventer en ambisiøs plan fra regjeringen for å følge opp klimaforliket. Blant annet er det veldig viktig at klimaforlikets målsetting om 15-17 mill. tonn kutt i CO₂ ift referansebanen innen 2020 opprettholdes.

Arbeiderpartiet ønsker at staten skal opprette et fond basert på CO₂-avgiften på sokkelen for finansiering av klimatiltak ved store punktkilder, både på land og offshore. Samtidig som dette er et virkemiddel som vil ramme svært få økonomisk, vil det kunne realisere både elektrifisering av sokkelen og større karbonfangst- og lagringsprosjekter.

Med den grønne sertifikatordningens innfasing vil Norges produksjon av fornybar kraft øke betraktelig. Samtidig er det fortsatt mange områder innenfor fornybar energi som trenger et eget fokus og ressurser til videre forskning, bl.a. tidevanns- og bølgekraft, samt offshore vindkraft.

Arbeiderpartiet krever at støtten til Enova skal holdes på samme nivå som i dag.

Regjeringen har varslet en helhetlig gjennomgang av avgiftssystemet på transport i 2011.

Arbeiderpartiet vil ha en endring i avgiftssystemet som i større grad premierer lav- og nullutslippsbiler. Drivstoffavgiftene må proporsjoneres om slik at CO₂-avgiften blir vesentlig større og veiavgiften tilsvarende mindre. På den måten kan man premiere de som kjører biler med lavere utslipp. For å gjøre ordningen provenynøytral kan man gå inn for en forutsigbar gradvis økning av veiavgiften i takt med at bilparken blir mindre forurensende. Arbeiderpartiet ønsker også et totalt avgiftsfritak på el- og hydrogenbiler frem til det er 100 000 av disse på norske veier.

Arbeiderpartiet vil ha:

- Et taktskifte i norsk klimainnsats innenlands
- At klimaforlikets målsetting om CO₂-kutt opprettholdes i regjeringens klimamelding.
- At staten oppretter et CO₂-fond for å finansiere klimatiltak ved store punktutslipp
- At støtten til Enova holdes på dagens nivå
- At veiavgiften senkes og CO₂-avgiften økes slik at det skal lønne seg å kjøre lavutslippsbiler
- At nullutslippsbiler holdes avgiftsfrie frem til det er 100 000 på veien
- Økt CO₂-avgift på oppvarming, for å gjøre de fornybare alternativene konkurransedyktige.

141 Wenche Jansen Tveitan, Telemark

Fellesuttalelse fra Vest-Agder, Aust-Agder, Telemark og Vestfold

Industri og næringspolitisk uttalelse

Siden 2005 er det skapt om lag 260.000 nye arbeidsplasser i Norge, 2/3 av disse har kommet i privatsektor. Arbeidsledigheten har vært lav i Norge. De fleste land det er naturlig å sammenligne seg med har hatt og har en vesentlig høyere arbeidsledighet. Arbeiderpartiets hovedmål er arbeid til alle og et inkluderende arbeidsliv. Derfor er det nødvendig å ha en aktiv og framtidretta næringspolitikk som bygger på de ressurser som er tilgjengelig.

Utdanning/Forskning

Trygge gode arbeidsplasser i et framtidretta arbeidsliv er et mål for Arbeiderpartiet.

Utdanningsløpet må styrkes og i større grad tilpasses næringslivets behov. Den yrkesfaglige

utdanningen må i sterkere grad yrkesrettes. Arbeiderpartiet vil også bidra til at det kan etableres tilstrekkelig antall lære plasser og lovfeste retten til disse

Forskning, utvikling og innovasjon er en viktig forutsetning for å videreutvikle et kunnskapsbasert, konkurransedyktig næringsliv. Arbeiderpartiet vil derfor styrke den statlige deltakelsen i næringsrelatert forskning for å forbedre mulighetene for å bygge broer for et framtidig konkurransedyktig næringsliv, med fokus på miljøteknologiske produkter, tjenester og energieffektivisering. Arbeiderpartiet vil at økte bidrag fra staten rettet mot næringsrelatert forskning skal medføre økte bidrag fra næringslivet. Arbeiderpartiet vil styrke virkemiddelapparatet og spesielt de områdene som styrker innovasjonskraften i norsk næringsliv.

Universitetene må sikres en likeverdig finansiering og næringslivet bør i større grad delta i forskning og utviklingsplaner i universitets og høyskolesektoren.

God kapitaltilgang til næringslivet

I Norge er det mange gode ideer som utvikles gjennom det etablerte næringsliv, høyskole, universitets og forskningsmiljøer. Arbeiderpartiet ser det som viktig at staten i større grad legger til rette for at de gode ideene skal kunne kommersialiseres til gode og framtidsetta arbeidsplasser. I den forbindelse er det viktig at staten bidrar til å sikre kapitaltilgangen fra ide til kommersiell fase. Sårkornfondene skal medvirke til å styrke kunnskap, eierskap og sikre god tilgang på sårkornkapital og kunnskap i Norge. Sårkornkapitalen satt av til nye investeringer i ferd med å bli brukt opp. Arbeiderpartiet vil derfor etablere nye sårkorn som kommer næringslivet til gode. Det er også viktig at staten som en stor eier utøver et aktivt eierskap sikrer at forskning, teknologiutvikling og framtidsetta produksjonslinjer blir etablert i Norge.

Naturressurser til industriell verdiskapning

Norge er rikt på naturressurser. Vannkraften sikret oss en industrialisering av Norge som gjorde det mulig å bygge et godt velferdssamfunn. Vannkraften ble benyttet til industriell produksjon som ga samfunnet vekst og velferd. Tilsvarende politiske rammer ble olje og gass sektoren underlagt. Naturressursene ble utnyttet til det beste for landet. Arbeiderpartiet vil fortsette denne utviklingen. Naturressursene skal komme innbyggerne til gode gjennom en god offentlig forvaltning og avkastning. Likeledes skal naturressursene legge grunnlag for utnyttelse i Norge til framtidsetta arbeidsplasser som utnytter ressursene til verdiskapning og lønnsomme bedrifter. På tilsvarende måte vil Arbeiderpartiet legge til rette for at framtidens kamp om norske mineralressurser underlegges et system hvor slike ressurser kommer landet og verdiskapningen til gode. Arbeiderparti vil derfor fremme en helhetlig politikk på dette området.

Norske vannkraftressurser primære formål er å sikre landet en sikker og god energiforsyning, dernest er det viktig at denne viktige og evigvarende ressurser utnyttes til industriell utvikling i Norge. Arbeiderpartiet vil i forbindelse med en ny Petroleumsmelding sikre god og framtidsetta aktivitet på norsk sokkel. En slik aktivitet må komme hele landet til gode og må bidra til å utvikle forskningsarenaer, teknologi utvikling og gode leverandørbedrifter. Arbeiderpartiet vil også sikre at olje og gassressursene gis en industriell dimensjon for fastlandsindustrien gjennom å legge til rette for økt bruk av gass til industriell verdiskapning innenlands. Arbeiderpartiet vil vurdere om Petoro bør få forsterka rammer i tiden som kommer. Avsetningsforhold for gassressursene og bygging av en infrastruktur som underbygger industriell utnyttelse av gassen må i den sammenheng vurderes. Arbeiderpartiet vil derfor bidra til at industriens behov for konkurransedyktige rammebetingelser sikres slik at industrien motiveres til langsiktige og industrielle investeringer i Norge. Utleieperioden for kraftverk må derfor settes til 30 år. Norge skal ha like gode industrielle rammebetingelser som i Europa for øvrig.

Landbruk og fiskeriressurser

Arbeiderpartiet vil legge til rette for at man bedre utnytter mulighetene for matproduksjon nasjonalt. Det er derfor et mål for Arbeiderpartiet at man, innenfor de til enhver tid gjeldende handelspolitiske rammer, legger til rette for økt produksjon av landbruksvarer som det er et naturlig grunnlag for å produsere nasjonalt og som markedet etterspør. Arbeiderpartiet vil derfor at selvforsyningsgraden opprettholdes på minst dagens nivå. Økt vekst i matproduksjonen skal så langt det er mulig baseres på norske ressurser og en god og effektiv utnyttelse av disse.

Samferdsel

Kommunikasjon er viktig for å sikre veksten og øke verdiskapningen i norsk næringsliv. Arbeiderpartiet vil derfor ved neste rullering av NTP sikre at prosjektene gjennomføres i tråd med forutsetninger som legges til grunn i planen. I planen må også drift av kollektivtilbudet inn. Likeledes vil Arbeiderpartiet bygge ut et helhetlig og godt infrastrukturtilbud slik at vekstkraften videreutvikles i årene som kommer. Spesielt viktig er å få et moderne jernbanenett i de områder av landet hvor befolkningstettheten er størst. I den forbindelse vil Arbeiderpartiet sikre at prosjektene og vedlikeholdet på Inter-City triangelet Skien-Lillehammer-Halden forses da dette ansees som en av de viktigste investeringene i Østlandsregionen. Arbeiderpartiet vil også videre føre en god jernbaneforbindelse gjennom å sammenknytte Vestfoldbanen og Sørlandsbanen. Et slikt prosjekt bør realiseres raskt og sees på som en riktig investering for samfunnsutviklingen. Arbeiderpartiet vil at slike samferdselsprosjekt kan gjennomføres med prosjektfinansiering ved egne utbygningsselskaper med statlig fylkeskommunal og kommunalt eierskap, for å sikre rask og forutsigbar gjennomføring.

Området Oslo – Grenland – Sørlandet – Haugarlandet er en viktig industri- og næringslivsregion med bedrifter som innehar store eksportverdier. Sammenhengende utbygging av E18 Oslo – Kristiansand til 4-felts motorvei og videre med 4-felst motovervei på E39 mellom Kristiansand og Stavanger viktig å få gjennomført raskt. Likledes er utbygging og forbedring av E134 som den viktigste næringsvegen mellom Øst og vest viktig å få bygd ut raskt. Arbeiderpartiet vil derfor styrke samferdselsinvesteringene på dette området i forbindelse med rulleringen av NTP i 2013.

Arbeiderpartiet vil som et ledd i effektivisering av statlig planleggings- og gjennomføringskapasitet av større helhetlige samferdselsprosjekt, vurdere en transportetat til erstatning for flere av dagens statlige transportetater. Likeledes er det for Arbeiderpartiet en naturlig konsekvens at fylkeskommunal overtakelse av de aller fleste riksveier, vil kunne medføre på sikt ulik regional organisering av driftsoppgaver, tilpasset den enkelte region eller regioners behov, prioriteringer og geografi.

Terje Aasland, landsstyret, Telemark

Støttes av Vestfold og Aust-Agder

Et likeverdig og godt helsetilbud til befolkningen er et viktig mål for Arbeiderpartiet. Antall pasienter som behandles har etter at helsereformen ble innført økt sterkt. Det er sannsynlig at etterspørselen etter helsetjenester kommer til å øke også i årene som kommer og at flere blir behandlet vært år.

Helseforetakene har de siste årene blitt tilført stadig mer ressurser og det har blitt ansatt langt flere ved sykehusene. For Arbeiderpartiet er god helsetilstand og ikke forbruket av helsetjenester som er målsetningen med helsepolitikken. Helsetjenester er kun ett av flere virkemidler som påvirker helsetilstanden og livskvalitet i positiv retning. Miljøforhold, forebygging, fysisk aktivitet og

utdanningsnivå spiller også inn på helsetilstanden. Samhandlingsreformens mål er få bedret helsetilstanden gjennom mer satsing på forebygging og tidlig innsats i en situasjon hvor sykdom og helserisiko kan ødelegge livskvaliteten. Målet er å bedre helsetilstanden generelt og avdempe behovet for behandling av helseplager.

Helsereformen har nå virket i 10 år og det er god grunn til å anta at denne har hatt positive effekter blant annet gjennom at langt flere pasienter er behandlet og at det nå er et mer samordnet tilbud av spesialiserte helsetjenester. Men, det er også avdekket betydelige utfordringer med foretaksmodellen og det er derfor på høy tid å gjennomføre en full evaluering av dagens foretaksmodell for sykehusene. Dette innebærer en gjennomgang av finansiering og regnskapsprinsipper, styringsmodell, struktur og fordeling av ulike sykehustjenester med sikte på endringer som gir mer politisk styring, et likeverdig sykehus tilbud med høy kvalitet og som skaper trygghet i hele landet.

I forbindelse med innføringen av helsereformen ble de regionale helseforetakene ett sentralt styringselement. De regionale helseforetakene er svært ulike. Helse Sør-Øst som omhandler 10 fylker og et pasientgrunnlag på 2,6 millioner mennesker er en gigant i innen helsetilbudet. Helse Sør-Øst ble opprettet for å få kontroll med over situasjonen i Oslo regionen hvor det blant annet ble utbygd parallelle tjenester som geografisk lå nær hverandre. Det ble forutsatt besparelser i størrelsesorden 800 millioner kroner som skulle komme den øvrige delen av regionen til gode. I tillegg skulle etableringen medføre et sterkt fokus på desentraliserte tjenester. Arbeiderpartiet vil ha mer politisk kontroll og politisk styring av sykehussektoren. I den forbindelse er Helse Sør-Øst sitt geografiske og komplekse omfang, et regionalt helseforetak som bør reduseres i omfang. Arbeiderpartiet vil derfor reorganisere Helse Sør-Øst til å omfatte tre regionale helseforetak hvorav Osloregionen blir et eget regionalt helseforetak. Arbeiderpartiet vil også innføre en nasjonal helseplan, hvor større investeringer vedtas i Storting etter høring i fylkeskommuner og kommuner.

168 Tom Tvedt, Rogaland

Med hjerte for de svakeste i samfunnet

Samhandlingsreformen

Samhandlingsreformen er den hittil største reformen innen helsesektoren på kommunenivå. Skal gjennomføringen lykkes, er det viktig at Arbeiderpartiet i regjering følger opp økonomisk så vel som praktisk. Økonomisk mener Rogaland Arbeiderparti at nye pålagte kommunale oppgaver må fullfinansieres. Reformen stiller også store krav til praktisk gjennomføring. Det er viktig at kommuner og helseforetak er likeverdige parter i reformarbeidet.

Samhandlingsreformen krever også tilpassing av utdanningssystemet. Det må legges til rette for gode ordninger for etter- og videreutdanning slik at nødvendig kompetanse kommer på plass, gjerne via "skreddersydd utdanning" i samarbeid mellom kommuner, høyskoler og helseforetak. Det må presiseres sterkt at helseforetak og kommuner er likeverdige parter.

Skole og utdanning

Kunnskap er avgjørende for å løse morgendagens utfordringer. Arbeiderpartiet har som ambisjon at norsk utdanning skal være blant verdens beste. Vi jobber derfor systematisk med å heve kvaliteten i alle deler av utdanningen. Det er viktig at skolene gjennom rammetilskuddet til kommunene og fylkeskommunen tilføres de ressursene som er nødvendig for å styrke innholdet. Det er viktig med tilstrekkelig med ressurser for å ivareta krav til tilpasset opplæring og spesialundervisning.

For å lykkes med skolesatsningen er etter- og videreutdanning av lærere svært viktig. Den nasjonale satsningen "Kompetanse for kvalitet – strategi for videreutdanning" må videreføres. Men for å sikre

at denne blir gjennomført i kommunene er det viktig at staten påtar seg større finansieringsforpliktelser.

Fysisk aktivitet er et enkelt virkemiddel for å bedre helsen til den yngre generasjon og for å øke konsentrasjonsnivået hos norske elever. Det skal arbeides for å innføre en time fysisk aktivitet for alle barn i grunnskolen.

Det er viktig å styrke studiefinansieringen slik at denne er mer i tråd med lengden på studieåret. Rogaland Ap vil øke støtten fra Statens Lånkasse slik at den tildeles for 11 måneder pr. år.

Rogaland Arbeiderparti vil

- Øke ressursene til skolene gjennom en økning i rammetilskuddet til kommuner og fylkeskommuner.
- Øke statens andel av finansiering av lærernes etter- og videreutdanning.
- Ha en time fysisk aktivitet i skoledagen.
- At lånekassens studiestøtte forlenges til 11 måneder.

Psykisk helsetilbud for barn og unge

Det psykiske helsetilbudet for barn og unge er for dårlig. Arbeiderpartiet vil fortsette å styrke innsatsen for psykisk helse. For å fange opp unge som har problemer er særlig skolen viktig, og lærerne er en viktig ressurs for å oppdage psykiske lidelser hos elever. Lærerutdanning må derfor styrkes slik at lærerne får større kunnskap om psykisk helse. Lavterskeltilbud må utvikles for å fange opp problemer på et tidspunkt som kan gi gode resultater. For eksempel må lavterskeltilbud som skolehelsetjenesten og helsestasjon for ungdom fortsatt styrkes. På universitetsnivå har tilbud om psykisk hjelp til studentene vist seg å være svært populært. Rogaland Arbeiderparti vil derfor arbeide for å styrke og videreføre dagens tilskuddsordninger til Studentsamskipnadene som er rettet mot studenters psykiske helse.

Bedre rettssikkerhet for personer med nedsatt funksjonsevne

Rogaland Arbeiderparti vil styrke rettssikkerheten for personer med nedsatt funksjonsevne. Vi vil også rettighetsfeste brukerstyrt personlig assistanse (BPA). I tillegg vil vi styrke tilsynet i kommunene og fylkeskommunene for å sikre at mennesker med nedsatt funksjonsevne får det tilbudet de har rett til, også innenfor boligområdet. Rogaland Arbeiderparti vil at vergemålsloven skal tre i kraft og FN-konvensjonen for menneskerettigheter med nedsatt funksjonsevne skal bli ratifisert.

Fattigdom

For en fortsatt god utvikling av velferdssamfunnet vårt, er det sentralt at de som fortsatt har en sjanse til å klare seg helt eller delvis på egen inntekt får hjelp til det. Dette handler blant annet om tidligere og bedre oppfølging av unge uføre, slik at flest mulig kan komme i arbeid og aktivitet. Kvaliteten på dette tilbudet kan ha konsekvenser for unge mennesker livet ut.

Regjeringen arbeider med en reform av uføreordningen som oppfølging av pensjonsreformen. Det må i den forbindelse tas stilling til mange enkeltspørsmål. Rogaland Ap vil understreke at endringer i uførepensjonen ikke må innebære innstramminger samlet sett for den enkelte. Alderspensjonen til tidligere uføre må også i årene som kommer få en vekst i pensjonene og økning i kjøpekraften. Uføre må skjermes fra virkningen av en levealderjustering.

Kvalifiseringsprogrammet er et av våre viktige redskaper i kampen mot fattigdom. Om det skulle vise seg at antallet mennesker som starter på programmet går ned, ber vi om at regjeringen ser på finansieringsordningen slik at intensjonene kan opprettholdes.

Politi

Politidistriktene må få tildelt ressurser i forhold til de oppgavene som tilfaller området. Dagens modell inneholder betydelige skjevheter. Dersom for eksempel Karmøy, Haugesund og Tysvær hadde vært en kommune, ville dette ha utløst over 20 flere stillinger. Situasjonen er lik i mange kommuner, og bemanningen i mange distriktskommuner er marginal, med en utrykningstid på 1 time. Rogaland Arbeiderparti er opptatt av å bedre politidekningen.

168 Tom Tvedt, Rogaland

Norge i førersetet innen klima og energi

Klimaendringene er den største globale utfordringen i vår tid. Vi må være pådriver for endring av produksjonsmønstrene både internasjonalt, nasjonalt og regionalt. Vi må gjennomføre utslippsreduksjoner og andre miljøtiltak innenlands og bidra til å finansiere miljø- og klimatiltak i fattige land.

Ved å satse på fornybar energi og ny miljøteknologi vil vi snu utfordringer til muligheter. Det kan opprettes flere bedrifter og arbeidsplasser ved å legge om til energieffektive prosesser og utvikle produkter for et klimavennlig samfunn. I transportsektoren har vi store muligheter til å redusere utslippene. Denne sektoren står for om lag 30 prosent av klimagassutslippene i Norge. Derfor må det skje en utvikling til klimavennlige kollektive transportløsninger. Avgiftspolitikken må underbygge disse målene.

Strømforbruket i Norge har de siste årene gått ned i private husholdninger. Vi ligger imidlertid langt over land det er naturlig å sammenligne seg med når det gjelder strømforbruk. Dette på tross av økt bevissthet i forhold til energiøkonomisering. Ytterligere satsning på energiøkonomisering, vil kunne påvirke strømforbruket positivt.

For å bli et mer klimavennlig samfunn må vi fortsatt øke satsningen på forskning og utvikling. Rekrutteringen til forskning må derfor styrkes, og det må satses på nasjonalt og internasjonalt forsknings- og utviklingssamarbeid. Konkret innebærer dette å øke bevilgningene til forskning på ny fornybar energi. I Rogaland kan man forske og drive utvikling på nær sagt alle fornybare energikilder i et nært samspill med de etablerte forsknings- og fagmiljøene. Den maritime sektoren, Rogaland Energisenter, miljøet i Dalane, høgskole- og universitetsmiljøer gir oss gode muligheter til å utvikle fornybar energiproduksjon både på land og vann.

Rogaland Arbeiderparti vil:

- Øke bevilgningene til styrking av forskningsmiljøene innen fornybar energi og utvikling og produksjon av miljøteknologi.
- Arbeide for utredning av Preikestolen nasjonalpark under forutsetning av at strømforsyningssikkerheten ivaretas.
- Ha vindmøller i Dalane-regionen.
- Styrke MET-senteret på Karmøy for å kunne skape et nytt marked for våre maritime kompetansemiljøer.
- Satse videre på miljøvennlig skipsteknologi.
- Øke satsningen på maritim miljøteknologi i forbindelse med de testprosjektene som er satt i gang på og utenfor Karmøy.

168 Tom Tvedt, Rogaland

Krever veto mot EUs tredje postdirektiv

De negative konsekvensene ved å innføre EUs tredje postdirektiv er så store at regjeringen må gå inn for å benytte den demokratiske reservasjonsretten vi har i EØS-avtalen.

Posttjenester er en viktig del av infrastrukturen i Norge og bidrar til at vi kan bo og jobbe i hele landet på like vilkår. En innføring av postdirektivet vil ramme servicenivået og kvaliteten på posttjenestene. Folk og næringsliv i distrikts-Norge vil få dyrere posttjenester i et liberalisert postmarked. Dagens postlov, konsesjon og enhetsporto er en garantist for at folk og næringsliv har tilgang til rimelige, likeverdige, gode og pålitelige posttjenester, slik at folk kan jobbe og bo i hele landet. Alt dette må revideres og endres ved en eventuell liberalisering av postmarkedet. Det som står på spill er et av verdens beste posttilbud.

LO-kongressen i 2009 vedtok at det er aktuelt å bruke reservasjonsretten og at innføring av postdirektivet måtte utsettes i påvente av grundigere utredninger.

I Soria Moria 2 er det slått fast at regjeringen gjennom konsesjon vil sikre opprettholdelse av de samfunnsplagte oppgavene Posten har, og legge fram forslag til ny postlov for å opprettholde et likeverdig tilbud av posttjenester i hele landet til lik pris. Før endelig beslutning ville regjeringen innhente kunnskap og utrede konsekvenser ved en eventuell implementering av postdirektivet.

I tråd med LO-kongressens vedtak og Soria Moria 2, har regjeringen ved Samferdselsdepartementet fått utført hele fem forskjellige utredninger. Regjeringen har med dette fått svar på alt som var etterspurt. Utredningene har i klartekst konkludert med følgende:

- Statens kostnader til kjøp av ulønnsomme posttjenester er beregnet til å øke dramatisk ved å opprettholde posttjenestene på dagens nivå dersom man implementerer EUs tredje postdirektiv.
- Faren for sosial dumping er stor. Det kan vises til at samtlige EU land som har liberalisert brevpostmarkedet de siste årene har fått sosial dumping blant postansatte.
- De juridiske sidene ved å benytte reservasjonsretten mot direktivet er også vurdert.
- Konklusjonen er at de juridiske konsekvensene er minimale. Postsektoren er et område som er lett å avgrense.
-

168 Tom Tvedt, Rogaland

Bekymringsverdig utvikling i barnevernet

Rogaland Arbeiderparti er bekymret over utviklingen i barnevernet. Barnevernet står overfor store utfordringer og tilgangen til både økonomiske og personalmessige ressurser må økes.

Anbudsordningen, konkurranseutsetting og markedstenkningen tjener ikke barn og unges behov for omsorg med stabilitet, kontinuitet og trygghet. De ansatte er den viktigste ressursen i gode institusjonstilbud. Rogaland Arbeiderparti mener at anbudspolitikken undergraver mulighetene for god personalpolitikk.

Rogaland Arbeiderparti mener at faglig innhold, kvalitet og forutsigbarhet må være de kriterier som hovedsaklig skal benyttes ved tildeling av heldøgns omsorgstilbud til barn. Ideelle organisasjoner har vært og er, et viktig supplement til de offentlige institusjonene. Dette er viktig å opprettholde for å oppnå et større mangfold i tiltakene. Samtidig må faglige aktører bidra til et bedre barnevern der faglig utvikling og tilpassede tjenester til det enkelte barn står sentralt.

Gjeldende anbudsregler bidrar til uforutsigbarhet og behandlingsbrudd for det enkelte barn. Det

kommunale barnevernet, må ved plassering i institusjonen ha en garanti på at institusjonsplassen varer så lenge plasseringen er planlagt.

Rogaland Arbeiderparti mener det må være en minimumskontraktsramme på 6 år med mulig forlengelse på 6 år. Anbud i offentlig sektor må unngås når faglige vurderinger tilsier det.

Fosterhjem

Fosterforeldre må få lønn og rettigheter på lik linje med andre arbeidstakere. Godtgjøring etter KS sine veiledende satser erstattes med lønn, fastsatt etter den gitte prosenten faginstansen mener fosterforeldrene skal frikjøpes med i den enkelte tilfelle. Utgiftsdekning opprettholdes, og kan i dette tilfelle sammenlignes med barnebidrag.

Rogaland Arbeiderparti vil at ungdom i fosterhjem eller som bor på institusjon skal ha de samme rettigheter hos lånekassen som øvrig ungdom har.

Tobasesystemer

Tobasesystemer må utvikles videre, der barn kan bo/få avlastning i institusjon eller besøkhjem dersom det er behov for det mens de bor hjemme, eller for å unngå sprekk når de bor i fosterhjem.

Varighetsgaranti

For at det skal være greit for det kommunale barnevernet å plassere i institusjon må man ha garanti på at institusjonen varer så lenge plasseringen er planlagt. Målet må være at de ideelle stiftelsene skal få fritak fra anbud, evt. få mer langsiktige kontrakter.

Institusjonstiltakene

Det må skapes en økt bevissthet rundt institusjonstiltakene. Tiltakene må være differensierte både i størrelse, beliggenhet, personaltetthet, faglig tilnærming og metode. Faginstansen må ta ansvar for å kartlegge det enkelte barn og deres familie slik at rett tiltak settes inn til rett tid. Fra myndighetenes side vil man fra 2011 be om at alle tiltaksbrudd i fosterhjem/institusjon/besøks og avlastningshjem registreres, begrunnes og meldes inn.

Rogaland Arbeiderparti vil ha et barnevern som sikrer sterkere innsats innen forebygging, bedre tjenester for barna og styrke den politiske styringen.

På kommunalt nivå:

1. Den videre styrkingen av barnevernet på kommunalt nivå må først og fremst rettes inn mot de yngste barna i egen familie, forebygging og tidlig intervensjon.
2. Alle kommuner skal ha et kvalitativt godt og kompetent barnevern. Kvalitet og kompetanse må dokumenteres, enten i egen kommunal organisasjon eller gjennom samhandling med andre kommuner. Samhandling kan om nødvendig pålegges enkeltkommuner til det beste for barna.
3. I de største kommunene, der omfanget av tjenester allerede er stort, kan BUF-etats oppgaver etter søknad overføres til kommunene for en prosjektperiode.

På statlig nivå:

1. BUF-direktoratets rolle bør begrenses til tilsyn og overordnet nasjonal styring og fagutvikling. Politisk styring skjer som i dag gjennom BLD.
2. BUF-Etats regionale nivå og distriktsnivå slås sammen, og oppgavene samles i en ny statlig BUF-etat i hvert fylke, med statlig oppnevnt politisk styre.
3. Statlig økonomisk overføring til den nye fylkesvise BUF-etat skal skje direkte fra BLD. Midlene skal i vesentlig større grad enn i dag gå til tjenester.

168 Tom Tvedt, Rogaland

Samferdsel er en bærekjelke i næringsutviklingen

God kommunikasjon er en forutsetning for samfunnsutvikling og en bærebjelke i næringsutviklingen. Regjeringen har levert tidenes samferdselsløft, men samtidig ser vi at det er mange uløste oppgaver. Samferdselsløftet må derfor følges opp gjennom årlige bevilgninger, og rammene i Nasjonal Transportplan må holdes.

Det svært viktige arbeidet med å rullere Nasjonal Transportplan 2014-2023 er nå i gang. Rogaland Arbeiderparti jobber for at en ferjefri kyststamvei mellom Stavanger og Bergen tas inn i NTP. Dette er den viktigste forutsetningen for å binde sammen Vestlandet og redusere avstandene mellom nord og sør i Rogaland. I tillegg må E134, RV13 og E39 oppgraderes, og Haukelitunnelene må på plass i første periode av NTP. Rogaland Arbeiderparti er også opptatt av at fylkene gjennom NTP settes i stand til å investere i og vedlikeholde veinettet, hente inn det massive veivedlikeholdsetterslepet, og at det settes av tilstrekkelige midler til rassikring og trafikksikring.

NTP har til nå vært en ren infrastrukturplan. Rogaland Arbeiderparti mener at også kollektivtransport må inn i planen. I tillegg bør kommende planer inneholde en betydelig jernbanesatsing, herunder oppgradering av Sørlandsbanen, med utbedring av Drangsdalen og kryssningsspor som muliggjør kvarters frekvens fra Stavanger til Bryne og halvtimesfrekvens fra Stavanger til Egersund. Rogaland Arbeiderparti imøteser også de nasjonale utredningene om høyhastighetstog i Norge.

Fylkesdelplanen for langsiktig byutvikling på Jæren viser til at regionen vil få 100.000 nye bilreiser hver dag innen 2020. Det haster med løsninger for å møte denne utfordringen. Store næringsområder som Forus har særlige framkommelighetsproblemer, og svært mange innbyggere kjenner daglig på frustrasjonen det er å stå i kø. Denne situasjonen krever strakstiltak. Arbeiderpartiet i Rogaland vil opprette en prøveordning med "fast track"-behandling i alle administrative ledd for prosjekter som innebærer store kollektive prioriteringer. Dette vil kreve tett dialog mellom etater og kommuner/fylkeskommuner og departementet underveis i prosessen. Arbeiderpartiet vil også øremerke samferdselsmidler til ekstraordinær investeringsstøtte for etablering av robuste kollektivsystem i de fire største byene i Norge.

For å øke kollektivandelen må kollektivfelter bygges ut så raskt som mulig, slik at bussene ikke står i samme kø som bilene. Å gjøre kollektivtilbudet mer attraktivt krever imidlertid også andre investeringer. Et av grepene vil være innføring av såkalt sanntidssystem, som har som mål å gi de reisende med buss informasjon om rutetid, antatt ankomsttid på busstopp, neste holdeplass gjennom lyd og bilder. Dette vil

gjøre bruken av kollektivtransport enklere og mer strømlinjeformet.

Rogaland Arbeiderparti mener i tillegg at avgiftssystemet må legges om slik at det favoriserer kollektivtransport. Skattefritt arbeidsgiverbetalt månedskort og fordelsbeskatning av parkeringsplasser på jobben er et enkelt, viktig og effektivt politisk tiltak for å styrke kollektivtransporten og redusere miljøproblemene og overbelastningen av veinettet.

168 Tom Tvedt, Rogaland

Forby bruken av anabole steroider

Rogaland Arbeiderparti ønsker et lovforbud mot bruk, besittelse og erverv av anabole steroider.

168 Tom Tvedt, Rogaland

Et løft for breddeidrett, folkehelse og integrering

Idrett, kultur, (samfunnsnyttig og humanitære organisasjoner samt annen) frivillig innsats er en viktig bærebjelke i samfunnet. Frivilligheten, også kalt den tredje sektor, utgjør årlig minst 114.600 årsverk. Verdiskapningen er vurdert til 92 milliarder kroner. Over 80 prosent av befolkningen er medlem i minst en organisasjon og 50 prosent definerer seg som aktivt frivillige medlemmer. Det finnes over 115.00 lag og organisasjoner i Norge. Rent objektivt kan vi konstatere at ingen finansinstitusjon i verden er i stand til å gi en avkastning på investerte penger som er i nærheten av det idretten kan og.

Breddeidretten er en av grunnsteinene i arbeidet for folkehelse, trygge oppvekstvilkår og god integrering. Breddeidretten bidrar til sunne levevaner og skaper støttende miljøer for barn og unge. Når vi samtidig vet at livsstilssykdommer og psykiske lidelser er en stor utfordring og at vårt fylke topper statistikken når det gjelder unge uføre i alderen 18-29 år sier det seg selv at vi ar mye å vinne på å styrke frivilligheten i idretten gjennom bedre rammevilkår.

Norsk idrett utgjør en integrert del av vårt samfunn og forandringene i samfunnet gjør seg derfor også gjeldende for idretten. "En åpen og inkluderende idrett" er hovedmålet for idrettspolitikken i perioden. 2007-2011. Et godt mål, meg også krevende da det krever en bevist holdning i forhold til spørsmål som integritet, likeverd, toleranse, forståelse og respekt.

Vi må med andre ord strekke oss, yte mer og utfordre våre tanker. Rogaland Arbeiderparti mener at dette også innebærer at frivilligheten i idretten må gis nye vekstvilkår dersom målet om en åpen og inkluderende idrett skal nås. Det er viktig å arbeide for god langsiktig og forutsigbar økonomi på alle nivåer i norsk idrett.

Rammevilkårene for idretten er i dag krevende. Da forbudet mot spilleautomatene ble innført i 2007, ble de samfunnsnyttige og humanitære organisasjonene som hadde hatt automatinntekter, tatt inn i Tippenøkkel. Idretten viste et betydelig samfunnsansvar, ved ikke å motsette seg denne

endringen.

En av forutsetningene for endringen var en forventning om at overskuddet til norsk tipping skulle øke. Imidlertid har det vist seg at overføringen av spillemidler til frivillig sektor (inkl. Idretten) spilleoverskuddet isteden har stagnert i de senere årene. Måltallet er nådd de siste reservene brukt opp, og det er usikkert med hensyn til hvordan overskuddet vil utvikle seg i årene som kommer.

Fordelingen av spillemidler gjennom tippeskjelen er i dag som følger: 45,5 prosent til idrett, 18 prosent til samfunnsnyttige og humanitære organisasjoner, 36,5 prosent til kultur. Av dette går 12,2 prosent til frivillig kulturarbeid og 24,3 prosent til statskassen.

Vi mener at tiden nå er moden for tippeskjelen må endres og revideres slik at idretten får en større andel av overskuddet. På den måten vi kan bygge flere gode og funksjonelle idrettsanlegg, det vil si forkuttere anlegg som har fire til fem års ventetid for å få utbetalt spillemidler. Samtidig kan vi støtte det lokale, frivillige kulturlivet. Dette kan gjennomføres ved at andelen som i dag går til statskassen fordeles på idrett og lokalt frivillig kulturliv. Det er en forutsetning at denne endringen ikke går ut over kulturløftets målsetning om at bevilgningen over statsbudsjettet til kultur skal utgjøre 1 prosent av det totale budsjettet.

Rogaland Arbeiderparti vil at fordelingsnøkkelen skal møte de behov som idretten trenger for å ha gode rammebetingelser og at utfordringene på anleggssiden og at bortfallet av inntekter fra spilleautomater viderekompenseres gjennom en slik revidering.

Rogaland Arbeiderparti mener at en slik endring også vil styrke Norsk Tippings legitimitet ved at hele overskuddet benyttes til tiltak som styrker kultur, idrett og frivillighet.

Rogaland Arbeiderparti foreslår følgende endringer:

- De humanitære og samfunnsnyttige organisasjonene beholder sin prosentandel på 18, og har i tillegg nylig fått konsesjon på to nye spill gjennom Norsk Tipping.
- Lokale og regionale kulturformål, som den kulturelle skolesekken, styrker sin andel fra 12 til 18 prosent.
- Idrettens andel øker med 18,5 prosent, for i hovedsak å gi rom for et anleggsløft.
- Det forutsettes at dette ikke går ut over det igangsatte kulturløftets målsetting om at 1 prosent av statsbudsjettet skal gå til kulturformål.

168 Tom Tvedt, Rogaland

En næringspolitikk for framtiden

Nordområdene

Etter kompromisset med kunnskapsinnhenting i stedet for konsekvensutredning for Nordland VI og VII, samt Troms II, vil Rogaland Arbeiderparti sterkt understreke viktigheten av å holde oppe tempoet og kvaliteten i den kunnskapsinnhenting som skal finne sted fram mot 2013. En åpning av disse områdene vil sikre at innovasjon og beredskap blir ivaretatt også for disse områdene og i områdene i Barentshavet, slik de er det på resten av norsk sokkel. Det vil også få stor betydning for de lokale ringvirkningene langs hele kyst-Norge at denne kunnskapsinnhenting holder høy

kvalitet og omfatter alle de fagområder som naturlig også vil inngå i en eventuell konsekvensutredning. Parallelt med kunnskapsinnhentingene oppfordrer Rogaland Arbeiderparti regjeringen til å ta initiativ til et arbeid som ser på hvordan man kan bygge opp infrastruktur som gir lokalsamfunnene langs hele kysten. Infrastrukturen, både på kaier, veier og kommunikasjon for øvrig, samt videregående utdanning, må tilpasses det framtidige behovet som olje- og leverandørindustrien har for at disse ringvirkningene skal finne sted. I dag er det ingen overordnet plan for ansvar for å bygge denne infrastrukturen og utdanningstilbudet, og dette må på plass snarest mulig.

Petroleumsmeldingen

Den kommende Petroleumsmeldingen må inneholde elementer som videreutvikler norsk leverandørindustri. Norsk leverandørindustri ligger allerede på verdensstoppen, men utfordringene i Nord-områdene gjør det nødvendig med fortsatt forskning innen og utvikling av denne industrien. En økt utvinningsgrad i allerede tildelte felt er et uttalt mål for regjeringen, og dette må gi utslag i økt forskning og utvikling. Meldingen må inneholde insentiver som gjør dette mulig. Petoro må tilføres økte ressurser, slik at Petoro kan engasjere seg aktivt i utviklingen av lisensene, både når det gjelder leting og prøveboring, økt utvinning av modne felt og teknologiløsninger.

Fornybar energi

Rogaland Arbeiderparti registrerer med undring at den nye olje- og energiministeren, Ola Borten Moe, ikke ser behovet for å satse på havvindmøller i Norge. Dersom Norges posisjon som energinasjon skal beholdes og videreutvikles kreves det et stort løft i satsningen på fornybar energi blant annet gjennom satsning på havvindmøller. Norsk leverandørindustri har spesielle forutsetninger for å lykkes på dette området, men man trenger oppdrag hjemme for å bli best. Det var slik man ble best på petroleumsinnretninger, og det er slik man blir best på nye områder. Vi må med andre ord utnytte den eksisterende kompetansen innen petroleumsindustrien også på dette området, samtidig som det etablerte myndighets- og tilsynsapparatet, Petroleumstilsynet med koordinerte og samordnede etater, også får ansvar for oppfølging av nye energiformer til havs og på land.

Industrikraft

Regjeringen har levert mye for å få på plass et formålstjenlig industrikraftregime. Dessverre planlegges og vedtas det enda investeringer som fører til karbonlekkasje. Rogaland Arbeiderparti krever nå at regjeringen arbeider for å innføre ordninger som gjør det mulig for industrien å inngå kraftleieavtaler for inntil 30 år. Rogaland Arbeiderparti vil at Regjeringen arbeider aktivt for at kraftkrevende industri i Norge får like konkurransevilkår som tilsvarende industri i Europa og inntar en aktiv rolle i EUs utarbeidelse av kompensasjonssystemet for CO₂-påslaget i kraftprisen.

Sikkerhet i energiforsyningen

Rogaland Ap arbeider for å fornye og styrke forsyningslinjene av el-kraft. Videre vil vi arbeide for en mer variert energiproduksjon og i langt større grad ta i bruk de naturgitte forutsetninger som fylket har. Dette må gå parallelt med energieffektiviserende tiltak.

Maritim og marin næring

Rogaland AP vil se på strukturen og innholdet i maritim og marin utdanning og gjennomgå betingelsene for maritim og marin næring for å sikre en fortsatt bærekraftig utvikling av bransjene.

Selvberging

Norge må øke selvbergingsgraden ved å stanse nedbygging av dyrket mark, øke matproduksjonen, dyrke opp nye areal og gjeninnføre et beredskapslager for korn. Dette må også ses som en solidaritetshandling overfor land som er i en verre situasjon enn Norge. Det er stor matmangel i

deler av verden, og vi må utrede hvordan vi får mest mulig ut av de ressursene vi har tilgang til. Det må også lages kriseplaner for en håndtering av en matmangelsituasjon i Norge og internasjonalt.

Et seriøst arbeidsliv

De stadige avsløringene av useriøse arbeidsgiveres kyniske utnyttelse av utenlandsk og norsk arbeidskraft, krever en gjennomgang av lovverket slik at disse grådige kapitalkreftene kan stoppes. Selv om regjeringen har gjort mye på dette området er kreativiteten fremdeles stor fra kapitalkreftenes side. Lite kan gjøres for å stoppe useriøse bedrifter fra å bryte loven, men lovverket må styrkes, blant annet for å sørge for at anbud ikke beskjæres med negative konsekvenser for arbeidstakeres rettigheter og arbeidsforhold. Slik det er i dag er det fritt fram for useriøse aktører å utnytte disse mulighetene. Det må også arbeides for en lovfestet rett til heltid slik at dette blir en rettighet mens deltid blir en mulighet. Det offentlige må gå foran som gode eksempler på at det går an å drive seriøst, slik at Norge også i framtiden blir verdens beste land å bo og leve i! Det bør også vurderes å styrke omstillingsloven, slik at myndighetene og de ansatte i fellesskap kan forhindre oppstyking og utflagging av norske bedrifter som går med overskudd. Parallelt med dette må regjeringen intensivere arbeidet for å bedre bemanningssituasjonen innen helse- og omsorgssektoren.

Dirigenten refererte følgende permisjonssøknader:

Det søkes herved om permisjon for delegat 124 Terje Bråthen i tidsrommet fredag morgen til fredag ettermiddag grunnet arbeid for partiet. (Pressekonferanse med Anne-Grethe Strøm-Erichsen vedrørende nasjonal helseplan kl 13:00 i Modum). Mvh Buskerud Arbeiderparti v/ Roger Ryberg.

Vedtak: Søknaden innvilget.

Møtet torsdag sluttet kl. 22.15

Fredag 8. april 2011

Møtet ble satt kl. 09.00.

Møtet ble åpnet med et kulturelt innslag med Eva & The Heartmakers. Helga Pedersen takket og overrakte dem en langstilket rose hver.

SAK 8 – INTEGRERINGSPOLITISK DOKUMENT

Dirigenten ga ordet til **Jonas Gahr Støre**, som innledet om FRAMTIDAS KRAV TIL ET INKLUDERENDE SAMFUNN og DET POLITISKE DOKUMENTET I SAKEN:

Kjære landsmøte,

Takk for oppgaven jeg fikk med å lede Arbeiderpartiets integreringsutvalg. Takk til medlemmene i utvalget, takk til sekretariatet – og ikke minst; takk for mottakelsen dokumentet har fått rundt om i organisasjonen – takk for engasjementet arbeidet vårt ble møtt med.

Å bidra til engasjement var et mål i seg selv og det målet har vi nådd. For vi i Arbeiderpartiet trenger denne gjennomgangen. Vi trenger å ruste opp kunnskapen – å kople utfordringer og løsninger til verdigrunnlaget vårt – slik vi vil ha det for all sosialdemokratisk politikk. På dette som på andre områder skal Arbeiderpartiet være på offensiven.

Lenge har det ikke vært helt slik. Ofte har vi våknet til et utspill fra Fremskrittspartiet som at Frp vil DNA-teste alle innvandrere, rive blokkene i Grorud dalen, nekte enhver rett til opphold på humanitært grunnlag, flytte asylmottak til Afrika eller holde Arbeiderpartiet ansvarlig for at Norge er blitt et Disneyland - eller som Carl I Hagen som i går ønsket seg et integreringspoliti til Grorud dalen.

Grunntonen er misstanken – ledsaget av at de er "deeply shocked". Som vanlig.

Og så, litt utpå dagen, kommer vi med vår reaksjon. Vi tar avstand fra overdrivelsene, gir dem en viss rett i deler av det de peker på, men vi sier at vi ikke kan løse problemer på den måten. Og det har vi rett i, fordi anstendige samfunn mistenker og stigmatiserer ikke hele grupper.

Men på hvilken måte løser vi oppgavene? Det er spørsmålet der vi til tider har manglet svar. Og det kler oss ikke godt, for som politisk bevegelse vil vi være offensive og ha kunnskap, ideer og verdier til å sette dagsorden.

Vi skal ture snakke tydelig mot diskriminering når det er diskriminering - mot kvinneundertrykkelse når det er kvinneundertrykkelse – mot tvang når det er tvang – mot rasisme når det er rasisme.

Vi skal lytte til frykt og uro når folk opplever frykt og uro – for en bydel som endrer ansikt og karakter – for en skolegård der det er vondt for et barn å være annerledes – brun i huden blant mange, mange hvite – eller hvit i huden blant mange, mange brune.

Vi skal være både lyttende og handlende – folk skal vite at Arbeiderpartiet er til stede for begge deler. Fordi vi har en retning for samfunnet. Et verdigrunnlag å bygge på. Og en dagsorden for integrering.

Det trenger Norge, en dagsorden for integrering. For integrering er ikke et abstrakt begrep. kanskje er dette Norges viktigste oppgave som samfunn – å lykkes med integrering. Det handler om mennesker. Om fellesskap. Og om hva som skal til for nye etapper i den norske samfunnsutviklingen. Intet mindre.

Skal vi lykkes med dette må vi forstå vår samtid – forstå forandringene samfunnet går igjennom. Og en av de mest grunnleggende forandringene vi er vitne til er mennesker på vandring.

1945: Grorud-gutten Trygve Lie fra Furuset i Oslo utnevnes til FNs første generalsekretær. I det året hadde verden 50 stater. Norge hadde litt over 3 millioner innbyggere. Norske elever lærte at Norge var en enhetlig befolkning i én stat.

2011: På Furuset i Alna bydel står det en statue av Grorud-gutten Trygve Lie. I år har verden rundt 200 stater. Norge har tett på 5 millioner innbyggere. Alna bydel bærer ansiktet til den internasjonale migrasjonen – her bor det i dag mennesker med bakgrunn fra 148 land.

Så dette er utgangspunktet kjære partifeller: Norge *er* mangoldig – og vil forbli mangfoldig. Norge har de siste 20-30 årene blitt både mangfoldig og flerkulturelt - et rikere og mer spennende land. I dag har over 11 % av Norges befolkning, eller mer enn 550 000 mennesker, innvandret selv, eller er født i Norge med innvandrerforeldre.

Vi som er født og vokst opp her er opptatt av hvordan vi har opplevd forandringene. Ofte undervurderer vi hvor utfordrende det må ha vært for mange som kom langveis fra – mennesker som har lært seg norsk, tatt utdanning, fått seg jobb, bidratt til fellesskapet, funnet seg til rette – alt langt unna det som var hjemme.

Det er tusener som takker for at de fikk komme til Norge. I arbeidet i utvalget har innvandringens betydning for Norge blitt gjentatt for meg. Landet vårt ville knapt gått rundt uten deres innsats. De tusener fortjener Norges takk.

Og la oss huske: I det store og det hele går det bra med integreringen i Norge. De fleste som kommer hit lærer seg norsk. Kommer i utdanning og fullfører. Kommer i jobb. Får bolig. Finner seg til rette.

Derfor har vi denne visjonen: Å lykkes med integrering er å lykkes med Norge. Å lykkes med integrering handler om å gi alle mennesker i Norge muligheter, å trekke alle med, gi dem plikter og rettigheter til å utvikle seg selv og sine og det samfunnet de er en del av.

Det handler om å gjøre fellesskapet sterkt. Det er en gjenkjennelig oppgave for sosialdemokratiet. Vi har gjort det før – stemmerett for alle – rettigheter i arbeidslivet – den universelle velferdsstaten – likestilling - homofiles rettigheter.

Da er vi ved den første konklusjonen i vårt arbeid; fordi det handler om mennesker, handler det om muligheter. Vårt menneskesyn er optimistisk. Derfor møter vi det mangfoldet som nå kjennetegner Norge som vår store mulighet – nettopp fordi mulighetene bor i menneskene.

Vi sier det slik: Vårt mål er å gjøre Norge til verdens mest inkluderende samfunn – et vinnerlag i globaliseringens tidsalder. Menneskene som i dag bor i Norge har en språk - kunnskaps- og erfaringsbase som vil bli avgjørende for fremtidig verdiskaping og for sikring av velferdssamfunnet.

Og så til konklusjon nummer to; nettopp fordi dette det handler om mennesker og fellesskap må vi ha verdiforankringen på plass. Integrering er ikke et isolert politikkområde, integrering finner sted på alle de arenaer der mennesker ferdes – fra ung til eldre – fra nord til sør – fra hjem til skole til arbeid og til fritid.

Derfor må vi hente inspirasjonen for integreringspolitikken fra vår egen adelskalender av prinsipper; den må bygge på at vi alle har plikter og rettigheter. Her ligger velferdssamfunnets sosiale kontrakt.

Dette er til å kjenne igjen, ja det er god gammeldags Arbeiderpartipolitikk – og et viktig budskap fra utvalgets arbeid er en tydeliggjøring av vår politiske linje på dette feltet:

Vi stiller krav til hverandre – og vi gir hverandre muligheter. Vi gir hverandre rettigheter, men vi forventer at folk følger sine plikter. Og vi krever dette ikke bare av noen – av minoritetene – vi forventer det av alle i Norge – av alle minoritetene – og av alle majoritetene.

Med dette på plass går jeg til det tredje hovedpunktet, når mangfoldet blir større blir det vi har felles viktigere. I utvalget har vi kalt det for det norske samfunnsfundamentet.

Vi skal avvise kulturrelativismen. Det moderne Norge er blitt til gjennom en lang historisk prosess, formet av medgang og motgang, reformer, strid, kamp og fremskritt. Norge anno 2011 har som fundament en verdikontrakt – som ikke er et særnorsk fenomen, men som skriver seg inn en europeisk kulturhistorisk ramme. La oss være bevisste om dette - vi ser seks nøkkebegrep:

- Demokrati
- Rettsstat
- Universelle menneskerettigheter
- Ytringsfrihet
- Likestilling
- Likeverd

Lever du i Norge, tar du del i det norske fellesskapet, så er dette fundamentet. Rettighetene du nyter godt av bygger på at du ser samfunnspliktene som følger av disse begrepene.

Ingen kan si at jeg med min religion har rett på min egen domstol. Nei, Norge er en rettstat der loven er lik for alle. Ingen kan si at med jeg med mine verdier kan nekte deg å si noe jeg ikke liker. Nei, fordi i Norge har vi ytringsfrihet.

Dette samfunnsfundamentet gjelder for alle – uavhengig av etnisitet, religion eller politisk og kulturell tilhørighet.

På dette grunnlaget - og med prinsippet om at vi har plikter og rettigheter – har vi avklart integreringspolitikkenes rammer. Da kan vi med større trygghet leve med mangfoldet.

Vi i sosialdemokratiet er gode på likhet. Vi vil motarbeide forskjeller.

Men vi må bli bedre til å forstå og respektere annerledeshet. For slik er det mangfoldige Norge. Med et tydelig og inkluderende samfunnsfundament blir dette enklere.

* *

Partifeller,

Jeg har brukt en del tid på dette – på samfunnsfundamentet, på verdigrunnlaget – på rammene rundt integreringspolitikken. Utvalget la vekt på at vi må starte her – før vi går til alle enkelttiltakene – 99 i tallet.

Vi har lagt frem et dokument uten dissenser. Det betyr ikke at det ikke var diskusjoner. Men vi ble enige om en helhet, en balanse. Dermed har ikke ett enkeltforslag dominert debatten.

Blant tiltakene vi foreslår er språk og betydningen av norsk den røde tråden. Norsk er nøkkelen til integrering i Norge. Språkbeherskelse er en forutsetning for adgang til utdanning, arbeid, fellesskap og tilhørighet.

Derfor skjerper vi kravene til norskopplæring samtidig som vi utvider tilbudet.

Regjeringen har nylig varslet at norskundervisningen i introduksjonsprogrammet utvides fra 300 til 600 timer. Det er bra.

Men vi går lenger. Vi vil at det å lære norsk ikke bare skal være en rett, men også en plikt. Og når vi sier det, må vi være villige til å bidra til at det skjer – og det på flere nivåer.

Det er jo en hovedforskjell på Frps linje og vår. De stiller krav på krav, men kutter i alle tiltakene som gjør det mulig å innfri dem.

Vi utvider antall timer norsk og samfunnskunnskap, og vi ønsker å utvide retten og plikten til også å gjelde de som kommer til Norge på familieinnvandring. Det er nytt, mange i denne gruppen

kommer hverken i utdanning eller i arbeid. Familieinnvandrere må også integreres. De må også lære norsk.

Så vil vi vil innføre tilbud om 300 timer norsk- og samfunnsfagsopplæring for arbeidsinnvandrere – og deres familier fra EØS-området. Vi kan ikke pålegge det som et krav til denne gruppen. Men vi kan tilby det.

Det kanskje viktigste er å sikre at de yngste lærer seg norsk – og at de gjør det tidlig. At de kommer i barnehage, i nærkontakt med andre norske barn. De aller fleste barn gjør det. Men ikke alle, og vi kjenner paradokset: De som ikke går i barnehagen er de som ville ha aller mest igjen for å gå der.

Det brakte utvalget inn i debatten om kontaktstøtten. Vi kjenner formuleringen i partiprogrammet – og vi kjenner formuleringen i Soria Moria. Men likefullt – vårt mandat var integrering og da kan vi bare ha ett prinsipielt budskap: Vi går i mot kontantstøtten.

Vi ønsker utvidet ordning med gratis kjernetid i barnehagen.

Vi ønsker obligatorisk språktest som en del av 4-årskontrollen – av alle – minoritetene som majoritetene. Å ikke mestre norsk tidlig er det samme som å bli penset inn på et sidespor – et sidespor som lett leder til marginalisering og fattigdom. Ikke noe samfunn kan sitte og se på det.

Noen synes det er en drøy inngripen. Jeg er uenig. Jeg mener det ville være veldig drøyt å ikke ta en slik kontroll. Ved 4 år har vi den siste sjansen for å se om et barn begynner nedtelling mot skolestart med sviktende forutsetninger til å mestre skolen og deltakelsen. Vi gir skolen og foreldrene en siste sjanse til å justere kursen i tide.

I det hele tatt; det å stille krav handler ikke om å være spesielt streng. Om du har fullført 600 timers norsk kurs – bør det ikke da være en eksamen med krav om at du må bestå? Vi mener det. Stryker du kan du gå opp på ny. Og om du ikke står må det få konsekvenser ved søknad norsk statsborgerskap.

Vi vil styrke voksenopplæringen, vi vil at den skal drive arbeidsrettet kursing slik av det kvalifiserer til en form for fagkompetanse eller gir arbeidserfaring. Slik at deltagerne kan komme raskest mulig ut i jobb.

Men de som kommer til Norge har forskjellig bakgrunn. Noen har doktorgrad, andre er analfabeter. Noer er unge – andre er eldre. Derfor må norskopplæringen være tilpasset den enkeltes behov. Det må legges til rette for alternative læringsmetoder til teori og tavleundervisning, særlig for de som er analfabeter eller har lite skolegang i utgangspunktet.

Arbeiderpartiet vil at flest mulig barn skal gå i fellesskolen. Skolen skal ha et bredt tilbud om opplæring i fremmedspråk – mens norsk er nøkkelen til å lykkes i Norge – så er fremmedspråk nøkkelen til at Norge kan lykkes ute.

Men norsk må være fellesspråket i fellesskolen. Det er en verdi i seg selv at barn møtes på samme skole, uavhengig av foreldres bakgrunn eller egen overbevisning. Dette vil vi bevare.

Derfor er vi skeptiske til flere religiøse skoler. Vi er bekymret for integreringskonsekvensen dersom det opprettes religiøse private skoler som primært retter seg mot elever med minoritetsbakgrunn. Derfor vil vi utrede hvordan vi kan stille krav i læreplan om integrering og tilknytning til nærmiljø samt muligheten for å stille krav til elevsammensetning.

Vårt grunnlag er klart: Kravene til innhold og opplæring som ligger i opplæringsloven skal ikke fravikes. Det skal stilles klare krav i forhold til religiøs opplæring, likestilling, læremateriell og undervisningspersonell ved alle norske skoler.

I tillegg til språk er arbeid hovednøkkelen til god integrering. Arbeidslinjen gjelder også her. Offentlig velferd skal gi alle trygghet. Men det må lønne seg å jobbe. Vi må ha et velferdssystem som stimulerer til arbeid. Og vi må løpende vurdere om trygde- og velferdsordningene våre virker slik de var tiltenkt, også når folk flytter over landegrensene som i dag, særlig i EØS området.

Derfor mener vi at Arbeiderpartiet må ta initiativ til å bedre kontrollregime knyttet til de ulike ordningene og vurdere ulike tiltak som kan hindre at ordningene uthules.

I den offentlige debatten har det vært mye oppmerksomhet om religiøse klesplagg. Det er forståelig, fordi fenomenet er nytt for mange av oss.

Igjen må vi tilbake til samfunnsfundamentet. Vi setter ytrings- og religionsfrihet høyt. Den enkelte må ha rett til å utøve sine ytringer og uttrykke sin identitet innenfor de rammene samfunnet setter. Derfor skal også terskelen for å lovregulere innbyggernes klesplagg være høy.

Hovedregelen skal være at man kan gå kledd som en vil. Derfor vil vi ikke forby bruk av religiøse symboler i skolen. Men vi må tenke praktisk og sier at hver skole og hver arbeidsplass må kunne sette regler for hva slags klesplagg som hindrer vanlig virke. For et par år siden endte en bred debatt opp med vedtaket om at politiet må være fri for religiøse plagg eller symboler. Vi mener det samme prinsippet bør gjelde for fagdommerne i domstolen.

La meg nevne forslaget om forbud mot søskenbarnekteskap til slutt. Det er et følsomt tema. Men vi kan ikke la det ligge av den grunn. Kunnskap fra helsesektoren viser høy risiko for skader på barn født i søskenbarnekteskap. Det må vi ta på alvor. Videre vet vi at søskenbarnekteskap kan dekke over press og tvang mot unge menneskers valg av ektefelle.

Vi trenger mer kunnskap. Summen av disse forholdene gjør at vi ønsker en oppdatert utredning – og selvsagt; et eventuelt forbud må gjelde uavhengig av etnisk bakgrunn.

Kjære landsmøte,

Dette er et politisk verksted. Mange vedtak vi fatter her ender opp som norsk lov. Politikere er lovgivere. Det er viktig også for å vedta lover og regler som bidrar til integrering.

Men vi er noe mer; vi er også normgivere – og det kan være vel så viktig på dette området. La meg ta bare to eksempler:

Tvangsekteskap er forbudt ved lov, men det finner sted. Derfor bør vi snakke tydelig om det og lytte til de som opplever det.

Diskriminering i arbeidslivet er forbudt ved lov, men det finner sted. Derfor bør vi snakke tydelig om det – til både arbeidsgivere og arbeidstakere.

Eller dette, som handler om integrering i dobbel forstand; hvordan greier vi som samfunn – og helsevesen – å vise oppmerksomhet om de helseutfordringene innvandrerkvinner opplever? Anne Grethe har tatt tak i det.

Og hvordan åpner vi veiene mennesker med minoritetsbakgrunn til kulturlivet? Anniken har gitt kulturlivet følgende utfordring: Hvordan kan det ha seg at de kommersielle TV kanalene og pop musikken er bedre til å løfte frem unge mennesker med minoritetsbakgrunn enn det kulturlivet vi gir full offentlig støtte?

Vi fikser ikke dette med lover alene – det må politikk og holdninger til.

Partifeller,

Alle landsmøter i Arbeiderpartiet har vel "mulighetenes Norge" som sin undertittel. Det er selve hovedtittelen for integreringspolitikken. Vi tror på fellesskap. Mennesker har større frihet og større trygghet om de opplever at de er en del av et "vi" – vi i familien, vi i nabolaget, vi i idrettsklubben, vi i byen, vi i nasjonen.

Å stå utenfor "vi" er starten på marginalisering og ekskludering. Er du marginalisert og ekskludert, opplever du lite eller ikke noe ansvar for fellesskapet.

Derfor er vår visjon et inkluderende "vi", det nye norske "vi" – bygget på et samfunnsfundament vi kjenner igjen og som gjelder alle.

Det er en ny etappe i den norske samfunnsbyggingen. Arbeiderpartiet har visjonen, viljen og politikken.

Det vil dette landsmøtet bevise.

ooOoo

Dirigenten ga ordet til **Masud Gharanhkhani**, Buskerud som holdt et innlegg på 5 minutter:

Kjære landsmøte, jeg heter Masud Gharanhkhani og jeg er stolt over å kunne stå på denne talerstolen.

Jeg er stolt fordi Arbeiderpartiet sammen med folket har vært den avgjørende drivkraften for å gjøre Norge til det mulighetslandet det er.

Kjære landsmøte

Mine foreldre kalles revolusjonsgenerasjonen i Iran fordi når de var på min alder var med i en bevegelse som de trodde skulle gi dem frihet og demokrati.

De ble lurt.

De valgte som unge foreldre å flykte fra deres hjemland som manglet frihet og demokrati og var preget av krig. De flyktet fordi de ikke lenger ønsket å forklare deres barn at det ikke var stjerner som skinte på himmelen, men bomberegner.

De valgte å flykte fra familie og venner for å gi trygghet til sitt barn - meg.

De flyktet fra millionbyen Teheran og endte til slutt i sitt nye hjem i den lille bygda Skotselva.

Der ble vi tatt imot med åpne armer, og det er min familie og jeg evig takknemlige for.

De fant fort ut at i mulighetslandet Norge så kunne de oppnå deres drøm; nemlig å leve i et land bygd på frihet, demokrati og like muligheter.

At i mulighetslandet Norge så skal du ha de samme rettighetene om du heter Masud Gharakhani eller Jonas Gahr Støre. Men det skal også stilles de samme kravene til deg.

At i mulighetslandet Norge kan de oppfylle sine drømmer både for seg selv og sitt barn

At i mulighetslandet Norge kan du til og med være født i Teheran, vokse opp i Skotselva og bli ordfører i en av Norges største byer før du fyller 30 år.

I mulighetslandet Norge bygger integreringspolitikken på to bærebjelker. Skal vi mennesker fungere sammen så må vi kunne kommunisere sammen. Og i Norge er det det norske språket som gjelder. Bor du i Norge så skal du snakke norsk. Så enkelt er det.

I Arbeiderpartiet kan vi ikke akseptere at det begynner norske på barn på norsk skole som ikke kan snakke norsk.

Skal du lykkes i det norske samfunnet så må du kunne norsk. Språktesting og pålegg om barnehage er avgjørende tiltak for fremtidas Norge.

I Arbeiderpartiet skal vi være tydelige på at i Norge er det arbeidslinja som gjelder. I Norge er det ikke oljen som er vår hovedformue men det er det vi mennesker bidrar med inn til fellesskapet. Det er det som skaper det sterke fellesskapet og det sterke velferdssamfunnet.

I Arbeiderpartiet skal vi ikke akseptere at innenfor enkelte innvandrergupper og spesielt blant kvinner ser vi 60-80% arbeidsledighet.

Som kommende ordfører i Drammen vil jeg støtte en streng og rettferdig innvandringspolitikk fordi jeg mener det er de som har rett på beskyttelse som skal få den beskyttelsen og de som ikke har den retten skal returneres raskt. Det handler om en human innvandringspolitikk for den enkelte, men det handler også om å bruke ressursene på de som faktisk har rett på hjelp.

Arbeiderpartiet har laget mulighetslandet Norge, der vi alle har de samme rettighetene og den samme plikten til å være en del av fellesskapet.

Kjære Landsmøte

Er det noe jeg har lært av kulturen til mine besteforeldre så er det den enorme respekten for de eldre i samfunnet. Min bestefar som er 86 år sier at kvaliteten i et samfunn bestemmes ut i fra hvordan vi tar vare på våre eldre.

I Drammen Arbeiderparti er vi klar for kamp

Klar for kamp for et nytt flertall der det er folka som er i fokus

I Drammen Arbeiderparti sier vi nå klart at det er de eldres tur, seniorenene i Drammen skal oppleve at de blir verdsatt. Det er tross alt de som har skapt det velferdssamfunnet vi har i dag som er på verdenstoppen. Og som gir meg og fremtidige generasjoner uante muligheter.

I Drammen Arbeiderparti aksepterer vi ikke at bestemor og bestefar ikke blir verdsatt ved at byen vår mangler sykehjemsplasser.

I Drammen Arbeiderparti er bestemors og bestefars fremtid vår viktigste sak.

Jeg heter Masud, født i Teheran, vokst opp i felleskapssamfunnet Norge, et resultat av sosialdemokratiet, jeg elsker landet mitt Norge og jeg skal bli ordfører i Drammen.

Debatten fortsatte med følgende talere (med 3 minutters taletid):

252 Torbjørn Andre Moe, Nord-Trøndelag
350 Olav Huseby, Landsstyret
342 Laila Thoresen, Landsstyret
291 Runar Sjøstad, Finnmark
205 Åge Larsen, Sogn og Fjordane
Trond Giske, Sentralstyret
045 Siri Gåsemyr Staalesen, Oslo
385 Sigvald Oppebøen Hansen, Stortingsgruppa
005 Inger-Christin Torp, Østfold
026 Ivar Ekanger, Akershus
076 Tonje Granmo, Hedmark
109 Iver Erling Støen, Oppland
126 Børre Pettersen, Buskerud
128 Arve Høiberg, Vestfold
151 Hedda Foss Five, Telemark
153 Åse Louise Egge, Aust-Agder
180 Andreas Bjelland Eriksen, Rogaland
197 Harry A. Herstad, Hordaland
203 Torbjørn Vereide, Sogn og Fjordane
213 Linda Hoem, Møre og Romsdal
230 Kirsti Leirtrø, Sør-Trøndelag
269 Roger Bergersen, Nordland
279 Gunda Johansen, Troms
008 Tomas Colin Archer, Østfold
324 Kristiane Berg, Landsstyret
078 Ingvar Midthun, Hedmark
107 Knut Magnar Lehre, Oppland
148 Jo Petter Ravlum, Telemark
162 Solveig Kjelland Larsen, Vest-Agder
199 Astrid Farestveit Selsvold, Hordaland
216 Hans Jakob Overå, Møre og Romsdal
233 Frode Reppe, Sør-Trøndelag
352 Terje Sørvik, Landsstyret
277 Kjell-Idar Juvik, Nordland
358 Alf Einar Jakobsen, Landsstyret
283 Geir Johnsen, Troms
072 Vegard Grøslie Wennesland, Oslo
022 Tom Anders Ludvigsen, Akershus
317 Ingvild Kjerkol, Sentralstyret
391 Bendiks Harald Arnesen, Stortingsgruppa

332 Lise Christoffersen, Landsstyret
025 Elin Maria L'Estrange, Akershus
060 Bashe Mohamed Musse, Oslo
383 Heidi Persdatter Haaker, Sametingsgruppa
Tove Lise Torve, Stortingsgruppa
078 Truls Wickholm, Oslo

Dirigenten ga ordet til Jens Stoltenberg som oppsummerte debatten.

oo—oo

SAK 5 – INNKOMNE FORSLAG

Dirigenten tok deretter opp innkomne forslag, hefte 1-4, samt endrings- og tilleggsforslag til kommunalpolitisk plattform og integreringspolitisk dokument.

Dirigenten tok opp heftene kapittel for kapittel.

Kommunal:

Buskerud Arbeiderparti

Større kommuner sikrer velferden!

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for kommunalpolitisk plattform.

AUF i Buskerud

Kommuner - foren eder!

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for kommunalpolitisk plattform.

Modum Arbeiderparti

Nei til tvang

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for kommunalpolitisk plattform.

Nordre Aal & Sentrum Arbeiderlag og Vingar og Omland Arbeiderlag

Kommunestruktur

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for kommunalpolitisk plattform.

Jevnaker Arbeiderparti

Det må gjennomføres en kommunereform nå

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for kommunalpolitisk plattform.

Sør-Fron, Ringebu og Nord-Fron Arbeiderparti

Kommunestruktur – sammenslutning av kommuner

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for kommunalpolitisk plattform.

Sanda Arbeiderparti

Kommunestruktur

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for kommunalpolitisk plattform.

Stavanger Arbeiderparti

Ny kommunestruktur

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for kommunalpolitisk plattform.

Moss Arbeiderparti

Stimulere til sammenslutning av kommuner

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for kommunalpolitisk plattform.

Kristiansand Arbeiderparti

Færre kommuner, mer velferd og bedre service

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for kommunalpolitisk plattform.

Kåfjord Arbeiderparti

Sammenslåing av kommuner

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for kommunalpolitisk plattform.

Svenningdal arbeiderlag og Svenningdal arbeiderkvinnegruppe

Tvangssammenslåing av kommuner

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for kommunalpolitisk plattform.

Sogndal Arbeidarparti

Kommunestrukturen

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for kommunalpolitisk plattform.

Årstad Arbeidersamfunn

Styrke en sosial boligpolitikk ved økt tilbud av utleieboliger til kostpris

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for kommunalpolitisk plattform.

Arna Arbeidarpartilag

Brannsikkerhetsmerking av utleieobjekter

Landsstyrets innstilling:

Forslaget sendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Bergen Arbeidersamfund

Merking av trygge og godkjente hybelleiligheter

Landsstyrets innstilling:

Forslaget sendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Arendal Arbeiderparti

Krav til offentlige anskaffelser

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for kommunalpolitisk plattform.

Samarbeidskomiteen LO– Oppland Arbeiderparti

Lovfestet krav om tariffavtale ved offentlige innkjøp eller anbud.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Grimstad Arbeiderparti:

Husbanken skal igjen bli boligbank for alminnelige mennesker

Landsstyrets innstilling:

Forslaget redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Nordre Aal & Sentrum Arbeiderlag og Vingar og Omland Arbeiderlag

Styresammensetning i kommunale selskaper som leverer lovpålagte tjenester

Landsstyrets innstilling:

Forslaget avvises.

Sandnes Arbeiderparti

Kommunalpolitisk plattform

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for lokalpolitisk plattform.

Sandnes Arbeiderparti

Kommunalpolitisk plattform

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for kommunalpolitisk plattform.

Sandnes Arbeiderparti

Kommunalpolitisk plattform

Landsstyrets innstilling:

Forslaget avvises.

AUF i Rogaland

Kommunal eiendomsskatt

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for kommunalpolitisk plattform.

Vardø Arbeiderparti

Stans i nedbygging av offentlige etater i distriktene

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker..

Skaun Arbeiderparti

Sosial boligpolitikk

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen kommunalpolitisk plattform.

Trondheim Arbeiderparti

Inntektssystemet – storbytilskuddet må økes

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for kommunalpolitisk plattform.

Moss Arbeiderparti

Enklere plansystem for bypakkene

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for kommunalpolitisk plattform.

Hvaler Arbeiderparti

Kompensere merbelastning for større hyttekommuner

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for kommunalpolitisk plattform.

Østfold Arbeiderparti

Rettferdig inntektssystem for kommunene

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for kommunalpolitisk plattform.

Marker Arbeiderparti

Overføring til kommunene

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Re Arbeiderparti

Kommuneøkonomien

Landsstyrets innstilling:

Forslaget støttes ikke.

Vestfold Arbeiderparti

Revider kostnadsnøklerne i det kommunale inntektssystemet

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for kommunalpolitisk plattform.

Østfold Arbeiderparti

Regional utvikling

Landsstyrets innstilling:

Forslaget sendes redaksjonskomiteen for kommunalpolitisk plattform.

Ski Arbeiderparti

Obligatorisk seniorkontakt. Det innføres en ordning med obligatorisk seniorkontakt i alle kommuner.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

AUF i Akershus

En god avfallshåndtering i alle kommuner

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for kommunalpolitisk plattform.

Grefsen Arbeiderpartilag

Byutvikling/forvaltning - Byen skal være en god ramme om menneskers liv og arbeid.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for kommunalpolitisk plattform.

Levanger Arbeiderparti

Kommunenes ansvar for drift av krisesenter for kvinner, menn og barn utsatt for vold i nære relasjoner

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Troms Arbeiderparti

Likebehandling i tiltakssonen

Landsstyrets innstilling:

Forslaget sendes redaksjonskomiteen for kommunalpolitisk plattform.

Eid Arbeidarparti

Fleire heile stillingar i eldreomsorga

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Eid Arbeidarparti

Tilskotsordninga til sjukeheims plassar må aukast til 50%

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for kommunalpolitisk plattform.

Vågsøy Arbeidarparti

Kommuneøkonomi

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for kommunalpolitisk plattform.

Ringsaker Arbeiderparti

TT-ordningen

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for kommunalpolitisk plattform.

Vestfold Arbeiderparti

Skjenketider

Landsstyrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Elverum Arbeiderparti

Skjenketidsbestemmelser

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Stange Arbeiderparti (Veterangruppa)

Boligpolitikken er markedsstyrt – behov for økt politisk innsats

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for kommunalpolitisk plattform.

Hedmark Arbeiderparti – Representantskapet

Lokal forvaltning av snøsscooterleder

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Bamble Arbeiderparti

Lokaldemokratiets framtid

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for kommunalpolitisk plattform.

Klosterskogen Arbeiderlag

Sosial boligbygging

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for kommunalpolitisk plattform.

Telemark AUF

Kommunal eiendomsskatt

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for kommunalpolitisk plattform.

Vestfold Arbeiderparti

Nei til konkurranseutsetting

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for kommunalpolitisk plattform.

Sande Arbeiderparti

Forvaltning av kystlinje, fri ferdsel i strandsonen og skjærgården

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for kommunalpolitisk plattform.

Sande Arbeiderparti

Rettighetsfeste Brukerstyrt Personlig Assistanse (BPA)

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for kommunalpolitisk plattform.

Grønland, Tøyen, Gamlebyen Arbeiderpartilag

Brukerstyrt personlig assistanse- en individuell rettighet

Ordringen må ikke representere en svekkelse av arbeidsmiljø og arbeidstakeres rettigheter.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for kommunalpolitisk plattform.

Ellingsrud Arbeiderpartilag

BPA – Et verdig liv med selvstendighet og frihet

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for kommunalpolitisk plattform.

Østensjø Arbeiderlag og Oppsal Arbeiderpartilag

Tilsynsutvalg for sykehjem og hjemmebaserte tjenester i alle kommuner

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for kommunalpolitisk plattform.

Furuset Arbeiderpartilag

Groruddalssatningen bør utvides med 10 år til

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for kommunalpolitisk plattform.

Furuset Arbeiderpartilag

Involvere Kulturdepartementet i Groruddalssatningen

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for kommunalpolitisk plattform.

Furuset Arbeiderpartilag

Satsning på lavhus og rekkehus for å tiltrekke andre målgrupper særlig etnisk norske.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes komiteen for kommunalpolitisk plattform.

Frogner og Bygdøy Arbeiderpartilag

Kommunesammenslutning

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for kommunalpolitisk plattform.

2 Forsvar:

Nordre Aal & Sentrum Arbeiderlag og Vingar og Omland Arbeiderlag

Verneplikt med utvidet innhold for all ungdom

Landsstyrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for andre politisk saker.

Åmot Arbeiderparti

Belastning på soldater i utenlandstjeneste

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Internasjonalt Forum

Dagens ordning med sivil verneplikt avvikles

Landsstyrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Internasjonalt Forum

En bedre veteranpolitikk – støtt våre soldater

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Buskerud Arbeiderparti

Styrk barns rettsvern!

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Fiskeri- og Forskningsfaglig Partilag av Dna

Økonomisk kriminalitet, vekst og evne til bekjempelse

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Lillesand Arbeiderparti

Erstatning idømt av domstolen

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Oppland Arbeiderparti

Trygghet fra vold

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Haugesund Arbeiderparti

Økning av politidekningsgraden lik de andre nordiske landene

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Haugesund Arbeiderparti

Nytt fengsel på Haugalandet

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Randaberg Arbeiderparti

Kriminalomsorgen, statlig barnevern (Bufetat) og helseregionene gis samme geografiske regionsinndeling.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Trondheim Arbeiderparti

Organisering/finansiering overgrepsmottak

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Vefsn Arbeiderparti

Soningsplasser for unge lovbrøyttere

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Tjeldsund Arbeiderparti

En moderne og effektiv opplæring innen samfunnsikkerhet

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Klosterskogen Arbeiderlag

Politiet

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Klosterskogen Arbeiderlag

Tomtefesteordningen

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Vestfold Arbeiderparti

Obligatorisk småbåtregister

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Simensbråten Ekeberg Arbeidersamfunn

EU-direktiv implementert i norsk rett

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Simensbråten Ekeberg Arbeidersamfunn

Grov miljøkriminalitet må oftere medføre fengselsstraff

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske forslag.

Østensjø Arbeiderlag Og Oppsal Arbeiderpartilag

Større effektivitet og bedre kvalitet i politiets arbeid

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Inkludering:

Drammen Arbeiderparti

Språk er nøkkelen til integrering

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for det integreringspolitiske dokumentet.

Buskerud Arbeiderparti

Velferd og inkludering – to sider av samme sak

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for det integreringspolitiske dokumentet.

Fana Arbeiderparti

Bedre integrering gjennom krav og belønning til "dyktige integreringskommuner"

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for det integreringspolitiske dokumentet.

Rogaland Arbeiderparti

Styrking av obligatorisk språkopplæring

Landsstyrets innstilling:

Forslag oversendes redaksjonskomiteen for det integreringspolitiske dokumentet.

Fredrikstad Arbeiderparti

Språkopplæring for utenlandsk arbeidskraft

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for det integreringspolitiske dokumentet.

Levanger Arbeiderparti

Integrering av nye landsmenn

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for det integreringspolitiske dokumentet.

Stokke Arbeiderparti

Innvandring

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for det integreringspolitiske dokumentet.

Sandefjord Arbeiderparti

Bosetting av flyktninger

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for det integreringspolitiske dokumentet.

Grønland, Tøyen, Gamlebyen Arbeiderpartilag

Et styrket barnevern for det "nye norske vi"

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for det integreringspolitiske dokumentet.

Grønland, Tøyen, Gamlebyen Arbeiderpartilag

Overføring av ansvaret for mindreårige asylsøkere fra Utlendningsdirektoratet til Barnevernet

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for det integreringspolitiske dokumentet.

Grønland, Tøyen, Gamlebyen Arbeiderpartilag

Et tverrfaglig kompetansesenter for et inkluderende samfunn

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for det integreringspolitiske dokumentet.

Grefsen Arbeiderpartilag

Integrering

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for det integreringspolitiske dokumentet.

Frogner Og Bygdøy Arbeiderpartilag

Trossamfunn

Landsstyrets innstilling:

Forslaget avvises.

Østensjø Arbeiderlag Og Oppsal Arbeiderpartilag

En human asylpolitikk

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for det integreringspolitiske dokumentet.

Demokrati:

Arbeiderpartiet i Bergen

Felles valgdag

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Arendal Arbeiderparti

Felles valgdag

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Bergen Arbeidersamfund

Opprette valgdirektorat i Bergen

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Sande Arbeiderparti

Studiepoeng for deltagelse i lokalpolitikk

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Oslo Arbeiderparti

Øk antall kandidater med stemmetillegg

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Internasjonale spørsmål:

Arbeiderpartiet i Bergen

Økt internasjonalt fokus på situasjonen i Sudan

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Hordaland Arbeiderparti

Stans byggingen av ny mur mellom Egypt og Gaza

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Hordaland Arbeiderparti

Boikott av Israel

Landsstyrets innstilling:

Forslaget avvises.

AUF i Aust - Agder

Økt norsk press for ett fritt Vest-Sahara

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

AUF i Finnmark

Økt norsk press for global skatt på valutatransaksjoner

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

AUF i Sør - Trøndelag

Fortsatt støtte til Sør-Sudan

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

AUF i Akershus

Rent vann til alle

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

AUF i Akershus

Kurdistan

Landsstyrets innstilling:

Oversendes programkomiteen for andre politiske saker.

Telemark Arbeiderparti

Sikring av kvinners rettigheter og økonomiske frihet i et internasjonalt perspektiv

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Vestfold Arbeiderparti

Start gjenoppbyggingen av Gaza nå!

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Vestfold Arbeiderparti

Sluttbrukererklæring for våpensalg

Landsstyrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Vestfold Arbeiderparti

Økt norsk press for et fritt Vest-Sahara

Landsstyrets innstilling:

Forslaget avvises.

Sande Arbeiderparti

Fred i Midtøsten – boikott av Israel

Landsstyrets innstilling:
Forslaget avvises.

Sande Arbeiderparti

Jerusalem tilhører verden

Landsstyrets innstilling:
Forslaget avvises.

Simensbråten Ekeberg Arbeidersamfunn

Exit dato for våre soldater i Afghanistan

Landsstyrets innstilling:
Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Simensbråten Ekeberg Arbeidersamfunn

Import av matvarer fra utviklingsland er fattigdomsbekjempelse – globalt

Landsstyrets innstilling:
Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Østensjø Arbeiderlag og Oppsal Arbeiderlag

Respekt for menneskerettighetene

Landsstyrets innstilling:
Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Vestre Arbeidersamfunn

Karzai må presses

Landsstyrets innstilling:
Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Internasjonalt Forum

Inkorporering av S-RES. 1325 i NATO

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Internasjonalt Forum

Solidaritet med Vest-Sahara

Landsstyrets innstilling: Forslaget oversendes til redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Internasjonalt Forum

Fortsatt støtte til Sør-Sudan

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Afrikansk Forum

Konflikten mellom Marokko og Polisario sett fra et afrikansk perspektiv.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Afrikansk Forum

Krav om nødvendig helsehjelp til norske muslimer under pilegrimreise til Mekka.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget avvises.

Afrikansk Forum

Konflikten i Somalia

Landsstyrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Afrikansk Forum

Palestina-konflikten

Landsstyrets innstilling:

Oversendes programkomiteen for andre politiske saker.

Innflytternes AUF

Fortsatt støtte til Sør-Sudan

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Grefsen Arbeiderlag:

Avskaffelse av og forbud mot alle typer atomvåpen

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Hefte 2:

Utdanning:

Fana Arbeiderparti

En god offentlig skole er kjennetegnet av kompetanse, ferdigheter og gode holdninger.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Hordaland Arbeiderparti

Arbeidslivsfag i ungdomsskolen

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Jevnaker Arbeiderparti

Styrking av tidlig innsats overfor elever som trenger spesiell oppfølging

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Jevnaker Arbeiderparti

Utvidelse av timetallet i norsk, matematikk og engelsk på barnetrinnet, samt daglig fysisk aktivitet

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Sokndal Arbeiderparti

Praktiske fag tilbake i grunnskolen

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

AUF i Rogaland

1 time fysisk aktivitet i skolen!

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Marker Arbeiderparti

Nynorsk sidemål bør bli valgfag

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Marker Arbeiderparti

Leksehjelp

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Vest-Agder Arbeiderparti

Forslag til vedlegg i lærerplanen

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

AUF i Akershus

Mer muntlig fremmedspråkundervisning

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for det integreringspolitiske dokumentet.

Kåfjord Arbeiderparti

Gjeninnføring av yrkesfaglige valgfag i grunnskolen

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Oslo Arbeiderparti

Utvidet skoledag

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Hordaland Arbeiderparti

Frafall i videregående skole

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Hordaland Arbeiderparti

TAF i videregående skole

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Aust-Agder Arbeiderparti

Bedre vurdering i videregående skole

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Jevnaker Arbeiderparti

Styrking av fagutdanninga i videregående skole

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Jevnaker Arbeiderparti

Valgfri eksamen i sidemål

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Haugesund Arbeiderparti

Mer offensive politiske grep for å forhindre frafall i grunnskolen og i videregående skole

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

AUF i Rogaland

Innføre veiledergaranti for lærlinger

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Telemark AUF

Innføre veiledergaranti for lærlinger

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

AUF i Rogaland

Løft for yrkesfagene

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Telemark AUF

Løft for yrkesfagene

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

AUF i Rogaland

Foreldreskole for å forhindre frafall i skolen

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

AUF i Akershus

Valgfritt fag til eksamen

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

AUF i Akershus

Økt utstyrsstipend

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Levanger Arbeiderparti

Forhindre frafall i videregående skole

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Tromsø Arbeiderparti

Styrking av helsefagarbeiderutdanninga

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Tromsø Arbeiderparti

Yrkesrettet videregående utdanning

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Vågsøy Arbeidarparti

Vidaregåande opplæring

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Sogndal Arbeidarparti

Fråfall i den vidaregåande skulen

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

AUF i Sogn og Fjordane

Spesifiser fråveret

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Finnmark Arbeiderparti

Nei til kutt i politisk fravær

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Siljan Arbeiderparti

Øk antall lærlingeplasser

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Industriens partilag av DNA

Flere lærlingplasser og lærekandidatplasser.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Vestfold Arbeiderparti

Lovfest lærlingplass

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Sande Arbeiderparti

Lærlingplass – en lovfestet rettighet

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Vestfold Arbeiderparti

Fleksibel opplæringslov

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Sandefjord Arbeiderparti

Opplæringsloven må bli mer fleksibel

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Industriens partilag av DNA

Tilbud til de som dropper ut av skolen.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Buskerud Arbeiderparti

Økt utdanningsstønad

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Stranda Arbeiderparti

Skole

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Finnmark Arbeiderparti

Studiefinansiering

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Vest-Agder Arbeiderparti

Studiefinansieringa

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Vestfold Arbeiderparti

11 måneder studiefinansiering

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Aust-Agder Arbeiderparti

Like vilkår for alle universiteter

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Aust-Agder Arbeiderparti og Vest-Agder Arbeiderparti

Like forskningsmuligheter ved alle universitetene

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Lødingen, Øksnes, Hadsel, Andøy og Sortland Arbeiderparti

Maritim høyskoleutdanning

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Tromsø Arbeiderparti

Flere praksisnære universiteter

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Ringsaker Arbeiderparti

Studentboliger

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Stokke Arbeiderparti

Forskning

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Stokke Arbeiderparti

Lærerutdanning

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Sandefjord Arbeiderparti

Fagskolen må innlemmes i en nasjonal utdanningspolitisk strategi

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Bømlo Arbeiderparti

Fritak for foreldrebetaling av SFO for barn med funksjonsnedsettelse fra 5. klasse og videre i opplæringsløpet (t.o.m. vg. skole)

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Stavanger Arbeiderparti

SFO

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Stokke Arbeiderparti

SFO – satser

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Holmlia Arbeiderpartilag

Gratis Aktivitetsskole (SFO) for alle barn i familie med lav inntekt, utvide gratis kjernetiden i barnehage og styrke grunnskole opplæringen i områder med høy antall barn med innvandrerbakgrunn og andre med lav inntekt.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for det integreringspolitiske dokumentet.

Arbeiderpartiet i Bergen

Gjeninnfør gratis PC utstyr for de som trenger tilrettelegging

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Hordaland Arbeiderparti

Private skoler

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for det integreringspolitiske dokumentet.

Aust-Agder Arbeiderparti

Miljø i skolen

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Stavanger Arbeiderparti

Kulturskolen

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Namsos Arbeiderparti

Kulturskoleløftet

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Finnmark Arbeiderparti

Samisk i skolen, fra vurdering til praksis

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Eidskog Arbeiderparti

Stopp uthulingen av enhetsskolen.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Porsgrunn Arbeiderparti

Rettigheter for funksjonshemmede barn og unge som trenger alternativ kommunikasjon.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Klosterskogen Arbeiderlag

Kvaliteten i skolen

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Vestfold Arbeiderparti

Norm for lærertetthet i skolen

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Vestfold Arbeiderparti

Etter- og videreutdanning av lærere og skoleledere

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Vestfold Arbeiderparti

Tverrfaglighet i skolen videreutvikles

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Stokke Arbeiderparti

Leksehjelp

Landsstyrets innstilling:
Forslaget avvises.

Vestre Arbeidersamfunn

Oppdatert skolepolitikk

Landsstyrets innstilling:
Forslaget avvises.

Furuset Arbeiderpartilag

Få flere kvalifiserte lærere i skoler hvor minoritetsandelen elever er høyest.

Landsstyrets innstilling:
Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for det integreringspolitiske dokumentet.

Ålesund Arbeiderparti

Pedagogisk Psykologisk tjeneste (PPT) – Sakkyndighetsarbeid og organisering

Landsstyrets innstilling:
Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Fra deltager i Lederutviklingsprogrammet Frogn Arbeiderparti

Tonivåkommunemodellen – fører til en svekket skolefaglig ledelse.

Landsstyrets innstilling:
Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske forslag.

Frogner Og Bygdøy Arbeiderpartilag

Enhetsskolen

Landsstyrets innstilling:
Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for det integreringspolitiske dokumentet.

Barn, familie, likestilling og kultur

Drammen Arbeiderparti

Bedre kvalitet i barnehagen

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Arbeiderpartiet i Bergen

Belønningsordning for kommuner som har høy kvalitet i Barnehagen

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Trondheim Arbeiderparti

Fullfinansiering barnehage

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Østfold Arbeiderparti

Utdanning fjernes som kriterium for barnehagetilskudd

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Sortland, Lødingen, Øksnes, Hadsel og Andøy Arbeiderparti

Tilskudd til barnehager

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Fana Arbeiderparti

Barn som har behov for offentlige omsorgstiltak skal sikres gjennom høy faglighet.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Aust-Agder Arbeiderparti

En god barndom varer hele livet

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Trondheim Arbeiderparti

Større trygghet til barn som trenger barnevernet

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Hordaland Arbeiderparti

Nei til anbod og konkurranseutsetting i barnevernet

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske forslag.

Aust-Agder Arbeiderparti

Mer ressurser til Familiekontorene

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Vest-Agder Arbeiderparti

Barnevern

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Klosterskogen Arbeiderlag

Barnevernet

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Veteran Forum

Arbeiderpartiet anbefaler at det etableres et fast samarbeid i kommunene mellom barnevern, skole- helse- og sosialetaten, barnehager og sports- og idrettsbevegelsen.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Vest-Agder Arbeiderparti

Markedsføringslovens § 17 bør endres slik at man aktivt må takke JA til uadressert reklame og gratisaviser.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Skien Arbeiderparti

Nei til moms på e-bøker

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Oslo Arbeiderparti

Unnta elektroniske bøker fra mva

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Kulturforum

Kulturløftet II og Soria Moria II gjennomføres

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

AUF i Buskerud

Studentrabatt på kringkastingsavgiften

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Fana Arbeiderparti

Flere kulturhus og mer samarbeid med tredje sektor

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for kommunalpolitisk plattform.

Fana Arbeiderparti

Barn og unges kosthold preges av omgivelsene i samfunnet

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Aust-Agder Arbeiderparti

Tiltak for barn i aldersgruppen 15-18 år, som alternativ til fengsel

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Vest-Agder Arbeiderparti

Tiltak for barn av innsatte i norske fengsler

Landsstyrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Nordre Aal & Sentrum Arbeiderlag og Vingar og Omland Arbeiderlag

Full barnehagedekning

Landsstyrets innstilling:

Forslaget avvises.

Sandnes Arbeiderparti

Kommunalpolitisk plattform

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Randaberg Arbeiderparti

Barnetrygd må ikke regnes som inntekt i forbindelse med søknad om sosialstønad

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Vardø Arbeiderparti

Støtteordning for innsats for barn og unge med særskilte behov

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Vardø Arbeiderparti

Styrking av frivillig innsats ved full momskompensasjon

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Vardø Arbeiderparti

Oppvekst og familie – tidlig innsats for utsatte barn og unge

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

AUF i Sør - Trøndelag

Fjern kontantstøtten

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske forslag.

Rygge Arbeiderparti

En aktiv idrettspolitik

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Vest-Agder Arbeiderparti

Tiltak for unge uføre på Agder

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

AUF i Akershus

Kulturkort for ungdom

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Tromsø Arbeiderparti

Idrettssatsing i Nord-Norge

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Lenvik Arbeiderparti

Momskompensasjon for frivillige organisasjoner

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

AUF i Sogn og Fjordane

Medlemskap i statskyrkja

Landsstyrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Ringsaker Arbeiderparti

Kontantstøtte

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske forslag.

Stange Arbeiderparti (Veterangruppa)

Gravferdshjelp

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Drangedal Arbeiderparti

Økonomiske midler til kirkebygg

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politisk saker.

Vestfold Arbeiderparti

Utvid ungdomsgarantien

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Re Arbeiderparti

Kirkebygg

Landsstyrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Arbeid og pensjon:

Vegsund Arbeiderlag

Aldersdiskriminering

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Stord Arbeidarparti

Vern om sjukelønnsordninga

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Arna Arbeidarpartilag

Pensjon for fosterforeldre

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Arna Arbeidarpartilag

Trygge arbeidsforhold

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Folkets Hus Partilag

Arbeidsrettede tiltak for langtidssykemeldte og personer med nedsatt arbeidsevne gjøres til en rettighet

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Folkets Hus Partilag

Heving av beløp for biinntekter for opprinnelige AFP-pensjonister

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Gran Arbeiderparti

Ikke ekskluder AFP-pensjonister

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Bømlo Arbeiderparti

Arbeid for trygd

Landsstyrets innstilling:

Forslaget avvises.

Bergen Arbeidersamfund

Til kamp mot fattigdom

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Aust-Agder Arbeiderparti

Likestilling i arbeidslivet

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for kommunalpolitisk plattform.

Sandnes Arbeiderparti

Arbeidsmiljø

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

AUF i Rogaland

Krafttak for retten til heltid

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Telemark AUF

Krafttak for retten til heltid

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for lokalpolitisk plattform.

AUF i Rogaland

De lokale folkevalgte må ta arbeidsgiveransvaret på alvor

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for kommunalpolitisk plattform.

AUF i Finnmark

Heltid en rettighet, deltid en mulighet

Landsstyrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for kommunalpolitisk plattform.

Fredrikstad Arbeiderparti

Lovfestet rett til heltids stillinger

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for kommunalpolitisk plattform.

Vest-Agder Arbeiderparti

Til kamp mot ufrivillig deltid!

Landsstyrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for kommunalpolitisk plattform.

Nordland Arbeiderparti

Nei til ufrivillig deltid

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for lokalpolitisk plattform.

Troms Arbeiderparti

Nei til ufrivillig deltid

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for lokalpolitisk plattform.

Telemark Arbeiderparti

Heltid for alle som ønsker det

Landsstyrets innstilling:

Forslager oversendes redaksjonskomiteen for kommunalpolitisk plattform.

Vestfold Arbeiderparti

Heltid for alle som ønsker det

Landsstyrets innstilling:

Forlaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske forslag.

Sande Arbeiderparti

Heltid en rettighet, deltid en mulighet

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for kommunalpolitisk plattform.

Sande Arbeiderparti

Heltidsstilling må gi en lønn å leve av

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for lokalpolitisk plattform.

Grimstad Arbeiderparti

Øk ressursene til NAV

Landsstyrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

AUF i Aust-Agder

Ingen avkorting av uførepensjon og trygd ved egen inntekt:

Landsstyrets innstilling:

Forslaget avvises.

Nordre Aal & Sentrum Arbeiderlag og Vingar og Omland Arbeiderlag

Flytt fokus fra sykefravær til arbeidsfravær

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Nordre Aal & Sentrum Arbeiderlag og Vingar og Omland Arbeiderlag

Et rent statlig NAV. Likeverdige sosialhjelpsatser

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Jevnaker Arbeiderparti

Fosterhjem og økonomisk støtte

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Jevnaker Arbeiderparti

Den automatiske meldeplikten ved arbeidsavklaringspenger må bort

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Sola Arbeiderparti

Stopp sosial dumping og konkurranseutsetting på ulike vilkår

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Åmot Arbeiderparti

Allmenngjøring av tariffavtaler

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Eidskog Arbeiderparti

Like lønns- og arbeidsvilkår for NAV-ansatte

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Haugesund Arbeiderparti

Fattigdomsbekjempelse

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Sandnes Arbeiderparti

Arbeidsmiljø

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Sandnes Arbeiderparti

Kommunalpolitisk plattform

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Sandnes Arbeiderparti

Kommunalpolitisk plattform

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Rygge Arbeiderparti

Rettferdsvederlag

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Vest-Agder Arbeiderparti

NAV-reformen

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Stjørdal Arbeiderparti

Uføretrygdedes pensjonsrettigheter

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Andøy, Lødingen, Øksnes, Hadsel og Sortland Arbeiderparti

Arbeidsmarkedstilbud til svake grupper yrkeshemmede må ikke legges ut på anbud. Dette gjelder tiltakene Varig tilrettelagt arbeid, arbeidspraksis i skjermet virksomhet og arbeid med bistand.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Sortland, Lødingen, Øksnes, Hadsel og Andøy Arbeiderparti

Økonomiske betingelser for arbeidsledige

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Fra Lødingen, Øksnes, Hadsel, Andøy og Sortland Arbeiderparti

Varig uføre må kunne tjene inntil 1 g uten reduksjon i pensjonen.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Elverum Arbeiderparti

La sosialhjelpsmottakerne beholde barnetrygden

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Stange Arbeiderparti (Veterangruppa)

Pensjon

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Sauherad Arbeiderparti

Folketrygdens grunnbeløp likt for alle

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Telemark Arbeiderparti

Sykepengeordning organisert som tidskonto - Flexibelt uttak av 260 dager med sykepengerettigheter

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Vestfold Arbeiderparti

Nettolønnsordningen

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Vestfold Arbeiderparti

Styrk retten til fast ansettelse

Landsstyrets innstilling: :

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Larvik Arbeiderparti

Gjenlevendepensjon

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Simensbråten Ekeberg Arbeidersamfunn

Forhandlingspåbud før påleggstrekk – fattigdomsbekjempelse nasjonalt

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Østensjø Arbeiderlag Og Oppsal Arbeiderpartilag

Like vilkår ved konkurranseutsetting av offentlige virksomheter

Landsstyrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for kommunalpolitisk plattform.

Grønland, Tøyen, Gamlebyen Arbeiderpartilag

Bekjempelse av barnefattigdom – stans subsidiering av yrkespassivitet

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Vestre Aker Arbeiderpartilag

En åpnere arbeidsliv – med et større mangfold av jobber

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Industriens Partilag av DnA

Oppsigelsesvern

Landsstyrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Telemark AUF

De lokale folkevalgte må ta arbeidsgiveransvaret på alvor

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for kommunalpolitisk plattform.

Industriens Partilag av DnA

Arbeid til alle er jobb nummer en og er partiets viktigste parole.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

HEFTE 3:

Næringspolitikk:

Kongsberg Arbeiderparti

Bedre tilgang for risikokapital for store bedrifter!

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Arbeiderpartiet i Bergen

Ta hele landet i bruk

Landsstyrets innstilling:

Første del av forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Odda Herreds Arbeiderparti

Norsk krafteksport må ikke føre til høyere strømpris for norsk industri

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

AUF i Aust-Agder

Rente- og avdragsfri periode på studielån ved gründervirksomhet

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Sauda Arbeiderparti

Avstandsuavhengige arbeidsplasser

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Haugesund Arbeiderparti

Fjerning av konkurranse hindre for Norsk prosessindustri

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Vest-Agder Arbeiderparti

Industri

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Eid Arbeidarparti

Nasjonal forvaltningsplan for mineralutvinning

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Årsmøte Sogn og Fjordane Arbeidarparti

Statlege arbeidsplassar

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for kommunalpolitisk plattform.

Frogner og Bygdøy Arbeiderpartilag

Kjedemakt

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Årsmøte Sogn og Fjordane Arbeidarparti

Kompetansen i industrien

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Fiskeri

Fiskeri- og Forskningsfaglig Partilag av DnA

Økosystemforvaltning av marine ressurser i utviklingsland: fortsatt norske bidrag

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Fiskeri- og Forskningsfaglig Partilag av DnA

Kontroll av IUU-fiske (Illegal, unregulated and unreported fisheries) i utviklingsland

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Fana Arbeiderparti

Norge må videreutvikle fiskerinæringen samtidig som krav til regulering skjerpes.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Kvinnherad Arbeiderparti

Bærekraftig lakseoppdrettsanlegg; reduisering av anlegg og strengere krav til aktører i lakseoppdrettsbransjen

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Korsvoll Arbeiderpartilag

Fiskeoppdrett må på land

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Troms Arbeiderparti

En ny fiskeripolitikk

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Vestfold Arbeiderparti

Bærekraftig forvaltning av kysten vår

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Landbruk:

Fana Arbeiderparti

Norge må forby dagens pelsdyrnæring.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Hordaland Arbeiderparti

Forbud mot pelsdyroppdrett

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Nord-Fron Arbeiderparti

Avvikle støtte til pelsdyroppdrett i Norge

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Marker Arbeiderparti

All pelsdyroppdrett i Norge avvikles snarest og senest innen utgangen av 2013

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Vestfold Arbeiderparti

Avvikle subsidier til pelsdyrnæringen

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Ellingsrud Arbeiderpartilag

Pelsdyrnæringa i Norge

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Tokerud/Vestli/Fossum Arbeiderpartilag

Pelsdyroppdrett i Norge

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Grefsen Arbeiderpartilag

Avvikle pelsdyrnæringen i Norge

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Sandnes Arbeiderparti

Næring

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Internasjonalt Forum

Opprett en uavhengig statlig forvaltningsorgan for dyrevern

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Ellingsrud Arbeiderpartilag

Dyrepoliti

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Nord-Fron Arbeiderparti

Ikke ynglende ulv i Norge

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Nord-Trøndelag Arbeiderparti

Situasjonen for den sørsamiske minoriteten

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Vefsn Arbeiderparti

Rovdyrsituasjonen på Helgeland

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Hemnes Arbeiderparti

Fortsatt levedyktig næringsvirksomhet i landbruket i områder med rovvilt?

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Trondheim Arbeiderparti

Økt matproduksjon

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Tynset Arbeiderparti

Framtida til norsk landbruk

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Hedmark og Oppland Arbeiderpartier

Et levende distriktslandbruk trenger bedre rammevilkår!

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Hedmark Og Oppland Arbeiderpartier – Representantskapet

Et levende distriktslandbruk trenger bedre rammevilkår!

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Sør-Trøndelag Arbeiderparti

Landbruket i fokus

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Nord-Trøndelag Arbeiderparti

Landbruksnæringen og kapitalbehovet

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Ringsaker Arbeiderparti

Økte inntekter og investeringsmuligheter i landbruket

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Nord-Trøndelag Arbeiderparti

Balanse mellom bruk og vern av naturressursene

Landsstyrets innstilling:

Forlaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Skjåk Arbeiderparti

Eigen fjellpolitikk

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Nord-Fron Arbeiderparti

Et statlig finansiert løft for kulturlandskapspleie og tiltak mot gjengroing

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Energi- og miljøpolitikk:

Ringerike Arbeiderparti

Bedre styring med kraftressursene

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Buskerud Arbeiderparti

Minimumsnivå for fyllingsgrad i vannmagasinene i Norge

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen andre politiske saker.

Finnmark Arbeiderparti

Minimumsnivå for fyllingsgrad i vannmagasinene og en prissone i Norge

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Kåfjord Arbeiderparti

Energisikkerhet og fornuftige strømpriser

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Rauma, Nesset Og Sunndal Arbeiderparti

Norge trenger mer elektrisk energi

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Fræna Arbeiderparti

Det norske Arbeiderparti sier ja til Industrikraft Møre AS sitt industrikraftverk i Elnesvågen/Fræna, med krav om rensing så snart dette er mulig

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Nord-Fron Arbeiderparti

Gasskraftverk i Midt-Norge

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Stord Arbeidarparti

Aktivitetskrav for lisensar på norsk sokkel

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Stord Arbeidarparti

Myndighetene, oljeselskapa og leverandørindustriens felles ansvar

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Fana Arbeiderparti

Vi må satse på grønn fornybar energi.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Kvinnherad Arbeiderparti

Bærekraftig energikilder

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Nybergsund / Trysil Arbeiderlag

Energi

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Fana Arbeiderparti

Arbeiderpartiet må være garantist for at Norge er verdens ledende avfallshåndterer

Landsstyrets innstilling: Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Kvinnherad Arbeiderparti

Et mer bærekraftig avfallsdeponering; resirkulering av plast, metall og glass

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Kvinnherad Arbeiderparti

Arbeiderpartiet skal arbeida aktivt for at den norske kraftintensive industrien skal få langsiktige, bærekraftige rammebetingelser

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Nordland Arbeiderparti

Langsiktige kraftkontrakter til industriformål

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Nordland Arbeiderparti

Mer kunnskap om energi til den kraftforedlende industrien

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Årsmøte Sogn og Fjordane Arbeidarparti

Kraft til industrien

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Kvinnherad Arbeiderparti

Staten må bidra til småkraftutbygging

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Hordaland Arbeiderparti

Fjern maksimums- og minimumsverdiene på taksering av kraftanlegg

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Hordaland Arbeiderparti

Regionale kraftselskaper

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Hordaland Arbeiderparti

Returordning for fritidsbåtar

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Arendal Arbeiderparti

Stimuler til kjøp av miljøvennlige biler!

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Arendal Arbeiderparti

Innfør differensiert strømpris

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Skaun Arbeiderparti

Energisituasjon

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

AUF i Aust-Agder

Elektrifisering av sokkelen

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Skjåk Arbeiderparti

Nettleige

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Hedmark og Oppland Arbeiderpartier

Gjør vår nasjonale bioenergi konkurransedyktig!

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Hedmark og Oppland Arbeiderpartier

Innlandet som kompetansemotor innen Bioenergi

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Hedmark Og Oppland Arbeiderpartier

Innlandet som råstoffleverandør til bioenergi

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Stavanger Arbeiderparti

Støtte til økt utvinning av petroleum på Norsk kontinentalsokkel

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Stavanger Arbeiderparti

Norsk petroleum og norsk velferd

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Haugesund Arbeiderparti

Teknologisk bufferfond for den petromaritime verkstedsindustrien

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Trondheim Arbeiderparti

Regjeringen må handle NÅ – vi krever løsning på Kraftsituasjonen i Midt-Norge!

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Levanger Arbeiderparti

Kraftsituasjon og kraftpriser i Norge

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Årsmøte Sogn og Fjordane Arbeidarparti

Effektiv kraftoverføring

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Nordland Arbeiderparti

Utrede muligheten for å avsette en del av den nasjonale kraftressursen til verdiskaping

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Nordland Arbeiderparti

Vannkraftressursen skal være offentlig eid og styrt

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Fra Lødingen, Øksnes, Hadsel, Andøy og Sortland Arbeiderparti

Maritim høyskoleutdanning

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

AUF i Troms

Forskning på fornybar energi

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

AUF i Troms

Vindkraft

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

AUF i Troms

Klima og naturvern

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Hedmark Og Oppland Arbeiderpartier – Representantskapet

Innlandet som råstoffleverandør til bioenergi.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Porsgrunn Arbeiderparti

Nasjonalt pilotanlegg for batteriteknologi

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Klosterskogen Arbeiderlag

Småkraftverk

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Sandefjord Arbeiderparti

Konsekvensanalyse av havområdene Nordland VI og VII samt Troms II

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Sandefjord Arbeiderparti

Gass til Grenland

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Simensbråten Ekeberg Arbeidersamfunn

Næringsvirksomhet i nasjonalpark

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Simensbråten Ekeberg Arbeidersamfunn

Deponering av forurenset masse på havbunnen

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Simensbråten Ekeberg Arbeidersamfunn

Byenes siste naturmangfold må bevares

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Nordstrand Arbeiderpartilag

Allemannsrett til fjellvidda - nei til privatisering av fjellet

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Hordaland Arbeiderparti

U-864 – Kvikksølvvet må bort nå

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Holmlia Arbeiderpartilag

En totalgjennomgang av fjernvarmetilbudet i bydelen

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Grefsen Arbeiderpartilag

Forsvar Klimaforliket!

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

HEFTE 4:

Samferdselspolitikk:

Ringerike Arbeiderparti

Prosjektfinansiering av store regionale eller nasjonale oppgaver

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Vestfold Arbeiderparti

Prosjektfinansiering

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Moss Arbeiderparti

Prosjektfinansiering

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Telemark Arbeiderparti

Prosjektfinansiering

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Vegsund Arbeiderlag

Reservere oss mot det 3. postdirektivet

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Arna Arbeidarpartilag

Stopp liberaliseringen av Posten

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Aust-Agder Arbeiderparti

Gode posttjenester i hele landet

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Oppland Arbeiderparti

Stans postdirektivet!

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Sola Arbeiderparti

Nei til EU's 3.postdirektiv

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Drangedal Arbeiderparti

Bruk reservasjonsretten mot EUs 3. Postdirektiv

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Folldal Arbeiderparti

Nei til Postdirektivet

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Postens Arbeiderpartilag

Ja til likeverdige og gode posttjenester i hele landet

- Regjeringen må benytte reservasjonsretten mot EUs tredje postdirektiv

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Hemne Arbeiderparti

Gode posttjenester i hele landet

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Vestfold Arbeiderparti

Reservasjon mot postdirektivet

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Stord Arbeiderparti

E-134 – eit viktig miljøprosjekt

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Stord Arbeiderparti

Ferjefri stamveg mellom Bergen og Stavanger

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Kvinnherad Arbeiderparti

E39 - fergefri kyststamveg

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Aust-Agder Arbeiderparti

Utbygging av E18 Tvedestrand – Arendal NÅ!

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Søgne Arbeiderparti

Bygging av ny E-39 fra Kristiansand til Stavanger med firefelts standard hele veien.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Os Arbeiderparti

Miljø og samferdsel

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Arbeiderpartiet i Bergen

Bergen - Oslo på 4 timer

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Fana Arbeiderparti

Norge skal tilby rask og miljøvennlig togreise mellom de store byene

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Fana Arbeiderparti

Norge må tilby effektiv infrastruktur for miljøvennlige transportmidler.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Rogaland Arbeiderparti

Drift av kollektivtransport må være en del av Nasjonal Transportplan

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Arna Arbeidarpartilag

Banktilbudet i Posten Norge AS

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre kommunalpolitisk plattform.

Bergen Arbeidersamfund

En klimanøytral transportsektor

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Hordaland Arbeiderparti

Lik takst på tog, buss, båt og bane

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for kommunalpolitisk plattform.

Gran Arbeiderparti

Ny trase Grefsen – Roa

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Sør-Fron, Ringebu og Nord-Fron Arbeiderparti

Bedre vilkår for pendlere

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Aust-Agder Arbeiderparti

Større bevilgninger til fylkesveier

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Gran Arbeiderparti

Statlig regulering

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Nord-Fron Arbeiderparti

Stopp arbeidet med utredning av høghastighetstog i Norge

Landsstyrets innstilling:

Forslaget avvises.

Skjåk Arbeiderparti

Fraktutjevning

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Sør-Fron, Ringeby og Nord-Fron Arbeiderparti

Gjennomføring av Nasjonal transportplan (NTP) 2010-2019 krever økte statlige bevilgninger!

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Oppland Arbeiderparti

Reverser privatiseringen av Mesta

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Sauda Arbeiderparti

Høyhastighetstog i Norge

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Sandnes Arbeiderparti

Næring

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Rogaland Arbeiderparti

Investert i infrastruktur!

En større del av oljeinntektene bør investeres i infrastruktur i Norge.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Alta Arbeiderparti

Utvidelse av løypenettet for snøscooterkjøring i Finnmark

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Finnmark Arbeiderparti

Flyprisene på kortbanenettet

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Finnmark Arbeiderparti

Overtakelsen av riksvegene

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Finnmark Arbeiderparti

Hurtigruteanbudet

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Holtålen Arbeiderparti

Miljøfremmende godstransport fra vei til jernbane; Rørosbanen, framtidens godstransportåre fra Midt-Norge til Østlandet/kontinentet

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Sør-Trøndelag Arbeiderparti

Drift av kollektivtransport må være en del av Nasjonal Transportplan

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Sør-Trøndelag Arbeiderparti

Satsing på jernbane

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Moss Arbeiderparti

Opprettelse av én transportetat / ett transportplanleggingssekretariat

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Hvaler Arbeiderparti

Gang og sykkelveier

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Hvaler Arbeiderparti

Trygg skolevei

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Fredrikstad Arbeiderparti

Obligatorisk småbåtregister

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Østfold Arbeiderparti

Barnebillett til 18 år

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Vest-Agder Arbeiderparti

Totalgjennomgang av kollektivtransporten i Norge – Stortingsmelding

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Vest-Agder Arbeiderparti

Mobildekning til alle i Agder!

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Vest-Agder Arbeiderparti

Sikkerhetsseier i busser

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Ski Arbeiderparti

Helhetlig samferdselspolitikk

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

AUF i Akershus

Alkolås

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

AUF i Akershus

Billigere kollektivtrafikk

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Levanger Arbeiderparti

Midler til prosjektering av jernbane og E6, Stjørdal – Levanger i 2011

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Meråker Arbeiderparti

Meråkerbanen og Muruvik havn

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Overhalla Arbeiderparti

Gjengroing langs veiene - Grønn tunnel

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Nygårdsjøen og omegn Arbeiderlag

Vedlikeholdet av veiene tilbake til Statens Vegvesen

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Nygårdsjøen og omegn Arbeiderlag

Videreføring av Nordlandsbanen fra Fauske og nordover

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Hemnes Arbeiderparti

Loven om motorferdsel i utmark må justeres snarest

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Harstad Arbeiderparti

Gradvis opptrapping av vegbevilgningene til vedlikehold. Likebehandle bevilgningene til riksveger og fylkesveger i forhold til opptrappingen

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Harstad Arbeiderparti

Øke bevilgningene til rassikring i hele landet.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Gratangen Arbeiderparti

Nordområdetiltak innen transportinfrastruktur

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Tromsø Arbeiderparti

Nytt anbudsregime innen vegvedlikehold

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

AUF i Troms

Kollektivrabatt for ungdom, lærlinger og studenter

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Flora Arbeidarparti

Stad skipstunell

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Vågsøy Arbeidarparti

Stad skipstunnel

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Flora Arbeidarparti

Kystveg Bergen - Ålesund

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Vågsøy Arbeidarparti

Midlar til fylkesveg

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Flora Arbeidarparti

Slepebåtberedskap

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for kommunalpolitisk plattform

Flora Arbeidarparti

Kystoffensiven

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Vågsøy Arbeidarparti

Kystveg

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Hedmark Arbeiderparti

Elektrifisering av gjenstående jernbanestrekninger

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Porsgrunn Arbeiderparti

Vestfoldbanen – parsell Farriseidet - Porsgrunn

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Vestfold Arbeiderparti

Opprettelse av en transportetat

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Sande Arbeiderparti

Pendlerpolitikk fremfor jernbanepolitikk

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Bergen Arbeidersamfund

Sikre full utbygging av Bybanen

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Fana Arbeiderparti

Norske byer skal være sykkelvennlige

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Grønland, Tøyen, Gamlebyen Arbeiderpartilag

Utredning av en ny tunnelløsning gjennom Oslo

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Tokerud / Vestli / Fossum Arbeiderpartilag

Groruddalssatsingen

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Holmlia Arbeiderpartilag

Sats på kollektivtrafikken i Oslo og Bydel Søndre Nordstrand

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Helse:

Buskerud Arbeiderparti

Bedre skolehelsetjeneste

Landsstyrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for kommunalpolitisk plattform.

Buskerud Arbeiderparti

Legg ned RHFene

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes til redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Kristiansund Arbeiderparti

Lov om helseforetak må endres

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes til redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Arendal Arbeiderpart

Omorganisering av våre sykehus

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes til redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Aust-Agder Arbeiderparti

Evaluer sykehusreformen nå!

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes til redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Oslo Arbeiderparti

Helsevesenkommisjon

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes til redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Drammen Arbeiderparti

Lovfestet måling av pasienttilfredshet ved sykehusene

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes til redaksjonskomiteen andre politiske saker.

Drammen Arbeiderparti

PSA-screening av alle menn over 50 år

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes til redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Buskerud Arbeiderparti

Psykatriambulanse

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes til redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Stranda Arbeiderparti

Helse og omsorg

Landsstyrets innstilling:

Forslaget avvises.

Ålesund Arbeiderparti

Miljørettet helsevern

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes til redaksjonskomiteen for kommunalpolitisk plattform.

Stord Arbeiderparti

Fysioterapi i kommunane

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes til redaksjonskomiteen kommunalpolitisk plattform.

Stord Arbeiderparti

Samhandlingsreforma krev samhandling

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes til redaksjonskomiteen for kommunalpolitiske plattform.

Os Arbeiderparti

Pasientar med muskel- og skjelettlidingar

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes til redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Fana Arbeiderparti

Norske kommuner skal tilby barn og unge lovpålagt helsestasjonstjeneste for ungdom

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for kommunalpolitisk plattform.

Fana Arbeiderparti

Svaret på valgfrihet for eldre er ikke privatisering!

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes til redaksjonskomiteen for kommunalpolitisk plattform.

Stavanger Arbeiderparti

Rekruttering til pleie - og omsorgsektoren i Norge.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes til redaksjonskomiteen for kommunalpolitisk plattform.

Fana Arbeiderparti

Norge må bygge ut donorordning.

Landsstyrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Fana Arbeiderparti

Norge må innføre moderne omsorgsteknologi i eldreomsorg og innen helsevesenet.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes til redaksjonskomiteen for kommunalpolitisk plattform.

Arna Arbeidarpartilag

Tilrettelagte boliger/bofellesskap for yngre mennesker med nedsatt funksjonsevne

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes til redaksjonskomiteen for kommunalpolitisk plattform.

Kvinnherad Arbeiderparti

Kvinnherad Arbeiderparti vil slå ring om lokalsjukehusa

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes til redaksjonskomiteen andre politiske saker.

Arbeiderpartiet i Bergen

Legemiddelassistert rehabilitering (LAR) må gjøres tilgjengelig i alle norske fengsler

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes til redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Hordaland Arbeiderparti

Nei til konkurranseutsetting i samband med VTA-tiltak

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Hordaland Arbeiderparti

Nei til konkurranseutsetting av rusomsorg

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes til redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Sør-Fron, Ringebu og Nord-Fron Arbeiderparti

Behov for endring av anbudslengder innenfor helseforetakene og NAV

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes til redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Aust-Agder Arbeiderparti

Gratis tannhelse nå!

Aust-Agder Arbeiderparti:

Støttes.

Sentralstyrets merknad:

Landsstyrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Nordre Aal & Sentrum Arbeiderlag og Vingar og Omland Arbeiderlag

Tennene er en del av kroppen. Fjern klassesillet i tannhelsen!

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes til redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Arna Arbeidarpartilag

Offentlig tannhelsetjeneste

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Sandnes Arbeiderparti

Kommunalpolitisk plattform

Landsstyrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Skjåk Arbeiderparti

Tannhelse

Landsstyrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Vest-Agder Arbeiderparti

Tannlegebehandling - en del av folkehelsen

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes til redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Harstad Arbeiderparti

Tannhelsetjenesten som en del av det offentlige ansvar på lik linje med det øvrige helsevesen.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes til redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Klosterskogen Arbeiderlag

Egenandelssystem for tannbehandling

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Vestfold Arbeiderparti

Tannhelse

Landsstyrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Sande Arbeiderparti

Tannbehandling likestilles med andre helsetjenester

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Klosterskogen Arbeiderlag

Tannbehandling likestilles med vanlig legebehandling

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

AUF i Aust-Agder

Gratis prevensjonsmidler til fylte 25

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes til redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Nordre Aal & Sentrum Arbeiderlag og Vingar og Omland Arbeiderlag

Full sykehjemsdekning

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes til redaksjonskomiteen kommunalpolitiske plattform.

Stavanger Arbeiderparti

Arbeiderpartiet satser på full sykehjemsdekning

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes til redaksjonskomiteen for kommunalpolitisk plattform.

Sandnes Arbeiderparti

Kommunalpolitisk plattform

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes til redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Nordre Aal & Sentrum Arbeiderlag og Vingar og Omland Arbeiderlag

Innfør screening for tykktarmskreft

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes til redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Nordre Aal & Sentrum Arbeiderlag og Vingar og Omland Arbeiderlag

Ingen høyning av egenandeler i helsevesenet!

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes til redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Jevnaker Arbeiderparti

Sikring av lokalsykehusfunksjoner

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes til redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Nordbyen Arbeiderlag, Gjøvik

Bevaring av lokalsykehus

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes til redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Finnmark Arbeiderparti

Sykehusutbygging i Finnmark

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes til redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Namsos Arbeiderparti

Oppgaveportefølje for lokalsykehusene

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes til redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Narvik Arbeiderparti

Fullverdige lokalsykehus

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes til redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Vågsøy Arbeidarparti

Sjukehus

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes til redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Eid Arbeidarparti

Lokalsjukehusa må vidareutviklast

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes til redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Vefsn Arbeiderparti

Lokalsykehusenes framtidige rolle

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes til redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Årdal Arbeidarparti

Politisk styring av helseføretaka

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes til redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Veteranforum, Oslo Arbeiderparti

Arbeiderpartiet vil ta initiativ til etablering av en nasjonal plan for utbygging av somatiske (vanlige) sykehus i Norge.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Deltager Lederutvikling 2010/11 HARSTAD ARBEIDERPARTI

Ingen akutfunksjoner og fødetilbud nedjusteres eller legges ned på landets sykehus

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes til redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Skjåk Arbeiderparti

Ambulanse

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes til redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Randaberg Arbeiderparti

Pasienter som går til behandling hos fysioterapeut eller kiropraktor må komme inn under egenandelsordningen uavhengig av om fysioterapeutene eller kiropraktorene har avtale/stønad fra kommunen

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes til redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Stavanger Arbeiderparti

Helsetjenesten i skolen

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes til redaksjonskomiteen for kommunalpolitisk plattform.

AUF i Rogaland

En styrket og tverrfaglig skolehelsetjeneste

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes til redaksjonskomiteen for kommunalpolitisk plattform.

Alta Arbeiderparti

Styrking av medisinsk akuttberedskap og ambulansetjeneste i Finnmark

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes til redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Alta Arbeiderparti

Finansiering av sykestueplasser/ intermediære plasser

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes til redaksjonskomiteen for kommunalpolitisk plattform.

Rygge Arbeiderparti

Tilskuddsordningen til sykehjemsplasser

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes til redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Østfold Arbeiderparti

Ideelle organisasjoner en ressurs i omsorgsarbeidet

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes til redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Vest-Agder Arbeiderparti

Fullfinansiering av nye store statlige reformer

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Levanger Arbeiderparti

Samhandlingsreformen

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes til redaksjonskomiteen for kommunalpolitisk plattform.

Narvik Arbeiderparti

Regninger sendt til pasientreiser i forbindelse med helsereiser

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes til redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Narvik Arbeiderparti

Helsebussen

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes til redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

AUF i Sogn og Fjordane

Fokus på organdonasjon

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes til redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

AUF i Sogn og Fjordane

Heroin som ein del av legemiddelassistert rehabilitering

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes til redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Furnes Arbeiderforening

Sykehjemsplass – ektepar/samboere

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes til redaksjonskomiteen for kommunalpolitisk plattform.

Ringsaker Arbeiderparti

Sykehjem og heldøgns plasser ute i kommunene

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes til redaksjonskomiteen for kommunalpolitisk plattform.

Elverum Arbeiderparti

Eldresenter i alle kommuner

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes til redaksjonskomiteen for kommunalpolitisk plattform.

Klosterskogen Arbeiderlag

Sykehjem

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes til redaksjonskomiteen for kommunalpolitisk plattform.

Telemark AUF

En styrket og tverrfaglig skolehelsetjeneste

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes til redaksjonskomiteen for kommunalpolitisk plattform.

Telemark Arbeiderparti

Skolehelsetjenesten trenger også mannlige helserådgivere

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes til redaksjonskomiteen for kommunalpolitisk plattform.

Vestfold Arbeiderparti

Skolehelsetjenesten

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes til redaksjonskomiteen for kommunalpolitisk plattform.

Vestfold Arbeiderparti

Oppsøkende tjenester for eldre

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes til redaksjonskomiteen for kommunalpolitisk plattform.

Vestfold Arbeiderparti

Teknologi i helsesektoren

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes til redaksjonskomiteen for kommunalpolitisk plattform.

Vestfold Arbeiderparti

Felles nordisk helseregister

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes til redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Østensjø Arbeiderlag Og Oppsal Arbeiderpartilag

Et nasjonalt register for uheldige hendelser i helse- og velferdssektoren.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes til redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Korsvoll Arbeiderpartilag

Kommunene må ta ansvar å sikre skikkelig sykehjemstilbud

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes til redaksjonskomiteen for kommunalpolitisk plattform.

Østensjø Arbeiderlag Og Oppsal Arbeiderpartilag

Et bedre grunnlag for å fastsette bemanningen i sykehjem

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes til redaksjonskomiteen for kommunalpolitisk plattform.

Industriens Partilag av DnA

Sykehjemsreform

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes til redaksjonskomiteen for kommunalpolitisk plattform.

Veteranforum, Oslo Arbeiderparti

Opprettelse av ny ministerstilling for forebyggende virksomhet i Helse- og omsorgsdepartementet.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget avvises.

Veteranforum, Oslo Arbeiderparti

Helsemerkning av alkohol

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes til redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Veteranforum, Oslo Arbeiderparti

Psykisk sykdom

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes til redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Homonettverket

Hiv/aids: rekordtall krever større innsats

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes til redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Vestre Aker Arbeiderpartilag

En nasjonal handlingsplan for innovasjon i omsorgstjenestene

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes til redaksjonskomiteen for kommunalpolitisk plattform.

Holmlia Arbeiderpartilag

Finansiering av Fontenehusene i Norge

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes til redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Frogner og Bygdøy Arbeiderpartilag

Omsetningskanaler for tobakksvarer

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Furuset Arbeiderpartilag

Helse utfordringene i Groruddalen må tas mer alvorlig og er derfor veldig viktig å beholde Aker Sykehus som er så viktig for dalen

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes til redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

16. Skatt og avgift:

Fana Arbeiderparti

Avgiftsreduksjon til bedrifter som investerer i miljøvennlig energibruk.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Nordre Aal & Sentrum Arbeiderlag og Vingar og Omland Arbeiderlag

Skattefinansiert velferd og utbygging i et rikt land

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Nord-Fron Arbeiderparti

Fradrag for vedlikeholdsutgifter på egen bolig

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Nord-Fron Arbeiderparti

Taxfreesalget på norske flyplasser og ferjer avvikles

Landsstyrets innstilling:

Forslaget avvises.

Rogaland Arbeiderparti

Ja til skattefritt kollektivt månedskort

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Sør-Trøndelag Arbeiderparti

Ja til skattefritt kollektivt månedskort

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Alta Arbeiderparti

Skatt på oppdrettsanlegg i sjø

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Fana Arbeiderparti

Ordningen med BSU (Boligsparing for ungdom) utvides.

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Finnmark Arbeiderparti

Boligsparing for ungdom (BSU)

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Fredrikstad Arbeiderparti

Friere skatteøre

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for kommunalpolitisk plattform.

Vefsn Arbeiderparti

Eiendomsskatt på kraftverk

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Ringsaker Arbeiderparti

Årsavgift på motorkjøretøy, campingvogn, tilhenger og lignende fjernes

Landsstyrets innstilling:

Forslaget avvises.

Vestfold Arbeiderparti

Offentlig-privat samarbeid

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Vestfold Arbeiderparti

Fullt skattefradrag for fagforeningskontingent

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske forslag..

Vestfold Arbeiderparti

Nei til endringer i revisjonsplikten

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Tokerud/Vestli/Fossum Arbeiderpartilag

Revisjonsplikt for små foretak

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

Simensbråten Ekeberg Arbeidersamfunn

Dagens dokumentavgift ved eierskifte av eiendom bør finansiere økt utbygging av utleieboliger – "sosial boligbygging"

Landsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen for andre politiske saker.

ooOoo

Møte tok en kort pause.

Møtet ble satt igjen kl 13.15

SAK 6 – VEDTEKSENDRINGER

Starter med egenprodusert film på ca. 6 minutter.

Dirigenten ga ordet til Raymond Johansen som holdt følgende innledning til forslag til organisasjonsuttalelse og nye vedtekter for partiet, samt innkomne forslag, hefte 5 – organisasjon og vedtekter:

Raymond Johansens tale til Arbeiderpartiets landsmøte om organisasjon:

Arbeidet i organisasjonen

Det dere så nå var en liten smakebit på E-læringsprogrammet vårt som lanseres om en måneds tid. Med dette tar vi enda nye skritt for å gjøre politikken tilgjengelig for folk. Nå kan du sitte hjemme i din egen stue å lære om vår politikk og historie via nettet.

Slik bygger vi et moderne parti.

Ja, ved dette landsmøtet er det også de som mener vi skal endre vedtektene og fornye oss så mye at vi skal droppe "Det Norske", og bare beholde Arbeiderpartiet.

Jeg kommer til å følge debatten rundt dette med interesse.

I tillegg vil jeg ta opp forslaget fra landsstyret om endring av vedtektene.

Bakgrunnen for at landstyret har fremmet forslag om justering av § 8.2 er at Sentralstyret tirsdag 5. april fikk en anmodning fra en enstemmig valgkomite om å endre vedtektene slik at sentralstyret ble utvidet fra 19 til 20.

Sentralstyret behandlet anmodningen og sendte forslaget videre til landsstyret for behandling. Landsstyret behandlet forslaget og det er lagt fram for landsmøtet i dag med en enstemmig innstilling fra landsstyret.

Jeg skjønner godt at noen av dere reagerer på dette.

Dere som delegater skal ha mulighet til å sette dere inn i de forslag som skal behandles på landsmøtet – både de politiske forslagene og de organisatoriske. La meg være helt tydelig på det.

Men, som jeg har redegjort for, kom anmodningen fra valgkomiteen på tirsdag. Det har derfor ikke vært mulig med en annen behandlingsform av dette.

Sentralstyret og landsstyret har på denne måten svart på valgkomiteens anmodning. Som valgkomiteens leder Martin Kolberg redegjorde for i landstyremøtet, har valgkomiteen etter grundige diskusjoner og vurderinger kommet dit at de måtte be om en utvidelse av Sentralstyret med en representant. Dette beklaget Martin i landstyremøtet på vegne av valgkomiteen, men han vektla at det er for å sikre en helhetlig og balansert sammensetning av sentralstyret. Det har landsstyret enstemmig sluttet seg til.

Landstyrets forslag legges nå fram for landsmøtet til behandling. Og jeg ber om at landsmøtet slutter seg til forslaget fra landsstyret.

Alle i denne salen har en spesiell oppgave å utføre på vegne av flere. Vi er tillitsvalgte i Norges største parti, og forvalter en stor arv sammen.

Jeg pleier å si at vi har oppgavene våre på lånt tid.

Vi skal forvalte vervene våre med ydmykhet for historien og enda mer for framtida vi fører partiet og samfunnet inn i.

Vår jobb er å bygge partiet videre. Vår jobb er å etterlate oss partiorganisasjonen til neste generasjon like sterk, vital og nytenkende som det de tillitsvalgte før oss gjorde da vi trådte inn i våre verv.

Hvordan vi bygger organisasjonen i dag har betydning for Arbeiderpartiets posisjon som et samfunnsbærende parti om 10 og 20 år.

Som parti har vi hatt evnen til å fornye oss og møte nye politiske og organisatoriske utfordringer generasjon etter generasjon.

Ta for eksempel når man etablerte arbeidernes lytterforening for å ta i bruk det nye mediet som radioen var. Dette ble organisert som et forsvar mot den borgerlige radioen. Foreningen hadde i 1938 hele 15.000 medlemmer.

Eller vi kan gå tilbake til Håkons Lies grep for å sikre alle medlemmene i partiet og bevegelsen skoloring og kunnskap.

Eller Martins satsing på de nye mediene. Jeg må si en ting venner – at en mann som selv omtrent aldri hadde vært på internett og brukte PC skjermen som tavle for gule lapper - er den som til de grader løfter partiet inn i nettalderen er imponerende!

Ja, Martin er fortsatt like glødende opptatt at vi må videreutvikle vår EDB-politikk!

Vi går videre.

Gjennom det politiske og organisatoriske arbeidet i Herfra til 2029 tar vi nye skritt for å møte fremtidens politiske utfordringer innen klima, integrering og velferd.

Vi skal vise velgerne at vi vil styre utviklingen og har en visjon for hvilket samfunn vi vil ha om 10 og 20 år. Og at vi vil ta grep i dag for å nå målene.

Som i Moss der det er laget et partiprogram som innebærer drømmen om hvordan fremtiden skal se ut.

De vil gjøre Moss til det mest attraktive bostedet ved Oslofjordregionen som i 2029 vil være ca 2. millioner mennesker.

Det planlegger de for nå!

Ved å løfte blikket også utover den neste 4 års perioden – slik utfordrer og fornyer vi politikken og partiet.

Når vi fikk nesten en million stemmer ved stortingsvalget i 2009 er det et uttrykk for at folk ønsker Arbeiderpartiets politikk og Jens Stoltenberg som statsminister.

Da er det opplagt at vi har mange velgere der ute som stemmer på oss valg etter valg, uten å melde seg inn.

En undersøkelse viser at så mange som 10 prosent av våre velgere kunne tenke seg å bli medlem i Arbeiderpartiet dersom de ble spurt.

10 prosent! Det er nesten 100.000 potensielle medlemmer.

Blant disse finnes kanskje den neste Hadia, Knut eller Rita.

Da må vi klare å rekruttere. Vi må verve. Og vi må klare å beholde de som har meldt seg inn.

I forslaget til organisasjonsuttalelse har vi skissert flere konkrete tiltak vi mener vil styrke medlemsarbeidet.

Mange medlemmer gir oss tyngde og innflytelse som parti og ikke minst gir det oss det beste grunnlaget å uforme politikken på.

Flere av våre søsterorganisasjoner i andre europeiske land har over tid slitt med oppslutningen.

Selv om det selvsagt er flere årsaker til dette - er det en fellesnevner for alle disse. De har gått fra å være brede folkepartier med mange medlemmer til å bli rene kampanjeorganisasjoner med få medlemmer.

Dit skal ikke vi – våre kampanjer skal utføres med medlemmene i sentrum.

Folk melder seg inn i partiet for å være med å styre. Da må de være med der beslutninger tas. De må inkluderes.

Folk melder seg inn i partiet fordi de har kunnskap og ideer de vil bidra med i morgendagens politikk utvikling. De må de inviteres.

Folk melder seg inn i partiet fordi de har framtidstro. Da må de merke i sin politiske hverdag at de er med i et parti som evner å se kritisk på det eksisterende, og som er mottakelig for nye ideer. De må involveres.

Men folk melder seg også inn fordi det er interessant. Fordi vi er et fellesskap. Fordi her får vi venner og kolleger som vi sammen bygger en felles identitet med. Fordi vi står sammen om politiske vedtak og beslutninger. Og fordi vi har det fint sammen.

Dere – jeg vil si en ting. Vi er fra tid til annen utsatt for en ukultur i partiet hvor noen tar diskusjonene ut av våre organer og møteplasser.

Det er en utfordring. Vi må ha åpne demokratiske debatter – ikke anonyme kilder og diskusjoner i mediene.

Det er et uttrykk for svakhet – ikke for styrke.

De endringene vår organisasjon har gått i gjennom de siste årene, ved å gi medlemmene mer innflytelse, er et viktig grep også for å møte framtidens organisasjonsliv.

Vi ser en utvikling i retning av at folk er engasjert i enkeltsaker eller bare i kortere perioder. Aksjonsdemokratiet er noe vi ser mer og mer av og det utfordrer oss som en etablert del av det partipolitiske systemet.

Ja, vi har også sett denne typen aksjonsdemokrati i vårt eget parti.

Det er en form for tabloidisering av politikk og organisasjon jeg ikke liker. Vi skal ikke ha en organisasjon hvor man melder seg ut eller legger ned kommunepartiet i protest mot en sak – trusler er ikke demokrati!

Men jeg mener også at dette er en utfordring for demokratiet som sådan.

Skal vi meisle ut en helhetlig politikk for landet klarer man ikke det gjennom enkeltsaker og aksjoner.

Men hva er dette et uttrykk for?
Sannsynligvis at mange føler det er for langt til beslutningene.

Da er ikke løsningen å overse aksjonistene, men sørge for at vår organisasjon er slik oppbygget at alle våre medlemmer har innflytelse.

Derfor må vi fortsette den jobben vi har startet med i partiet – nemlig å gi medlemmene enda mer innflytelse.

Som i Porsgrunn.

En vanskelig skolestruktursak vakte enormt engasjement i lokalbefolkningen og ikke minst aksjoner. På kort tid fikk Arbeiderpartiet 120 nye medlemmer. Folk hadde meldt seg inn for å få være med å påvirke sin egen hverdag.

Porsgrunn Arbeiderparti og ordfører Øystein Beyer gjorde noe jeg vil anbefale alle. I stede for å se på grasrotaktivistene som et problem, ble de nye medlemmene inkludert, fikk verv i lokallaget og i kommunepartiet. De som meldte seg inn har fått innflytelse.

I et åpent og inkluderende parti må vi alle være villig til å dele på innflytelsen med de som ønsker å være med.

For dere – vi må jo innrømme at det ikke alltid er lett for nye å få posisjoner.

Vi må alltid stille oss spørsmålet om vi er åpne og inviterende nok – selv om vi sjøl syntes vi er verdens greieste. Og så har vi det så hyggelig!

Jeg syntes litt synd på det nye medlemmet som i vanvare setter seg på plassen kassereren i laget har hatt i 20 år...

Vi skal evne å fornye oss, men det tradisjonelle partiarbeidet er samtidig helt uvurderlig. Ringerunder for å mobilisere til møter. Koking av kaffe og smøring av rundstykker. Skrive protokoller og holde orden i regnskapet.

Uten dette går ikke partiet rundt.

Takk til all som på ulike nivåer bidrar.

Venner. Vi har alltid gått foran for å sikre grupper innflytelse – både i politikken, samfunnet og i vår egen organisasjon.

Vi er landets mest likestilt parti.

Halvparten av fylkespartilederne er kvinner.
Det er flertall av kvinner i Stortingsgruppen.
Det er 50 – 50 i regjeringsapparatet.

I salen her i dag er 142 av 300 delegater kvinner.
Og vi har like mange kvinnelige som mannelige kandidater til valget nå i september.

Kort sagt – kvinner utgjør 50 % av befolkningen og bør ha 50 % av makta.

Dette skal vi være stolt av – men det har ikke skjedd av seg selv.

Det er gjennom mange år med bevissthet, fokus og krav at vi har kommet hit.

Om få år vil hele 1 million mennesker i Norge ha innvandrerbakgrunn – vi blir et enda mer mangfoldig samfunn.

Allerede i dag er rundt 10 prosent av de som bor i Norge innvandrere.

Dette har ikke Arbeiderpartiet klart å spille godt nok – og vi går glipp av sterke stemmer og nye impulser dersom vi ikke klarer å inkludere enda flere med en annen kulturell bakgrunn.

Nå må vi ta mål av oss til å bli det partiet hvor også de med minoritetsbakgrunn er tydelig stemmer.

Hver helg denne vinteren har tusenvis av medlemmer vært på årsmøter, konferanser og skoleringer. Det er et fantastisk aktivitetsnivå vi har på lokal- og fylkesplan.

De to siste årene har 25.000 medlemmer vært på skoling i regi av Arbeiderpartiet.

Tenk dere det – det er like mange som bor i Kongsberg kommune!
Men selv om partimøtene er vår viktigste arena vet vi at ikke alle deltar der.

Derfor har vi sett behovet for å ta politikktutviklingen også inn på andre arenaer.

Blant annet internett.

Og dere – Den dagen landsmøtet vårt åpnet passerte Jens sin Facebook-side 100.000 tilhengere!
Det er like mange som bor i Skien og Haugesund til sammen!

Gjennom sosiale medier som Facebook og Twitter kommuniserer våre politikere direkte med velgere – samlet sett er det nærmere 200.000 personer som følger arbeiderpartipolitikere.

Dette gir oss gode muligheter til å kommuniserer direkte med velgerne, få innspill, men også å komme ut med vårt budskap – uredigert!

I 2009 lanserte vi vårt eget nettsamfunn.

Men mittArbeiderparti er noe mer enn et vanlig nettsamfunn. Det er et veldig nyttig organisasjonsverktøy.

I år bygger vi videre, med verktøy for å organisere husbesøk og roseaksjoner.

Her skal vi ha en valgkampsentral på nett.

Her kan vi gjøre det enklere for frivillige å finne valgkampaktiviteter og bidra der de bor med det de selv vil.

Dette gjør mittArbeiderparti til et av de største organisasjonsprosjektene vi noen sinne har satt i gang.

Nå kan medlemmene engasjere seg i akkurat det politiske temaet de ønsker fra sin egen stue. Når det passer dem. Og de kan bestemme tema for debatten selv.

Tusentvis av partimedlemmer har deltatt i debatt med stortingsrepresentantene våre på mittArbeiderparti.

Nettsamfunnet bidrar til at flere kan delta, og at medlemmenes stemme blir hørt

Venner, jeg vil bruken denne anledningen til allerede nå å varsle at jeg kommer til å sette ned et bredt organisasjonspanel frem mot landsmøtet i 2013.

Den viktigste oppgaven må være å se på hvordan vi kan gi medlemmene enda mer innflytelse og å sikre at det mangfoldet det norske samfunnet har - også er godt representert i paritet.

Jeg er stolt av at vi har regjeringsmakta. Og jeg er stolt av at vi i Egil har en flott President for det samiske folk.

Fundamentet for dette er Arbeiderpartiets sunne og sterke organisasjon.

Men vi vil videre.

Den jobben skal vi klare sammen.

Takk for meg.

HEFTE 5:

Organisasjon og vedtekter:

Følgende hadde ordet i debatten: (3 minutters taletid)

048 Erik Dugstad, Oslo

062 Anders Ørnø Røberg-Larsen, Oslo

Forslag nr. 1:

055 Prableen Kaur, Oslo Ap

Organisasjonsuttalelsen

Kulepunkt linje 36-38:

Foreslås å tilføye "tro og livssyn" slik at det står følgende: "(...) legninger, etnisk opprinnelse eller tro og livssyn (...)"

Vedtak: Oversendt redaksjonskomiteen for organisasjonssaker.

Dirigenten tok deretter opp forslag til organisasjonsuttalelse og nye vedtekter for partiet, hefte 5 samt endrings- og tilleggsforslag til vedtektene til behandling.

Dirigenten tok deretter opp Hefte 5, opp til behandling:

16. Vedtekter

Stranda Arbeiderparti

Kontingent

Landsstyrets innstilling: Støtter forslaget intensjon.

Vågå Arbeiderparti

Forslag til endring av vedtekt § 2. Medlemskap

Landsstyrets innstilling: Forslaget avvises.

Vågå Arbeiderparti

Forslag til endring av vedtekt § 15. Direkte medlemskap

Landsstyrets innstilling: Forslaget avvises.

Vågå Arbeiderparti

Forslag til endring av vedtekt § 4. Kommunepartiene

Landsstyrets innstilling: § 4 i vedtektene endres til:

Partiavdelingene i samme kommune danner fellesorganisasjonen kommunepartiet. I kommuner med bare en partiavdeling, tar denne de oppgaver og plikter et kommuneparti har jfr. Retningslinjer for kommunepartiene. Medlemsmøtet eller representantskapet er kommunepartiets høyeste organ mellom årsmøtene.

Kommunepartiets navn skal være Arbeiderparti med kommunens navn foran, eksempelvis Oslo Arbeiderparti.

Narvik Arbeiderparti

Medlemmer kan være direkte plassert under kommunepartiet

Landsstyrets innstilling: Forslaget avvises.

Vågå Arbeiderparti

Forslag til endring av retn. Linjer § 2 kommuneparti. Organisasjonens oppbygging

Landsstyrets innstilling: Forslaget avvises.

Vågå Arbeiderparti

Forslag til endring av retn. Linjer § 7 kommuneparti. Kommunestyregruppene

Landsstyrets innstilling: Forslaget avvises.

Vågå Arbeiderparti

Forslag til endring av retn. Linjer § 5 partiavdeling. Alminnelige bestemmelser

Landsstyrets innstilling: Forslaget avvises.

Nord-Fron, Sør-Fron og Ringebru Arbeiderparti

Vedtektsendring § 4 medlemsmøtet/representantskapet

Landsstyrets innstilling: Forslaget avvises.

Lillehammer Arbeiderparti

§ 12 Alminnelige bestemmelser

Landsstyrets innstilling: Forslaget avvises.

Oppland Arbeiderparti

Styrk demokratiet – moderniser det politiske arbeidet!

Landsstyrets innstilling: Intensjonen i forslaget støttes og oversendes til redaksjonskomiteen for organisasjons- og vedtektssaker.

Oppland Arbeiderparti

Moderniser partiorganisasjonen!

Landsstyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen for organisasjons- og vedtektssaker.

AUF i Akershus

Rettferdig valgkampmateriell

Landsstyrets innstilling: Forslaget støttes og oversendes til redaksjonskomiteen for organisasjons- og vedtektssaker.

Inderøy Arbeiderparti

Retningslinjer i nominasjonsprosesser

Landsstyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen for organisasjons- og vedtektssaker.

Nord-Trøndelag Arbeiderparti

Retningslinjer for det samepolitiske arbeidet – endring av vedtekter

Landsstyrets innstilling: Forslagene avvises.

Kåfjord Arbeiderparti

Samepolitisk representasjon i landsstyret

Landsstyrets innstilling: Forslaget avvises.

Vågsøy Arbeidarparti

Vi må kunne stole på Arbeidarpartiet

Landsstyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen for organisasjons- og vedtektssaker.

Nybergsund / Trysil Arbeiderlag

DnA's vedtekter

Landsstyrets innstilling: Forslaget avvises.

Nybergsund / Trysil Arbeiderlag

Medlemskap og gyldighet -§ 12.1 (nytt 2. ledd)

Landsstyrets innstilling: Forslaget avvises.

Klosterskogen Arbeiderlag

Vedtekter/voteringsbestemmelseme

Landsstyrets innstilling: Forslaget avvises.

Bøler Arbeiderpartilag

Handlingsplan for det seniorpolitiske arbeidet i Arbeiderpartiets organisasjon

Landsstyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen for organisasjons- og vedtektssaker.

Afrikansk Forum, Oslo Arbeiderparti

Minoritetsrepresentasjon – endring av vedtekter i DnA

Landsstyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen for organisasjons- og vedtektssaker.

Kulturforum, Oslo Arbeiderparti

Dialog mellom Arbeiderpartiets forskjellige ledd

Landsstyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen for organisasjons- og vedtektssaker.

Oslo Arbeiderparti

Navneendring

Landsstyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen for organisasjons- og vedtektssaker.

Sentralstyret

Ny bestemmelse i retningslinjene for kommunepartiene vedr. organisasjonens oppbygging

Landsstyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen for organisasjons- og vedtektssaker.

Sentralstyret

DnAs samepolitiske konferanse

Landsstyrets innstilling: Endringen i retningslinjene oversendes redaksjonskomiteen for organisasjons- og vedtektssaker.

Vedtak: Landsstyrets innstillinger enstemmig vedtatt.

Hefte med endringsforslag til Arbeiderpartiets programforslag og partiets vedtekter

Vedtak: Hele heftet enstemmig vedtatt oversendt redaksjonskomiteen for programmet.

oo—oo

Pause kl 14.00.

Møtet startet igjen kl 15.45.

Dirigenten ga ordet til **Helga Pedersen** som holdt følgende innledning:

“Herfra til 2029 – velferdspolitiske utfordringer”

Kjære landsmøte,

For 100 år siden, den 17. mars 1911, møtte Anna Rogstad som vararepresentant på Stortinget, som første kvinne noen gang. Foran representantene, og et fullsatt publikumsgalleri, sa stortingspresident Magnus Halvorsen:

«Denne dag, den 17de mars 1911, vil bli en merkedag i vort lands historie, fordi det idag er første gang, en kvinne fremmøter her i Stortinget som en av dets repræsentanter – en begivenhet, som utvilsomt vil vække opmerksomhet viden om. Om tidspunktet var inde for gjennomførelsen av den reform, som denne begivenhet skyldes, har meningene været delte inden vor nation; men jeg føler mig overtydet om, at man i kommende tider i stedse øket grad vil faa forstaaelsen av, at reformen har været av den art, at den har bragt vort land hæder og ære, og at den har virket og end mer vil komme til at virke i politisk henseende for vort lands utvikling fordelagtig.»

Ikke bare måten stortingspresidenten ordla seg på, men også innholdet i det han sa, gir oss følelsen av at dette er utrolig lenge siden. Og 100 år er selvsagt lang tid. Men det er ikke lengre enn at det fortsatt er over 600 mennesker i Norge som også levde denne vårdagen i 1911.

Over 500 av disse er kvinner. De ble født inn i et samfunn som fremdeles ikke hadde gitt alle kvinner stemmerett ved stortingsvalg. De ble født inn i et samfunn som ga dem juridisk status som annenrangs mennesker. De ble født inn i et samfunn der en kvinneundertrykkende kultur begrenset deres frihet til å realisere sine liv i tråd med evner, anlegg og drømmer – en undertrykkelse som kom i tillegg til den økonomiske, den som rammet store deler av folket - en hel arbeiderklasse.

I dag, hundre år etter, er dette samfunnet på mange måter ugjenkjennelig sammenlignet med 1911. De formelle hindrene er for lengst borte, og kvinnene har – riktig nok i større eller mindre grad - gjort sitt inntog på alle samfunnsområder.

Bare den siste halvannen måned er symbolske barrierer brutt: I Holmenkollen kunne Anette Sagen og de andre hoppjentene for første gang konkurrere i det offisielle programmet for Ski-VM. Og for to dager siden blei det kjent at de kvinnelige hopperne også skal få konkurrere i OL.

Fredag for to uker siden ble Helga Haugland Byfuglien, enstemmig og uten strid, utnevnt til preses i Bispemøtet i Den norske kirke. Og ikke minst: En uke tidligere ble det gjort kjent at vi til sommeren – etter 700 år! – får en kvinnelig øverstkommanderende på Vardøhus festning. ☺

Det er oberstløytnant Elisabeth Eikeland fra Haugesund som da tiltrer som kommandant.

I den forbindelse er det naturlig også å nevne en annen oberstløytnant og kvinnelig pioner. Siri Skare var Norges første kvinnelige militærflyger. Det ligger en tung og tragisk symbolikk i at nettopp hun, forrige fredag, ble drept i Afghanistan. Som rådgiver ved FN-kontoret i Mazar-i-Sharif jobbet hun for å skape fred, sikkerhet og forutsetninger for sosial utvikling i et land der en kvinne dør hvert 27. minutt som følge av komplikasjoner i svangerskapet. Det betyr 20.000 døde kvinner hvert år. Afghanistan rangerer sist i verden på Redd Barnas årlige rapport "State of the World's Mothers" – en oversikt over hvor det er best og verst å være mor. Norge topper den samme lista. Den enorme kontrasten vi ser mellom Norge anno 1911 og 2011, ser vi i 2011 mellom Norge og en virkelighet som ligger bare noen flytimer unna. Dette perspektivet må vi aldri glemme i våre hjemlige debatter om velferdspolitiske utfordringer.

Kjære landsmøte,

Hvorfor starter jeg en tale om velferdspolitiske utfordringer fram mot 2029 med å minne om det kvinnefrigjøringsens århundre som vi har bak oss? Jo, det skal jeg fortelle dere. Selv om vi i et kvinneperspektiv kan oppleve 2011 som nærmest ugjenkjennelig sammenlignet med 1911, så er det én ting som gjaldt da og som gjelder nå: Den norske velferden blir i all hovedsak båret av kvinnene.

Den gangen foregikk alt fra fødselshjelp til barnepass og stell av syke og gamle i hjemmet – hjemme på gårdene, eller hjemme i trekkfulle arbeiderboliger. I dag har vi kvinneklinikker og fødestuer, vi har barnehager, vi har sykehus, hjemmehjelp og sykehjem. Denne endringen har vært et gigantisk velferdsløft.

Utviklingen av det vi kaller den norske modellen, med en stor, fellesfinansiert offentlig sektor, er ikke mulig å se for seg uten kvinnes vandrings fra hjemmet til arbeidslivet. Og denne vandringen, som også har handlet om egen inntekt og forsørgerevne, har vært en kjerne i selve kvinnefrigjøringen.

Men like fullt: Det er fortsatt kvinnene som i all hovedsak er der når vi blir født, når snørret skal tørkes, når kanylen skal festes, bekkenet skal tømmes og gamle kropper skal dusjes.

I 2029 er det selvsagt tenkelig at dette er grunnleggende forandret. Det er selvsagt tenkelig at vi på disse årene vil oppleve en historisk bølge av utradisjonelle yrkesvalg blant guttene. Men, kjære landsmøte, jeg tror ikke vi skal basere oss på det. Flere menn må inn i omsorgssektoren. Flere menn må se at dette er viktig, givende og høyverdig arbeid. Like fullt må vi paradoksalt nok innrømme at: Vel så viktig som at jenter velger utradisjonelt, er det å sikre at mange nok jenter velger tradisjonelt. For som dere alle vet: **Vår kanskje største velferdspolitiske utfordring fram mot 2029 er å få mange nok til å jobbe innenfor helse-, pleie- og omsorgssektoren.** Som igjen henger sammen med at vi har mange nok ansatte i barnehagene.

I 2029 må et sted mellom hver fjerde og hver tredje elev som går ut av ungdomsskolen velge en yrkesvei i helse- og omsorgssektoren, dersom de syke og pleietrengende skal få det samme tilbudet som i dag. Frem til 2050 trenger vi over 100 000 nye årsverk innen pleie og omsorg – det er nesten en dobling i forhold til i dag.

I tillegg kan det jo tenkes at man i tiårene som kommer vil stille høyere krav til tilbudet, enn det som blir gitt i dag. Selv med tøffe strukturelle grep i sykehusorganiseringen og en vellykket satsing på forebygging gjennom samhandlingsreformen vil dette være en enorm utfordring.

Hva er så svaret på denne utfordringen?

La meg bare begynne med det som definitivt ikke er svaret: Adecco Helse. Ammerudlunden sykehjem.

De lokale varslerne, og Norsk Sykepleierforbund, fortjener all honnør for at de fikk dette trollet ut i dagslyset – der det sprakk med et brak.

Ammerudlunden sykehjem i Oslo, drevet av Adecco Helse, var flaggskipet i Høyre/FrP-omsorgen. Argumentet var hele tiden at beboerne var fornøyde. Og la det være klart, kjære landsmøte, Arbeiderpartiet skal aldri kompromisere på hensynet til dem som eldreomsorgen er til for. Våre pleietrengende eldre fortjener det beste, og vi skal alltid arbeide for at de skal få nettopp det. Men det som skiller oss fra høyresiden, er at vi ser et større bilde. Og det gjør vi på minst to måter:

For det første:

Da Bjørnstjerne Bjørnson i 1889 engasjerte seg for de streikende, kvinnelige fyrstikkarbeiderne, så handlet det ikke om kvaliteten på fyrstikkene. Det handlet om elendige lønns- og arbeidsvilkår. På norsk høyreside i dag råder det like fullt en idé om at bare et produkt eller en tjeneste blir levert, så betyr det lite hvilken måte det skjer på.

Partifeller, i den grad en slik idé har vært innom våre egne rekker, så la oss benytte anledningen til å erklære den som død.

Måten produksjonen foregår på var nemlig fundamentet for arbeiderbevegelsens tilblivelse og vekst. For vår bevegelse, og vårt parti, er det innlysende at arbeidsdagen er en vesentlig del av dagen. Arbeidslivet en vesentlig del av livet.

For vår bevegelse, og vårt parti, er det selvsagt at det gode samfunn krever gode lønns- og arbeidsvilkår, fordi dette er grunnleggende for trygghet og livskvalitet for det enkelte mennesket.

Og, kjære landsmøte: For vår bevegelse, og vårt parti, er det åpenbart at dette må gjelde alle yrkesgrupper. Ikke bare for dem med såkalte statusjobber.

For det andre, og her kommer årsaken til at Adecco og Ammerudlunden sykehjem så definitivt ikke er svaret på våre velferdspolitiske utfordringer:

Elendige arbeidsvilkår i et yrke, undergraver rekrutteringen til yrket. Dette har blitt kraftig underkommunisert i debatten etter Adecco-skandalen. Det er derfor høyresidens iver etter å hjelpe fram de kommersielle aktørene i omsorgssektoren, der flere har skvising av lønns- og arbeidsvilkår som sin bærende forretningsidé, blir så utrolig kortsiktig.

For hvem vil gå inn i et yrke der normen er å ligge på feltsenger i et bomberom i kjelleren og jobbe doble turnuser uten overtidsbetaling?

Noen, helt åpenbart. Men Arbeiderpartiet er klare på at vi ikke ønsker sosial dumping. Det oljerike Norge er ikke, og skal ikke bli, en gulfstat som baserer seg på at innvandrere gjør de vanlige, nødvendige jobbene under lønns- og arbeidsvilkår vi selv aldri hadde akseptert.

Ja, vi skal ønske arbeidsinnvandrende svensker og polakker, inngiftede filippinere og flyktende somaliere velkommen inn i vårt fellesskap og vårt arbeidsliv. Men de skal møtes med den samme respekt som den vi møter hverandre med. Og respekt handler om mer enn ord og høflige gester. Det handler om antall kroner inn på konto hver måned. Det handler om arbeidstid – om respekt for arbeidstakeres behov for familieliv og privatliv.

Det handler om alt det vi må tenke på for å sikre at også norskrettslige kvinner og menn vurderer omsorgsykker, når drømmen om en karriere som popstjerne eller fotballproff har gått fløyten.

Kjære landsmøte,

Dette er ikke rakettforskning. Dette er sunt folkevett. Eller "common sense", som det heter på nynorsk.

Høyre/FrP-omsorgen undergraver det gode samfunn, og det undergraver den nødvendige rekrutteringen som helse- og omsorgssektoren trenger for å kunne gi våre pleietrengende den beste omsorgen. Spørsmålet er når Høyre og FrP innser det selv. På det punktet er jeg ikke videre optimistisk.

Men: Dersom Ammerudlunden og Adecco Helse ikke er svaret på rekrutteringsutfordringen, hva er da svaret?

Ett svar er: Rigmor Aasrud.

Rigmor har som dere vet ledet et utvalg som sist uke la fram en enstemmig innstilling for sentralstyret under tittelen: *Krafttak mot ufrivillig deltid*. Og la det være klart: Ufrivillig deltid er først og fremst et problem i den kvinnedominerte helse- og omsorgssektoren. Ufrivillig deltid er kvinnearbeidsløshet. Det er framfor alt alvorlig for den enkelte som rammes av det, som får en vedvarende økonomisk usikkerhet i sitt liv, og en vedvarende usikkerhet i planleggingen av sin hverdag. Men det er samtidig en sløsing med samfunnets ressurser, og det innenfor en sektor der vi trenger den arbeidsinnsatsen vi kan få. Det vil derfor være avgjørende å få orden på dette både med tanke på rekrutteringen til omsorgssektoren, og med tanke på å få tatt i bruk arbeidskraften hos de som er i yrket, på best mulig måte.

Nå er ikke denne utfordringen løst bare med et lite knips. Det er ikke nok med lovendringer. Det er en stor jobb som må gjøres – ikke minst i kommunene og i helseforetakene – og det er en jobb som

må gjøres sammen med fagbevegelsen og de tillitsvalgte. Samtidig må vi være klare på at det er den ufrivillige deltiden vi vil til livs. Muligheten til å jobbe deltid må fortsatt være der – det er en viktig mulighet for mange grupper av arbeidstakere, ikke minst i enkelte faser av livet.

Rigmor-utvalget sin innstilling er en offensiv, tipunkts handlingsplan som tar dette innover seg. Den har blitt godt mottatt i LO og hos andre som har engasjert seg sterkt i kampen mot ufrivillig deltid. Her vil jeg trekke fram AUF, flere av fylkespartiene, men framfor alt: Vest-Agder Arbeiderparti som så tydelig har plassert saka på den rikspolitiske agendaen.

Ett av de mest omtalte punktene i Rigmor-utvalget sin handlingsplan, en plan som sentralstyret enstemmig har sluttet seg til, er forslaget om lovbestemt reell stillingsprosent.

Mange deltidsarbeidstakere tar ofte ekstravakter, og har for eksempel i praksis en 80 prosentjobb mens de etter arbeidsavtalen kun har en 60 prosentjobb. Utvalget og sentralstyret går inn for en lovendring i arbeidsmiljøloven slik at arbeidstakere som vil ha høyere stillingsandel, og som over tid jevnlig har arbeidet utover avtalt arbeidstid, skal ha krav på økt stilling tilsvarende det man har hatt av "merarbeid".

Et annet sentralt punkt i utvalget sin handlingsplan er lovbestemt fortrinnsrett for deltidsansatte. Vi vil gjøre fortrinnsretten for deltidsansatte i arbeidsmiljøloven reell, slik at deltidsansatte som ønsker det og er kvalifiserte, kan få utvidet stilling framfor at det blir foretatt nyansettelser. Man understreker her at partene bør ta ansvar for å styrke kompetansen hos tillitsvalgte og arbeidsgivere slik at flere saker bringes inn til tvisteløsning.

Kjære landsmøte,

Ett av de viktigste budskapene fra dette landsmøtet vil være: Arbeiderpartiet står rakrygget på lag med de ansatte i kampen mot ufrivillig deltid, og vi leverer de konkrete forslagene til hvordan ufrivillig deltid skal bekjempes. Og fordi vi er så tydelige i dette spørsmålet, står vi også rakrygget på lag med pasientene og brukerne av helse- og omsorgstjenester i Norge. Det er nemlig én erkjennelse vi aldri kan privatisere oss bort ifra: Kvalitet i pleie- og omsorg er tett knyttet til antallet ansatte og kvalifikasjonene til de ansatte. Undergraver vi rekrutteringen, undergraver vi derfor kvaliteten.

Og så vil jeg si en ting til:

Ved siden av budskapet om at vi i løpet av kommende kommunevalgperiode skal nå målet om sykehjemsplass eller heldøgns omsorgstilbud til alle som har behov for det, så skal velgerne kjenne igjen Arbeiderpartiet på budskapet om anstendige lønns- og arbeidsvilkår for dem som skal gjøre jobben. Arbeiderparti-styrte kommuner kan ikke svikte på dette punktet. Ja, jeg vet de fleste kommuner sliter med å få budsjettene til å gå i hóp. Men hvis noen mot formodning skulle ha småsvin på skogen, så er det bare en ting å gjøre:

Få dem inn i bingen. Lag en klar og forpliktende plan for å rydde opp raskt. På ryddige arbeidsvilkår og kamp mot ufrivillig deltid er det Arbeiderpartiet velgerne skal kunne stole på. Punktum.

Partifeller,

Jeg starta med å peke på kvinnefrigjøringens århundre som forutsetning for vårt velferdssamfunn og den norske modellen, slik velferdssamfunnet og den norske modellen også har vært, og er, en forutsetning for reell likestilling mellom kvinner og menn. Men det som det siste århundret også har vist oss så ettertrykkelig, er nødvendigheten av politikk, av politisk vilje til å ta grep som fremmer friheten for det enkelte mennesket. Både for å nå våre likestillingsmål, og våre velferdspolitiske mål.

Det er her høyresiden faller så grundig av lasset. Høyre har riktig nok én feminist det står respekt av. Det er en 56 år gammel sørlending ved navn Ansgar Gabrielsen. Før han fikk gjennom loven om kjønnsbalanse i allmennaksjeselskaper i 2003, vokste andelen kvinnelige styremedlemmer med en takt der det ville ha tatt 200 år å nå en andel på 40 prosent. Etter at loven ble vedtatt, tok det fem år. Hvordan han fikk med seg sin egen regjering på dette er trolig et studium verdt. For i 2008 sa et enstemmig Høyre-landsmøte nei til radikal kjønnskvoteing. Erna Solberg understreket at Gabrielsens offensive grep ikke var gangbar høyrepolitikk. "Den tidligere statsråden var klar over at det ikke var et virkemiddel Høyre ville brukt", sa hun. Tydeligere kan det ikke sies at konservativ ideologi står i veien for vilje til likestilling.

Det eneste vellykkede likestillingstiltaket en høyrestatsråd noen gang har tatt initiativet til, det ønsker altså partiet Høyre at han ikke hadde funnet på.

Og her passer det å legge til at heller ikke den åpenbart store betydningen som pappapermen har for likestilling i arbeidslivet og i familielivet, er noe de vil ta inn over seg.

Det samme gjelder for velferdspolitikken generelt. Høyre prøver å gi inntrykk av at den fellesskapsfinansierte velferden vil bli vel så bra med et Høyre-Frp-styre, som om vår regjering får fortsette.

Da er de like troverdige som de er når de den siste tiden har påstått at den norske velferdsstaten hadde vært like godt utbygd dersom Høyre hadde fått styre alene de siste hundre årene. (!) Denne påstanden er fantasifull, freidig og fantastisk. Når Høyre-toppene hevder at de ikke "tar av" på grunn av gode meningsmålinger, så kan det være grunn til å påpeke at... jo, det er nettopp det dem gjør.

Høyresidens manglende troverdighet i velferdspolitikken kommer klarest til syne når vi ser på den andre, store velferdspolitiske utfordringen fram mot 2029, ved siden av rekrutteringsutfordringen: **Hvordan skal vi sikre en fellesskapsfinansiert velferd fram mot 2029 og de påfølgende tiårene, når behovene, og ikke minst forventningene til denne velferden, øker så raskt som de gjør?**

Det som i alle fall er klart, er at vi trenger et parti og en regjering som har ryggrad til å si nei til skatteutt. Som sier nei til å svekke det brede skattegrunnlaget som vi har – en helt avgjørende del av den norske modellens suksess.

Dette vet også Høyre. De vet også hvor kortvarig den eventuelle takknemligheten for skatteutt er blant velgerne. Sist de satt i regjering, kuttet de skattene radikalt. Og mistet en tredel av sine velgere.

Like fullt lar de sitt gjeldende partiprogram gjennomsyres av forslag til skatteutt som vil svekke grunnlaget for vår felles velferd. Det mest profilerte – og usosiale - forslaget, fjerning av hele formuesskatten, tilsvarer alene driften av 15 000 sykehjemsplasser. Dette skal Høyre sammen med FrP bare gjøre, før de setter i gang og skal innfri forventninger om en bedre velferdspolitikken enn vår.

Kjære landsmøte: Når Høyre utfordrer oss på velferdspolitikken framstår de mer og mer som en halvtrent svenske som kommer og vil utfordre Petter Northug på femmila, og som i tillegg vil gi Northug ei halv mils forsprang!

Det er friskt – bevarer – men ikke videre troverdig.

(Jeg bare nevner at Høyre det siste året har hentet svært mye inspirasjon fra Sverige.)

Fra spøk til alvor: Dersom Høyre mener at de kan levere like mye fellesskapsfinansiert velferd som vår regjering, så kan ikke skatteuttpolitikken beskrives som annet enn dypt, dypt uansvarlig. Dette må nødvendigvis noen i Høyre også se selv. Det tror jeg de gjør. De vet at deres iver etter et størst mulig innslag av private aktører i helse- og omsorgssektoren også vil gi et langt større innslag av

markedstenkning overfor pasienter og brukere, der den private rikdommen skal få ta over mye av dagens fellesskapsfinansiering.

Kjære partifeller, det vil ikke vil!

I kampen om velferdsstatens framtid har vi ikke noe annet valg enn å gjenta og gjenta vårt aller viktigste budskap: Velferd framfor skattekutt.

Det er bare når vi holder fast på velferd framfor skattekutt, at vi kan nå målet om sykehjemsplass eller heldøgns omsorgstilbud til alle som trenger det innen 2015.

Det er bare når vi holder fast på velferd framfor skattekutt, at vi kan sikre anstendige lønns- og arbeidsvilkår i de kvinnedominerte omsorgsyrkene, og på den måten sikre rekrutteringen for framtidens velferd.

Det er bare når vi holder fast på velferd framfor skattekutt, at vi kan demme opp for en privatisert helse- og omsorgssektor der økonomien til den enkelte får spille en stadig større rolle.

Denne erkjennelsen skal høyrepartiene aldri få vri seg unna, så lenge de ypper til velferdspolitisk strid med Arbeiderpartiet!

Når vi konfronterer høyresiden med konsekvensene av skattekuttpolitikken, får vi som oftest to svar.

Det ene er at bare vi satser på mer verdiskaping i det private næringslivet, så vil det bli mer skattepenger å bruke på omsorgen – selv om skattegrunnlaget svekkes. Underforstått: Det blir mer verdiskaping i det private næringslivet med høyresiden ved roret.

La meg da minne høyresiden om følgende:

Siden vår regjering tok over i 2005 har det blitt nesten 160.000 flere sysselsatte i privat sektor. I motsetning til perioden før, da det omtrent stod stille. Dette er en langt større økning enn det har vært i offentlig sektor.

Siden vi tok over er bevilgningen til forskning og utvikling økt med 50 prosent – eller nesten ni milliarder kroner.

Vi er i gang med samferdselsløftet

Vi satser på Nordområdene, og har i den nye forvaltningsplene tatt tidenes grep for videre petroleumsutvikling i nord.

Og viktig: To tredeler av norske aksjeselskap er familiebedrifter, og de har en lønnsomhet som er vel så god som i de børsnoterte selskapene. Mange av disse nyter godt av endringene vi har gjort i formuesskatten og arveavgiften. Og de minste bedriftene, som utgjør det store flertallet av norske bedrifter, har fått fritak for revisjonsplikt. Noe Høyre aldri klarte i sin siste regjeringsperiode, og noe NHO-sjef John G. Bernander har omtalt som "tidenes forenklingstiltak". Og dette er bare begynnelsen. Vi skal forenkle mer.

Kjære landsmøte, hvis høyresiden vil diskutere næringspolitikk, så svarer vi som amerikanerne: Bring it on! Det diskuterer vi svært gjerne.

Det andre svaret vi får når vi utfordrer høyresiden på hvordan skattekutt kan gi bedre, fellesskapsfinansiert omsorg, er at det går fint, bare man gjør det litt "smartere". Litt mer "moderne". Oversatt fra høyrespråket betyr det privatisering og konkurranseutsetting.

Men vi trenger ikke å forholde oss til svevende teorier fra høyresiden. Vi kan se på høyst konkrete erfaringer fra Høyre/FrP-styret i byen vi nå befinner oss i. Fremskrittspartiet har hatt ansvarlig byråd for helse- og omsorg de åtte siste årene. I løpet av denne perioden har det blitt 430 færre – færre –

sykehjemsplasser. Det er ikke smart politikk. Det er ikke moderne politikk. Det er bare dårlig politikk.

Det blir jo ikke flere helse- og omsorgsarbeidere av at de kommersielle aktørene overtar jobben. Det blir heller ikke mer penger til omsorg av det. Tvert imot, i tillegg til driften skal eierne sitte igjen med overskudd. Administrasjon av anbudsrunder – konkurransebyråkratiet – koster også penger.

Men høyresidens tanke er altså at det vil bli så mye mer effektivt med privatisering. Til det vil jeg si: Vis oss hvordan de kommersielle aktørene har effektivisert eldreomsorgen! Gode ideer til bedre organisering vil tas imot med takk i alle norske kommuner.

Men dersom det de kaller effektivisering, handler om lønns- og arbeidsvilkår som skremmer ungdommen bort fra omsorgssektoren, så takker vi nei.

Og dersom det de kaller effektivisering, handler om at de ansatte skal løpe dobbelt så fort, så takker vi også nei. Det bidrar heller ikke til god rekruttering. Det bidrar derimot til flere langtidssykemeldinger og varig utstøting av arbeidslivet.

Og ikke minst: Det svekker kvaliteten på omsorgen.

Det blir som å spare penger på kulturbudsjettet ved å kreve at Oslo filharmoniske orkester skal spille Beethovens symfonier dobbelt så fort.

Det er dårlig kulturpolitikk.

Og en politikk som presser de ansatte i helse- og omsorgssektoren stadig hardere, er dårlig velferdspolitik. Ikke minst fordi gevinsten er svært kortsiktig.

Men vi skal så klart være ivrige etter å finne løsninger som både gir et bedre tilbud for pasienter og brukere og sikrer de ansattes rettigheter og helse, for de pengene vi legger inn i felleskassa.

F eks ved bruk av ny teknologi – som noen synes høres kaldt ut. Men det er ingen som hevder at bruken av trygghetsalarm gir oss et kaldere samfunn, selv om det handler om teknologi. På samme måte finnes det nå en rekke muligheter til bruk av teknologi som både gir økt trygghet og livskvalitet i seg selv, og som i tillegg kan frigjøre tid til mer menneskelig kontakt mellom hjemmesykepleieren og de eldre.

Og i forlengelsen av det: Vi vet at mange flere enn i dag må jobbe med aktive velferdstjenester. Da kan ikke en like stor andel som i dag jobbe med administrasjon.

God og effektiv administrasjon og saksbehandling er et kjennetegn på et moderne og velfungerende samfunn, og de som gjør denne jobben skal anerkjennes for at det de gjør er viktig. Men der det er rom for å gjøre ting på nye og bedre måter, ikke minst gjennom nye IT-løsninger, må vi gjøre det. Det handler til syvende og sist om tilliten til offentlig sektor, og i neste omgang til offentlig sektor som en bærebjelke i velferdsstaten og den norske modellen.

Her skjer det framskritt, i stort og smått.

Overgangen til elektronisk selvangivelse har frigjort store ressurser i skatteetaten som istedenfor settes inn mot skatteunndragelser. Noe som igjen bidrar til å øke velferden. (*Egen plansje.*)

Bergensavisen slo nylig opp at det bare i Hordaland blir unndratt skatt for 10 milliarder kroner, som tilsvarer 20.000 sykehjemsplasser.

Sigbjørn sendte nylig ut et forslag som gjør det unødvendig for arbeidsgivere å rapportere lønnsinformasjon til flere offentlige etater. Det anslås at dette tiltaket alene vil spare norsk næringsliv for en halv milliard kroner i året, i tillegg til at offentlige etater vil spare mye.

I Kristiansand får du en sms når snøbrøytinga skal skje, med tips om alternative parkeringsplasser. Resultatet er mindre bortkasta tid på borttauing, bedre brøyting og fornøyde innbyggere. (så vil kanskje noen si at dette er enklere å få til i Kristiansand enn i Tromsø)

Og i Fornyingsdepartementet har Rigmor gjort seg til hærfører i kampen mot uklart språk i stat og kommune. Det er beregnet at det offentlige kan spare 300 millioner i året på et klarere språk i brev og skjemaer. Statens lånekasse for utdanning opplevde at antallet telefonhenvendelser ble redusert til en tredel – fra 1,5 millioner til en halv million – da de begynte å skrive søknadsskjemaer som studentene forstod!

Jonas snakket tidligere i dag om betydningen av at innvandrere som kommer hit, lærer seg norsk. Rigmor er like klar på at det må også norske byråkrater gjøre!

Kjære landsmøte. Vi har bare sett starten på noe som i høyeste grad skal kjennetegne Arbeiderpartiet i årene framover: Sentralt og lokalt skal vi hele tiden være på jakt etter bedre løsninger som gjør det offentlige mer effektivt og brukerne av offentlige tjenester mer fornøyde.

Til syvende og sist handler det om noe så fundamentalt som tilliten til offentlig sektor, og dermed om tilliten til fellesskapsløsningene som sådan.

Den siste store velferdspolitiske utfordringen fram mot 2029, som jeg vil nevne, ligger på et dypere plan: **Hvordan skal vi opprettholde den følelsen av samhørighet i det norske samfunnet som må ligge til grunn for vår vilje til å betale for velferden i fellesskap?**

Her er det mange poenger som kan nevnes. Jeg vil nøye meg med to:

For det første må vi slå ring om fellesskolen.

Norge sin framtid er avhengig av en skole som er god, der alle ungene våre får grunnleggende kunnskaper og lærer det de skal. Men samtidig er Norges framtid, slik vi ønsker den skal være, avhengig av at vi lærer å kjenne hverandre tidlig. Det at ungene våre går på skolen sammen med barn som har en annen bakgrunn enn vår egen, er av uvurderlig verdi for at vi skal klare å videreutvikle samfunnet på solidarisk grunn.

For det andre: Vi må stå opp for et samfunn med små økonomiske forskjeller.

Derfor må vi jobbe hardt for å sikre et inkluderende arbeidsliv – det vil Hanne snakke mer om seinere.

Derfor skal vi gjøre alt vi kan for å sikre at flest mulig elever gjennomfører videregående skole – et arbeid vi nå er godt i gang med.

Derfor skal vi slå ring om den norske modellen, om trepartssamarbeidet og et LO som har solidarisk lønnspolitikk som en bærende idé.

Og derfor skal vi forsvare og videreutvikle verdens mest rettferdige skattesystem.

For det er det vi har, og som vi virkelig har bidratt til med den rødgrønne Stoltenberg-regjeringen de siste fem og et halvt år.

Og et kjapt blikk på høyresidens alternativ, viser at dette ikke er selvsagt.

Når Høyre og FrP vil fjerne formueskatten, kutter de altså skatten over to tusen ganger så mye for en som tjener over 3 millioner som for en som tjener under 150.000!

Det er ytterst naivt å tro at en slik politikk over tid ikke vil gjøre noe med samhold og tillit folk i mellom, og dermed undergrave det vi kan kalle det kulturelle og psykologiske fundamentet for vår velferdsstat.

Kjære landsmøte.

Jeg begynte denne talen med å peke på det kvinnefrigjøringsens århundre som vi har hatt siden Anna Rogstad ble ønsket velkommen som Norgeshistoriens første kvinnelige stortingsrepresentant i 1911, og fram til i dag. Og jeg vil avslutte med å vise til det siste som stortingspresidenten da sa, nemlig at kvinnelig, politisk representasjon, sitat: "vil komme til at virke i politisk henseende for vort lands utvikling fordelagtig."

Disse ordene fikk han mer rett i enn han trolig kunne ane.

Er det noe vi virkelig har lært av kvinnefrigjøringsens århundre, så er det at politikken henger tett sammen med hvem det er som styrer.

Den storstilte utbyggingen av velferdsstaten vi har sett siden 1970-tallet, av eldreomsorg, av permisjonsordninger, av barnehager og SFO, den hadde ikke vært i nærheten av å bli så god dersom ikke kvinnene hadde gjort sitt inntog i politikken og samfunnslivet for øvrig.

Arbeiderpartiet så dette før noen andre, da vi innførte 40-prosentsregelen på vårt landsmøte i 1983. Gro Harlem Brundtland, en av kvinnekampens aller største helter, så dette da hun satte en standard for all ettertid med sin kvinneregjering i 1986. Og det er med enorm stolthet jeg nå leder en stortingsgruppe der flertallet er kvinner.

Kjære landsmøte - vi er Norges mest likestilte parti. Og derfor føler jeg meg trygg på at det er med Arbeiderpartiet ved roret at også våre felles, velferdspolitiske utfordringer i tiårene framover kan møtes på den aller beste måten.

Takk for oppmerksomheten.

ooOoo

Dirigenten ga ordet til Jens Stoltenberg som introduserte **Ole Gunnar Sol skjær** som hilste landsmøtet.

Jens Stoltenberg takket Ole Gunnar Sol skjær og overrakte han en bukett røde roser.

Møtet tok pause.

Møtet ble satt igjen kl 17.00.

Dirigenten ga ordet til **Anne-Grethe Strøm-Erichsen**, regjeringen, som hadde utvidet taletid:

Helse i alt vi gjør!

Kjære venner.

Det er fantastisk å få stå foran dere akkurat i dag,
Dette er samhandlingsreformen! Det er vårt arbeid, og dere kan være stolte.

Det er et omfattende arbeid. Det nye lovforslaget om kommunale helse og omsorgstjenester gjør alene at vi må gjøre endring i 41 andre lover.
Så det er all grunn til å gratulere dere.
For dere – vi i Arbeiderpartiet – er nå med på å gjennomføre et av historiens største og viktigste helsereformer.

Nok en gang er det **vi** som har tatt viktige grep for å fornye, forbedre og forsterke velferdsstaten.

Jeg vil gratulere og takke alle som har stått på for at vi skal komme i mål,
I regjeringen.
I helsefraksjonen på stortinget.
I kommunalfraksjonen.

Men ikke minst alle dere i rundt om i kommuner og fylkeskommuner som med stor entusiasme og engasjement har gått løs på samhandlingsreformen.

Den entusiasmen, det engasjementet dere har vist rundt om i kommunene viser at reformen er velkommen, og at den trengs.
Den entusiasmen gjør Erna Solbergs kritikk til skamme.

Hun og Høyre vil ha pilotprosjekter, de vil forske mer og ha mer utprøving.
De vil vente.

Kjære landsmøte, vi har ikke tid til å vente, for mange av de som fortjener bedre hjelp, bedre behandling enn det de får i dag, for mange eldre som er kasteballer mellom sykehus og sykehjem har vi ikke råd til å vente.

Det er ikke fordi vi skal behandle mindre.
Det er tvert i mot fordi vi skal behandle mer.

Men vi skal behandle mer der pasienten er. Og det at vi behandler mer der pasienten er betyr at pasientene slipper å bruke tid på å reise. I Kirkens har fastlege Harald Sunde beregnet at Helse Finmark kan spare 15 millioner i reiseutgifter ved å gjøre kontroller i Kirkenes istedenfor å sende pasienten til Tromsø.

Det er så enkelt, det er så logisk, at jeg nesten må stille meg spørsmålet: hvorfor har vi ikke gjort dette før? Og da blir det uforståelig Solberg sier at vi må vente og se. Vi skal innføre samhandlingsreformen gradvis, vi skal forske og evaluere, og korrigere underveis. Men vi må gjøre det nå! Det er ingen grunn til å vente. Vi har diagnosen, vi vet hva vi må gjøre, og nå får vi på plass verktøyet.

Derfor har vi i arbeidet med den nye helseloven har vi trukket frem et nytt motto.
"Det skal være helse i alt vi gjør".

Vår helse er for viktig til å overlate til helsevesenet alene.

Å jobbe mot frafall i videregående skole bidrar til bedre helse.

Å tilby frukt og grønt på skolen bidrar til bedre helse.

At det finnes en 100 meterskog i nærheten der barn og unge kan leke, utforske og oppleve bidrar til bedre helse.

Vi kan ikke stille akseptere at menneskene som bor på Sagene lever kortere enn de som bor på Vinderen her i Oslo.
Eller at de i Finmark skårer dårligere på levekårmålingene enn de i Sogn og Fjordane.

Jeg kommer nå rett fra Modum kommune, og Frisklivssentralen der. Ordfører Terje (som også er delegat her på landsmøtet – fikk heldigvis permisjon) og tok imot oss.

På Frisklivssentralen møtte vi Odd Runar. Han hadde opp gjennom årene vært en kasteball i helsesystemet, satt stort sett i sofaen, og han hadde angst for organiserte fritidstilbud. Gjennom møtet med sentralen fikk han fått et nytt liv. Odd Runar har kommet seg opp av sofaen og er nå i daglig fysisk aktivitet, i Modum er det mange som han. De har klart å få over 300 mennesker som Odd Runar til å endre livsstil. Mer fysisk aktivitet, bedre kosthold eller å slutte å røyke.

Suksessen for dette er at det hele er organisert som et lavterskeltilbud, med sterk lagånd mellom deltakerne der de støtter hverandre.

Og de kan bevise at det virker. Deltakerne har langt mindre sykmelding enn de hadde før de begynte i Frisklivssentralen. I dag er det 100 Frisklivssentraler i Norge. Mitt mål er at vi skal nå **alle** med slike lavterskel-folkehelsebud som Frisklivssentralene representerer.

Og tenk hvor god kommuneøkonomi dette er. For Modum kommune utgjør dette strålende tilbudet 0,4 prosent av helsebudsjettet. Alle tjener på det! Og vi får utjevnet levekår og skapt gode liv for de som deltar. Det er det viktigste.

Vi kan ikke leve med at dødeligheten blant fjerdedelen av befolkningen med lavest inntekt og utdanning er dobbelt så høy sammenlignet med fjerdedelen med høyest inntekt og utdanning.

Når vi ser forskjellene må vi vise vilje til å gjøre noe med det. Det er en del av vår sosialdemokratiske ideologi, det utløser ryggmarksrefleksjonen vår, det handler om rettferdighet. Og vi har ikke tid til å vente.

Skal vi lykkes med å utjevne forskjellene må plansjefen, kultursjefen og skolesjefen i en kommune også tenke helse. Slik får vi politikk som gjør livene våre bedre. Slik utjevner vi sosiale helseforskjellene og skaper et mer rettferdig samfunn.

Det er lokalt man har størst muligheter til å oppdage helseproblemer og risikofaktorer så tidlig som mulig. Det skal mennesker til for å se andre mennesker.

Og til for å hjelpe, før det er for sent. Kommunene skal i større grad gi tilbud til mennesker som har utviklet sykdom, stanse videre sykdomsutvikling og hindre tilbakefall. For eksempel demens. En sykdom vi ikke skal behandle, men lære og leve med. Både den som er rammet og pårørende.

Eldreomsorg

I går slapp Jens en svært viktig budsjettlekkasje, vi øremerker midler til oppbygging av et dagsentertilbud for mennesker med demens, neste år skal vi gi et slikt tilbud til 5000 som er rammet

av sykdommen. Vi skal oppfylle målet i Soria Moria 2 og lovfeste en plikt for kommunene å tilby dagsentertilbud for demente.

Selv om mye endres med alderdommen må eldreomsorgen legge til rette for at vi kan fortsette våre liv slik vi har levd og ønsker å leve dem. Vi kan ikke akseptere et dårligere tilbud for våre eldre enn det vi ville akseptert for oss selv.

Jeg har flere ganger fortalt om mitt besøk på et sykehjem i Masfjorden kommune i Hordaland. Der man la til rette for at man i en sansehage hadde lam, kaniner og andre dyr. Man hadde lagt opp utemiljøet slik det var da de eldre var yngre.

Sveio kommune er det lagt til rette for at ektepar kan bo sammen, ganske enkelt ved å bygge enkeltrom med en dør i mellom.

En god eldreomsorg er mulig. Mange kommuner har allerede vist oss at det er mulig. Det krever ingen månelanding, men det krever politisk vilje.

Samtidig må vi tilrettelegge bedre hjemme slik at vi kan bo lenger i sin egen bolig. Før omsorgsbolig og sykehjem.

At flere ønsker å jobbe i helsetjenestetene i fremtiden er avgjørende for å lykkes. Ikke minst vil behovet for å rekruttere og beholde kunnskap i den kommunale helse- og omsorgstjenesten være viktig – ja faktisk helt avgjørende!

Uønsket deltidsarbeid er utbredt i helsesektoren. Dette er en viktig likestillings sak, som vi også skal diskutere på dette Landsmøtet. Jeg har bedt Helseforetakene om at de i samarbeid med arbeidstakerorganisasjonene, skal redusere andelen deltid med minst 20 prosent i løpet av 2011. Og jeg vil ikke stoppe med dette. Her må vi jobbe hardt videre for å nå målet.

Mange av dere som er på Landsmøtet vi få viktige oppgaver i kommune og fylkespolitikken. Dere har en viktig jobb foran dere både i valgkampen og som folkevalgte. Samhandlingsreformen er en enorm tillitserklæring til kommunene i Norge, for å finne ulike lokale løsninger til det beste for pasientene.

Døgntilbudet som kommunene får nå plikt til å etablere, kan være i tilknytning til kommunal eller interkommunal legevakt, lokalmedisinske sentere eller sykehjem.

Dere som skal bidra til å gjennomføre dette lokalt lurer sikkert på om er reformen finansiert?? Dere skal vite at kommunene får nytt ansvar og nye oppgaver med reformen. Og kommunene får penger til å gjøre oppgavene. Reformen er fullfinansiert

Avslutning.

Jeg er helt sikker på at vi skal lykkes i det som jeg vil kalle tiårets største nasjonale dugnad. Vi må lykkes!

Men det er krevende å samarbeide med 430 ordførere, der alle ikke er Arbeiderpartimedlemmer – for å si det forsiktig.

Jeg vet at med samarbeid, at vi snakker sammen og at vi stadig er utålmodige for å få til endring vil vi få til resultater. Det viser mitt møte med Odd-Runar i Modum. å skal vi gå i gang med Samhandlingsreformen – Tiårets største dugnad – også den skal gjøre livene våre bedre – hver eneste dag.

Takk for meg!

ooOoo

Følgende hadde ordet i debatten:

359 Åsmund Grøver Aukrust, Landsstyret
055 Prableen Kaur, Oslo
323 Sverre Myrli, Landsstyret
003 Ellen Sofie Solbrække, Østfold
089 Eva Arnseth, Hedmark
111 Pål Helle, Oppland
125 Lola Christianah Awoyemi, Buskerud
393 Hanne Bjurstrøm, regjeringen
145 Linda Holien, Telemark
344 Jette Fugelsnes Christensen, Landsstyret
225 Tore Sandvik, Sør-Trøndelag
270 Rita Lekang, Nordland
132 Truls Vasvik, Vestfold
157 Line Vennesland, Aust-Agder
173 Unn Therese Omdal, Rogaland
208 Olaug Solheim Rotihaug, Sogn og Fjordane
218 Gudny Fagerhol, Møre og Romsdal
351 Gerd Janne Kristoffersen, Landsstyret
290 Steffen Jakobsen, Troms
293 Thorbjørn Jungård, Finnmark
307 Anette Trettebergstuen, Sentralstyret
001 Elise Waagen, Østfold
021 Malin Lifvergren, Akershus

Møtet tar pause

Debatten fortsatte kl 19.15

160 Toril Runden, Vest-Agder
073 Svein Borkhus, Hedmark
096 Inger Torun Klosbøle, Oppland
122 Bernt Inge Bye, Buskerud
143 Gry Fuglestveit Bløchlinger, Telemark
338 Leif Vagle, Landsstyret
052 Andreas Halse, Oslo
176 Sigmund Rolfsen, Rogaland
196 Linn Kristin R. Engø, Hordaland
202 Hanne Kristine Fridtun, Sogn og Fjordane
226 Ida Ødegaard, Sør-Trøndelag
379 Marianne Aasen, Stortingsgruppas styre
254 Harald Ness, Nord-Trøndelag
261 Eirik Sivertsen, Nordland
129 Berit Solbakken, Vestfold
282 Kristin Røymo, Troms
297 Geir Ove Bakken, Finnmark
010 Håvard Osflaten, Østfold

018 Kjell Maartmann-Moe, Akershus
053 Channeh Joof Storvik, Oslo
088 Øyvind Hartvedt, Hedmark
101 Aksel Eng, Oppland
127 Ragnhild Røed, Buskerud
146 Sven Tore Løkshid, Telemark
167 Emma Martinovic, Vest-Agder
195 Tore Eikeland, Hordaland
214 Torhild Tønnesen Haugnes, Møre og Romsdal
316 Tove Brandvik, Sentralstyret
242 Stian Valla Taraldsvik, Sør-Trøndelag
274 Grethe Bang, Nordland
019 Kari Hauge, Akerhus
066 Helge Stoltenberg, Oslo
386 Kari Henriksen, Stortingsgruppa

Helga Pedersen oppsummerte debatten.

Før innstillingen ble det vist en kort video som viser aktiviteter i perioden som vi har lagt bak oss – som en visualisering av beretningen.

SAK 3 – INNSTILLING OM BERETNINGEN

Dirigenten ga ordet til Beretnings- og fullmaktkomiteens leder **Inger-Christine Torp**, som la fram følgende innstilling om beretningen for perioden 01.01.09 – 31.12.10:

Fullmakts- og beretningskomiteen har gjennomgått partiets beretning for perioden 01.01.09 – 31.12.10, og fremmer følgende innstilling:

Beretningen for 2009 – 2010 gir en bred oversikt over partiets virksomhet i perioden. Den politiske virksomheten har vært drevet i tråd med partiets program og aktivitetsplaner. Arbeidet har vært preget av stortingsvalget og forberedelsene til kommune- og fylkestingsvalget og landsmøtet i år. Komiteen vil bare trekke fram noen enkelte områder fra beretningen:

Det norske Arbeiderpartis 62. ordinære landsmøte ble avholdt i Oslo lørdag 18. – tirsdag 21. april 2009. Landsmøtet vedtok nytt partiprogrammet Sosialdemokrati 2020, i tillegg til 8 uttalelser.

På partikontoret var det ved utgangen av siste periode 31 personer ansatt, herav en valgt og to vikariater. Partiet har i tillegg arbeidsgiveransvaret for 23 fylkessekretærer. Tre fylkessekretærer har permisjon. Det er 6 personer i permisjon uten lønn.

Når det gjelder organisasjonsarbeidet vil komiteen fremheve skoleringsarbeidet hvor det i 2009 ble registrert 7700 medlemmer på kurs og skoleringer i regi av partiet sentralt eller i fylket. I løpet av 2010 hadde vi rundt 15 000 medlemmer på kurs.

Ved Stortingsvalget 2009 fikk Arbeiderpartiet 35,4 % av stemmene. Det betyr 293 956 flere enn ved kommunevalget i 2007. Det sikret regjeringen, og for første gang siden 1957 gikk partiet fram to valg etter hverandre. Det ble banket på 369.434 dører og delt ut 745.270 roser i valgkampen.

I tillegg merker komiteen seg at Arbeiderpartiet ble største parti med 23,8 prosent oppslutning ved skolevalgene. Komiteen mener AUF gjorde en kjempeinnsats og bidro til at partiet fikk det beste resultatet noensinne ved skolevalgene. Komiteen vil fremheve AUFs gode arbeid blant ungdom. Organisasjonen har et medlemstall som gjør dem til den absolutt største politiske ungdomsorganisasjonen i Norge. De hadde 9.640 medlemmer ved utgangen av 2009, og 9.608 medlemmer i 2010.

Oslo, 6. april 2011

Inger-Christin Torp – leder /s/

Marthe Evensen /s/

Ståle Vaag /s/

Svein Bjørn Aasnes – sekretær /s/

Ordet i saken:

Ingen ønsket ordet i saken.

Vedtak: Beretningen enstemmig godkjent.

oo—oo

SAK 4 – INNSTILLING FRA KONTROLLKOMITEEN

Dirigenten gjorde oppmerksom på at regnskapene er godkjent av Landsstyret og det er kun kontrollkomiteens beretning som skal behandles.

Dirigenten ga ordet til Ann-Marit Sæbønes, leder av kontrollkomiteen, som la fram følgende beretning:

KONTROLLKOMITEENS BERETNING TIL LANDSMØTET 2011

Kontrollkomiteen består av:

Ann-Marit Sæbønes

Asbjørn Kristoffersen

Kjell Engebregtsen

Varemedlemmer:

Rune Tokle

Hilde Thorkildsen

I samsvar med Regnskapsloven av 1998 og i henhold til partiets vedtekter behandler Landstyret partiets regnskaper og årsberetninger. Kontrollkomiteen har avgitt sine årsberetninger til Landstyret for regnskapene for 2009 og 2010. Revisors beretning er også avgitt til Landsstyret.

Kontrollkomiteen står ansvarlig overfor Landsmøtet. Oppgaven til Kontrollkomiteen er å kontrollere om de økonomiske disposisjoner som er foretatt er i samsvar med gjeldende vedtekter og vedtak fattet i styrende organer. Kontrollkomiteen har hatt tilgang til alt relevant materiale og fått svar på de spørsmål som er stilt. Kontrollkomiteen har gjennomgått Sentralstyrets og Landsstyrets protokoller. Arbeidet med økonomiforvaltningen foregår etter gjeldende lover, regler, retningslinjer og vedtak. Samarbeidet mellom ledelsen, kontrollkomiteen, revisor og økonomileder har vært godt. Kontrollkomiteens ansvar overfor Youngstorget Eiendom AS gjelder kun forvaltning av partiets interesser.

Kontrollkomiteen legger frem beretning for 2 år for Landsmøtet. Dette gjelder både for Det norske Arbeiderparti og for konsernet. I konsernet inngår Det norske Arbeiderparti og Youngstorget Eiendom AS. Youngstorget Eiendom AS driver med utleie av kontorer og forretningslokaler.

I løpet av 2009 hadde Kontrollkomiteen 3 møter.

DnA's regnskap for 2009 viser et underskudd på kr. 10.526.126,-

Egenkapitalen er på kr. 57,01 millioner og tilsvarer 66,4 % av totalkapitalen

Konsernet fikk i 2009 et underskudd på kr. 10.485.842,-

Egenkapitalen er på kr. 56,37 millioner og tilsvarer 30,9 % av totalkapitalen.

I løpet av 2010 hadde Kontrollkomiteen 2 møter.

DnA's regnskap for 2010 viser et overskudd på kr. 10.246.565,-

Egenkapitalen er på kr. 67,5 millioner og tilsvarer 73 % av totalkapitalen.

Konsernregnskapet viser et overskudd på kr. 10.509.816,-

Egenkapitalen er på kr. 66,85 millioner og tilsvarer 35,2 % av totalkapitalen.

Kontrollkomiteen ser det slik at DnA har en god økonomi med basis i en sterk egenkapital. Kontrollkomiteen vil understreke betydningen av å arbeide med fortsatt styrking av egenkapitalen i mellomvalgår. Arbeidet med økonomiforvaltningen foregår etter gjeldende lover, regler, retningslinjer, vedtekter og vedtak.

Kontrollkomiteen legger med dette fram sin beretning for 2009 og 2010 for Landsmøtet til godkjenning.

Ann-Marit Sæbønes Asbjørn Kristoffersen Kjell Engebretsen
Leder

Møtet fredag sluttet kl. 2125

Lørdag 9. april 2011

Møtet ble satt kl. 09.00.

Møtet startet igjen med et kulturelt innslag med Marion Ravn. Jens Stoltenberg takket og overrakte en langstilket rose.

Dirigenten tok opp permisjonssøknad fra delegat 082 Stig Holm, Hedmark fra kl 15.00 og ut dagen. Permisjonssøknaden ble innvilget.

SAK 11 – INNSTILLING FRA REDAKSJONSKOMITEEN FOR ORGANISASJONS- OG VEDTEKTSSAKER:

Dirigenten ga ordet til **Bjørn Tore Ødegården** som la fram innstillingen fra redaksjonskomiteen for vedtekts- og organisasjonssaker:

Redaksjonskomiteens forslag til nye vedtekter:

Endringsforslag vedtekter:

Nr. 1 Redaksjonskomiteens innstilling:

Forslag nr.17.24 fra Oslo Arbeiderparti

Det norske Arbeiderparti endrer navn til Arbeiderpartiet.

Vedtak: Forslaget vedtatt med overveldende flertall.

Nr. 2 Redaksjonskomiteens innstilling:

Forslag nr.17.25 fra Sentralstyret

Nytt avsnitt i vedtektenes § 2 Retningslinjer for Det norske Arbeiderpartis kommunepartier

Redaksjonskomiteens innstilling:

Det er årsmøte i kommunepartiet som avgjør kommunepartiets organisasjonsoppbygging/lagstruktur.

Vedtak: Forslaget enstemmig vedtatt.

Nr. 3 Redaksjonskomiteens innstilling:

Forslag nr. 17.14 fra Inderøy Arbeiderparti og forslag nr. 17.26 fra Sentralstyret
I Vedtektene § 12.18 Alminnelige bestemmelser i vedtektene i forhold til habilitet for medlemmer i nominasjons- og valgkomiteer foreslås følgende tillegg:

Det foreslås følgende:

§5 Nominasjons til stortingsvalg i retningslinjer for fylkespartiene, nytt punkt 11;

§6 Nominasjon til fylkestingsvalg i retningslinjer for fylkespartiene, nytt punkt 12;

§6 Nominasjon til kommunestyrevalg i retningslinjer for kommunepartiene, nytt punkt 9;

§4 Nominasjonsprosessen til Sametinget på valgkrets nivå, nytt avsnitt 4;

Et medlem av nominasjons- eller valgkomite er å anse som inhabil når han/hun er foreslått nominert.

Nominasjons- og valgkomiteen skal vurdere vedkommendes habilitet når han/hun er eller har vært gift eller samboer med foreslått person.

I tilfeller hvor et medlem av nominasjons- eller valgkomiteen blir vurdert som inhabil skal vedkommende tre ut av komiteen og varamedlem trer inn som nytt fast medlem i komiteen.

Vedtak: Forslaget vedtatt mot 5 stemmer.

Nr. 4 Redaksjonskomiteens innstilling:

Forslag nr. 17.27 fra Sentralstyret

§ 7 DnAs samepolitiske konferanse, 1. avsnitt, andre setning endres til:

"Til konferansen innkalles de samepolitiske forumene med 3 representanter fra hver valgkrets".

Vedtak: Forslaget enstemmig vedtatt.

Dag Terje Andersen la fram følgende forslag: "Vi legger til grunn at Landsmøtet i tråd med endringen av navnet, gir Sentralstyret fullmakt til å foreta nødvendige endringer i partiets vedtekter".

Vedtak: Forslaget vedtatt.

Dirigenten ga deretter ordet til Jens Stoltenberg, som presenterte leder for Socialdemokratiet i Danmark, Helle Thorning-Schmidt. Hun innledet om "Den sosialdemokratiske velferdsmodellen".

Pause.

SAK 9 - KOMMUNE- OG FYLKESTINGSVALGET 2011 OG ARBEIDET I PARTIORGANISASJONEN:

Innledning ved partisekretær Raymond Johansen:

Kommune- og fylkestingsvalget 2011

Kjære venner og partikamerater.

Jeg har gledet meg til denne dagen. Det er et privilegium å stå her som partisekretær foran dette landsmøtet.

Vi har grunn til å være stolte. Partiet er sterkt. Vi står samlet. Og vi har makt og innflytelse på samfunnsutviklingen. Vi styrer Norge!

Vi har et brakvalg bak oss.

Nesten 1 million mennesker valgte å legge vår stemmeseddel i urna ved forrige valg.

Bare tre ganger før i vår historien har vi fått flere stemmer.

Dette sier noe om hvilken plass sosialdemokratiet har i det norske folk.

Når vi går inn i denne valgkampen har vi styrt Norge i snart 6 år. Vår ideologi, våre verdier og våre løsninger har fått prege utviklingen av samfunnet vi lever i.

Vi har fått til store og viktige endringer som betyr mye for veldig mange:

Det er skapt nesten 250.000 arbeidsplasser.

Det har blitt full barnehagedekning.

Forskjellen mellom fattig og rik har blitt mindre.

Og vi har fått på plass en pensjonsreform som vil være med å sikre fellesskapet i ti-år etter ti-år.

Jens leder en rød-grønn koalisjon som har forent kreftene i norsk politikk fra sentrum til venstre. Og som i kraft av å ha flertall, styrer hvilken retning samfunnet skal gå i.

Ja, venner. Partiet er sånn sett inne i en historisk gullalder!

Jeg vil også si noen ord til Jens.

Partilederen. Statsministeren. Og Statsmannen.

Vi er utrolig stolt av deg og den innsatsen du gjør for folk i Norge og for Norge, men også fordi du evner å se utover våre grenser.

Fra kampen for fedres rett til å være sammen med barna sine og ditt bidrag til at kommende generasjoner vil nyte godt av olje- og gassformuen, til ditt engasjement for å bedre klimaet på kloden og din utrettelige kamp for å hindre barnedødelighet i den tredje verden.

Du er en inspirasjon for mange.

Jeg kan si dette på vegne av meg selv, 300 landsmøtedelegater og 50.000 medlemmer.

Vi står fullt og helt bak deg og vi er stolt over at du er vår leder!

De to siste to årene har jeg reist landet rundt. Og jeg kan si dette. Fra Lindesnes til Nordkapp er det en utrolig stemning ute i partiet.

Partiet er i høygir.

Tusenvis av arbeiderpartikandidater over hele landet er klare til å forme lokalsamfunnet sitt.

Bare de tre første månedene i 2011 har over 2000 personer meldt seg inn i partiet.

Og de siste to årene har det vært mer enn 25.000 deltakere på skolering.

Det er med stor ydmykhet overfor de som har vært her før meg jeg står her i dag.

Men det er med stolthet og trygghet jeg kan konstatere at partiet står sterkt rustet til å vinne det viktige valget 12. september!

I dette øyeblikk – når vi er samlet her til vårt landsmøte – forandres verden, slik vi kjenner den. Det vi sammen gjør her i Folkets Hus disse dagene er selve kjernen i det folk i Midt-Østen og Nord-Afrika nå kjemper for.

Nemlig ønsket om å ha innflytelse på eget liv og egen framtid. Ønsket om at deres stemme skal bli hørt.

Kravene om demokratiske reformer slo beina under autoritære regimer i Tunisia og Egypt, og flere kan følge.

Syria, Bahrain og Jemen vakler, Jordan er en trykkoker mens Gadaffi i Libya er villig til å massakrere og myrde for å holde seg ved makten- 42 år er tydeligvis ikke nok.

Over hele regionen ser vi at befolkningen som over tiår har vært undertrykt og utsatt for maktmisbruk - reiser seg.

På bussen mellom Tel Aviv og Cairo i 1987 traff jeg Masood.

Han var 15 år den gang kom på bussen i nærheten av Suez kanalen i Sinai. Han hadde en liten sekk som rommet alt han eide.

Masood hadde ingen framtid i Sinai , han ville heller til de dødes by i Cairo – et område ved de store gamle gravplassene nær det gamle senteret. Flere hundretusen bodde der.

Senere har Cairo vokst med nesten en halv million i året. Det er mange som min reisekamerat fra den lille landsbyen i Sinai.

Jeg vet ikke hvordan det har gått med Masood- kanskje var han på Tahrirplassen i de avgjørende døgnene? Eller aller helst barna hans!

Vi ser ungdommer som tørster etter en utdanning, en jobb, et liv uten korrupsjon. Mennesker som drømmer om en bedre fremtid hvor de selv er med å bestemme.

Nå tar de igjen mot undertrykkerne. De har fått nok. De krever mer

Men dere det er ufattelig mye på spill - også for oss - det må gå bra.

Unge mennesker må vite at det er framtid! De må kunne få leve sine liv der de helst ønsker. De må slippe å flykte til en usikker skjebne i Europa. .

Vi må støtte demokratibevegelsene som nå formes med klokskap - med kunnskap og ydmykhet.

Ikke med vestlig arroganse- det er prøvd før med Irak krigen som det grelleste eksemplet på en fullstendig forfeilet politikk.

Eierskapet til disse revolusjonene er folkets. Egypterne, Tuniserne, Libyerne og Jemenittene. De er forskjellige- men det folkelige engasjementet er likt. Over alt har det vokst fram store folkebevegelser.

Som norske sosialdemokrater, og som medlemmer av en verdensomspennende folkebevegelse hvis målsetning er å gi folk innflytelse og mulighet til å forme sin egen fremtid, skal vi gi dem all den støtten vi kan.

De unge menneskene som i vinter har gått i gatene i Midtøsten og Nord-Afrika, har frihet og deltakelse som sine viktigste mål.

Selv om virkeligheten og innholdet i kravene er helt annerledes. Er dette våre viktigste mål også.

Vår historie er en historie om frihetskamp. Og om deltakelse.

Arbeiderpartiets misjon og formål er å gi folk frihet gjennom fellesskapet.

Høyresiden vil gjerne ha hevd på frihetsbegrepet. Og setter det opp som en motsetning til fellesskapet.

Et Zulu ordtak sier at hvis du vil gå fort så skal du gå alene, vil du gå langt skal du gå sammen med andre.

Det er en god illustrasjon på den sosialdemokratiske visjonen mot Høyresidens visjon.

Det er ikke tvil om at enkeltindivider kan tjene mest på å satse individuelt på fellesskapets bekostning, men vi vet at vi kan utrette mer hvis vi løfter i flokk.

Sosialdemokratiets prosjekt har jo gjennom hele vår historie vært et frigjøringsprosjekt. Og er det fortsatt.

Vårt frihetsprosjekt har skapt stadig nye valgmuligheter for brede grupper- ikke bare valgfrihet for de som har råd til å betale.

Utvikling av verdens mest generøse foreldrepermisjon og full barnehagedekning har bidratt til å skape et av verdens mest likestilte samfunn.

Norske kvinner og menn har valgmuligheter deres foreldre og besteforeldre ikke hadde og mange medsøstre og brødre i resten av verden ikke har. Dette er frihet.

De borgerlige har flere ganger ment at den enkelte heller selv bør kunne velge hvordan pengene skal brukes. Det så vi med kontantstøtten og pappakvoten.

Vi er ikke imot valgfrihet. Vi har erfart gang etter gang at holdninger og økonomiske realiteter tvinger gutter og jenter til å velge tradisjonelt.

Den enkeltes valg er kanskje blitt styrket, den samlede friheten ville blitt mindre.

La oss se på land som ikke har satset på likestillingstiltak - som Italia. De har verken høy yrkesdeltagelse for kvinner eller mange barn.

Lite likestilling betyr mindre likeverd, mindre inntekt, mindre velferd og mer usikker framtid. De nordiske landene, med sine fellesskapsbaserte velferdssamfunn, kanskje mer enn noe annet er karakterisert av sin nærmest ekstreme individualisme og frihet.

Velferdssamfunnet gjør at folk tør å satse mer enn i land hvor alle er sin egen lykkes smed.

Når vi ser oss rundt i verden, er det vel strengt tatt ikke noe annet sted hvor individet er mer fritt?

Vi ser dette i sportsverden. Det raser nå en debatt i idrettskretser om å satse på elitetrening fra veldig tidlig alder.

Hadde vi startet med dette for drøye ti år siden hadde ikke Therese Johaug tatt gullet i 3 mila i VM. Den gang var hun ikke klubbens store stjerne.

Satsingen på breddeidrett gjør at lille Norge kan la nok talenter utvikle seg til at vi kan hevde oss i en målestokk som ikke tilsvarer Norges størrelse.

Fellesskapet handler også om deltakelse.

Skal fellesskapene fungere, krever det deltakelse fra hver og en av oss.

Den muligheten til deltakelse og demokratiske rettigheter som de sloss for i Midtøsten i dag, den ser vi tegn på at vi tar for gitt her hos oss.

Valgdeltakelse i 2007, var på 61 %.

I antall betyr det at nesten 1, 4 millioner mennesker valgte å la være og bruke denne retten

Det er mange.

Dette må Arbeiderpartiet ta på det aller største alvor!

For en bevegelse som har som mål å sette folk i stand til å skape sin egen fremtid må det alltid være et mål at demokratiet favner flest mulig. At alle stemmer blir hørt.

Gro Harlem Brundtland sa i sin nyttårstale i 1995: "Fellesskapet vi evner å bygge, er summen av det vi alle gjør, ikke det andre gjør"

Derfor blir demokratiet fattigere av at ikke flere deltar.
Vi må klare å spille det mangfoldet som er i Norge.

Når Allasson stiller til valg for Arbeiderpartiet i Kristiansand er det viktig. Ikke bare fordi Allasson er en drivende dyktig politiker, men også fordi han har en litt annen bakgrunn fra Somalia.

Han kan stå som representant for det nye Norge. De som ikke er født her, eller har røtter herfra. Men de er norske og tilfører partiet, politikken og det norske samfunnet nye impulser.

|
Og vi skal være stolt av at vi har mange dyktige unge kandidater rundt om i landet, som 17-åringene, Nora, Ida, Camilla og Katrine som står på lista vår i Hamar. Ved valget i september er en av deres viktigste saker å sørge for bedre helsetilbud til ungdom. De sier det slik: – Vi er unge og engasjerte, og vi tenker nye tanker. Vi ser ting fra en annen vinkel.

Derfor er jeg utrolig glad for at vi har Norges viktigste ungdomsorganisasjon med på laget.

Den jobben AUF gjør ved å engasjere ungdom i politikk og samfunn er helt uvurderlig.

Og den jobben de gjør i forbindelse med valgkampen, enten det er å stille i debatter i skolevalget, gå på husbesøk eller delta i roseaksjoner er helt uten sidestykke blant de norske partiene.

Eskil, Tonje og Aasmund – vi er veldig stolt av dere!

Men dere det er ikke bare de unge AUFeerne som vil forandre lokalsamfunnet sitt - og som vil forandre Norge og verden.

Helge Solvang ble født samme år som kvinner fikk stemmerett i Norge. Han levde en barndom da fattigkassa var det eneste velferds-Norge hadde å by på.

Som ungdom så han facismens ødeleggende angrep på Europa. Før han fylte 60 opplevde han Norges første funn av olje. Og fikk se hvordan Arbeiderpartiet sørget for at olja ble folkets eiendom. Resten av historia kjenner dere.

Nå vil Helge bygge Balsfjord og Norge videre. 97 år gammel kaster nå Helge seg ut i valgkampen for oss. Det er aldri for sent! Lykke til med valgkampen i Balsfjord Helge- jeg er sikker på at du kommer inn i kommunestyret!

Politikken foregår ikke i de lukkede rom.

Som et sosialdemokratisk parti er det vår styrke og oppgave å ta politikken ut til folk!

Jeg vil si som Håkan Juholt sa det da han ble valgt som ny leder i Socialdemokraterna i Sverige for to uker siden: *“Vårt parti [...] er ikke et børsnotert foretak.. Partiets leder er ingen administrerende direktør, landsmøtet ingen generalforsamling og partiets medlemmer ingen aksjeeiere. Vi er ikke noe reklamebyrå.”*

Og jeg vil legge til: Vi er heller ingen bedrift som bare setter i gang en stor salgskampanje annenhver høst. Vi er en bevegelse i ordets rette forstand.

Medlemmene beveger partiet.

For troen på politikken må gjenskapes hele tiden. Vi må være relevante for folk. Vi må engasjere. Vi må invitere folk til å delta. Vise at politikken har direkte innflytelse på deres liv.

Vi må ta pulsen hele tida. Aldri komme i utakt.

For politikk handler om folks hverdag. Drømmene vi har. Det livet vi lever, de planene vi legger.

Bekymringen for unga eller for foreldrene våre. Om toget går når det skal eller om jeg klarer å betale regningene.

Velferdssamfunnet er jo bare et ord. Det er innholdet i politikken som er viktig.

En trygg og god skolegang. En givende jobb og en lønn å leve av. Et godt helsetilbud hvis du blir syk. At du er sikret hjelp når du blir gammel og ikke lenger klarer deg så godt i hverdagen.

Når Alf ber om støtte 12. september er det jo dette han vil ha tilslutning til. Ønsket om å skape det gode liv for alle i Hammerfest!

Alf gjenvelges som ordfører gang på gang fordi han aldri fjerner seg fra sine egne. Han møter velgerne hver dag på deres hjemmebane. Alf er der når krisen inntreffer. Han støtter. Han leder.

Han er et forbilde for oss alle som vil representere folk, lokalt nasjonalt og internasjonalt.

I Norge er det en voksende andel fra Øst-Europa og andre steder som kommer til Norge for å jobbe. Det er bra, vi trenger deres kompetanse og arbeidskraft.

Mange blir tatt godt i mot i det norske arbeidslivet, men mange blir også grovt utnyttet.

Frem til det siste halve året har det vært mest fokus på arbeidsforholdene innenfor særlig bygg og anlegg. Ikke minst takket være fagbevegelsen kamp

Nå har vi også fått øynene opp for at dette skjer også på andre sektorer. Igjen er det fagbevegelsen som fører an. Det viser hvor viktig det er å ha en sterk, oppegående og samfunnsbevisst fagbevegelse som ser helheten

Vi skal ikke ha et A- og B-lag i norsk arbeidsliv.

Fordi et A lag forblir et A lag og B laget rykker ned. Lavere lønn, mindre i pensjon, mindre penger å rutte med.

Har du jobba lenge og knallhardt er sjansen for at du ikke orker å være lenger i arbeidslivet stor- du må over på trygd.

Vi erfarte fra 70 tallet med arbeidsinnvandring fra Pakistan at mange jobbet mye, de ville jobbe mye. Ble utslitt- men ønsket å bli i Norge.

Det skjer også i dag, mange arbeidsinnvandrere vil jobbe mye og tar til takke med elendige arbeidsforhold. Mange blir utslitt og går over på trygd.

Det som skal være billig for arbeidsgiveren - blir svært dyrt for samfunnet - og for den enkelte.

Men det vil også si mye om oss, som samfunn hvis vi verdsetter noe arbeid veldig lavt. Vi vil jo ikke ha et samfunn hvor noen igjen må bøye nakken.

A og B lag har en lei tendens til å bli permanente.

Se til USA der vanlig arbeidsfolks inntekter i realiteten ikke har vokst på tyve år, til tross for kraftig økonomisk vekst.

Vi ser at de rikeste er i ferd med å trekke stigen opp etter seg gjennom stadig dyrere utdanning og helseforsikring.
Økt frihet for noen gir færre valgmuligheter for andre.

Det er et dårligere samfunn - for alle - også for de av oss som sitter på den grønne gren!

Nå ser vi eksempler på at alminnelige arbeidstakerrettigheter står under sterkt press. Doble skift. Opptil 84 timers arbeidsuke. Overnatting i bomberom i kjelleren.

Da Arbeiderpartiet i forrige periode satte en stopper for flere midlertidige ansettelser og mer bruk av overtid, argumenterte Høyres Martin Engseth slik:

"Dette [er] en ren umyndiggjøring av arbeidstakerne [...] Hvorfor i all verden kan ikke arbeidsgiver og arbeidstaker ha lov til å inngå arbeidstidsavtaler på den enkelte bedrift som passer begge parter?"

Det er da jeg har lyst til å trekke frem høyresidens begrunnelse fra 1887 for å gå imot 10-timers dag og 60 timers arbeidsuke:

Da het det:

"[Loven vil] træde i veien for at voxne mænd (...) selv bestemmer, hvorledes de skal nyttiggjøre sin Tid".

Dette viser at Adecco-saken ikke først og fremst handler om manglende kontrollsystemer i kommunen. Det handler om en villet politikk fra Høyresiden.

Dagens utfordringer på arbeidsmarkedet krever moderne løsninger og ikke politikk fra 1887!

Frp, Høyre og NHO har vært bremsklosser i det arbeidet som er gjort for å unngå sosial dumping de siste årene.

Og de har vært kraftige forkjempere for mer overtid, mer midlertidige ansettelser, mindre bruk av landsomfattende avtaler – kort sagt alt som fører til en løsere og mer utrygg tilknytning til arbeidslivet.

Ja, der ser du den store forskjellen på oss og høyresiden!

Når Frp borgerlige roper på arbeidstilsynet og kontroll som svar på Adecco-avsløringene glemmer de et helt sentralt element; nemlig at hadde det vært opp til dem hadde jo ikke arbeidstilsynet trengt å slå ned på en del slike saker – for det hadde vært lovlig!

Dette skal Jon Ivar fortelle velgerne i Fredrikstad.

Når Frp og Høyre vedtok å konkurranseutsette et kommunalt sykehjem ville Fredrikstad AP ha de med på å i alle fall sikre de ansatte de samme lønns og arbeidsforhold som de hadde i kommunen.

Det sa de borgerlige nei til. Det betyr at de borgelige i Fredrikstad fraraner ansatte i sykehjem pensjon. Så mye som over en million kroner for enkelte.

Dette er privatiseringens sanne ansikt. Nå skal Jon Ivar fortelle velgerne i Fredrikstad hva mørkeblå politikk faktisk betyr for de ansatte.

Jon Ivar: En periode med Frp og Høyrestyre i byen er nok!

Men dere:

Adecco-eksempelet er kanskje ekstremt. Men det står ikke alene.

Jeg må si en ting.

For hver dag som går blir jeg mer og mer overrasket over omfanget av dette.

Den økte bruken av midlertidige ansettelse, og eksplosjonen i bruken av vikarbyråer på alle nivåer er mye større enn vi hadde trodd.

Det som kanskje oppleves som en praktisk tilnærming til å løse den enkelte kommunens oppgaver er i virkeligheten med på å forvitte et arbeidsliv hvor fast ansettelse er hovedreglen.

Vi ser eksempler på at nyutdanna helsearbeidere søker jobb ved kommunens sykehjem, men får beskjed om å melde seg til vikarbyrået.

Det samme vikarbyrået som tilbyr henne til kommunen og ved samme sykehjem.

Da fraskriver vi oss arbeidsgiveransvaret. Et arbeidsgiveransvar jeg tror velgerne vil at våre lokalpolitikere skal ha.

Dette er ikke administrasjon – det er politikk og det må tilbake til kommunestyresalen!

Som arbeidsgiver vil Libe være en garantist for ordentlige arbeidsvilkår og stabilitet i Oslo. Sånn vil hun sikre at det er attraktivt å utdanne seg og jobbe innenfor velferdstjenestene våre. Bare slik kan vi møte de enorme utfordringene vi har innenfor omsorg og helse.

Det å ha en jobb å gå til. En lønn å leve av. Mulighet til å få brukt utdannelsen din. Et fellesskap med arbeidskamerater. Være en del av samfunnet.

Dette er hele grunnlaget for Arbeiderpartiet. Vi vil ha et deltakersamfunn. Ikke et tilskuersamfunn.

”Alle skal med” og ”Arbeid til alle”.

Med stor hjelp av en ansvarlig og fremtidsrettet fagbevegelse, har vi de siste tiårene fått til mer fleksibilitet, mer fokus på kvalitet og økt produktivitet.

Men med piler som peker rett oppover må vi ikke overse at noen faller utenfor.

For det kan være tøft der ute. Veldig tøft og rått!

Det er litt sånn: Virru værre med så heng på!

Og ikke alle greier det. Mange av oss klarer ikke å henge på hele tiden.

Da trenger du litt hjelp for å komme i gang! Noen må da bygge den broen tilbake til yrkeslivet. Til deltakelse i samfunnet.

I høst hadde jeg et fantastisk møte med tre unge mennesker som hver på sin måte hadde møtt noen hindringer og hull i veien.

En av disse var Thomas.

Thomas har fortalt meg at han, etter en vanskelig barndom, sliter med angst og at han har problemer med å knytte seg til folk.

Det har vært vanskelig å fullføre skolen. Holde på en jobb. Slippe kolleger og bekjente innpå seg.

Med denne bagasjen har Thomas vært farlig nær å bli satt på sidelinja - ung og ufør.

Da jeg traff Thomas hadde han blitt med i et prosjekt som kalles HEART, ved attføringsbedriften DURAPART i Aust-Agder.

Her får han veiledning og støtte. Her får han tid. Tid til å lære seg å mestre jobbsituasjoner. Tid til å lære seg å være sammen med andre mennesker. Tid til å få tilbake selvtiliten.

Først måtte han trene på å komme seg ut av døra om morran. Så var det å tørre drikke kaffe med andre mennesker.

Som Thomas selv sier det:

"Litt etter litt blir "verktøykassa" fylt med kunnskap og selvtilit til å kunne ta de rette avgjørelsene om egen fremtid. (evt. kutte: Nå er jeg på vei videre, og har søkt på universitetet fra høsten av.) Jeg har ingen illusjoner om at mine utfordringer er over, men har fått tro på at jeg kan klare å skape en framtid der jeg kan bli en ressurs for fellesskapet og ikke bare en belastning."

Thomas sin historie er en av mange.

Men den viser noe veldig viktig. Nemlig at for mange av de som er utenfor arbeidslivet trenger ekstra oppfølging.

Det er mange som er så sjuke at de ikke har mulighet til å være jobb, og det er viktig at samfunnet møter disse på en måte som gjør at de slipper å gå med bøynd nakke til butikken, fordi naboen tror de sniker seg unna arbeidslivet.

Med jevne mellomrom kommer det nemlig rop fra høyresiden om at det er for enkelt å være utenfor arbeidslivet. De har det for godt. Hadde de hatt litt dårligere råd, hadde de tatt seg sammen og kommet seg i arbeid.

De som sier dette, er gjerne de samme som vil ha færre reguleringer i arbeidslivet. Lavere lønninger for ukvalifisert arbeidskraft.

Ingen skal være i tvil: En slik politikk er oppskriften på fattigdom. Det er oppskriften på økte forskjeller i samfunnet vårt.

Det er et adelsmerke ved den sosialdemokratiske modellen at vi har en sykelønnsordning og en uføretrygd det faktisk går an å leve av.

Her kommer ikke Arbeiderpartiet til å vike en tomme!

Arbeiderpartiets strategi er ikke å true syke folk med dårligere ytelser. Vi må se etter mulighetene den enkelte har for å bidra, framfor å lete etter grunner for hvorfor en ikke passer inn i arbeidslivet. Dette er hele grunnideen med NAV-reformen.

Og derfor har vi også fått en helt annen skjermet sektor i dag enn vi hadde før. Det er ikke lengre bare tilrettelagte arbeidsplasser.

Det er en moderne sektor hvor en ser hele mennesket. Tar tak i lese- og skrivevansker eller for den saks skyld fysisk fostring, ernæring og hvordan en skal håndtere sin egen økonomi.

Ti-tusener av personer som hadde stått i fare for å bli uføretrygdet, har fått jobb på denne måten! Hver med sin egen bro tilbake til arbeidslivet. Dette virker.

Derfor har Rita etablert Leistad Helsehus i Trondheim. De hjelper folk som har blitt utskrevet fra psykiatrien tilbake til et normalt liv med håp om arbeid og deltakelse.

– og folkens, for vår bevegelse er dette et klassespørsmål! Det handler dypest sett om solidaritet. Alle har noe å bidra med. Dette er vår holdning til å være medmenneske. Vi skal måles på om vi klarer å ta vare på de som sliter også.

Et samfunn med små forskjeller, og hvor fellesskapet tar ansvar for deg i de perioder du trenger det, er et samfunn nordmenn vil ha.

Dugnad og spleiselag er noe som ligger i dypt i vår tradisjon.

Dette vet de borgerlige veldig godt. En vinner ikke valg på å si rett ut at en vil svekke velferdssamfunnet.

Derfor har de det siste året forsøkt å fremstille det som om de har æren for det velferdssamfunnet vi i dag har.

Ja, selv Erna har uttalt at "høyres sjel ligger i velferdspolitikken".

Så drar den borgerlige tenketanken Civita strikken enda litt lengre. I boka "Den norske velferden" prøver de også å skrive om historien.

Det er visst Høyre og kapitaleierne som nå har gått i bresjen for å sikre arbeidsfolks velferd og rettigheter i Norge.

Eller som Kristin Clemet sa: "*Det er den borgerlige sidens opprinnelige samfunnssyn som har vunnet frem i velferdsstaten*".

Det er nesten ikke til å tro!

Dere.

Bestefaren min - gamle Hans Berntsen var bud. Leverte pakker.

Han jobba for grosserer Ingwald Nielsen her i Oslo.

Bestefar var stillfaren, det var bestemor som tok seg av pratinga. Men etter en "oddevi" med selters kom gjerne historiene. De handlet ofte om Oslos knallharde klassesamfunn.

Han fortalte at når han dro for å levere varer i de store villaene på Vestkanten i Oslo ble han møtt av to skilt: På det ene stod det: Bud vennligst gå kjøkkenveien - på det andre : Vokt dem for hunden.

Bestefar stemte alltid på Arbeiderpartiet og meldte seg tidlig inn i LO fordi han ville slippe å stå med lua i handa.

Men ifølge Civita og høyresiden tok han altså feil – han skulle ha stemt det samme som de folka i det huset som ba han om å gå kjøkkenveien...

Dette er historisk kvakksalveri!

Høyre har selvsagt vært med på en del av velferdssamfunnets utvikling.

Men alle forstår jo at det ikke er partiet Høyre som har vært pådriveren for sosial utjevning. For deltakelse på alle samfunnsarenaer. For å sikre folk en lønn å leve av. Eller sterke fagforeninger.

Det er litt som med et bulgarsk danseband. De synger gjerne "Let it be" på en helt ålreit måte– men alle vet at det ikke er de som har skrevet den sangen!

Landsmøte, vi har hatt evnen til å fornye oss ti-år etter ti-år.

Det er i dette perspektivet vi har satt i gang Herfra til 2029 i paritet.

Vi må ville styre samfunnsutviklingen – møte de nye utfordringene med sosialdemokratiske løsninger. Innen klima, velferd og integrering.

Det første resultatet av denne prosessen fikk vi en glimrende gjennomgang av fra Jonas da han innledet om det integreringspolitiske dokumentet i går.

Det er i spennet mellom partimedlemmene, tillitsvalgte, fagfolk og vanlige velgere vi finner de offensive løsningene for fremtidens utfordringer.

Derfor har det også været mer enn 150 møter og arrangementer rundt Herfra til 2029 det siste året.

Mange kommunepartier har i forkant av programarbeidet gått på husbesøk og bedt om innspill på hva som er viktig for kommunen frem mot 2029.

Nå går de tilbake til velgerne med et fremtidsretta program og ber om støtte ved valget i september.

Vi har invitert inn folk til å delta på nettet og i samråd.

Vi må alltid finne nye måter å sikre folk deltakelse på.

Den aller viktigste formen for deltakelse er gjennom arbeid.

Derfor er Arbeid til alle, jobb nr 1 for Arbeiderpartiet.

Under den rødgrønne regjeringen er det skapt 250.000 nye arbeidsplasser.
2/3 av disse er kommet i privat sektor.

Dette er utrolig imponerende og sier noe om den skaperkraften som finnes rundt om i landet vårt.

Men det sier også noe om at den sosialdemokratiske politikken for verdiskaping virker!

For dere, når de borgerlige forsøker å påstå at det ikke skapes noe i Norge. At det er vanskelig å drive bedrifter her. Ja da skal dere ha selvtillitt!

Høyresidens næringsnøytralitet og ensidige ideologiske fokus på skattelett ga ikke spesielt stor vekst og utvikling i Norge.

Skal vi finne ut av hvor mange nye arbeidsplasser som ble skapt under Erna Solberg og Per Kristian Foss - ja, da er det bare å stryke den ene nullen i tallet bak meg....

Ja, Høyres Nestleder Bent Høie ble spurt om han kunne nevne en positiv ting regjeringen hadde gjort på Vestlandet. Nei, han kunne ikke komme på en eneste.

Det sier vel alt om hva han mener om verdiskaping og sysselsetting!

Når Tom og Cecilie går på husbesøk i valgkampen i Stavanger kan de fortelle velgerne at det i Rogaland er skapt mer enn 26.000 nye arbeidsplasser i fylket.
Det er mer enn de borgerlige klarte å gjøre på fire år for hele landet!

Tenk på det du Bent Høie!

Ja, venner. Bare i de fire vestlandfylkene er det skapt mer enn 60.000 nye arbeidsplasser – 78 % i privat sektor.

Gjennom Kystsatsinga til partiet har nå de fire fylkesordfører kandidatene på Vestlandet fått med seg Trond på et Næringsløft i Vest. Det blir spennende.

Disse fylkene og Agder er våre desidert viktigste eksportfylker.

Og det er altså her Frp skal gjøre en storoffensiv - et opprør!

Det ironiske i dette er at i denne delen av landet ville eksportindustrien vært utradert hadde det vært Frps politikk som hadde blitt gjennomført.

Med de enorme summene de ønsker å bruke fra pensjonsfondet - samtidig som de vil gi skattelett til de rikeste i størrelsesorden 88 mrd kroner - ville det gitt en overopphetet økonomi nærmest over natta.

Resultatet ville ha blitt en alt for sterk kronekurs og høy rente.

Da mine venner, er det arbeidsplassene på vestlandet som ryker først.

Så når Jon besøker gutta på Hustad Marmor i Elnesvågen, er det med selvtillit og stolthet han kan garantere at for Arbeiderpartiet vil hensynet til verdiskaping og arbeidsplasser alltid gå foran skattekutt til de som har mest fra før av.

Arbeiderpartiet har et nært forhold til fagbevegelsen, vi kommer ut fra det samme.

Den politiske og faglige delen av arbeiderbevegelsen går i samme retning. Vi er enige om målet.

Et samfunn som bygd på solidaritet - at den med sterkest rygg kan bære litt ekstra. Og at alle skal ha de samme mulighetene uansett hvor de kommer fra.

Derfor skal vi også sammen med fagbevegelsen drive valgkamp og vinne 448 valg den 12. september. Det er mye på spill. Vi har mye å være stolte av og vi har mye vi vil gjennomføre.

Valget i høst blir et retningsvalg.
Arbeiderpartiet har mer enn 10.000 kandidater klare til kamp.

Det er Hedda fra Skien
Magnar fra Tromsø
Hild Marit fra Bodø
Per Martin fra Tønsberg
Marianne fra Harstad
Og Masud fra Drammen

Dette er bare noen få av de fantastiske kandidatene som stiller til valg for Arbeiderpartiet over hele landet.

Det er disse som skal være med å gjøre hverdagen til folk litt bedre.

Alle frykter vår valgkamporganisasjon – med god grunn!

Vi er klare – dere er klare - nå starter den lange valgkampen!

Takk for oppmerksomheten!

ooOoo

Følgende hadde ordet i debatten etter Raymond Johansens innledning:

360 Tonje Brenna, Landsstyret
020 Ivar Horneland Kristensen, Akershus
062 Anders Ørnø Røberg-Larsen, Oslo
080 Morten Aspeli, Hedmark
319 Bjørn Inge Mo, Sentalstyret
112 Ingrid Marie Vaag Endrerud, Oppland
238 Rune Olsø, Sør-Trøndelag
353 Bjørnar Selnes Skjæran, Landsstyret
004 Atle Ottesen, Østfold
023 Priyadharshini Prasath, Akershus
325 Beate Svenningsen, Landsstyret
117 Sissel Hovland, Buskerud
138 Trude Viola Antonsen, Vestfold

140 Tim Viskjer, Telemark
337 Inger Løite, Landsstyret
166 Inga E. Fjelsgaard, Vest-Agder
172 Stanley Wirak, Rogaland
182 Harald Schelderup, Hordaland
201 Åshild Høivik Kjelsnes, Sogn og Fjordane
219 Bernhard Riksfjord, Møre og Romsdal
351 Gerd Janne Kristoffersen, Landsstyret
355 Kari-Anne Opsal, Landsstyret
294 Grethe Ernø Johansen, Finnmark
009 Grethe Lintho, Østfold
032 Stian Løken, Akershus
044 Abdullah Alsabeehg, Oslo
361 Willy Ørnebakk, Landsstyret
079 Anita Ihle Steen, Hedmark
108 Marit Eid, Oppland
116 Niclas Tokerud, Buskerud
149 Gunn Berit Rygg Holmelid, Telemark
175 Kristine Gramstad, Rogaland
181 Ruth Mari Grung, Hordaland
217 Sindre Nakken, Møre og Romsdal
247 Heidi Eidem, Sør-Trøndelag
260 Sonja Alice Steen, Nordland
285 Trond Agnar Eilifsen, Troms
033 Gunvor Eldegard, Akershus

Møtet tok en pause.

Møtet startet igjen kl 14.00

071 Silje Winther, Oslo
084 Espen André Kristiansen, Hedmark
099 Reidar Stangenes, Oppland
198 Marianne Sandahl Bjørøy, Hordaland
244 Geir Waage, Sør-Trøndelag
263 Dag André Anderssen, Nordland

Dirigenten ga ordet til Raymond Johansen som oppsummerte debatten.

Pause.

Møte ble satt igjen kl 14.45.

Dirigenten ga ordet til **Ingalill Olsen** som la fram **Innstilling fra redaksjonskomiteen for Kommunalpolitisk plattform**

Følgende endringer foreslås i dokumentet:

026 Ivar Ekanger, Akershus

Side 1, nytt avsnitt linje 32:

- Det er viktig å gå videre med å utvikle et godt krisesentertilbud for kvinner og menn i alle landet kommuner. Lovfestingen er et viktig skritt i denne retning.
- Endringen av finansieringen av krisesentrene må ikke svekke de krisesentrene som i dag fungerer godt.

Vedtak: Første kulepunkt i forslaget ble vedtatt.

Andre kulepunkt i forslaget falt mot 164 stemmer.

Gode helsetjenester for alle

Linje 73. Tillegg, nye avsnitt:

Arbeiderpartiet mener at brukerstyrt personlig assistanse (BPA) er et godt tilbud som gir bedre muligheter til likeverdig deltakelse i arbeid- og samfunnsliv for mange mennesker med omfattende funksjonsnedsettelse. Kommunene skal ha en plikt til å tilby brukerstyrt personlig assistanse. Arbeiderpartiet mener at brukerne i størst mulig grad skal få mulighet til å velge en slik måte å organisere tjenestetilbudet sitt på, og at ordningen skal bygges videre ut i tråd med Soria Moria 2 erklæringen. Hvis det skal foretas endringer i lovens krav til kommunene og det skal innføres rettighetsfesting, må kommunene få kompensasjon. Arbeiderpartiet ber om at Regjeringen etter drøfting med brukerorganisasjonene og KS, etablerer en rett til BPA, til brukere med stort behov innenfor den samme økonomiske rammen som benyttes i dag. I dag har vi ikke tilstrekkelig kunnskap om kostnadene ved utvidet rettighetsfesting av BPA. Kostnadene av eventuell utvidet rettighetsfesting skal derfor snarest utredes og drøftes med KS og brukerorganisasjonene. Kommunene kan være tilbydere av brukerstyrt personlig assistanse, men det bør være muligheter for brukerne til også å kunne benytte andre løsninger. Det er viktig at ordningen med brukerstyrt personlig assistanse underlegges tilsyns- og kontrollrutiner slik at ordningen fungerer positivt, både for tjenestemottaker og ansatte. Ordningen må ikke representere en svekkelse av arbeidsmiljø og arbeidstakeres rettigheter.

047 Rina Mariann Hansen, Oslo

Til linje 73 (som følge av kulepunkt på 1.83)

Opprettholde forslag 1.54 Brukerstyrt Personlig Assistanse – en individuell rettighet.

Vedtak: Forslaget falt.

Linje 75. Tillegg:

... folkehelsearbeidet i kommunene **og fylkeskommunene**.

Vedtak: Vedtatt

Linje 83. Nytt kulepunkt:

- at kostnadene av eventuell utvidet rettighetsfesting snarest utredes og drøftes med KS og brukerorganisasjonene. Arbeiderpartiet ber om at Regjeringen etter drøfting med brukerorganisasjonene og KS, etablerer en rett til BPA, til brukere med stort behov innenfor den samme økonomiske rammen som benyttes i dag. .

Forslag framsatt fra 074 Hege S. Søberg, Hedmark:

Tillegg: Etter brukerorganisasjonene tas inn "og arbeidstakerorganisasjonene".

Vedtak: Tilleggsforslaget vedtatt.

Forslag framsatt fra 289 Liv Helland Olsen, Troms:

I regelverket for statlige overføringer til brukere med behov for ressurskrevende tjenester er det satt en aldersgrense på 67 år! Etter fylke 67 år faller støtten bort og kommunene må ta hele den økonomiske belastningen. Troms Ap foreslår derfor at aldersgrensen på 67 år fjernes, og at statlig støtte gis så lenge behovet for ressurskrevende tjenester er til stede.

Redaksjonskomiteens leder sa at forslaget ikke kunne støttes.

Vedtak: Forslaget falt.

Bedre livskvalitet for eldre

Linje 94. Endres til:

...plass på sykehjem eller **heldøgns omsorgsplass**.

Linje 97, Tillegg, ny setning:

Gjennom å legge til rette for ulike boformer og omsorgstilbud vil flere ektefeller/samboerpar som ønsker det, kunne bo sammen også i de tilfeller der den ene trenger intensiv pleie.

Linje 102. Tillegg, ny setning etter "...innholdsrike liv":

Sykehjem og nærmiljø må samhandle, og frivilligheten må stimuleres til å bidra aktivt innenfor aktivitetsarbeidet overfor eldre, både på sykehjem og i hjemmetjenesten.

Linje 108. Endres til:

- ... sykehjemsplass eller **heldøgns omsorgsplass** innen 2015.

Linje 109. Ny formulering av kulepunkt:

- **sikre bred rekruttering** av nok personell med relevant kompetanse og fagutdanning i pleie- og omsorgsektoren.

Linje 118. Nytt kulepunkt:

- Stimulere frivilligheten til å bidra innenfor aktivitetsarbeidet for eldre

Vedtak: Endringsforslagene vedtatt.

Skole og oppvekst

Linje 126. Tillegg:

Kvalitet i barnehagene gir et viktig grunnlag for tidlig innsats og videre utdanningsløp.

Følgende endringer foreslås i dokumentet:

009 Grethe Lintho, Østfold

Nytt punkt: Utdanningskriteriet for barnehagetilskuddet fjernes.

Vedtak: Forslaget falt med 138 mot 148 stemmer.

Linje 146: Nye avsnitt:

Arbeiderpartiet vil legge til rette for sunne skoler med et trygt og inkluderende læringsmiljø. Fysisk aktivitet og et godt kosthold bidrar til økt konsentrasjon og bedre trivsel, noe som igjen gir økt læringsutbytte og et løft for folkehelsa.

Gjennom forebygging og tidlig innsats vil vi løse problemene med en gang de oppstår.

Skolehelsetjenesten må styrkes slik at det blir et reelt lavterskeltilbud for alle elever. Særlig er dette viktig i ungdomskolen og i videregående opplæring. Å gi alle et godt skolehelsetilbud vil gi et bedre psykososialt miljø, minske frafallet og redusere sosiale helseforskjeller. Skolehelsetjenesten skal være et 1.linjetilbud til elevene og samarbeide med barne- og ungdomspsykiatrisk tjeneste ved behov. Skolehelsetjenesten skal tilby prevensjonsveiledning og gratis prevensjon.

018 Kjell Maartmann-Moe, Akershus

Endringsforslag linje 146, tillegg etter barne- og ungdomspsykiatrisk tjeneste: og fastlegene.

Vedtak: Vedtatt

Linje 150. Nytt avsnitt etter "...oppfølging av lærlinger:

Karlsen- utvalgets forslag om 2-årig bedriftsnært tilbud til de som ikke får ordinær lærekontrakt må utredes. Fylkene bør på eget initiativ kunne sette i gang tilbud. Lærlingtilskuddet bør gjennomgås slik at det blir mer treffsikkert i forhold til de behov forskjellige sektorer har.

Vedtak: Endringsforslagene vedtatt.

Linje 162. Nye kulepunkt:

- at alle gis et godt tilbud om skolehelsetjeneste uavhengig av hvor i landet de bor.
- at alle ungdommer gis et godt tilbud i ordningen helsestasjon for ungdom.

Vedtak: Forslaget vedtatt.

Linje 164. Nytt kulepunkt:

- oppdatere utstyr som benyttes i fagopplæringen i videregående skole.

Vedtak: Forslaget vedtatt.

Linje 170. Nytt kulepunkt:

- at fylkeskommunene må gjennomføre årlig kartlegging av behov for læreplasser i samarbeid med arbeidslivets organisasjoner.

Vedtak: Forslaget vedtatt.

Linje 175. Nye kulepunkter:

- gjennomgå lærlingtilskuddet slik at det blir mer treffsikkert i forhold til de behov forskjellige sektorer har.
- vurdere å gi tilskuddet som instruktørlønn i offentlig sektor.

Vedtak: Vedtatt

Linje 176. Nytt kulepunkt:

- sikre at gratisprinsippet skal gjelde for alle elever i norsk skole.

Vedtak: Vedtatt

Skape og dele

Linje 179. Endres til:

- ... aktiv, **bærekraftig** og framtidsrettet næringspolitikk...

Linje 185. Endres til:

... fremtidsrettet, **bærekraftig** og nyskapende...

Vedtak: Forslagene vedtatt.

Et godt arbeidsliv

Linje 253-256. Endres til:

Arbeiderpartiet ønsker å redusere ufrivillig deltid både i offentlig og privat sektor. Kommunene som arbeidsgivere har en viktig rolle. Gjennom samarbeid med arbeidstakernes og arbeidsgivernes organisasjoner vil vi ta et krafttak for å nå dette målet. Arbeiderpartiet vil samtidig arbeide for å gjennomføre lovendringer som reduserer ufrivillig deltid og styrker den enkeltes reelle muligheter for heltid.

Linje 270-271. Endres til:

... gjennom kvalifiseringsprogrammet, **ungdomsgarantien** og andre virkemiddel i NAV.

Linje 272-275. Endres til:

- gjennom samarbeid med arbeidstakernes og arbeidsgivernes organisasjoner redusere ufrivillig deltid både i offentlig og privat sektor.
- gjennomføre lovendringer som reduserer ufrivillig deltid og styrker den enkeltes reelle muligheter for heltid.
- sette ufrivillig deltid på dagsorden i alle kommunestyre og fylkesting og sørge for at tiltak og forsøksordninger gjennomføres.

Vedtak: Forslagene vedtatt.

Bolig for alle

Linje 280. Tillegg etter "...for inkludering":

Arbeiderpartiet vil føre en aktiv og sosial boligpolitikk.

Linje 284. Tillegg etter "...for inkludering":

Boligpolitikken er en viktig del av den brede velferdspolitikken. Det må legges til rette for høy byggeaktivitet.

Linje 293. Tillegg etter "...Husbankens virkemidler":

... og gjøre dem mer treffsikre. Husbanken skal være en boligbank for unge i etableringsfasen og sørge for at flere funksjonshemmede skal kunne bo i eget hjem. Kommunene må drive aktiv informasjon og rådgivning om Husbankens virkemidler.

Linje 295. Tillegg etter "...Husbankens tilskuddsordninger":

... og kommunene må se de ulike låne- og tilskuddsordningene i sammenheng.

Linje 296. Endres til:

Kommunene **må drive aktiv samfunnsplanlegging og** skal føre en aktiv tomtepolitikk. **I tillegg må kommunene** bidra med regulering...

Linje 301. Kulepunkt endres til:

- gi flere **unge en reell** mulighet til å eie sin egen bolig gjennom startlån i Husbanken, **slik at det blir lettere for ungdom å kjøpe egen bolig.**

Forslag fra 067 Tone Tellevik Dahl, Oslo:

Linje 301, i forslaget fra redaksjonskomiteen strykes ordene "unge" og "for ungdom".

Dirigenten foreslo å erstatte ordene med "førstegangsetablerere".

Vedtak: Forslagene vedtatt.

Linje 308. Nye kulepunkt:

- styrke tilskuddet til bygging av heis i eksisterende boliger.
- arbeide for at flere kommuner benytter seg av den lovfestede retten til å erverve inntil 10 prosent av seksjoner i eierseksjoner, slik at kommunene blant annet kan få større tilgang til utleieboliger.

Tenke globalt, handle lokalt

Linje 332. Endres til:

... redusere energibruken **i eksisterende og nye** kommunale bygg. Arbeiderpartiet vil være en pådriver for dette, **og har som mål at alle nye offentlige bygg er lavenergihus og/eller passivhus.**

Linje 347. Nytt kulepunkt:

- arbeide for rimelige og tilrettelagte kollektive transportløsninger for ungdom.

Vedtak: Forslagene vedtatt.

Fortsatt fornyelse av kommunen

Linje 397-398. Endres til:

- at kommunene skal stille krav om etiske forhold, antall lærlinger, **miljø**, arbeidstakerrettigheter osv. ved innkjøp og anbudsprosesser.

Linje 399. Nytt kulepunkt:

- arbeide for å forplikte kommunene til å ha et etisk regelverk for politisk valgte medlemmer av formannskap, kommunestyre, råd og utvalg.

Vedtak: Forslagene vedtatt.

Et inkluderende samfunn

Linje 409. Nytt avsnitt:

Arbeiderpartiet følger opp nasjonal politikk og internasjonale forpliktelser overfor samene som urfolk i Norge. Arbeiderpartiet skal fortsatt være den fremste garantisten for vern av samisk kultur og samiske språk, herunder ivaretagelsen av dette i kommunal sektor."

Linje 427. Ny setning:

Det må legges til rette for gode TT-ordninger, uavhengig av hvor i landet du bor.

Vedtak: Forslagene vedtatt.

Satsing på kultur, idrett og frivillighet

Linje 477. Nye setninger:

Idretten er den klart største fritidssektoren her i landet. Vi vil spille på lag med idretten også i framtida og fortsatt legge til rette for idrettens rammevilkår. Barn, unge og breddeidrett vil fortsatt ha hovedprioritet. Kultur- og idrettsaktiviteter er viktige møteplasser og arenaer for mestring.

Linje 483. Endres til:

- at frivillig barne- og ungdomsvirksomhet får leie kommunale anlegg og skoler gratis eller til svært lav pris.

Linje 485.

"kulturinstitusjonene" erstattes med "kulturarenaer".

Linje 490. Nytt kulepunkt:

- arbeide for at alle kommuner tilbyr gode utlånsordninger, deriblant gode bibliotek og utstyrssentraler.

Endringsforslag fra 035 Tone Eli Moseid, Akershus:

Kulepunktet endres til: arbeide for at alle kommuner tilbyr gode møteplasser og utlånsordninger, slik som bibliotek og utlånsentraler.

Vedtak: Forslagene vedtatt.

By og land – hand i hand

Linje 500. Endres til:

... både vei, jernbane, **rassikring** og sjøvei...

Linje 505:

"kystområdene" erstattes med "over hele landet".

Linje 516. Tillegg etter "... private aktører":

Alle fylkeskommuner må settes i stand til å utøve sin rolle som regional utviklingsaktør.

Linje 531. Kulepunkt endres til:

... vei, jernbane, kollektivtrafikk, **rassikring** og havner...

Linje 534. Kulepunkt endres til:

... tilgang til gode posttjenester, **mobil-** og bredbåndsnett.

Vedtak: Forslagene vedtatt.

Dirigenten tok så hele innstillingen opp til godkjenning.

Vedtak: Hele innstillingen vedtatt.

Møtet lørdag hevet kl 15.45.

Søndag 10. april:

Møtet søndag ble satt kl. 09.00:

Møtet startet igjen med et kulturelt innslag ved Jonas Alaska. Helga Pedersen takket og overrakte en langstilket rose.

Dirigenten tok opp følgende permisjonssøknader til behandling:

135 Liv Grinde, Vestfold, hele dagen. Innvilget

210 Tage Johan Sandvold, Sogn og Fjordane. Fra kl 1400 til møtets slutt. Innvilget.

088 Kjell Korterud, Hedmark. Fra kl 0900. Innvilget.

SAK 11 – INNSTILLING FRA REDAKSJONSKOMITEENE

Innstilling fra redaksjonskomiteen for Integreringspolitisk dokument:

Dirigenten ga ordet til Jonas Gahr Støre som la fram innstillingen fra redaksjonskomiteen for Integreringspolitisk dokument:

Redaksjonskomiteen for det integreringspolitiske dokumentet foreslår følgende endringer i dokumentet:

Linje 27. Ny setning etter "...andre land og kulturer"

Det er mangfoldet som gjør det mulig for enkeltmennesker å selv velge hvordan de vil leve livene sine.

Nytt avsnitt på linje 32

Samene som urfolk omfattes av en rekke internasjonale avtaler og konvensjoner som Norge har sluttet seg til. Integrasjonspolitikken tar fullt ut hensyn til disse forpliktelsene.

Linje 172, tillegg

Det må foretas en gjennomgang av regelverket rundt underholdskravet (forsørgelseskrav) tilknyttet familiegjenforeningssaker, slik at det tas mer hensyn til småbarnsfamilier og en mer helhetlig vurdering av familiers samlede inntekter.

Linje 186 - tillegg

Mange innvandrere som kommer til Norge og søker om opphold får utstedt midlertidig arbeidstillatelse mens de venter på avklaring.

Personer som får avslag og skal forlate landet bør få beholde den midlertidige arbeidstillatelsen frem til fastsatt utreisefrist.

Linje 192, setningene "Vi vil at kommunene.... (ut avsnittet)" erstattes av

Arbeiderpartiet mener at asylmottakene i størst mulig grad bør drives av det offentlige eller ideelle aktører, men private aktører spiller en viktig rolle i perioder med svingninger i asylankomstene. Anbudsprosesser knyttet til drift av asylmottak skal fokusere mer på kvalitet og tilrettelegging for samfunnskontakt. Driftsansvarlig for mottakene må pålegges et mer formalisert samarbeid med kommunen.

025 Elin L'Estrange, Akerhus: "i størst mulig grad" erstattes med fortrinnsvis.

Redaksjonskomiteen støtter ikke forslaget.

Vedtak: Forslaget falt.

Nytt avsnitt på linje 196:

Barn på flukt

Barn på flukt er en sårbar gruppe. Vi mener derfor man må ha et særlig fokus på deres rettigheter og livssituasjon. Hensynet til barnets beste må vektlegges sterkt. Arbeiderpartiet mener vi trenger en bred og samlet gjennomgang av sentrale problemstillinger knyttet til barn på flukt. Dette gjelder spørsmål om barn som forsvinner fra asylmottak, asylsøkerbarn som har vært lenge i Norge, hvordan barn lever på asylmottak, enslige mindreårige asylsøkeres situasjon, og uttransportering av barn og barnefamilier.

Barn bør ikke bo i asylmottak over lang tid. Der barn bor i mottak bør det tilrettelegges for en mest mulig normal livssituasjon, og meningsfulle aktiviteter. Samarbeidet mellom asylmottakene, skolen, PP-tjenesten og frivillige organisasjoner må styrkes slik at skolesituasjonen for disse barna blir bedre ivaretatt og kontakten med lokalsamfunnet blir bedre.

Alle barn i Norge omfattes av barnevernloven. Enslige mindreårige asylsøkere er en spesielt utsatt gruppe. Det er derfor spesielt viktig at barnevernet aktivt følger opp disse og sikrer nødvendige hjelpetiltak til dem som har behov for det. Alle enslige mindreårige asylsøkere må sikres verge fra dag én, og det må være klart hva som er dennes oppgaver. Hvert år forsvinner enslige mindreårige asylsøkere fra norske mottak, det må gjøres mer for å finne ut hvor disse barna blir av, og hindre at

barn blir utnyttet i menneskehandel. Samarbeidet med andre lands utlendingsmyndigheter må styrkes.

Linje 239 - endringsforslag

Innføre pliktig norsk- og samfunnsprøve der eksamen skal tillegges avgjørende vekt ved søknad om statsborgerskap.

Linje 307, nytt strekpunkt i tillegg

Det er viktig at IMDI når fram til innvandrere med informasjon om livet i Norge på en enkel og lett tilgjengelig måte.

Linje 384, setningen endres til:

Fortsette innføringen av heldagsskolen, med flere timer i de viktige fagene, daglig fysisk aktivitet og kultur i skolefritidsordningen, samt leksehjelp til alle.

Linje 387 – tilleggsforslag

Kommuner der det er aktuelt kan velge å legge kartleggingen til 3 års alder

Linje 388 – endringsforslag

Fjerne ... "på sikt"... i setningen

Linje 415 – Ny setning etter siste setning

Dette er ikke til hinder for at Arbeiderpartiet følger opp nasjonal politikk og internasjonale forpliktelser overfor samene som urfolk i Norge. Arbeiderpartiet skal fortsatt være den fremste garantisten for vern og av samisk kultur og samiske språk, herunder ivaretagelsen av dette i kommunal sektor"

Linje 415 – nytt strekpunkt i tillegg

Utrede morsmåls betydning i språkopplæringen

Linje 416 – Nytt strekpunkt i tillegg

Elever som har behov for støtte på morsmålet eller ved hjelp av tospråklige lærere for å kunne følge undervisningen i andre fag i en overgangsperiode kan få dette. Målet er også her å kunne delta i undervisningen raskest mulig på norsk.

Linje 426 – nytt strekpunkt i tillegg

Dersom kommuner ønsker det, kan det også gis undervisningstilbud i tredjespråk i barneskolen. Dette skal i tilfelle komme i tillegg de ordinære uketimene, for eksempel i SFO-tiden.

Linje 426 – nytt strekpunkt i tillegg

Arbeiderpartiet er positive til å bruke også folkehøgskolene som integrerings- og utdanningsarena.

Linje 595 – nytt strekpunkt i tillegg

Legge til rette for lavterskel jobbtrening og kompetansebygging i tilknytning til offentlige arenaer der man når kvinner med innvandrerbakgrunn, for å bidra til at flere kommer inn i arbeid.

Linje 604 – nytt strekpunkt i tillegg

Vurdere incentiver overfor arbeidsgivere for å øke antallet som kan gå direkte over i arbeid fra introduksjonsprogrammet.

Linje 606 – strekpunktet endres til

Opprettholde en streng praksis på at anleggsbrakker skal være offentlig godkjent, og unngå at de benyttes som permanent bolig for andre enn anleggsarbeidere.

Linje 666 – tillegg etter "...enn i dag"

Når kommunene må ta et større ansvar for språkopplæring og tilrettelegging, er det viktig at kommunene settes i stand til dette.

Linje 702 – inn ny setning, etter "...uførhet m.v"

Det er viktig med god informasjon om innholdet i omsorgstjenestene slik at alle som har behov for hjelp føler at de kan ta kontakt på lik linje.

Linje 789 – nytt strekpunkt i tillegg

Informasjon om barnevernet tas inn i samfunnsopplæringen i introduksjons- og kvalifiseringsprogram

Linje 791, nytt strekpunkt i tillegg:

Barn skal ikke brukes som tolk i offentlig sektor.

Linje 792 – 794 – linjene erstattes av:

Misbruk av rusmidler er et stort samfunnsproblem for hele befolkningen. Bruk av rusmidler henger blant annet sammen med sosial bakgrunn, tilknytning til arbeidslivet, utdanningsnivå og tilhørighet. Det er nødvendig med en større innsats for å sørge for at ikke unge mennesker i en sårbar situasjon utvikler rusproblemer, og kommer i befatning med kriminalitet gjennom narkotikaomsetning.

Gjennom mange år har det vært stort fokus på bekjempelse av narkotikamisbruk og narkotikakriminalitet generelt i samfunnet. De senere årene har bruken av flere nye rusmidler fått et større omfang. Blant disse er stoffet khat.

Linje 822 – setningen endres til

Arbeiderpartiet mener det er bekymringsfullt at det finnes boområder i enkelte steder i landet med svært lav bokvalitet.

Linje 857 – avsnittet erstattes av følgende avsnitt

Innvandrere deltar nesten like mye som etniske nordmenn i organisasjons- og foreningsliv. Det er positivt at alle miljøer i Norge engasjerer seg i frivillighet. I Norge har vi et mangfold av lag og organisasjoner. Innen for eksempel idretten kan lokalidrettslag som favner alle etniske grupper brukes aktivt for å fremme integrering. På samme måte som i fellesskolen møtes barn og ungdommer i lokalmiljøene her. Arbeiderpartiet ønsker å støtte opp om og styrke disse idrettslagenes rolle i integreringsarbeidet gjennom prosjekter som for eksempel "Idretten er fargeblind".

Samtidig er det enkelte idretter som primært har sin rekruttering fra barn og ungdom med en bestemt etnisk eller geografisk tilknytning. De kan rekruttere barn og ungdom som kanskje ellers ikke ville ha deltatt i organisert idrett. Det er viktig at slike lag ikke har en lukket aktivitet som hemmer integrering, og det er derfor viktig at lagene har tilbud om aktiviteter sammen med andre lag, og deltar i lokale idrettsråd

Linje 882 – nytt strekpunkt

Støtte opp om lokalidrettslag og andre frivillige organisasjoner som arbeider aktivt for å inkludere alle etniske grupper

Linje 579 – 583, samt strekpunktet på linje 608

Flertallet i komiteen ønsker at teksten skal stå som den står.

Mindretallet i komiteen, Tonje Brenna, AUF, Landsstyret, la fram følgende dissens:

Linje 579-583, samt teksten etter komme i strekpunktet på linje 608, strykes.

Vedtak: Forslaget fra Brenna falt med 163 stemmer for innstillingen og 126 for dissens.

Vedtak: Innstillingen vedtatt.

Følgende forslag forslås oversendt sentralstyret:

Forslag fra 067 Tone Tellevik Dahl

Linje 598 – nytt kulepunkt

Utrede avvikling av overgangsstønad og erstatte den med kvalifiseringsprogram, barnehageplass og bostøtte.

Forslag fra 067 Tone Tellevik Dahl

Etter linje 844 – nye kulepunkt

- Gjeninnføre det generelle boligtilskuddet for bygging av rimelige utleieboliger
- Tilby rentefritt lån på 30 % av kjøpesum til personer som leier kommunal bolig, men som ønsker å eie den.

Vedtak: Forslagene vedtatt.

Pause.

Møtet startet igjen kl 10.15

Dirigenten tok følgende tre permisjonssøknader opp til behandling:

090 Øyvind Hartvedt

076 Tonje Granmo til kl 1100

273 Arild Robert Kjerpeseth

De tre permisjonssøknadene ble innvilget.

Dirigenten ga ordet Rigmor Aasrud som la fram

INNSTILLINGEN FRA REDAKSJONSKOMITEEN FOR ANDRE POLITISKE SAKER:

1. Arbeid gir velferd – Arbeiderpartiet trengs i kommunene!

Arbeiderpartiet og fagbevegelsen har hatt en historisk oppgave. Å skape et samfunn der alle har muligheter. Der alle er med. Gjennom å ta hele landet og ressursene vi rår over i bruk har vi skapt verdier, som igjen har lagt grunnlaget for den velferden vi i dag tar for gitt. Vår måte å skape, dele og leve på gjør Norge til et godt land å leve og bo i for de aller fleste. Den norske modellen har vært en suksess.

Arbeid er nøkkelen til sterke individer, trygge familier og et godt samfunn. Skal vi sikre verdiskapingen og betale for velferden i framtiden trenger vi flest mulig i jobb. Derfor har arbeid til

alle alltid vært Arbeiderpartiets viktigste sak. Vi har sikret Europas laveste ledighet gjennom finanskrisen. Siden 2005 har det blitt skapt 250 000 nye arbeidsplasser i Norge. 2 av 3 i privat sektor. Nå må vi sørge for at flere fullfører videregående opplæring, og bygge bro inn i arbeidslivet for dem som står utenfor. Vi skal fortsatt sikre at Norge har en robust økonomi, og vi skal fortsatt være best på å skape de nye jobbene.

For å komme dit vi er i dag har nasjonale og lokale myndigheter sammen bygget ut velferden. Når vi har nådd full barnehagedekning, er det våre ordførere og lokalpolitikere rundt i landet som har bygget barnehageplassene. Når vi har fått 12 000 nye årsverk i pleie og omsorg de siste fem årene, er det våre ordførere og lokalpolitikere rundt i landet som har ansatt flere folk. Når vi nå skal gjøre det neste store løftet; sørge for sykehjemsplass eller omsorgsbolig med heldøgns omsorg til alle som trenger det, er det våre ordførere og lokalpolitikere rundt i landet som skal bygge ut eldreomsorgen

Arbeiderpartiets politikk står på to likeverdige ben: Å skape og å dele. Verdiskaping og velferd. De henger nøye sammen. Vi vil ha et samfunn med små forskjeller og med uendelige muligheter. Trygge mennesker skaper mer. Derfor er fellesskapet og tryggheten for at velferdstjenestene er der når du trenger dem grunnlaget for et skapende næringsliv, og for at Norge går godt. Så alt henger sammen med alt. Arbeid gir velferd, og velferd gir arbeid.

I årene framover vil samfunnet vårt møte nye og store utfordringer. Det vi gjør i dag bestemmer hvordan landet vårt, og kommunen vår, vil se ut 20, 30 og 50 år fram i tid. Gjennom prosjektet Herfra til 2029 har Arbeiderpartiets medlemmer rundt omkring i landet debattert hvordan de ønsker sin kommune i årene framover. Våre lokale kandidater har en klar plan for framtida. For hvordan vi skal skape morgendagens arbeidsplasser. For hvordan vi skal gi de som trenger det en enda bedre omsorg. For hvordan vi skal videreutvikle de gode lokalsamfunnene.

Den 12. september skal vi vinne 462 valg – i fylker, kommuner og bydeler. Kampen om samfunnsretningen står hele tiden, gjennom de små skrittene og valgene vi tar hver dag. Derfor trenger vi Arbeiderpartiet i styringen av landet, fylkene og kommunene.

Vedtak: Enstemmig vedtatt.

2. Visjonsdokument: Den nye skoledagen

Kunnskap er avgjørende for å løse morgendagens oppgaver. Arbeiderpartiet har som ambisjon at norsk skole skal være i verdenstoppen. I den offentlige fellesskolen forberedes barn og unge til aktiv og solidarisk deltakelse i et moderne, demokratisk og mangfoldig samfunn. Arbeiderpartiet vil fortsette arbeidet med å styrke kvaliteten i fellesskolen slik at flere elever lærer mer, fullfører og består.

Skoleutvikling tar tid og må baseres på kunnskap om hvilke tiltak som fungerer best. I årene fremover vil Arbeiderpartiet gradvis bidra til å bygge en mer helhetlig skoledag rundt elevene.

Visjonen om den nye skoledagen består av sju deler:

1. Mer tid til de viktigste oppgavene

Vi vil gi elevene mer tid til læring og mestring. Vårt mål er at skoleuka skal utvides til 30 timer, gjennom nye timer og et integrert SFO-tilbud midt på dagen. Dette er målet om heldagskolen. Vi vil også bidra til at skoledagen kan gjennomføres mer effektivt enn i dag. Elevene skal ha mulighet til å uttrykke seg på forskjellige måter, både teoretisk, praktisk, fysisk og estetisk. Vi vil gi elevene større mulighet til å fordype seg i fag etter egne interesser og forutsetninger. Økt samarbeid med

arbeidslivet, lokalmiljøet og frivillige organisasjoner kan bidra til en mer variert, kreativ og skapende skoledag. Skolebygget bør være tilgjengelig for elevene også på ettermiddags- og kveldstid.

2. Tillit og støtte til lærerne

Lærerne er skolens viktigste ressurspersoner. Vi vil avbyråkratisere lærerrollen og gi den enkelte mer tid til undervisning og oppfølging. Flere yrkesgrupper i skolen kan bidra til bedre arbeidsdeling og et helhetlig støtteapparat rundt elevene. Vi vil utvikle kompetansekrav for lærere som også innebærer rett og plikt til å holde seg faglig oppdatert. Det er et mål at flere lærere har utdanning på masternivå, og flere av lærerutdanningene bør bli femårige. Alle rektorer skal få tilbud om skolelederutdanning og annen veiledning i arbeidet.

3. Trygghet for at alle elever lærer og utvikler seg

Alle mennesker er unike. Det betyr at barn og unge lærer i ulikt tempo og på ulike måter. Gjennom variasjon og et mangfold av undervisningsmetoder, kan skolen bidra til mer tilpasset opplæring innenfor rammen av fellesskapet. Alle elever skal møtes med store ambisjoner og tydelige forventninger. Tilbud om leksehjelp midt på dagen betyr at elevene kan gjøre seg ferdig med mesteparten av arbeidet i skoletiden. Elever som trenger ekstra hjelp og støtte eller særskilt oppfølging, skal få det. Ved forebygging og tidlig innsats vil vi løse problemene med en gang de oppstår. Gjennom en lese-skrive-regne-garanti vil vi bidra til at elever som sliter med grunnleggende ferdigheter, raskt får nødvendig støtte. Det er et mål at alle elever skal være tilknyttet en ordinær skole. Tilpasset opplæring skal skje innenfor rammen av et klassefellesskap.

4. Et inkluderende og trygt læringsmiljø

Læringsmiljøet skal være fritt for mobbing og utrygghet. Vi er villige til å gjennomføre omfattende tiltak for å ansvarliggjøre skoler der det forekommer mobbing. Det er de voksnes ansvar å hindre mobbing og å skape trygghet. Skolene må raskt slå ned på tilfeller av mobbing. Skolene må tilfredsstille krav til helse, miljø og sikkerhet. Skolehelsetjeneste, rådgivning, karriereveiledning og oppfølgingstjeneste bør samordnes i en helhetlig elevtjeneste. Foreldre og de eldre elevene skal ha vesentlig innflytelse i driftsstyret/samarbeidsutvalget.

5. En sunnere skolehverdag

Fysisk aktivitet skal inngå som en naturlig del av skoledagen, både gjennom fri lek og organiserte aktiviteter. Vi har dessuten som ambisjon at flere skoler skal legge til rette for at elevene har sunne skolemåltider. Sammen med fysisk utfoldelse vil dette bidra til økt konsentrasjon og bedre trivsel, noe som igjen betyr bedre læringsutbytte og et løft for folkehelsen.

6. En nasjonal fellesskole

Kunnskapsskolen som gir alle barn og unge like muligheter, sikres best gjennom en nasjonal og helhetlig skolepolitikk. I dag er tilfeldigheter og lokale forskjeller i for stor grad med på å avgjøre elevenes læringsutbytte. Vi vil derfor at fremtidige læreplaner og kompetansemål skal være nasjonale. Kartlegginger og prøveresultater skal følges opp med systematisk utviklingsarbeid. Vi vil stille krav om ledelse på alle nivåer i skolen. Kommuner skal ha skolefaglig kompetanse, ressurser og rutiner for å følge opp den enkelte skole. For å oppnå dette og sikre kompetansedeling, vil vi legge bedre til rette for at kommunene kan samarbeide om skoleeierrollen.

7. Statusløft for fag- og yrkesopplæringen

I år 2025 vil arbeidslivet kun ha behov for 3,5 prosent ufaglært arbeidskraft. Arbeiderpartiet vil derfor fortsette arbeidet med å heve kvaliteten i fag- og yrkesopplæringen. Opplæringen må bli mer fleksibel og foregå på flere arenaer. Vi vil gjøre karriereveiledningen i skolen bedre slik at unge kan ta mer bevisste utdannings- og yrkesvalg. Vi må tilrettelegge for at utstyret på yrkesfaglige skoler er tilpasset dagens arbeidsliv. Vi vil vurdere ulike ordninger for opprustning av verksteder og utstyr. Vi vil styrke utstyrsstipendet. Arbeiderpartiet vil arbeide for å gjøre teorien mer praksisrettet. Alle på

yrkesfag skal få læreplass eller et forsterket alternativt løp i skole, slik at de kan få fullført fagutdanningen. Dette er ett av flere viktige tiltak i kampen mot frafallet.

052 Andreas Halse

Linje 107/108 strykes " Dette er målet med heldagsskolen"

Redaksjonskomiteen støtter forslaget

Vedtak: Forslaget vedtatt.

Vedtak: Innstillingen enstemmig vedtatt med endringen, og den endelige uttalelsen blir da som følger:

2. Visjonsdokument. Den nye skolehverdagen

Kunnskap er avgjørende for å løse morgendagens oppgaver. Arbeiderpartiet har som ambisjon at norsk skole skal være i verdenstoppen. I den offentlige fellesskolen forberedes barn og unge til aktiv og solidarisk deltakelse i et moderne, demokratisk og mangfoldig samfunn. Arbeiderpartiet vil fortsette arbeidet med å styrke kvaliteten i fellesskolen slik at flere elever lærer mer, fullfører og består.

Skoleutvikling tar tid og må baseres på kunnskap om hvilke tiltak som fungerer best. I årene fremover vil Arbeiderpartiet gradvis bidra til å bygge en mer helhetlig skoledag rundt elevene.

Visjonen om den nye skoledagen består av sju deler:

1. Mer tid til de viktigste oppgavene

Vi vil gi elevene mer tid til læring og mestring. Vårt mål er at skoleuka skal utvides til 30 timer, gjennom nye timer og et integrert SFO-tilbud midt på dagen. Vi vil også bidra til at skoledagen kan gjennomføres mer effektivt enn i dag. Elevene skal ha mulighet til å uttrykke seg på forskjellige måter, både teoretisk, praktisk, fysisk og estetisk. Vi vil gi elevene større mulighet til å fordype seg i fag etter egne interesser og forutsetninger. Økt samarbeid med arbeidslivet, lokalmiljøet og frivillige organisasjoner kan bidra til en mer variert, kreativ og skapende skoledag. Skolebygget bør være tilgjengelig for elevene også på ettermiddags- og kveldstid.

2. Tillit og støtte til lærerne

Lærerne er skolens viktigste ressurspersoner. Vi vil avbyråkratisere lærerrollen og gi den enkelte mer tid til undervisning og oppfølging. Flere yrkesgrupper i skolen kan bidra til bedre arbeidsdeling og et helhetlig støtteapparat rundt elevene. Vi vil utvikle kompetansekrav for lærere som også innebærer rett og plikt til å holde seg faglig oppdatert. Det er et mål at flere lærere har utdanning på masternivå, og flere av lærerutdanningene bør bli femårige. Alle rektorer skal få tilbud om skolelederutdanning og annen veiledning i arbeidet.

3. Trygghet for at alle elever lærer og utvikler seg

Alle mennesker er unike. Det betyr at barn og unge lærer i ulikt tempo og på ulike måter. Gjennom variasjon og et mangfold av undervisningsmetoder, kan skolen bidra til mer tilpasset opplæring innenfor rammen av fellesskapet. Alle elever skal møtes med store ambisjoner og tydelige forventninger. Tilbud om leksehjelp midt på dagen betyr at elevene kan gjøre seg ferdig med mesteparten av arbeidet i skoletiden. Elever som trenger ekstra hjelp og støtte eller særskilt oppfølging, skal få det. Ved forebygging og tidlig innsats vil vi løse problemene med en gang de oppstår. Gjennom en lese-skrive-regne-garanti vil vi bidra til at elever som sliter med grunnleggende

ferdigheter, raskt får nødvendig støtte. Det er et mål at alle elever skal være tilknyttet en ordinær skole. Tilpasset opplæring skal skje innenfor rammen av et klassefelleskap.

4. Et inkluderende og trygt læringsmiljø

Læringsmiljøet skal være fritt for mobbing og utrygghet. Vi er villige til å gjennomføre omfattende tiltak for å ansvarliggjøre skoler der det forekommer mobbing. Det er de voksnes ansvar å hindre mobbing og å skape trygghet. Skolene må raskt slå ned på tilfeller av mobbing. Skolene må tilfredsstillende krav til helse, miljø og sikkerhet. Skolehelsetjeneste, rådgivning, karriereveiledning og oppfølgingstjeneste bør samordnes i en helhetlig elevtjeneste. Foreldre og de eldre elevene skal ha vesentlig innflytelse i driftsstyret/samarbeidsutvalget.

5. En sunnere skolehverdag

Fysisk aktivitet skal inngå som en naturlig del av skoledagen, både gjennom fri lek og organiserte aktiviteter. Vi har dessuten som ambisjon at flere skoler skal legge til rette for at elevene har sunne skolemåltider. Sammen med fysisk utfoldelse vil dette bidra til økt konsentrasjon og bedre trivsel, noe som igjen betyr bedre læringsutbytte og et løft for folkehelsen.

6. En nasjonal fellesskole

Kunnskapsskolen som gir alle barn og unge like muligheter, sikres best gjennom en nasjonal og helhetlig skolepolitikk. I dag er tilfeldigheter og lokale forskjeller i for stor grad med på å avgjøre elevenes læringsutbytte. Vi vil derfor at fremtidige læreplaner og kompetansemål skal være nasjonale. Kartlegginger og prøveresultater skal følges opp med systematisk utviklingsarbeid. Vi vil stille krav om ledelse på alle nivåer i skolen. Kommuner skal ha skolefaglig kompetanse, ressurser og rutiner for å følge opp den enkelte skole. For å oppnå dette og sikre kompetansedeling, vil vi legge bedre til rette for at kommunene kan samarbeide om skoleeierrollen.

7. Statusløft for fag- og yrkesopplæringen

I år 2025 vil arbeidslivet kun ha behov for 3,5 prosent ufaglært arbeidskraft. Arbeiderpartiet vil derfor fortsette arbeidet med å heve kvaliteten i fag- og yrkesopplæringen. Opplæringen må bli mer fleksibel og foregå på flere arenaer. Vi vil gjøre karriereveiledningen i skolen bedre slik at unge kan ta mer bevisste utdannings- og yrkesvalg. Vi må tilrettelegge for at utstyret på yrkesfaglige skoler er tilpasset dagens arbeidsliv. Vi vil vurdere ulike ordninger for opprustning av verksteder og utstyr. Vi vil styrke utstyrsstipendet. Arbeiderpartiet vil arbeide for å gjøre teorien mer praksisrettet. Alle på yrkesfag skal få læreplass eller et forsterket alternativt løp i skole, slik at de kan få fullført fagutdanningen. Dette er ett av flere viktige tiltak i kampen mot frafallet.

3. Internasjonal og sikkerhetspolitisk uttalelse

Frihet, solidaritet, likeverd og menneskers mulighet til medbestemmelse er hjørnesteiner i **Arbeiderpartiets verdigrunnlag**. Det betyr at vårt politiske engasjement strekker seg ut over Norges grenser. Gjennom internasjonalt samarbeid, kontakt og erfaringsutveksling bidrar vi til en sikrere og mer rettferdig verden for alle. Arbeiderpartiet er del av en verdensomspennende folkebevegelse, som kjemper for frihet fra ytre tvang og undertrykkelse, frihet fra sult og fattigdom, og frihet til utdanning, egen utvikling og medbestemmelse i samfunnet. Vår målsetning er at Arbeiderpartiet skal være Norges mest internasjonalt orienterte og forankrede parti. Fordi vi er en folkebevegelse skal vårt internasjonale engasjement ha en fremtredende plass i partiet og være bredt forankret i partiorganisasjonen.

Vår verden er i stadig endring. Det ser vi nå tydeligst i **Nord-Afrika og Midtøsten** hvor regimer som i tiår har holdt befolkningen nede, nå opplever at folk reiser seg med krav om forandring og

demokrati. Arbeiderpartiet støtter disse legitime kravene. Norge vil støtte internasjonale initiativ til undersøkelse av menneskerettighetsbrudd foretatt under demonstrasjonene. Arbeiderpartiet krever at all voldsbruk mot fredelige demonstranter i regionen stanses.

Arbeiderpartiet hilser fremveksten av nye demokratiske politiske krefter i Nord-Afrika og Midtøsten velkommen. Utviklingen springer ut fra regionen selv og eies av innbyggerne i de enkelte land. De må selv styre utviklingen, mens oppgaven til det internasjonale samfunn, inkludert Norge, må være å støtte opp om prosesser som leder til frie og rettferdige valg, oppbygging av fungerende samfunnsinstitusjoner, kvinners økte innflytelse og økonomisk utvikling. Arbeiderpartiet vil søke samarbeid med demokratiske krefter som vokser frem, og dele av egen kompetanse og erfaring. Utviklingen i Nord-Afrika har tydeliggjort betydningen av et velfungerende internasjonalt nettverk av søsterpartier. Arbeiderpartiet vil også styrke vår kontakt med det israelske Arbeiderpartiet. Arbeiderpartiet vil fortsette innsatsen for å reformere Sosialistinternasjonalen og dens organer.

FNs sikkerhetsråds resolusjoner 1970 og 1973 ligger til grunn for Norges engasjement i Libya. Resolusjon 1973, som er mandatet for Norges militære deltakelse, er historisk fordi Sikkerhetsrådet for første gang, i tråd med prinsippet "Responsibility to Protect", har åpnet for at verdenssamfunnet bruker makt mot en stat for å beskytte sivile. Arbeiderpartiet mener at det er viktig at FN igjen spiller en avgjørende rolle i de fremste internasjonale og sikkerhetspolitiske spørsmål i verden. Det samler verdenssamfunnet, gir alle medlemsstater en stemme og styrker legitimiteten i tilfeller der operasjoner iverksettes. Arbeiderpartiet vil at deltakelse i FN-ledede fredsoperasjoner og styrking av FNs krisehåndteringsevne skal prioriteres.

Utviklingen i regionen må også få følger for det palestinske folk. Gjennom statsbyggingsprosjektet ledet av statsminister Fayaad er Palestina godt forberedt på uavhengigheten som må komme. Arbeiderpartiet ønsker en slutt på okkupasjonen. Vårt mål er en tostatsløsning basert på sikre og internasjonalt anerkjente grenser. Inntil det skjer må utbyggingen av ulovlige bosettinger opphøre og blokaden avvikles. Raketangrep rettet mot Israel og bruk av terror mot uskyldige sivile må stanses. Vi oppfordrer alle parter til å engasjere seg i en genuin og reell dialog og fredsprosess. Vi vil at Norge skal lede an i støtte til den palestinske statsbyggingen. Vi støtter palestinernes kamp for en egen stat og står rede til å anerkjenne den palestinske staten.

I **Sør-Sudan** har folket gjennom en fredelig og internasjonalt anerkjent folkeavstemning klart stemt for uavhengighet. Vi hilser velkommen den nye staten. Vi oppfordrer lederne i sør, så vel som i nord, til å sikre at opprettelsen av republikken Sør-Sudan skjer på fredelig vis. Samtidig som vi deler gleden ved at målet om en uavhengig stat snart er nådd, vil vi oppfordre ledelsen i den kommende staten å rette all innsats inn på å skape et godt samfunn å bo i for alle innbyggerne. En levedyktig stat er avhengig av et demokratisk statsapparat og gode institusjoner. Hovedansvaret for sikre økonomisk og sosial utvikling, så vel som borgernes medbestemmelsesrett uavhengig av etnisitet, kjønn eller religion vil ligge på Sør-Sudans egne myndigheter. Arbeiderpartiet ønsker, innen de ressurser vi har tilgjengelige, å fortsette den politiske dialog og det praktiske samarbeid som er etablert med våre partnere i SPLM.

Norge er fortsatt sterkt engasjert i **Afghanistan**. Norske menn og kvinner gjør hver dag en viktig innsats for Afghanistan i FNs, NATOs og ikke-statlige organisasjoners tjeneste. Vi vil uttrykke dyp medfølelse med de som har mistet sine kjære, og med dem som har blitt såret eller skadd i slik tjeneste. Vår militære tilstedeværelse er basert på et klart FN mandat. Vi er i Afghanistan fordi verdenssamfunnet gjennom FN mente at landet under Taliban var et arnested for internasjonal terrorisme og en trussel mot internasjonal fred og sikkerhet. Vi er der for å støtte det afghanske folk og den folkevalgte regjeringen som vil ha et internasjonalt nærvær for å trygge landets sikkerhet, og vi er i Afghanistan i solidaritet med våre NATO allierte. Samtidig er det klart at Norge ikke skal være militært tilstede i Afghanistan en dag lengre enn nødvendig. Men når vi skal trekke oss ut vil vi gjøre

det i tett samforståelse med afghanske myndigheter, FN og NATO. Løsningen på Afghanistans sikkerhetsutfordringer er ikke militær, men politisk. En dialog mellom ulike parter i konflikten vil være nødvendig. For å sikre videre utvikling i landet må alle internasjonale krefter jobbe målrettet med landets myndigheter. Norge står i fremste rekke hva gjelder sivil innsats. Vi innretter innsatsen slik at den skal bidra til å forberede afghanske myndigheter til gradvis å overta større ansvar, slik at internasjonale bidrag kan trappes ned.

Gjennom den afghanske grunnloven og sin tilslutning til en rekke internasjonale konvensjoner har de afghanske myndigheter forpliktet seg til like rettigheter for menn og kvinner. Veien er fortsatt lang å gå. På grunn av sikkerhetssituasjonen er kvinners bevegelsesfrihet sterkt redusert. Økt sikkerhet er avgjørende for kvinners deltakelse i samfunns- og arbeidslivet, og dermed også Afghanistans utvikling. Det er viktig med en bred debatt om norsk sivilt og militært engasjement i Afghanistan.

Kvinner og menn som representerer Norge i internasjonale operasjoner og konfliktområder fortjener vår anerkjennelse og en verdig oppfølging etter endt tjeneste. Tjenesten kan for noen være svært belastende. Personell som blir skadet, fysisk eller psykisk må sikres god oppfølging. Arbeiderpartiet vil sørge for bedre oppfølging av veteranene.

Maktforholdene i verden er i endring, politisk så vel som økonomisk. Vi har så langt kommet godt igjennom den økonomiske krisen som fortsatt spiller seg ut i USA og EU. Med vår åpne økonomi vil utviklingen i verdensøkonomien, ikke minst i Europa, likevel kunne få betydning også for norske bedrifter og industri. Rike land i OECD-kretsen har i dag om lag 16 prosent av verdens befolkning, men nesten 70 prosent av verdensproduksjonen. Samtidig klatrer land som bl.a. Kina, India, Brasil og Sør-Korea på alle rankinglister, inkludert innen økonomi, teknologi og infrastruktur. Verdens økonomiske tyngdepunkt forskyves, og med økt økonomisk makt til nye land vil ambisjoner om økt politisk innflytelse følge. Dette vil prege Norge og må derfor påvirke vår politikk. Globale utfordringer som krever globale løsninger må ha en sentral plass i vår kontakt med disse landene. Ikke minst gjelder det klima- og globale økonomiske spørsmål. Globaliseringen medfører at utenriks- og andre politiske områder i økende grad sammenveves. Vår utenriks-, økonomiske og næringspolitikk må samlet styrke norsk konkurransedyktighet og bidra til utviklingen av ny og fremtidsrettet industri. Vi vil videreutvikle våre landspesifikke dialoger hvor betydningen av menneskerettigheter og godt styresett fremheves.

Arbeiderpartiet ønsker en internasjonal rettsorden, der forhold mellom land er basert på felles kjøreregler. FN er det sentrale organet for å sikre dette. I dag fatter G20 mange beslutninger på globale utfordringer, noe som kan svekke legitimiteten av beslutningene. Arbeiderpartiet mener at kontakten mellom FNs generalforsamling og G20 må struktureres og formaliseres. Vi vil også at G20 utvikler et system med regional representasjon.

Nordområdene må fortsatt være Arbeiderpartiets viktigste strategiske satsningsområde i utenrikspolitikken. I Nord møtes mange av våre største utfordringer og muligheter. I årene som kommer vil vi at Norge skal fremme en fredelig og bærekraftig utvikling i Arktis med respekt for den internasjonale havretten. Arbeiderpartiet vil sørge for en bærekraftig forvaltning i området. Vi vil ta i bruk mulighetene, samtidig som vi skal beskytte miljø og fisk. Undertegningen av **avtalen om maritim avgrensning og samarbeid i Barentshavet og Polhavet er historisk**. Det er av avgjørende nasjonal betydning at det etter så mange år med forhandlinger er kommet til enighet i det viktigste utestående spørsmålet mellom Norge og Russland.

Krisen ved atomkraftverkene i Japan viser tydelig at risikoen ved atomkraft er uakseptabelt høy. Arbeiderpartiet vil arbeide for å redusere den globale avhengigheten av atomkraft. Samtidig må satsingen på alternative energikilder og teknologi intensiveres. Økt fokus på alternative

energikilder, inkludert vindkraft, vil bidra til å redusere klimautslippene, og bidra til utvikling av grønn industri og fremtidsrettede arbeidsplasser.

Vi har sett positive nedrustningstrekk det siste året, ikke minst gjennom den nye START-avtalen inngått mellom USA og Russland. Arbeiderpartiet vil fortsette vår sterke innsats for ytterligere **nedrustning** så vel innen tradisjonell og humanitær, som atomrelatert nedrustning.

Mens Europa og USA fokuserer på å håndtere en økonomisk krise som har ført til redusert vekst og økende arbeidsledighet i mange land, står vi i fare for at vestlige lands vilje og evne til å bidra til å **bekjempe global fattigdom** reduseres. Arbeiderpartiet vil holde fast på målet om at minst en prosent av BNI skal brukes til utviklingsformål. Bekjempelse av fattigdom, og fokus på skole, utdanning og helse er avgjørende for å løfte nye millioner ut av en livsbane som allerede ved fødsel låser mennesker til et liv i stor nød.

Økonomiske nedgangstider og høye matvarepriser rammer de fattigste hardest. FN-estimer viser at tallet på underernærte personer kan ha steget til 1 milliard i 2009. Vi må intensivere innsatsen om vi skal nå FNs tusenårsmål innen 2015. Målsetningen om å halvere antall personer som lever i absolutt fattigdom er innen rekkevidde, hvis vi har vilje. Barnedødeligheten er redusert, ikke minst på grunn av vaksinasjonsprogrammer. Arbeiderpartiet vil at Norge skal gå foran for å sikre retten til rent vann internasjonalt. Vi vil arbeide for at utviklingsland ikke presses til reguleringer som svekker offentlig eierskap og gode vanntjenester. Arbeiderpartiet vil fortsatt ta et krafttak for å redusere barnedødelighet og for bedret mødre helse. Krig og konflikt bidrar til redusert utvikling. Arbeiderpartiet har en stolt, lang tradisjon i å engasjere seg i freds- og forsoningsarbeid. I dagens verdensbilde blir et slikt engasjement stadig viktigere.

Naturressurser kan både være kilde til konflikter i verden, og bidra til å forlenge dem. Væpnede gruppers kontroll over mineralgruver bidrar til å finansiere konflikter og opportunistiske grupperinger, det ser vi blant annet i Kongo og Great Lakes området. Arbeiderpartiet vil bidra til å redusere mulighetene for at det internasjonale markedet blir et marked for **konfliktmineraler**. Vårt mål må derfor være å få på plass internasjonale regler og standarder som sørger for åpenhet, samt å sikre mekanismer for sporing av konfliktmineraler. Norge må samarbeide tett med blant andre USA og EU for å få på plass internasjonale regler, som sikrer nasjonal kontroll av naturressursene og at inntektene kommer befolkningen til gode. Kimberly-prosessen kan være en god mal for et effektivt regelverk. Videre oppfordrer vi regjeringen om å få på plass en norsk, nasjonal ordning på dette området. Norge må fortsatt være aktive i EITI, som jobber for større åpenhet og innsyn i gruve- og oljeindustriene, også for selskaper og aktører som faller utenfor amerikanske eller europeiske regler. Norge må være aktive i regionale arbeidsgrupper som arbeider med regulering av mineralindustrien i Great Lakes området, og støtte Kongos bestrebelser i å nå kriteriene for et snarlig medlemskap i EITI.

Vi kan glede oss over å bo i et land hvor **likestilling mellom kjønnene** er blant de fremste i verden. Forholdene ligger best til rette for økonomisk vekst, en jevnere fordeling av ressursene, og en bedre sikkerhetssituasjon i samfunn hvor likestillingen står sterkt. Å overvinne kjønnsrelaterte utfordringer er avgjørende for å bekjempe fattigdom, sult og sykdom. Likestilling er derfor positivt ikke bare for kvinnene det gjelder, men også for menn, barn og samfunnsutviklingen som helhet. Derfor vil Arbeiderpartiet fortsette kampen for å bedre kvinners kår i verden. Ungdom spiller en viktig rolle i et hvert lands utvikling, og vil derfor være et fokusområde.

Norge har vært et foregangsland for å fremme FNs sikkerhetsrådsresolusjon 1325. Arbeiderpartiet vil ta ansvar for at denne følges opp. Vi er blant annet opptatt av å sikre kvinners representasjon i fred- og forsoningsprosesser. Skal vi nå disse målene, må vi øke antall kvinner innen forsvar- og sikkerhetsområdet også her i landet. Arbeiderpartiet fordømmer bruk av **seksualisert vold og**

voldtekt mot kvinner og jenter som et våpen i krig og konflikt og vil arbeide for å bekjempe slike handlinger. Vi vil bidra til å støtte ofre og bekjempe straffefrihet. Vi vil også reise dette spørsmålet i internasjonale fora, slik at den internasjonale innsatsen skal bli ytterligere forsterket. Ofrene må sikres gode og fullverdige helsetjenester.

*Denne uttalelsen tar for seg et begrenset antall aktuelle internasjonale tema. Arbeiderpartiets internasjonale engasjement og politikk er mye bredere og kommer fullt til uttrykk i vårt **program og landsmøteuttalelser fra 2009**. Regjeringens internasjonale program er beskrevet i *Soria Moria II*. Samlet uttrykker disse dokumentene Arbeiderpartiets og regjeringens politikk.*

Odd Kristian Reme, Sentralstyret

Linje 214/215 "Rakettangrep rettet mot Israel og bruk av terror mot uskyldige sivile må stanses" går ut og erstattes av "Alle voldshandlinger må stanses".

Redaksjonskomiteen støtter forslaget

Vedtak: Forslaget vedtatt.

Vedtak: Innstillingen enstemmig vedtatt med endringen, og den endelige uttalelsen blir da som følger:

3. Internasjonal og sikkerhetspolitisk uttalelse

Frihet, solidaritet, likeverd og menneskers mulighet til medbestemmelse er hjørnesteiner i **Arbeiderpartiets verdigrunnlag**. Det betyr at vårt politiske engasjement strekker seg ut over Norges grenser. Gjennom internasjonalt samarbeid, kontakt og erfaringsutveksling bidrar vi til en sikrere og mer rettferdig verden for alle. Arbeiderpartiet er del av en verdensomspennende folkebevegelse, som kjemper for frihet fra ytre tvang og undertrykkelse, frihet fra sult og fattigdom, og frihet til utdanning, egen utvikling og medbestemmelse i samfunnet. Vår målsetning er at Arbeiderpartiet skal være Norges mest internasjonalt orienterte og forankrede parti. Fordi vi er en folkebevegelse skal vårt internasjonale engasjement ha en fremtredende plass i partiet og være bredt forankret i partiorganisasjonen.

Vår verden er i stadig endring. Det ser vi nå tydeligst i **Nord-Afrika og Midtøsten** hvor regimer som i tiår har holdt befolkningen nede, nå opplever at folk reiser seg med krav om forandring og demokrati. Arbeiderpartiet støtter disse legitime kravene. Norge vil støtte internasjonale initiativ til undersøkelse av menneskerettighetsbrudd foretatt under demonstrasjonene. Arbeiderpartiet krever at all voldsbruk mot fredelige demonstranter i regionen stanses.

Arbeiderpartiet hilser fremveksten av nye demokratiske politiske krefter i Nord-Afrika og Midtøsten velkommen. Utviklingen springer ut fra regionen selv og eies av innbyggerne i de enkelte land. De må selv styre utviklingen, mens oppgaven til det internasjonale samfunn, inkludert Norge, må være å støtte opp om prosesser som leder til frie og rettferdige valg, oppbygging av fungerende samfunnsinstitusjoner, kvinners økte innflytelse og økonomisk utvikling. Arbeiderpartiet vil søke samarbeid med demokratiske krefter som vokser frem, og dele av egen kompetanse og erfaring. Utviklingen i Nord-Afrika har tydeliggjort betydningen av et velfungerende internasjonalt nettverk av søsterpartier. Arbeiderpartiet vil også styrke vår kontakt med det israelske Arbeiderpartiet. Arbeiderpartiet vil fortsette innsatsen for å reformere Sosialistinternasjonalen og dens organer.

FNs sikkerhetsråds resolusjoner 1970 og 1973 ligger til grunn for Norges engasjement i Libya. Resolusjon 1973, som er mandatet for Norges militære deltakelse, er historisk fordi Sikkerhetsrådet for første gang, i tråd med prinsippet "Responsibility to Protect", har åpnet for at verdenssamfunnet

bruker makt mot en stat for å beskytte sivile. Arbeiderpartiet mener at det er viktig at FN igjen spiller en avgjørende rolle i de fremste internasjonale og sikkerhetspolitiske spørsmål i verden. Det samler verdenssamfunnet, gir alle medlemsstater en stemme og styrker legitimiteten i tilfeller der operasjoner iverksettes. Arbeiderpartiet vil at deltakelse i FN-ledede fredsoperasjoner og styrking av FNs krisehåndteringsevne skal prioriteres.

Utviklingen i regionen må også få følger for det palestinske folk. Gjennom statsbyggingsprosjektet ledet av statsminister Fayaad er Palestina godt forberedt på uavhengigheten som må komme. Arbeiderpartiet ønsker en slutt på okkupasjonen. Vårt mål er en tostatsløsning basert på sikre og internasjonalt anerkjente grenser. Inntil det skjer må utbyggingen av ulovlige bosettinger opphøre og blokaden avvikles. Alle voldshandlinger må stanses. Vi oppfordrer alle parter til å engasjere seg i en genuin og reell dialog og fredsprosess. Vi vil at Norge skal lede an i støtte til den palestinske statsbyggingen. Vi støtter palestinernes kamp for en egen stat og står rede til å anerkjenne den palestinske staten.

I **Sør-Sudan** har folket gjennom en fredelig og internasjonalt anerkjent folkeavstemning klart stemt for uavhengighet. Vi hilser velkommen den nye staten. Vi oppfordrer lederne i sør, så vel som i nord, til å sikre at opprettelsen av republikken Sør-Sudan skjer på fredelig vis. Samtidig som vi deler gleden ved at målet om en uavhengig stat snart er nådd, vil vi oppfordre ledelsen i den kommende staten å rette all innsats inn på å skape et godt samfunn å bo i for alle innbyggerne. En levedyktig stat er avhengig av et demokratisk statsapparat og gode institusjoner. Hovedansvaret for sikre økonomisk og sosial utvikling, så vel som borgernes medbestemmelsesrett uavhengig av etnisitet, kjønn eller religion vil ligge på Sør-Sudans egne myndigheter. Arbeiderpartiet ønsker, innen de ressurser vi har tilgjengelige, å fortsette den politiske dialog og det praktiske samarbeid som er etablert med våre partnere i SPLM.

Norge er fortsatt sterkt engasjert i **Afghanistan**. Norske menn og kvinner gjør hver dag en viktig innsats for Afghanistan i FNs, NATOs og ikke-statlige organisasjoners tjeneste. Vi vil uttrykke dyp medfølelse med de som har mistet sine kjære, og med dem som har blitt såret eller skadd i slik tjeneste. Vår militære tilstedeværelse er basert på et klart FN mandat. Vi er i Afghanistan fordi verdenssamfunnet gjennom FN mente at landet under Taliban var et arnested for internasjonal terrorisme og en trussel mot internasjonal fred og sikkerhet. Vi er der for å støtte det afghanske folk og den folkevalgte regjeringen som vil ha et internasjonalt nærvær for å trygge landets sikkerhet, og vi er i Afghanistan i solidaritet med våre NATO allierte. Samtidig er det klart at Norge ikke skal være militært tilstede i Afghanistan en dag lengre enn nødvendig. Men når vi skal trekke oss ut vil vi gjøre det i tett samforståelse med afghanske myndigheter, FN og NATO. Løsningen på Afghanistans sikkerhetsutfordringer er ikke militær, men politisk. En dialog mellom ulike parter i konflikten vil være nødvendig. For å sikre videre utvikling i landet må alle internasjonale krefter jobbe målrettet med landets myndigheter. Norge står i fremste rekke hva gjelder sivil innsats. Vi innretter innsatsen slik at den skal bidra til å forberede afghanske myndigheter til gradvis å overta større ansvar, slik at internasjonale bidrag kan trappes ned.

Gjennom den afghanske grunnloven og sin tilslutning til en rekke internasjonale konvensjoner har de afghanske myndigheter forpliktet seg til like rettigheter for menn og kvinner. Veien er fortsatt lang å gå. På grunn av sikkerhetssituasjonen er kvinners bevegelsesfrihet sterkt redusert. Økt sikkerhet er avgjørende for kvinners deltakelse i samfunns- og arbeidslivet, og dermed også Afghanistans utvikling. Det er viktig med en bred debatt om norsk sivilt og militært engasjement i Afghanistan.

Kvinner og menn som representerer Norge i internasjonale operasjoner og konfliktområder fortjener vår anerkjennelse og en verdig oppfølging etter endt tjeneste. Tjenesten kan for noen være

svært belastende. Personell som blir skadet, fysisk eller psykisk må sikres god oppfølging. Arbeiderpartiet vil sørge for bedre oppfølging av veteranene.

Maktforholdene i verden er i endring, politisk så vel som økonomisk. Vi har så langt kommet godt igjennom den økonomiske krisen som fortsatt spiller seg ut i USA og EU. Med vår åpne økonomi vil utviklingen i verdensøkonomien, ikke minst i Europa, likevel kunne få betydning også for norske bedrifter og industri. Rike land i OECD-kretsen har i dag om lag 16 prosent av verdens befolkning, men nesten 70 prosent av verdensproduksjonen. Samtidig klatrer land som bl.a. Kina, India, Brasil og Sør-Korea på alle rankinglister, inkludert innen økonomi, teknologi og infrastruktur. Verdens økonomiske tyngdepunkt forskyves, og med økt økonomisk makt til nye land vil ambisjoner om økt politisk innflytelse følge. Dette vil prege Norge og må derfor påvirke vår politikk. Globale utfordringer som krever globale løsninger må ha en sentral plass i vår kontakt med disse landene. Ikke minst gjelder det klima- og globale økonomiske spørsmål. Globaliseringen medfører at utenriks- og andre politiske områder i økende grad sammenveves. Vår utenriks-, økonomiske og næringspolitikk må samlet styrke norsk konkurransedyktighet og bidra til utviklingen av ny og fremtidsrettet industri. Vi vil videreutvikle våre landspesifikke dialoger hvor betydningen av menneskerettigheter og godt styresett fremheves.

Arbeiderpartiet ønsker en internasjonal rettsorden, der forhold mellom land er basert på felles kjøreregler. FN er det sentrale organet for å sikre dette. I dag fatter G20 mange beslutninger på globale utfordringer, noe som kan svekke legitimiteten av beslutningene. Arbeiderpartiet mener at kontakten mellom FNs generalforsamling og G20 må struktureres og formaliseres. Vi vil også at G20 utvikler et system med regional representasjon.

Nordområdene må fortsatt være Arbeiderpartiets viktigste strategiske satsningsområde i utenrikspolitikken. I Nord møtes mange av våre største utfordringer og muligheter. I årene som kommer vil vi at Norge skal fremme en fredelig og bærekraftig utvikling i Arktis med respekt for den internasjonale havretten. Arbeiderpartiet vil sørge for en bærekraftig forvaltning i området. Vi vil ta i bruk mulighetene, samtidig som vi skal beskytte miljø og fisk. Undertegningen av **avtalen om maritim avgrensning og samarbeid i Barentshavet og Polhavet er historisk**. Det er av avgjørende nasjonal betydning at det etter så mange år med forhandlinger er kommet til enighet i det viktigste utestående spørsmålet mellom Norge og Russland.

Krisen ved atomkraftverkene i Japan viser tydelig at risikoen ved atomkraft er uakseptabelt høy. Arbeiderpartiet vil arbeide for å redusere den globale avhengigheten av atomkraft. Samtidig må satsingen på alternative energikilder og teknologi intensiveres. Økt fokus på alternative energikilder, inkludert vindkraft, vil bidra til å redusere klimautslippene, og bidra til utvikling av grønn industri og fremtidsrettede arbeidsplasser.

Vi har sett positive nedrustningstrekk det siste året, ikke minst gjennom den nye START-avtalen inngått mellom USA og Russland. Arbeiderpartiet vil fortsette vår sterke innsats for ytterligere **nedrustning** så vel innen tradisjonell og humanitær, som atomrelatert nedrustning.

Mens Europa og USA fokuserer på å håndtere en økonomisk krise som har ført til redusert vekst og økende arbeidsledighet i mange land, står vi i fare for at vestlige lands vilje og evne til å bidra til å **bekjempe global fattigdom** reduseres. Arbeiderpartiet vil holde fast på målet om at minst en prosent av BNI skal brukes til utviklingsformål. Bekjempelse av fattigdom, og fokus på skole, utdanning og helse er avgjørende for å løfte nye millioner ut av en livsbane som allerede ved fødsel låser mennesker til et liv i stor nød.

Økonomiske nedgangstider og høye matvarepriser rammer de fattigste hardest. FN-estimer viser at tallet på underernærte personer kan ha steget til 1 milliard i 2009. Vi må intensivere innsatsen om

vi skal nå FNs tusenårsmål innen 2015. Målsetningen om å halvere antall personer som lever i absolutt fattigdom er innen rekkevidde, hvis vi har vilje. Barnedødeligheten er redusert, ikke minst på grunn av vaksinasjonsprogrammer. Arbeiderpartiet vil at Norge skal gå foran for å sikre retten til rent vann internasjonalt. Vi vil arbeide for at utviklingsland ikke presses til reguleringer som svekker offentlig eierskap og gode vanntjenester. Arbeiderpartiet vil fortsatt ta et krafttak for å redusere barnedødelighet og for bedret mødrehelse. Krig og konflikt bidrar til redusert utvikling. Arbeiderpartiet har en stolt, lang tradisjon i å engasjere seg i freds- og forsoningsarbeid. I dagens verdensbilde blir et slikt engasjement stadig viktigere.

Naturressurser kan både være kilde til konflikter i verden, og bidra til å forlenge dem. Væpnede gruppers kontroll over mineralgruver bidrar til å finansiere konflikter og opportunistiske grupperinger, det ser vi blant annet i Kongo og Great Lakes området. Arbeiderpartiet vil bidra til å redusere mulighetene for at det internasjonale markedet blir et marked for **konfliktmineraler**. Vårt mål må derfor være å få på plass internasjonale regler og standarder som sørger for åpenhet, samt å sikre mekanismer for sporing av konfliktmineraler. Norge må samarbeide tett med blant andre USA og EU for å få på plass internasjonale regler, som sikrer nasjonal kontroll av naturressursene og at inntektene kommer befolkningen til gode. Kimberly-prosessen kan være en god mal for et effektivt regelverk. Videre oppfordrer vi regjeringen om å få på plass en norsk, nasjonal ordning på dette området. Norge må fortsatt være aktive i EITI, som jobber for større åpenhet og innsyn i gruve – og oljeindustriene, også for selskaper og aktører som faller utenfor amerikanske eller europeiske regler. Norge må være aktive i regionale arbeidsgrupper som arbeider med regulering av mineralindustrien i Great Lakes området, og støtte Kongos bestrebelser i å nå kriteriene for et snarlig medlemskap i EITI.

Vi kan glede oss over å bo i et land hvor **likestilling mellom kjønnene** er blant de fremste i verden. Forholdene ligger best til rette for økonomisk vekst, en jevnere fordeling av ressursene, og en bedre sikkerhetssituasjon i samfunn hvor likestillingen står sterkt. Å overvinne kjønnsrelaterte utfordringer er avgjørende for å bekjempe fattigdom, sult og sykdom. Likestilling er derfor positivt ikke bare for kvinnene det gjelder, men også for menn, barn og samfunnsutviklingen som helhet. Derfor vil Arbeiderpartiet fortsette kampen for å bedre kvinners kår i verden. Ungdom spiller en viktig rolle i et hvert lands utvikling, og vil derfor være et fokusområde.

Norge har vært et foregangsland for å fremme FNs sikkerhetsrådsresolusjon 1325. Arbeiderpartiet vil ta ansvar for at denne følges opp. Vi er blant annet opptatt av å sikre kvinners representasjon i fred- og forsoningsprosesser. Skal vi nå disse målene, må vi øke antall kvinner innen forsvar- og sikkerhetsområdet også her i landet. Arbeiderpartiet fordømmer bruk av **seksualisert vold og voldtekt mot kvinner og jenter som et våpen i krig og konflikt** og vil arbeide for å bekjempe slike handlinger. Vi vil bidra til å støtte ofre og bekjempe straffefrihet. Vi vil også reise dette spørsmålet i internasjonale fora, slik at den internasjonale innsatsen skal bli ytterligere forsterket. Ofrene må sikres gode og fullverdige helsetjenester.

*Denne uttalelsen tar for seg et begrenset antall aktuelle internasjonale tema. Arbeiderpartiets internasjonale engasjement og politikk er mye bredere og kommer fullt til uttrykk i vårt **program og landsmøteuttalelser fra 2009**. Regjeringens internasjonale program er beskrevet i Soria Moria II. Samlet uttrykker disse dokumentene Arbeiderpartiets og regjeringens politikk.*

4. En aktiv alderdom og omsorg med god kvalitet

De nærmeste årene blir vi flere eldre over 67 år. Dette er pensjonister som ønsker å leve et aktivt liv. De vil delta i organisasjons- og arbeidslivet. Arbeiderpartiet vil at det skal være mulig å leve en aktiv alderdom. Vi vil bruke eldrerådene aktivt.

Blant annet gjennom pensjonsreformen, er det lagt til rette for at flere kan bidra i arbeidslivet også etter normal pensjonsalder. Eldre skal selv kunne velge hvor og på hvilken måte de ønsker å være aktive, ikke bli presset ut av arbeidslivet fordi de ikke er «effektive» eller «moderne» nok. Arbeiderpartiet vil satse på møteplasser og bedre kulturtilbudet. Gjennom universell utforming skal samfunnet bli bedre tilgjengelig for alle. Også flere boliger må være universelt utformet. Folk skal ha mulighet til å bo lengst mulig i eget hjem.

En god eldreomsorg til alle som trenger det

Ikke alle kan være aktive i alderdommen. Da er det viktig å ha gode velferdsordninger som tar vare på hele mennesket. Det har skjedd en rivende utvikling i eldreomsorgen. De siste 20 årene har det vært en dobling av antall årsverk innenfor pleie og omsorg. Men fortsatt er det mangler. Noen får ikke den hjelpen de trenger. Andre får ikke plass på sykehjem. Andre igjen ønsker å bo hjemme, men får ikke nødvendig hjelp for å få det til.

Det er behov for et løft for eldreomsorgen. Verdighetsgarantien er en sentral del av dette. Forskrift om verdig eldreomsorg slår fast at den enkelte eldre skal ha en forsvarlig boform, et variert og tilstrekkelig kosthold, normal døgnrytme og noen å snakke med. Den rød-grønne regjeringen har økt det øremerkede tilskuddet til bygging av nye sykehjemsplasser og omsorgsboliger med 40 prosent. Vi har også styrket kommunenes økonomi med 47 milliarder kroner siden 2005. Det har gitt kommunene rom for å satse på pleie og omsorg.

Kommunene bør prøve ut tilbud om omsorgsteknologi i form av trygghetspakker til alle over 70, som kan inneholde trygghetsalarm, røyk og lekkasjevarslere, inngangskontroll og fallsensorer.

Eldreomsorgen er et offentlig ansvar. Mange ideelle organisasjoner bidrar med gode tjenester som et supplement til offentlig drift. Når det offentlige velger å be andre enn egne virksomheter yte tjenester, og det offentlige betaler for dette, kan ikke kontraktene direktetildes til enkelttilbydere. Det er likevel mulig å forbeholde konkurransen til ideelle organisasjoner. Arbeiderpartiet ønsker ikke en kommersialisering av eldreomsorgen. Dersom kommunene velger å la andre yte tjenestene, bør de vurdere å benytte seg av muligheten til å forbeholde kontraktene til ideelle organisasjoner. Det er også viktig at kontraktene har en så lang varighet at de som yter tjenestene, ønsker å satse på kompetanseoppbygging.

Arbeiderpartiet har lagt fram en plan for å få flere plasser og ansatte i pleie og omsorg og satte i 2009 et mål om full sykehjemsdekning i 2015. En god eldreomsorg med full dekning av sykehjemsplasser, omsorgsboliger og hjelp hjemme til dem som trenger det, betyr at kommunene – sammen med den enkelte – må vurdere hvilket tilbud den enkelte skal ha. Får du ikke den hjelpen du trenger, skal det være klagemuligheter hos fylkesmannen. Rettighetene krever penger slik at kommunene følger opp. Derfor vil Arbeiderpartiet styrke kommuneøkonomien også i årene som kommer.

Særlig innsats for demente

Demens er en av de største utfordringene innen eldreomsorgen. Demens gir svekket hukommelse, dårligere evne til å orientere seg og til å kommunisere med andre. Mange mestrer ikke helt hverdagslige gjøremål. Det er det omtrent 70.000 med demens i Norge i dag. En kvart million er

berørt, om vi regner med de pårørende. Av de som bor i sykehjem har 8 av 10 demens. Demens er den klart viktigste årsaken til at eldre får behov for sykehjemsplass.

Dette må vi ta hensyn til når vi bygger ut eldreomsorgen. Store institusjoner med mange etasjer og lange korridorer er ikke gode steder for demente å bo. Alle de 12.000 plassene som bygges ut innen 2015, skal være tilpasset demente. Det skal bygges små boenheter med fellesskap og tilgang til utearealer. Vi vet også at de som jobber med demente, trenger kompetanseutvikling. Det vil Arbeiderpartiet sikre.

Noe av det viktigste vi kan gjøre, er å gi de tusener av demente som bor hjemme et dagtilbud, et sted å gå og møte andre, bli aktivisert og stimulert. Det avlaster pårørende, utsetter behovet for institusjonsplass og det gir bedre livskvalitet for den enkelte. Derfor vil Arbeiderpartiet foreslå en ny finansieringsordning for etablering og drift av dagtilbud for demente. Når vi har bygget ut nok plasser, vil Arbeiderpartiet lovfeste en plikt for kommunene til å ha et slikt tilbud. Arbeiderpartiet tar nye viktige skritt mot en verdig alderdom.

Arbeiderpartiet vil:

- bruke eldrerådene aktivt.
- gjennomføre verdighetsgarantien
- prøve ut tilbud om omsorgsteknologi i form av trygghetspakker til alle over 70, som kan inneholde trygghetsalarm, røyk og lekkasjevarslere, inngangskontroll og fallsensorer.
- at kommunene, sammen med den enkelte, må vurdere hvilket tilbud den enkelte skal ha
- styrke kommuneøkonomien også i årene som kommer.
- at alle de 12.000 plassene som bygges ut innen 2015, skal være tilpasset demente. Det skal bygges små boenheter med fellesskap og tilgang til utearealer.
- foreslå en ny finansieringsordning for etablering og drift av dagtilbud for demente. Når vi har bygget ut nok plasser, vil Arbeiderpartiet lovfeste en plikt for kommunene til å ha et slikt tilbud.

Vedtak: Enstemmig vedtatt

5. Morgendagens arbeidsplasser

Arbeid til alle er Arbeiderpartiets viktigste mål. Verdiskaping er grunnlaget for velferd. Derfor vil Arbeiderpartiet føre en aktiv næringspolitikk som legger til rette for full sysselsetting og et nyskapende, kunnskapsbasert og miljøvennlig næringsliv. Arbeiderpartiet er et næringsparti. Vi vil ha gode vilkår for bedriftene. De valg vi gjør i dag, får store konsekvenser for hvordan næringslivet ser ut om 20 år. Som et lite land med åpen økonomi, kan vi ikke bli best i alt, men satser vi, kan vi bli best på noen områder. Norge må satse strategisk på de områdene hvor Norge har spesielle forutsetninger for å lykkes – blant annet reiseliv, energi, miljøteknologi, maritim og marin sektor.

Et konkurransedyktig næringsliv for framtida

Eksportrettet industri og eksportrettede tjenesteleverandører utgjør en viktig del av sysselsettingen og verdiskapingen i Norge. Gjennom en ansvarlig økonomisk politikk, samarbeid med partene i arbeidslivet, konkurransedyktige rammevilkår og en aktiv handelspolitikk, legger vi til rette for konkurranseutsatt næringsliv. Kraftkrevende industri kan oppleve at produksjonen flytter ut hvis begrensning i CO₂-utslipp og handel med CO₂-kvoter fører til ekstra kostnader eller påslag i kraftprisen. Industri som er truet av slik "karbonlekkasje" må ivaretas i Norges arbeid med EU om nytt kvotedirektiv og i utformingen av det nasjonale regelverket.

Et framtidsrettet næringsliv legger grunnlaget for morgendagens arbeids- og næringsliv. Tjenesteytende sektor er en stor del av den norske økonomien. Arbeiderpartiet vil satse på

innovasjon også i denne sektoren. Arbeiderpartiet har som mål å styrke og stimulere innovasjonsevnen i bedriftene, så vel som i offentlig sektor. Vi vil bygge opp under og videreutvikle de sterke nærings- og kompetansemiljøene vi har rundt om i landet. Den sterke norske tradisjonen med bedriftsdemokrati og medbestemmelse på arbeidsplassen, er en stor fordel for bedriftenes innovasjonsevne. Det vil vi bygge videre på.

Gjennom innovasjon og gründervirksomhet skal mange av framtidens arbeidsplasser skapes. Arbeiderpartiet mener det offentlige må legge til rette for at folk som har gode ideer til nye bedrifter og konsepter, skal få gjort ideene sine til virkelighet. Det er mange gode støtteordninger for gründere i dag. Disse skal vi styrke og forbedre i årene som kommer.

Høy kompetanse

Den norske befolkningen har et høyt utdanningsnivå. Satsing på utdanning, næringsrettet forskning og kompetanseutvikling er viktig i Arbeiderpartiets næringspolitikk. Arbeidskraften utgjør over 70 prosent av nasjonalformuen. Investeringer i arbeidsstokkens kompetanse gir stor gevinst, både for den enkelte og for samfunnet. Hvordan vi som nasjon forvalter våre menneskelige ressurser, vil være avgjørende for framtidig vekst og velferd. At flere fullfører videregående skole og muligheter for livslang læring, er viktige satsingsområder.

Arbeiderpartiet skal satse mer på forskning. Det er ingen motsetning mellom grunnforskning, forskning rettet mot viktige samfunnsoppgaver og næringsrettet forskning og utvikling. Arbeiderpartiet vil styrke næringsrettet forskning, med særlig vekt på produkter og tjenester som fremmer miljø og energieffektivisering. Samtidig vil vi fortsatt prioritere strategiske satsinger. Like viktig som økte ressurser til forskning, er det å se på sammenhengen mellom ressurser og resultater. Målet må være å sikre god kvalitet.

Enklere for næringslivet

Arbeiderpartiet og den rød-grønne regjeringen arbeider aktivt med å forenkle hverdagen for de små og mellomstore bedriftene. Små aksjeselskap skal unntas fra revisjonsplikt. Dette er det største forenklingstiltaket noen sinne. Arbeiderpartiet vil sette et tallfestet mål for forenkling for næringslivet og vil arbeide videre med forbedring og forenkling av den elektroniske dialogen mellom bedriftene og myndighetene.

I Norge har vi et godt og målrettet offentlig virkemiddelapparat rettet mot næringslivet. Samtidig er det alltid rom for forbedringer. Behovene endrer seg. Det offentlige virkemiddelapparatet, som Innovasjon Norge, Siva og Forskningsrådet, må fungere helhetlig, være treffsikkert.

Arbeiderpartiet er bekymret for at store utviklingsprosjekter i industri- og næringsliv ikke i stor nok grad får benyttet seg av virkemidlene under Innovasjon Norge og SIVA. Det er varslet en gjennomgang i løpet av året av virkemidlene for å gjøre de mer treffsikre - også for store bedrifter og prosjekter. Denne gjennomgangen må også utrede muligheten for å bedre tilgangen på risikokapital ved særlig store utviklingsprogrammer i industri- og næringsliv.

Strategisk satsing

Framtidens bedrifter springer ut av det næringslivet vi har i dag. Kompetansen i maritim sektor var en forutsetning for at olje- og gassnæringen lyktes. I dag er norsk offshoreindustri og -leverandører, som en høyteknologisk og kompetansedrevet sektor, fremst i verden på miljø. Vi vil ha en strategisk satsing på miljøteknologi. Ved å satse der vi er gode, legger vi samtidig grunnlaget for knoppskyting og innovasjon i tilliggende næringer. Enkelte tradisjonelle næringer, som mineralnæringen, er i ferd med å finne nye markedsmuligheter. Samtidig må vi satse på nye områder, som nanoteknologi og marin bioprospektering.

Vi har en internasjonalt rettet industri som går i spissen for å forene industriproduksjon og miljøvennlighet. Vannkraft har gjort det mulig å utvikle norsk industri. Framtidens verdiskaping avhenger av at vi evner å nyttiggjøre våre ressurser.

Bygg- og anleggsnæringen sysselsetter mange og er blant våre største næringer målt i verdiskaping. Ved å bli flinkere til å lære fra en byggeprosess til en annen, kan næringen lettere forhindre feil og sløsing med ressurser. Skal vi nå målet om mer miljøvennlige og energieffektive bygg, må næringen bli enda bedre på kvalitet, produktivitet og innovasjon.

Aktivt statlig eierskap

Aktivt statlig eierskap er en sentral del av næringspolitikken. Mens høyrepartiene ønsker å redusere det statlige eierskapet betydelig, vil Arbeiderpartiet opprettholde omfanget av statens eierskap på dagens nivå. Vi vil bidra med kapital til statlig eide selskaper der det er fornuftig for verdiskaping og framtidsrettede arbeidsplasser.

Staten skal være en aktiv, langsiktig og profesjonell eier. Økt globalisering, økte krav til selskapers samfunnsansvar og høy teknologisk endringstakt har betydning for utøvelsen av eierskapet. Det krever et dynamisk eierskap og fleksibilitet.

I strategisk viktige selskaper er det avgjørende at hovedkontor blir værende i Norge. Vi mener statlig eierskap til våre felles naturressurser er det beste virkemiddelet for å ta vare på disse verdiene. Staten skal bidra til langsiktig vekst og industriell utvikling i norske selskaper. I tillegg til forventninger om verdiskaping og god avkastning, skal selskapene være ledende i arbeidet med samfunnsansvar, teknologi og kunnskap, menneskerettigheter, klima, miljø og arbeidstakerrettigheter. Staten forventer også at statlig eide bedrifter stiller opp med læreplasser. Lederlønningene skal være konkurransedyktige, men ikke lønnsdrivende.

Statlig medvirkning er nødvendig for å sikre nye bedrifter god nok tilgang på risikokapital. Arbeiderpartiet vil øke investeringskapitalen til Investinor for å stimulere til økte investeringer i tidlig fase, og dermed fremvekst av nye bedrifter. Samtidig ser vi at såkornfondene er i ferd med å bli fullinvestert. Derfor vil Arbeiderpartiet raskt etablere nye landsdekkende såkornfond.

Arbeiderpartiet vil:

- føre en aktiv næringspolitikk som legger til rette for et nyskapende, kunnskapsbasert og miljøvennlig næringsliv
- legge til rette for at folk som har gode ideer til nye bedrifter og konsepter, skal få gjort ideene sine til virkelighet
- sette et tallfestet mål for forenkling for næringslivet og arbeide videre med forbedring og forenkling av den elektroniske dialogen mellom bedriftene og myndighetene
- opprettholde omfanget av statens eierskap på om lag dagens nivå
- at det offentlige virkemiddelapparatet, som Innovasjon Norge, Siva og Forskningsrådet, skal være treffsikkert og virkemidlene, spille sammen og omfatte både små og store prosjekter
- vil etablere nye landsdekkende såkornfond og øke investeringskapitalen til Investinor
- at statlig eide selskaper skal være ledende i arbeidet med samfunnsansvar, teknologi og kunnskap, menneskerettigheter, klima, miljø og arbeidstakerrettigheter. Staten forventer også at statlig eide bedrifter stiller opp med læreplasser.

Vedtak: Enstemmig vedtatt.

6. Krafttak mot ufrivillig deltid

Arbeiderpartiet ønsker å redusere ufrivillig deltid både i offentlig og privat sektor. Gjennom samarbeid med arbeidstakernes og arbeidsgivernes organisasjoner vil vi ta et krafttak for å nå dette målet. Arbeiderpartiet vil styrke innsatsen mot ufrivillig deltid og for retten til heltid, gjennom å foreslå nye lovendringer. En bedret kommuneøkonomi vil gi mulighet for å øke antallet årsverk i helse- og omsorgsyrkene, og dermed også antallet heltidsstillinger.

1. Lovbestemt reell stillingsprosent

Mange deltidsarbeidstakere tar ofte ekstravakter, og har for eksempel i praksis en 80 prosentjobb mens de etter arbeidsavtalen kun har en 60 prosentjobb. Selv om arbeidstaker også etter gjeldende rett kan kreve at arbeidsavtalen skal reflektere den reelle arbeidstiden, kan dette være en vanskelig prosess. Arbeiderpartiet ønsker lovendring i arbeidsmiljøloven slik at arbeidstakere som vil ha høyere stillingsandel og som over tid jevnlig har arbeidet utover avtalt arbeidstid, skal ha krav på økt stilling tilsvarende det man har hatt av "merarbeid". Definisjonen av "over tid" må utredes nærmere. Det må være i tilfelle være unntaksbestemmelser som tar høyde for sesongvariasjoner, og at merarbeid har vært nødvendig i en avgrenset periode for å dekke opp andre arbeidstakers rettigheter til redusert arbeidstid osv.

2. Lovbestemt fortrinnsrett for deltidsansatte

Det skal gjennomføres en evaluering av fortrinnsretten i arbeidsmiljøloven § 14 – 3. for å sikre at arbeidsgiver ikke usakelig bruker argumenter om vesentlig ulempe for virksomheten. Arbeiderpartiet vil gjøre fortrinnsretten for deltidsansatte i arbeidsmiljøloven § 14 – 3 reell, slik at deltidsansatte som ønsker det og er kvalifiserte, kan få utvidet stilling fremfor at det blir foretatt nyansettelser. Partene bør ta ansvar for å styrke kompetansen hos tillitsvalgte og arbeidsgivere slik at flere saker bringes inn til tvisteløsning.

3. Lovbestemt drøftingsplikt

Arbeiderpartiet vil innføre lovregulert plikt for større arbeidsgivere til regelmessig å drøfte bruk av deltidsstillinger med de tillitsvalgte. En drøftingsplikt vil øke arbeidsgivers bevissthet om ufrivillig deltid og heltid, og sikre dialog på arbeidsplassen om dette. Dette vil også styrke partenes rolle. Ofte vil høyere stillingsandeler og heltid være bedriftsøkonomisk lønnsomt for arbeidsgiver.

4. Lovbestemt plikt til arbeidsplaner med tilrettelegging for heltid

Arbeiderpartiet vil at arbeidsplaner etter arbeidsmiljølovens paragraf 10.3, som utarbeides i samarbeid med arbeidstakeren og tillitsvalgte, skal være et virkemiddel for å redusere ufrivillig deltid og få mer heltid.

5. Tiltak mot ufrivillig deltid og for heltid må inngå i Likestillingslovens aktivitets- og redegjøringsplikt.

Det bør vurderes å klargjøre at arbeid for å redusere ufrivillig deltid og øke heltid inngår som oppfylging av aktivitets- og redegjøringspliktene i Likestillingslovens paragraf 1a om plikt til å arbeide for likestilling. Tiltak mot ufrivillig deltid og for heltid vil da i så fall også komme inn under rapporteringen i årsberetningene iht. til denne lovparagrafen, og dermed ikke medføre økt byråkrati.

Andre nødvendige tiltak:

6. Treårig forsøksprogram – spredning av gode eksempler

Flere lokale forsøk er et effektivt tiltak for å få ned ufrivillig deltid og få flere på heltid. Stortinget har i statsbudsjettet 2011 vedtatt et treårig forsøksprogram med en ramme på 75 millioner kroner. Pengene skal gå til forsøksprosjekter som tar for seg endret organisering av arbeidet innenfor den

enkelte virksomhet, samt forsøk rettet mot etter- og videreutdanning som kan styrke den enkeltes mulighet til å komme over i heltidsarbeid. Det er viktig at dette programmet følges nøye opp. Arbeiderpartiet mener dessuten det er viktig at det etableres et system for at gode eksempler spres og tas i bruk.

7. Innsats fra partene i arbeidslivet

Det er avgjørende at partene i arbeidslivet trapper opp innsatsen mot ufrivillig deltid og for heltid ytterligere, både i privat og offentlig sektor. Arbeidsmiljøloven har bestemmelser som gir partene adgang til å avtale fleksible arbeidstidsordninger, også i helgene. Dette gir partene betydelig rom for å benytte løsninger som vil redusere omfang av ufrivillig deltid samtidig som vernehensyn blir ivarettatt. Arbeiderpartiet mener turnusordninger og innretningen på disse må være en del av partenes ansvar. Sammen med partene vil vi drøfte mer fleksible dispensasjonsordninger. Likestillingen av skift og turnus, som den rødgrønne regjeringen har gjennomført, øker kompensasjonen for natt- og søndagsarbeid. Dette kan gjøre det mer attraktivt å arbeide i helgene. Dette kan redusere problemet med å dekke helgevaktene i helse- og omsorgssektoren, og dermed bidra til å redusere omfanget av ufrivillig deltid.

8. Sammen for en bedre kommune

Programmet: *Sammen for en bedre kommune* skal bl.a. basere arbeidet på erfaringene fra Kvalitetskommuneprogrammet. Avtalepartene vil i fellesskap stimulere kommunenes arbeid for gode tjenester til innbyggerne. Reduksjon av deltidsstillinger i kommunene er en viktig del av prosjektet. Programmet skal stimulere til lokale prosjekter som søker å løse utfordringene knyttet til heltid/deltid og bidra til erfaringsoverføring slik at erfaringene fra de lokale prosjektene spres til alle norske kommuner.

9. Statistikk, forskning og evaluering

Det bør forskes videre på årsakene til og konsekvensene av ufrivillig deltid og manglende heltidsstillinger, sørge for god nok statistikk, og sikre at innsatsen fra myndighetene, partene i arbeidslivet og andre evalueres på en skikkelig måte.

10. Politisk behandling

Det viser seg at politisk behandling av utfordringene knyttet til uønsket deltid gir positive utslag både på gjennomsnittlig stillingsstørrelse og på andelen heltid. Dette er et ledelsesansvar. Arbeiderpartiet vil sette kampen mot ufrivillig deltid på dagsorden i alle kommunestyre og fylkesting, sørge for at tiltak gjennomføres og at lover og regler følges. Samtidig vil vi styrke samarbeidet med fagbevegelsen nasjonalt og lokalt i kampen mot ufrivillig deltid. Arbeiderpartiet vil skolere egne folkevalgte i det å være folkevalgt og arbeidsgiver.

Vedtak: Enstemmig vedtatt.

7. Ei fornyet arbeidslinje

Arbeiderpartiet har alltid stått fremst i kampen for arbeid. Vi setter "arbeid til alle som jobb nummer en". Vi plasserer arbeidslinja som grunnleggende pilar for velferdspolitik og likestilling. Sånn vil det fortsatt være. Samtidig må arbeidslinja endres i takt med endringer i arbeidsliv og befolknings sammensetning.

Norge klarte seg svært bra gjennom finanskrisen. Vi har Europas laveste arbeidsledighet. Vi skaper flere nye jobber, flest i privat sektor. Denne suksessen er ingen tilfeldighet, men resultat av bevisst politikk og god styringsevne. Vi har en modell som etterspørres internasjonalt og som brukes av både Verdens Økonomiske Forum og OECD som suksesseksempel. Den norske modellen er bedre

rustet enn mange andre lands til å håndtere omstilling og kriser. Det betyr selvfølgelig ikke at vi skal hvile på laurbærene.

Vi har fått til mye. Samtidig er det utfordringer som gjenstår. De neste tiårene vil befolknings-sammensetningen endre seg og vi får flere eldre. Konkurransen i internasjonale markeder setter press på den norske modellen. Migrasjonen øker. Vår velferdsstat må ta høyde for slike utfordringer. Vi må tenke framover.

Kampen mot sosial dumping er høyt prioritert i Arbeiderpartiet. Vi vil ikke ha et arbeidsliv der useriøse bedrifter konkurrerer om å underby hverandre på faglige rettigheter. Arbeidslivet skal fortsatt sikre en lønn å leve av. Vi skal også ha et raust arbeidsliv som gir læring og plass for alle til å utfolde sine evner og ressurser. Vi vil fortsatt balansere rettigheter med plikter. Vi vil ha et samfunn der innsats belønnes. Våre oppskrifter virker; et omstillingsdyktig næringsliv, en sterk offentlig sektor, et godt trygdesystem som omfatter alle og et godt samarbeid mellom partene i arbeidslivet.

Arbeid er velferd

Jobb er det viktigste virkemidlet vi har for å forhindre fattigdom. Å være i jobb gir inntekt, bidrar til å skape sosial identitet og status, sosiale nettverk og personlig utvikling. Det har også en helsemessig gevinst. Det er sterk sammenheng mellom arbeidsledighet og helseproblemer. Arbeid gir verdighet.

Altfor mange med nedsatt funksjonsevne ønsker jobb, men finner ikke plass i dagens arbeidsmarked. Mange innvandrere opplever hindre med å komme inn i et norsk arbeidsliv. En rekke deltidsarbeidende ønsker mer jobb. Ungdom sliter med raskt å finne arbeid. Mange på uførepensjon ønsker å kunne bruke noe av sin arbeidsevne. Og mens mange av dagens eldre har fått nok ved oppnådd pensjonsalder, er det også en del av de som ønsker å gi litt til. Dette er arbeidskraft som samfunnet trenger. Enda viktigere er at dette er arbeidsevner og ressurser som folk ønsker å tilby.

Ny arbeidslinje

Vi har lyktes godt i arbeidsmarkedspolitikken. Men vi må gjøre mer. Et inkluderende arbeidsliv dreier seg om å gjøre arbeidslivet langt mer åpent enn hittil for folk med reduserte funksjonsevner, arbeidsevner, kompetanse eller språkferdigheter. Et inkluderende arbeidsliv dreier seg om å hindre barrierer for folk som av ulike grunner blir diskriminert. Et inkluderende arbeidsliv dreier seg om å skape nødvendig og kreativt mangfold. Her må vi bli bedre.

Vi vil derfor arbeide videre med å stimulere til økt sysselsetting blant grupper som nå har vanskelig for å få innpass på arbeidsmarkedet. Vi må bli bedre i å gi den enkelte hjelp til å utnytte sine evner og kvalifikasjoner til å komme i arbeid og aktivitet. Det er det velferdsreformen i NAV dreier seg om. Samtidig må vi jobbe med det vi kan kalle en fornyet arbeidslinje. Vi må utvikle en effektiv strategi for at personer med redusert funksjons og arbeidsevner kan gi sitt bidrag til verdiskaping og fellesskap i arbeidslivet.

Fordi befolkningen er mangfoldig i sin arbeidsevne må også arbeidslivet åpnes for et mangfold av jobber. Arbeidslivet må se etter hva folk kan og ikke etter hva de ikke kan. "Bevisbyrden må snus". Arbeidslivet må ha plass til alle, enten de har stor eller liten arbeidsevne. På den måten sikrer vi individets velferd, inntekt og verdighet. Samtidig sikrer vi at velferdsstaten er bærekraftig også etter hvert som det blir flere alderspensjonister enn i dag.

Virkemidlene

Velferdsstaten må stadig fornyes. Mange av verktøyene er allerede på plass, men vi må gjøre nye grep og styrket innsats for å bistå folk med å finne egnet arbeid. Dette handler blant annet om å åpne arbeidslivets porter innenfra. Dette dreier seg langt på vei om å utvikle og forsterke ordninger som kan føre til at flere med redusert arbeidsevne får ta del i det ordinære arbeidslivet.

Sysselsettingsstrategien for funksjonshemmede skal sikre at de med nedsatt arbeidsevner får lettere tilgang til arbeidslivet.

Kvalifiseringsprogrammet sikrer de som ellers er avhengige av økonomisk sosialhjelp en inntekt og mulighet for å kvalifisere seg til arbeid. Programmet er vellykket og mange kommer i jobb. Dette må vi fortsette med.

Forsøksordningen med *tidsubestemt lønnstilskudd* skal videreføres og forsterkes. Dette skal øke muligheten for at de som har redusert arbeidsevne kan komme inn i ordinært arbeid.

Et fortsatt *høyt nivå på tiltaksplasser* er viktig for å sikre arbeidstrening og kvalifisering for utsatte grupper.

Vi vil ha flere lavinntektsfamilier i *aktivitet*, i stedet for på passive stønader

Ungdomsgarantien er et viktig virkemiddel for å sikre ungdom jobb eller utdanning.

Vi vil intensivere innsatsen for å skape jobber som utnytter mangfoldet av arbeidsevner folk kan tilby, og vi viderefører våre ambisjoner om å sikre ungdom utdanning, yrkesopplæring, lærlingplasser eller arbeid.

Vedtak: Enstemmig vedtatt.

8. Et styrket barnevern

Alle barn og unge i Norge har krav på omsorg med stabilitet, kontinuitet og trygghet i oppveksten. Dagens barnevern hjelper flere barn og unge enn tidligere. Flere barn og foreldre tar kontakt med barnevernet for å få hjelp. Det tyder på at tilliten til barnevernet har økt. Regjeringen har siden 2005 styrket barnevernet betydelig økonomisk og ressursmessig. Til tross for dette har barnevernet store utfordringer.

Arbeiderpartiet viser til at regjeringen har satt i gang en evaluering av barnevernet. Målsettingen med evalueringen er å få til en organisering som sikrer det enkelte barn på en best mulig måte. Evalueringen skal blant annet se på ansvarsfordelingen mellom det statlige og kommunale barnvernet, mellom offentlige og private tjenesteytere. Ulike barneverntiltak, vilkårene for fosterhjem og barnvernsloven skal gjennomgås. Arbeiderpartiet mener at rettighetene til barn og unge som barnevernet har ansvaret for, også må vurderes. Dette gjelder også for aldersgruppen 18-23 år.

Arbeiderpartiet mener barn under barnevernets omsorg har krav på tilbud som er forutsigbare og har en god faglig kvalitet, uansett om det er det offentlige eller andre som yter de konkrete tjenestene. Ideelle organisasjoner er et viktig supplement til offentlige barneverntjenester. For at Barne- og ungdomsetaten skal kunne gi det enkelte barnet et best mulig tilpasset tilbud, er vi avhengig av blant annet de ideelle institusjonenes kompetanse på barnevernfeltet. Regjeringen bes om legge fram en vurdering om hvordan ideelle organisasjoner kan få bedre rammevilkår i anbudsprosesser. Ordningen med å forbeholde tilbud til ideelle organisasjoner, må videreutvikles.

Skoler, naboer og barnehager har ansvar for å sende inn bekymringsmelding til barnevernet når dette er riktig. Kommunene har et ansvar for at alle bekymringsmeldingene blir fulgt opp. En styrket kommuneøkonomi legger grunnlaget også for et styrket barnevern. I tillegg har 240 millioner kroner

øremerket det kommunale barnevernet i 2011. 400 nye stillinger er fordelt til kommunene. Over 80 prosent av landets kommuner har fått styrket sin barneverntjeneste. På landsbasis øker antall ansatte i barnevernet med 12 prosent. Kommuner som ikke selv har bygd opp tilstrekkelig faglig kapasitet i barnevernet, må samarbeide med andre.

Arbeiderpartiet vil understreke at barnevernet skal være et sikkerhetsnett som hjelper barn og unge til rett tid. Hjelpetiltak og omsorgstiltak skal tilpasses det enkelte barns behov. Tiltakene skal tilpasses barna. Barna skal ikke tilpasse seg tiltakene.

Vedtak: Enstemmig vedtatt.

9. Sterkere politisk styring av sykehusene

Arbeiderpartiet skal sikre og utvikle et moderne, trygt og tilgjengelig sykehus tilbud til alle. Det skal være folks helsetilstand som avgjør hvilket tilbud man får, ikke bakgrunn, økonomi eller hvor man bor. Samhandlingsreformens intensjoner og framdrift må ha betydning for utviklingen av sykehusene. Et solidarisk og felles tilbud må utvikles i offentlig regi. Grunnleggende velferdstjenester skal ikke privatiseres eller kommersialiseres. Arbeiderpartiet vil videreutvikle helsetilbudet i nært samarbeid med fagbevegelsen.

Norge har spredt bosetting. Vi skal derfor ha en desentralisert sykehusstruktur, som sikrer nærhet til spesialisthelsetjenester og trygg tilgang til fødetilbud og akutthjelp. For å sikre høy og likeverdig behandlingsskvalitet for alle pasienter, er det samtidig viktig å samordne de spesialiserte tjenestene. Dette kan bety at enkelte sykehus skal gjøre andre oppgaver enn i dag. Også samhandlingsreformen vil kreve en annen oppgavefordeling enn i dag.

Ingen lokalsykehus skal legges ned. Vi trenger både de små og de store lokalsykehusene for å møte utfordringene med en større andel eldre og flere pasienter med kroniske og ikke-smittsomme sykdommer. Det er viktig og nødvendig at videreutviklingen av tilbudet ved de enkelte sykehusene tar utgangspunkt i de lokale forholdene.

Organiseringen av arbeidet i sykehusene, må ta utgangspunkt i faste ansettelser og en planmessig kompetanseutvikling, som bidrar til alle ansattes kunnskap brukes til å videreutvikle god kvalitet på tjenesten. Ufrivillig deltid skal reduseres. Framtidens helsetjeneste krever flere ansatte med god kompetanse. Dette er en av de største utfordringene vi står overfor i helsepolitikken. Utdanning av helsepersonell er et offentlig ansvar. Et sterkt og oppdatert offentlig helsevesen er den viktigste garantien for at vi klarer å utdanne nok helsepersonell og sikre nødvendig spesialistkompetanse. Utdanningsløpet må ivareta kvalitet og rekruttering til alle deler av landet.

Det er snart 10 år siden staten overtok sykehusene. Underveis er det gjort små og store endringer i organiseringen. Det har skjedd omfattende modernisering og omstilling av spesialisthelsetjenesten. Vi er nå bedre rustet til å følge med på den rivende utviklingen i medisinsk teknologi og forskning. Det er stort potensial for innovasjon i helsesektoren.

Vi har klart å fortsette den positive utviklingen med bedret overlevelse for store pasientgrupper. Nå lever nesten to tredeler av oss mer enn 5 år etter en kreftdiagnose, mens det for to tiår siden var under halvparten. Antallet som dør av hjerte- og karsykdommer er redusert med over en tredel i samme periode. Nå dør det 7000 færre av hjerte- og karsykdommer hvert år enn på begynnelsen av 90-tallet.

Den rød-gønne regjeringen har økt investeringene i helsesektoren betydelig. Det er langt flere pasienter som behandles og helseforskningen er styrket. Økonomien i sykehussektoren er nå under kontroll. Det gir rom for nye satsninger. Det skal vi bruke til bedre kvalitet, høyere pasientsikkerhet og et bedre tilbud til sårbare grupper, som kronikere, rusavhengige og psykisk syke. Arbeiderpartiet vil forsterke innsatsen mot narkotika blant annet gjennom å etablere flere behandlingsplasser. Arbeiderpartiet er åpne for å vurdere nye virkemidler i arbeidet mot narkotika.

Resultatene taler for et fortsatt statlig eierskap og at de sentrale pilarene i sykehusreformen videreføres. Foretaksmodellen kan likevel forbedres.

Helsepolitikken må ha legitimitet i befolkningen og være underlagt politisk styring. Fra 2005 har styrene også bestått av flere aktive politikere. Det skulle bidra til bedre lokal forankring. Arbeiderpartiet mener at dette målet ikke er oppnådd godt nok. Styrene i foretakene bør derfor evalueres. De ansattes rett til medbestemmelse må være en viktig del av denne evalueringen. Videre bør det opprettes mer faste strukturer for dialog og forankring mellom de regionale helseforetakene og lokale myndigheter. Det bør også belyses hvorvidt de ansattes rett til medbestemmelse er godt ivaretatt.

Vi må sikre god og tydelig politisk styringen av sykehusene. Helseministeren har et overordnet og politisk ansvar for sykehusenes virksomhet, og sykehusene skal sørge for at styringssignalene blir utført. Dette må tydeliggjøres gjennom hyppigere foretaksmøter og formidling av klare styringssignaler gjennom statsbudsjettet, de årlige oppdragsdokumentene og i foretaksmøtene. Eksempler på viktige målkrav er bedre behandlingskvalitet, reduserte ventetider, flere læreplasser, reduksjon i bruk av ufrivillig deltid i helseforetakene og mer forutsigbarhet for de ideelle aktørene som leverer tjenester til helseforetakene. Gjennom årlige orienteringer om utvikling og status på området, bør også Stortinget involveres i den langsiktige styringen av spesialisthelsetjenesten. Nasjonale prioriteringer gjøres på folkevalgt nasjonalt nivå, blant annet gjennom Nasjonal helse- og omsorgsplan.

Erfaringene tilsier at endringer i foretaksstrukturen kun bør gjøres i foretaksmøtet og ikke av styrene alene. Det bør åpnes for at virksomheter under de regionale helseforetakene, som ikke yter spesialisthelsetjenester, kan organiseres som foretak og ikke som aksjeselskap. Arbeiderpartiet mener det er behov for en evaluering av de regionale helseforetakene, med særlig vekt på rolle, størrelse, funksjon og styrer. Det er også behov for at prosessene rundt investeringsbeslutninger styrkes.

Uønskede hendelser og skader i sykehus kan reduseres vesentlig. Erfaringer fra sykehus som har satt i verk særlig tiltak, har vist at det er mulig. God organisering kan redusere ventetider, og pasientene får raske og forutsigbare behandlingsforløp. Særlig er dette viktig for pasienter med alvorlig og langvarig sykdom, som for eksempel kreft. Fristbrudd er uakseptabelt. Vi må sikre at tilgangen til nye behandlingsmetoder og nye medisiner er lik over hele landet. Samtidig må vi sikre at behandlingen er trygg og effektiv. Forskning og utvikling er viktig for kvalitet og kompetanse. Vi må styrke satsingen på helseforskning. Ambulansetjenesten må være et offentlig ansvar, og det er et mål med stor grad av offentlig eierskap.

Det er et overordnet mål å oppnå god tilgjengelighet og likeverdighet i tilbudet av tannhelsetjenester i hele landet. Siden 2005 er utdanningskapasiteten på personell økt, og det er bevilget midler til bedre tannhelse hos personer i rusomsorgen.

Målet om et likeverdig helsetilbud gjelder også tannhelse. Arbeiderpartiets mål er derfor at tannhelse skal bli en del av det offentliges ansvar på lik linje med de øvrige helsetjenester. Arbeiderpartiet vil at fellesskapet gradvis skal ta et større ansvar for tannhelsetjenesten. Vi vil satse videre på utdanning av tannhelsepersonell. Det er viktig å få fortgang i arbeidet med å utrede ulike

modeller for finansiering av tannbehandling og ulike modeller for egenandelstak eller skjermingsordninger. I det videre arbeidet med dette området, vil vi prioritere å etablere gratis årlig tannhelsekontroll for eldre over 75 år, utvide tannhelsetilbudet for psykisk syke med en alvorlig diagnose, at de som deltar i NAV s kvalifiseringsprogram skal ha gratis tannbehandling på linje med dem som har sosialhjelp som hovedinntektskilde. Vi vil også innføre ordninger som gir studenter under 25 år rimeligere tannhelsetjenester. Vi vil ha en elektronisk prisportal slik at forbrukerne lettere kan orientere seg om hvilke priser og behandlingsmetoder den enkelte tannlege tilbyr.

Med grunnlag i erfaringene som nå er gjort med foretaksmodellen vil Arbeiderpartiet:

- at det gis tydelige politiske styringssignaler til de regionale helseforetakene gjennom statsbudsjettet, de årlige oppdragsdokumentene og foretaksmøter
- at Stortinget orienteres årlig om utviklingen og status i spesialisthelsetjenesten
- at det gjennomføres en evaluering av de regionale helseforetakene med særlig vekt på, rolle, størrelse, funksjon og hvordan styrene fungerer. Evalueringen bør trekke på eksterne, og involverte parter skal høres.
- at det utredes hvordan planleggingen og beslutninger om investeringer kan gjøres bedre, og at økonomistyring, finansiering, regnskap og revisjon gjennomgås.
- at det gjennomføres tiltak for å styrke samarbeidet mellom lokale myndigheter og sykehusene/foretakene.
- at det innføres hyppigere foretaksmøter for å bedre styringen av de regionale helseforetakene
- gå inn for at endringer i antall foretak og opptaksområde kun kan avgjøres i foretaksmøte

Arbeiderpartiet vil sette pasienten i fokus og heve kvaliteten, og vil derfor

- at det etableres behandlingsforløp for alvorlig og langvarig sykdom, som kreft
- styrke helseforskning og etableres samarbeid med våre naboland på dette området
- at det etableres rutiner som sikrer likeverdig tilgang til behandling over hele landet
- at det etableres flere helseregister, også ikke-samtykkebaserte, for å heve kvaliteten på behandlingen og øke overlevelse etter alvorlig sykdom
- innføre krav til jevnlig brukerundersøkelser ved sykehusene
- at ambulansetjenesten i større grad har psykiatrisk personell
- vurdere å innføre flere metoder for tidlig testing av kreft
- bedre samordningen av høyspesialisert medisinsk behandling

Dirigenten opplyste at det nå var 296 stemmeberettigede tilstede i salen.

Sonja Mandt, Landsstyret

158 Terje Inge Mørland,

044 Abdullah Alsabeehg, Oslo

Fra linje 846 til og med linje 861: Klippes ut og lages som egen uttalelse.

Redaksjonskomiteen støttet forslaget.

Vedtak: Forslaget vedtatt.

Linje 859 – bytte ordet "studenter" med "ungdom under 25 år."

Redaksjonskomiteen støtter forslaget

Vedtak: Forslaget vedtatt.

018 Kjell Maartmann-Moe, Akershus

Nytt kulepunkt etter linje 888 "Ingen skal betale egenandeler i helsetjenesten til og med kalenderåret de fyller 20 år

Redaksjonskomiteen avviser forslaget.

Vedtak: Forslaget avvist.

Vedtak: Redaksjonskomiteens innstilling vedtatt med de vedtatte endringene, og den endelige uttalelsen blir da som følger:

9 a. Sterkere politisk styring av sykehusene

Arbeiderpartiet skal sikre og utvikle et moderne, trygt og tilgjengelig sykehusstilbud til alle. Det skal være folks helsetilstand som avgjør hvilket tilbud man får, ikke bakgrunn, økonomi eller hvor man bor. Samhandlingsreformens intensjoner og framdrift må ha betydning for utviklingen av sykehusene. Et solidarisk og felles tilbud må utvikles i offentlig regi. Grunnleggende velferdstjenester skal ikke privatiseres eller kommersialiseres. Arbeiderpartiet vil videreutvikle helsetilbudet i nært samarbeid med fagbevegelsen.

Norge har spredt bosetting. Vi skal derfor ha en desentralisert sykehusstruktur, som sikrer nærhet til spesialisthelsetjenester og trygg tilgang til fødetilbud og akutthjelp. For å sikre høy og likeverdig behandlingsskvalitet for alle pasienter, er det samtidig viktig å samordne de spesialiserte tjenestene. Dette kan bety at enkelte sykehus skal gjøre andre oppgaver enn i dag. Også samhandlingsreformen vil kreve en annen oppgavefordeling enn i dag.

Ingen lokalsykehus skal legges ned. Vi trenger både de små og de store lokalsykehusene for å møte utfordringene med en større andel eldre og flere pasienter med kroniske og ikke-smittsomme sykdommer. Det er viktig og nødvendig at videreutviklingen av tilbudet ved de enkelte sykehusene tar utgangspunkt i de lokale forholdene.

Organiseringen av arbeidet i sykehusene, må ta utgangspunkt i faste ansettelses og en planmessig kompetanseutvikling, som bidrar til alle ansattes kunnskap brukes til å videreutvikle god kvalitet på tjenesten. Ufrivillig deltid skal reduseres. Framtidens helsetjeneste krever flere ansatte med god kompetanse. Dette er en av de største utfordringene vi står overfor i helsepolitikken. Utdanning av helsepersonell er et offentlig ansvar. Et sterkt og oppdatert offentlig helsevesen er den viktigste garantien for at vi klarer å utdanne nok helsepersonell og sikre nødvendig spesialistkompetanse. Utdanningsløpet må ivareta kvalitet og rekruttering til alle deler av landet.

Det er snart 10 år siden staten overtok sykehusene. Underveis er det gjort små og store endringer i organiseringen. Det har skjedd omfattende modernisering og omstilling av spesialisthelsetjenesten. Vi er nå bedre rustet til å følge med på den rivende utviklingen i medisinsk teknologi og forskning. Det er stort potensial for innovasjon i helsesektoren.

Vi har klart å fortsette den positive utviklingen med bedret overlevelse for store pasientgrupper. Nå lever nesten to tredeler av oss mer enn 5 år etter en kreftdiagnose, mens det for to tiår siden var

under halvparten. Antallet som dør av hjerte- og karsykdommer er redusert med over en tredel i samme periode. Nå dør det 7000 færre av hjerte- og karsykdommer hvert år enn på begynnelsen av 90-tallet.

Den rød-gønne regjeringen har økt investeringene i helsesektoren betydelig. Det er langt flere pasienter som behandles og helseforskningen er styrket. Økonomien i sykehussektoren er nå under kontroll. Det gir rom for nye satsninger. Det skal vi bruke til bedre kvalitet, høyere pasientsikkerhet og et bedre tilbud til sårbare grupper, som kronikere, rusavhengige og psykisk syke. Arbeiderpartiet vil forsterke innsatsen mot narkotika blant annet gjennom å etablere flere behandlingsplasser. Arbeiderpartiet er åpne for å vurdere nye virkemidler i arbeidet mot narkotika.

Resultatene taler for et fortsatt statlig eierskap og at de sentrale pilarene i sykehusreformen videreføres. Foretaksmodellen kan likevel forbedres.

Helsepolitikken må ha legitimitet i befolkningen og være underlagt politisk styring. Fra 2005 har styrene også bestått av flere aktive politikere. Det skulle bidra til bedre lokal forankring. Arbeiderpartiet mener at dette målet ikke er oppnådd godt nok. Styrene i foretakene bør derfor evalueres. De ansattes rett til medbestemmelse må være en viktig del av denne evalueringen. Videre bør det opprettes mer faste strukturer for dialog og forankring mellom de regionale helseforetakene og lokale myndigheter. Det bør også belyses hvorvidt de ansattes rett til medbestemmelse er godt ivaretatt.

Vi må sikre god og tydelig politisk styringen av sykehusene. Helseministeren har et overordnet og politisk ansvar for sykehusenes virksomhet, og sykehusene skal sørge for at styringssignalene blir utført. Dette må tydeliggjøres gjennom hyppigere foretaksmøter og formidling av klare styringssignaler gjennom statsbudsjettet, de årlige oppdragsdokumentene og i foretaksmøtene. Eksempler på viktige målkrav er bedre behandlingskvalitet, reduserte ventetider, flere læreplasser, reduksjon i bruk av ufrivillig deltid i helseforetakene og mer forutsigbarhet for de ideelle aktørene som leverer tjenester til helseforetakene. Gjennom årlige orienteringer om utvikling og status på området, bør også Stortinget involveres i den langsiktige styringen av spesialisthelsetjenesten. Nasjonale prioriteringer gjøres på folkevalgt nasjonalt nivå, blant annet gjennom Nasjonal helse- og omsorgsplan.

Erfaringene tilsier at endringer i foretaksstrukturen kun bør gjøres i foretaksmøtet og ikke av styrene alene. Det bør åpnes for at virksomheter under de regionale helseforetakene, som ikke yter spesialisthelsetjenester, kan organiseres som foretak og ikke som aksjeselskap. Arbeiderpartiet mener det er behov for en evaluering av de regionale helseforetakene, med særlig vekt på rolle, størrelse, funksjon og styrer. Det er også behov for at prosessene rundt investeringsbeslutninger styrkes.

Uønskede hendelser og skader i sykehus kan reduseres vesentlig. Erfaringer fra sykehus som har satt i verk særlig tiltak, har vist at det er mulig. God organisering kan redusere ventetider, og pasientene får raske og forutsigbare behandlingsforløp. Særlig er dette viktig for pasienter med alvorlig og langvarig sykdom, som for eksempel kreft. Fristbrudd er uakseptabelt. Vi må sikre at tilgangen til nye behandlingsmetoder og nye medisiner er lik over hele landet. Samtidig må vi sikre at behandlingen er trygg og effektiv. Forskning og utvikling er viktig for kvalitet og kompetanse. Vi må styrke satsingen på helseforskning. Ambulansetjenesten må være et offentlig ansvar, og det er et mål med stor grad av offentlig eierskap.

Med grunnlag i erfaringene som nå er gjort med foretaksmodellen vil Arbeiderpartiet:

- at det gis tydelige politiske styringssignaler til de regionale helseforetakene gjennom statsbudsjettet, de årlige oppdragsdokumentene og foretaksmøter
- at Stortinget orienteres årlig om utviklingen og status i spesialisthelsetjenesten

- at det gjennomføres en evaluering av de regionale helseforetakene med særlig vekt på, rolle, størrelse, funksjon og hvordan styrene fungerer. Evalueringen bør trekke på eksterne, og involverte parter skal høres.
- at det utredes hvordan planleggingen og beslutninger om investeringer kan gjøres bedre, og at økonomistyring, finansiering, regnskap og revisjon gjennomgås.
- at det gjennomføres tiltak for å styrke samarbeidet mellom lokale myndigheter og sykehusene/foretakene.
- at det innføres hyppigere foretaksmøter for å bedre styringen av de regionale helseforetakene
- gå inn for at endringer i antall foretak og opptaksområde kun kan avgjøres i foretaksmøte

Arbeiderpartiet vil sette pasienten i fokus og heve kvaliteten, og vil derfor

- at det etableres behandlingsforløp for alvorlig og langvarig sykdom, som kreft
- styrke helseforskning og etableres samarbeid med våre naboland på dette området
- at det etableres rutiner som sikrer likeverdig tilgang til behandling over hele landet
- at det etableres flere helseregister, også ikke-samtykkebaserte, for å heve kvaliteten på behandlingen og øke overlevelse etter alvorlig sykdom
- innføre krav til jevnlike brukerundersøkelser ved sykehusene
- at ambulansetjenesten i større grad har psykiatrisk personell
- vurdere å innføre flere metoder for tidlig testing av kreft
- bedre samordningen av høyspesialisert medisinsk behandling

Vedtak: Avsnittene om tannhelse ble klippet ut av Redaksjonskomiteens innstilling om Sterkere politisk styring av sykehusene, og den endelige uttalelsen blir da med den vedtatte endringen som følger:

9 b. Tannhelse

Det er et overordnet mål å oppnå god tilgjengelighet og likeverdighet i tilbudet av tannhelsetjenester i hele landet. Siden 2005 er utdanningskapasiteten på personell økt, og det er bevilget midler til bedre tannhelse hos personer i rusomsorgen.

Målet om et likeverdig helsetilbud gjelder også tannhelse. Arbeiderpartiets mål er derfor at tannhelse skal bli en del av det offentliges ansvar på lik linje med de øvrige helsetjenester. Arbeiderpartiet vil at fellesskapet gradvis skal ta et større ansvar for tannhelsetjenesten. Vi vil satse videre på utdanning av tannhelsepersonell. Det er viktig å få fortgang i arbeidet med å utrede ulike modeller for finansiering av tannbehandling og ulike modeller for egenandelstak eller skjermingsordninger. I det videre arbeidet med dette området, vil vi prioritere å etablere gratis årlig tannhelsekontroll for eldre over 75 år, utvide tannhelsetilbudet for psykisk syke med en alvorlig diagnose, at de som deltar i NAV s kvalifiseringsprogram skal ha gratis tannbehandling på linje med dem som har sosialhjelp som hovedinntektskilde. Vi vil også innføre ordninger som gir ungdom under 25 år rimeligere tannhelsetjenester. Vi vil ha en elektronisk prisportal slik at forbrukerne lettere kan orientere seg om hvilke priser og behandlingsmetoder den enkelte tannlege tilbyr.

10. En energipolitikk for fremtiden

Norsk petroleumsvirksomhet har i løpet av 40 år skapt arbeidsplasser og gitt store inntekter til det norske samfunnet. Inntektene fra petroleumsvirksomheten har gitt oss et pensjonsfond som nå er på over 3000 milliarder kroner. I dag har vi 250 000 arbeidsplasser over hele landet direkte eller indirekte knyttet til petroleumsvirksomheten. Vi har bygget opp en verdensledende

leverandørindustri. Utviklingen av denne næringen har stor betydning for arbeidsplasser og næringsutvikling.

Det er viktig at det gradvis, og i tråd med hva som er teknologisk og miljømessig forsvarlig, åpnes nye leteområder og at utvinningsgraden i felt i produksjon økes. Tilgang på nye arealer vil bety svært mye med hensyn til å opprettholde investeringsviljen, kompetansen og verdiskapningen innen oljeindustrien i Norge. Norsk sokkel må være konkurransedyktig også i fremtiden. Rammene for petroleumsvirksomheten i Barentshavet og det nordøstlige norskehav som nå blir fastsatt i den nye forvaltningsplanen, vil gi et godt grunnlag for å utvikle den norske petroleumindustrien og bidra til arbeidsplasser og bosetting i våre nordligste fylker. For Arbeiderpartiet er det viktig å legge til rette for utvikling i hele landet. Ved tildeling av nye lisenser for leting og produksjon skal det legges vekt på lokale ringvirkninger i form av kompetanse og arbeidsplasser.

Kunnskapsinnhenting i tråd med de krav som stilles til en konsekvensutredning i de uåpnede deler av Nordland VI, Nordland VII og Troms II, vil gjøre det mulig å gjennomføre en konsekvensutredning i løpet av kort tid om det fattes beslutning om det.

Arbeiderpartiet vil fortsatt føre en aktiv tildelingspolitikk for nye lisenser, samtidig som at det legges til rette for stor aktivitet fra et mangfold av selskaper i modne områder på norsk sokkel. Økt utvinningsgrad fra felt i produksjon og nye funn i åpnete områder vil gi store verdier til samfunnet og fortsatt høy sysselsetting. Det store oljefunnet i Sverdrup prospektet gir grunn til optimisme. Det skal derfor være viktig med et fortsatt høyt nivå på forskning og utvikling. I den videre utviklingen av norsk petroleumsvirksomhet har Petoro en viktig rolle som pådriver for økt utvinning.

40 års erfaring viser at vi med kombinerte strenge krav til helse, miljø og sikkerhet kan drive utvinning av olje og gass med liten risiko og samtidig skape arbeidsplasser til havs og på land til glede for dagens og fremtidens generasjoner.

Energipolitikk

God tilgang på fornybar elektrisk kraft til en konkurransedyktig pris skal fortsatt være et konkurransefortrinn for vår industri og vårt næringsliv. Økt fornybar kraftproduksjon og energieffektivisering gjør det mulig å konvertere fossil energibruk. De to siste årene har vi opplevd uvanlig kalde og tørre vintre, med høye kraftpriser og store forskjeller mellom regioner i Norge som resultat. Vannkraftens dominans i vår energiforsyning har gitt oss Europas høyeste fornybarandel, men også en sterk sårbarhet for variasjoner i nedbør og temperatur. Svakt overføringsnett har gitt uakseptabelt store forskjeller i kraftpris mellom regioner. Disse utfordringene må møtes gjennom en offensiv politikk for:

- Energieffektivisering og økonomisering, blant annet gjennom å styrke Enova
- Økt produksjon av fornybar energi
- Utbygging av et effektivt og robust linjenett for overføring av kraft

Innføring av tiltak som automatisk strømmåling (AMS), utvikling og bygging av lavenergi- og passivhus, høye krav til energieffektivitet i nye bygg og energitiltak i eksisterende bygninger vil over tid være viktige skritt mot et mer energieffektivt samfunn. I den sammenhengen er det også viktig å følge opp bioenergi strategien og sikre målrettet og koordinert virkemiddelbruk for økt utbygging av bioenergi.

Når grønne sertifikater kommer på plass i 2012, vil det bidra til å utløse ny kraftutbygging. Norge er rikt på muligheter for utbygging av vannkraft gjennom småkraft og oppgradering og effektivisering av eksisterende kraftverk. Vi må ha tilstrekkelig saksbehandlingskapasitet, slik at prosjektene ikke blir forsinket. Vi må sikre prosedyrer som er tilpasset strømmen vi vil få av mindre

utbyggingsprosjekter i årene som kommer. Myndighetene må kunne behandle søknadene effektivt, samtidig som hensynet til miljø ivaretas.

I tillegg til flere vannkraftprosjekter vil et grønt sertifikatmarked også gi økt utbygging av vindkraft, noe som også vil kunne gi muligheter for utvikling av vindkraftindustri i Norge og flere arbeidsplasser. Statens rolle i forhold til vindkraftindustrien må være å støtte forskning og utvikling, herunder støtte til pilot- og demonstrasjonsprosjekter.

Et robust linjenett for overføring av kraft er helt nødvendig for forsyningssikkerheten i landet. Vi står foran flere store utbyggingsprosjekter. Det må da gjøres en grundig jobb i forhold til lokale interesser når kraftlinjeprosjekter skal gjennomføres. Storsamfunnet må så langt det er mulig redusere belastningen slike prosjekter påfører lokalsamfunn.

Et effektivt linjenett er også avgjørende for å få distribuert ny kraftproduksjon ut i markedet. Ny fornybar produksjon er i stor grad uregulert kraft som produseres i en tid på året hvor behovet er lite i Norge. Av hensyn til lokal verdiskaping og den klimagevinsten som ligger i å erstatte fossil energi med fornybar må vi derfor ha god flyt av kraft både mellom regioner i Norge og mellom land i Europa. En god flyt av kraft mellom landsdeler og med utlandet er avgjørende for å verne mot sterke og bråe prisøkninger på strøm slik som vi har opplevd de siste årene. Overføringsnett for kraft mellom Norge og utlandet sikrer nødvendig kraftutveksling og kraftsikkerhet, og har denne vinteren vært helt nødvendig for å sikre tilstrekkelig kraft. Vi er avhengige av import fra nabolandene våre når vi opplever tørrår og kalde vintre.

Arbeiderpartiet mener det er viktig å få en brei gjennomgang av den langsiktige energiutviklingen i Norge og er glad for at regjeringen har nedsatt et offentlig utvalg med et bredt mandat - Energiutvalget. Arbeiderpartiet mener det er riktig at utvalget blant annet skal vurdere:

- kraftbalansen frem mot 2030 og 2050
- størrelsen på kraftutvekslingen med utlandet
- virkningene av ulike tiltak på industriutvikling, næringsliv og husholdningene
- hvordan forbruket kan begrenses
- problemstillinger knyttet til fyllingsgrad i vannmagasinene

Arbeiderpartiet mener at tiltakene fra dette utvalget - herunder spørsmålet om ytterligere utbygging av overføringsnettet til utlandet - må vurderes opp mot hensynet til mest mulig forutsigbare og like priser for næringsliv, industri og husholdninger over hele landet.

Dirigenten opplyste at det nå var 295 stemmeberettigede i salen.

220 Mellvin Steinsvoll

Linje 934 – tilføyes – ”også i allerede utbygde vassdrag i vernede område

Redaksjonskomiteen avviser forslaget

Vedtak: Forslaget avvist.

294 Grethe Ernø-Johansen, Finnmark

Tillegg til linje 917: etter utvikling: dette inkluderer økt bruk av gassen innenlands.

Redaksjonskomiteen sluttet seg til forslaget.

Vedtak: Forslaget vedtatt.

168 Tom Tvedt, Rogaland

Linje 917 og 918:

Endringsforslag: I den videre utviklingen av norsk petroleumsvirksomhet må Petoro styrkes for å kunne ivareta en viktig rolle som pådriver for økt utvinning.

Redaksjonskomiteen sluttet seg til forslaget.

Vedtak: Forslaget vedtatt.

Ny setning settes inn i linje 910, etter punktum: "Dette skal Arbeiderpartiet ta stilling til i 2013.

Redaksjonskomiteen avviser forslaget

Vedtak: Forslaget avvist.

Vedtak: Redaksjonskomiteens innstilling vedtatt med de vedtatte endringene, og den endelige uttalelsen blir da som følger:

10. En energipolitikk for fremtiden

Norsk petroleumsvirksomhet har i løpet av 40 år skapt arbeidsplasser og gitt store inntekter til det norske samfunnet. Inntektene fra petroleumsvirksomheten har gitt oss et pensjonsfond som nå er på over 3000 milliarder kroner. I dag har vi 250 000 arbeidsplasser over hele landet direkte eller indirekte knyttet til petroleumsvirksomheten. Vi har bygget opp en verdensledende leverandørindustri. Utviklingen av denne næringen har stor betydning for arbeidsplasser og næringsutvikling.

Det er viktig at det gradvis, og i tråd med hva som er teknologisk og miljømessig forsvarlig, åpnes nye leteområder og at utvinningsgraden i felt i produksjon økes. Tilgang på nye arealer vil bety svært mye med hensyn til å opprettholde investeringsviljen, kompetansen og verdiskapningen innen oljeindustrien i Norge. Norsk sokkel må være konkurransedyktig også i fremtiden. Rammene for petroleumsvirksomheten i Barentshavet og det nordøstlige norskehav som nå blir fastsatt i den nye forvaltningsplanen, vil gi et godt grunnlag for å utvikle den norske petroleumsindustrien og bidra til arbeidsplasser og bosetting i våre nordligste fylker. For Arbeiderpartiet er det viktig å legge til rette for utvikling i hele landet. Ved tildeling av nye lisenser for leting og produksjon skal det legges vekt på lokale ringvirkninger i form av kompetanse og arbeidsplasser.

Kunnskapsinnhenting i tråd med de krav som stilles til en konsekvensutredning i de uåpnede deler av Nordland VI, Nordland VII og Troms II, vil gjøre det mulig å gjennomføre en konsekvensutredning i løpet av kort tid om det fattes beslutning om det.

Arbeiderpartiet vil fortsatt føre en aktiv tildelingspolitikk for nye lisenser, samtidig som at det legges til rette for stor aktivitet fra et mangfold av selskaper i modne områder på norsk sokkel. Økt utvinningsgrad fra felt i produksjon og nye funn i åpnete områder vil gi store verdier til samfunnet og fortsatt høy sysselsetting. Det store oljefunnet i Sverdrup prospektet gir grunn til optimisme. Det skal derfor være viktig med et fortsatt høyt nivå på forskning og utvikling, dette inkludere økt bruk

av gassen innenlands. I den videre utviklingen av norsk petroleumsvirksomhet må Petoro styrkes for å kunne ivareta en viktig rolle som pådriver for økt utvinning.

40 års erfaring viser at vi med kombinerte strenge krav til helse, miljø og sikkerhet kan drive utvinning av olje og gass med liten risiko og samtidig skape arbeidsplasser til havs og på land til glede for dagens og fremtidens generasjoner.

Energipolitikk

God tilgang på fornybar elektrisk kraft til en konkurransedyktig pris skal fortsatt være et konkurransefortrinn for vår industri og vårt næringsliv. Økt fornybar kraftproduksjon og energieffektivisering gjør det mulig å konvertere fossil energibruk. De to siste årene har vi opplevd uvanlig kalde og tørre vintre, med høye kraftpriser og store forskjeller mellom regioner i Norge som resultat. Vannkraftens dominans i vår energiforsyning har gitt oss Europas høyeste fornybarandel, men også en sterk sårbarhet for variasjoner i nedbør og temperatur. Svakt overføringsnett har gitt uakseptabelt store forskjeller i kraftpris mellom regioner. Disse utfordringene må møtes gjennom en offensiv politikk for:

- Energieffektivisering og økonomisering, blant annet gjennom å styrke Enova
- Økt produksjon av fornybar energi
- Utbygging av et effektivt og robust linjenett for overføring av kraft

Innføring av tiltak som automatisk strømmåling (AMS), utvikling og bygging av lavenergi- og passivhus, høye krav til energieffektivitet i nye bygg og energitiltak i eksisterende bygninger vil over tid være viktige skritt mot et mer energieffektivt samfunn. I den sammenhengen er det også viktig å følge opp bioenergi strategien og sikre målrettet og koordinert virkemiddelbruk for økt utbygging av bioenergi.

Når grønne sertifikater kommer på plass i 2012, vil det bidra til å utløse ny kraftutbygging. Norge er rikt på muligheter for utbygging av vannkraft gjennom småkraft og oppgradering og effektivisering av eksisterende kraftverk. Vi må ha tilstrekkelig saksbehandlingskapasitet, slik at prosjektene ikke blir forsinket. Vi må sikre prosedyrer som er tilpasset strømmen vi vil få av mindre utbyggingsprosjekter i årene som kommer. Myndighetene må kunne behandle søknadene effektivt, samtidig som hensynet til miljø ivaretas.

I tillegg til flere vannkraftprosjekter vil et grønt sertifikatmarked også gi økt utbygging av vindkraft, noe som også vil kunne gi muligheter for utvikling av vindkraftindustri i Norge og flere arbeidsplasser. Statens rolle i forhold til vindkraftindustrien må være å støtte forskning og utvikling, herunder støtte til pilot- og demonstrasjonsprosjekter.

Et robust linjenett for overføring av kraft er helt nødvendig for forsynings sikkerheten i landet. Vi står foran flere store utbyggingsprosjekter. Det må da gjøres en grundig jobb i forhold til lokale interesser når kraftlinjeprosjekter skal gjennomføres. Storsamfunnet må så langt det er mulig redusere belastningen slike prosjekter påfører lokalsamfunn.

Et effektivt linjenett er også avgjørende for å få distribuert ny kraftproduksjon ut i markedet. Ny fornybar produksjon er i stor grad uregulert kraft som produseres i en tid på året hvor behovet er lite i Norge. Av hensyn til lokal verdiskapning og den klimagevinsten som ligger i å erstatte fossil energi med fornybar må vi derfor ha god flyt av kraft både mellom regioner i Norge og mellom land i Europa. En god flyt av kraft mellom landsdeler og med utlandet er avgjørende for å verne mot sterke og bråe prisøkninger på strøm slik som vi har opplevd de siste årene. Overføringsnett for kraft mellom Norge og utlandet sikrer nødvendig kraftutveksling og kraftsikkerhet, og har denne vinteren vært helt nødvendig for å sikre tilstrekkelig kraft. Vi er avhengige av import fra nabolandene våre når vi opplever tørrår og kalde vintre.

Arbeiderpartiet mener det er viktig å få en brei gjennomgang av den langsiktige energiutviklingen i Norge og er glad for at regjeringen har nedsatt et offentlig utvalg med et bredt mandat - Energiutvalget. Arbeiderpartiet mener det er riktig at utvalget blant annet skal vurdere:

- kraftbalansen frem mot 2030 og 2050
- størrelsen på kraftutvekslingen med utlandet
- virkningene av ulike tiltak på industriutvikling, næringsliv og husholdningene
- hvordan forbruket kan begrenses
- problemstillinger knyttet til fyllingsgrad i vannmagasinene

Arbeiderpartiet mener at tiltakene fra dette utvalget - herunder spørsmålet om ytterligere utbygging av overføringsnett til utlandet - må vurderes opp mot hensynet til mest mulig forutsigbare og like priser for næringsliv, industri og husholdninger over hele landet.

11.Miljøvennlige transportløsninger

Arbeiderpartiet vil ha gode kommunikasjoner og transportmuligheter over hele landet. Veier, jernbane, havner og luftfart binder landet sammen, og er av avgjørende betydning både for befolkning og næringsliv. Regjeringen har satt i gang tidenes satsing på samferdsel. Denne satsingen på vei, bane, havner og farleder må fortsette i årene framover. Økt framkommelighet, bedre sikkerhet og miljøhensyn skal ligge til grunn for Arbeiderpartiets samferdselspolitikk. Både distriktenes og byenes behov må ivaretas.

Regjeringen vil legge fram en ny nasjonal transportplan i 2013. Arbeiderpartiet vil involvere hele partiorganisasjonen i arbeidet med denne planen. Regjeringen har i gjeldende transportplan tatt initiativ til å prøve ut forskjellige modeller for organisering og finansiering av samferdselsprosjekter med sikte på en mest mulig effektiv utnyttelse av ressursene i sektoren. I forbindelse med arbeidet med neste NTP er det naturlig å gjennomgå disse erfaringene.

Jernbane for framtida

Rødgrønn politikk har de siste årene gitt oss en formidabel økning i investeringene i og fornyelsen av jernbanen. Eksempelvis er nytt dobbeltspor med doblet rutetilbud åpnet mellom Sandnes og Stavanger, snart ruller 50 nye NSB-tog inn i landet, og i 2012 vil kapasitet og rutetilbud på Østlandet bli forbedret. Arbeiderpartiet vil understreke at en videre satsing på utbygging, vedlikehold og drift av jernbanestrekningene må være høyt prioritert også i den neste nasjonale transportplanen. Arbeiderpartiet forutsetter at de strekninger som er prioritert i Nasjonal transportplan, realiseres først.

Klima og kollektivtransport

Transportsektoren står for om lag en tredel av utslippene av CO₂ i Norge. I tillegg kommer utslipp av NO_x og annen lokal forurensing. En klimavennlig transportsektor krever bedre tilrettelegging for kollektivtransport og redusert biltrafikk i de store byene. Transportsektoren må også ta i bruk nye og mer klimavennlige energibærere, både til lands og til vanns. En klimavennlig transportpolitikk krever derfor flere virkemidler, som utbygging av infrastruktur for kollektivtransport, restriksjoner på bilbruken i de store byområdene, en helhetlig transport- og arealplanlegging og utvikling og bruk av ny teknologi.

Fylkeskommunene har ansvaret for den lokale kollektivtransporten. Etter at store deler av det tidligere riksvegnettet ble overført til fylkeskommunene, fikk fylkene for budsjettåret 2010 en økning i rammeoverføringen på 1 milliard kroner. Den nye oppgavefordelingen var begrunnet med at fylkeskommunene lettere kunne se areal- og transportplanlegging og infrastruktur i sammenheng

og at de kunne legge til rette for en god fordeling mellom investering i infrastruktur, drift og vedlikehold og tilrettelegging for kollektivtransport. Fordelingen av drifts- og vedlikeholdsmidlene mellom fylkene skjer etter tekniske beregningsmodeller.

Det er de siste årene også åpnet for at bompenger kan brukes til å finansiere investering og drift av kollektivtransporten. Gjennom belønningsordninga for bedre kollektivtransport og mindre bilbruk i byområdene, støtter staten opp under de byene som ønsker å vri transportmønsteret over til kollektiv. Det er viktig at fylkeskommunene utnytter de ulike virkemidlene de har og satser bevisst på å støtte opp under økning i kollektivandelen.

For å møte den sterke veksten i transporttetterpørselen rundt større byområder, må staten i større grad bidra til finansiering av kollektivtransporten. Dagens nivå på rammetilskudd til fylkeskommunene og belønningsordningen er ikke tilstrekkelig.

Staten må gjennom sitt kjøp av jernbanetransport, bygge opp under den areal- og transportplanleggingen og kollektivsatsingen som bykommuner og fylkeskommuner legger opp til. Dette er særlig viktig i de sentrale byområdene.

Arbeiderpartiet forventer at den kommende nasjonale transportplanen inneholder en satsing på infrastrukturtiltak for kollektivtransporten. I tillegg må planen inneholde en strategi for utbygging av gang- og sykkelveger og sikring av trygge skoleveger. Arbeiderpartiet vil utvide ungdomsrabattene.

Utvikling og bruk av ny teknologi og drivstoff

Både bilindustrien og drivstoffprodusenter må innrette seg på at det vil bli stilt stadig strengere miljøkrav til transportsektoren. Moderne biler forurensere mindre, bruker mindre drivstoff og flere kan benytte alternativer til bensin eller diesel. Det er helt sentralt at bensinstasjonene ser at framveksten av dette markedet er avhengig av et godt distribusjonsnett. De bør tilby ladestasjoner for el-biler og tanking av gass. Også innen ferjedrift blir det nå lagt økende vekt på miljøkrav. En rekke gassferjer er satt i trafikk, biodrivstoff vurderes og i 2011 lyses det ut en kontrakt med formål å finne det mest energi- og miljøeffektive ferjemateriellet til ferjesambandet Lavik – Oppedal i Sogn og Fjordane. Det er viktig at fylkeskommunene som kjøper av fergetransporttjenester legger inn miljøkrav i sine anbud. Den kompetansen staten har opparbeidet på miljø og ferjedrift må kunne benyttes av fylkeskommunene, som nå har ansvar for størstedelen av ferjedriften.

Arbeiderpartiet vil at omleggingen av bilavgiftene i miljøvennlig retning skal fortsette og ber om en helhetlig gjennomgang av avgiftene på både kjøretøy og drivstoff.

Arbeiderpartiet vil:

- Gå gjennom erfaringene med forskjellige modeller for organisering og finansiering av samferdselsprosjekter.
- Øke kollektivtransportens andel av transportarbeidet.
- Prioritere satsing på utbygging, vedlikehold og drift av jernbanestrekningene også i den neste nasjonale transportplanen.
- Gi infrastruktur for kollektivtransport en sentral plass i Nasjonal transportplan 2014-23.
- At staten fortsatt skal belønne de byområdene som bevisst satser på kollektivtrafikken.
- Gjøre en helhetlig gjennomgang av avgiftene på både kjøretøy og drivstoff.

225 Tore Sandvik, Sør-Trøndelag

Erstatter linje 1029, 1030-1031

Et nasjonalt kollektivløft

Den sterke befolkningsveksten i de større byområdene de neste 20 årene, skaper ekstraordinære transportbehov. I de større byområdene i Norge forventes en befolkningsvekst på 28 prosent fra 2010 til 2030. Befolkningsveksten krever vesentlig kapasitetsøkning i transportsystemet, uavhengig av om veksten er med bil eller tas av miljøvennlige transportformer. Prognosene viser at det *daglig* vil foretas rundt 2 millioner flere reiser i de ni største byområdene i 2030 enn i 2010.

En ensidig bilbasert trafikkvekst vil bli betydelig dyrere for samfunnet enn en trafikkvekst som håndteres med kollektivtransport og sykkel, og øke vil klimautslippene med 20 prosent. Hvis trafikkveksten tas av kollektivtransport og sykkel vil klimautslippene øke marginalt. Togtrafikken og den øvrige kollektivtrafikken må nå løftes inn i Nasjonal transportplan. Arbeiderpartiet vil at Nasjonal transportplan (NTP) skal være en helhetlig plan som styrer utviklingen i sektoren i ønsket retning. Det er viktig for å kunne styre utviklingen i transportmiddelfordeling og utslipp fra transportsektoren må kollektivtransporten gis en fullverdig plass i NTP 2014-23, og da spesielt for å møte utfordringene i de store byene.

Belønningsordningen for bedre kollektivtransport og mindre bilbruk i byområdene er økt mye de siste årene og er et viktig virkemiddel for å stimulere byene til å tenke stort og ta i bruk sterke virkemidler. Ordningen er likevel ikke tilstrekkelig for å få den ønskede storsatsingen på kollektivtransport eller for å få tatt i bruk den mest effektive restriktive virkemidlene. De siste årene har kostnadsveksten knyttet til lønn, drivstoff og ulike statlige pålegg vært langt større en generell lønns- og prisvekst innen kommunesektoren, samtidig som økt passasjertall gir økte utgifter. Kollektivtrafikken utgjør dermed en stadig større andel av fylkeskommunenes økonomi. Om nasjonale mål om klimakutt og mer kollektivbruk skal nås må dette hensyntas økonomisk.

For å møte den sterke veksten i transportetterspørselen rundt de større byområdene, må derfor staten i større grad bidra til drift og investeringer i kollektivtrafikk. Dagens rammetilskudd til fylkeskommunene og belønningsordningen er ikke tilstrekkelig.

Arbeiderpartiet vil:

- At nasjonale mål om klimakutt og mer kollektivbruk skal nås, og at dette hensyntas økonomisk
- Gi drift og investeringer i kollektivtransport en sentral plass i Nasjonal transportplan 2014-23
- At staten skal bidra til å øke kollektivtransportens betydning i de største byene
- At staten bidrar til raskere og mer omfattende utbygging av kollektivinfrastruktur i de største byene.

Redaksjonskomiteen avviste forslaget.

Vedtak: Forslaget vedtatt med overveldende flertall mot redaksjonskomiteens innstilling.

147 Lene Vågslid, Landsstyret – Telemark

Linje 1003/1004: Tillegg og endring: "Arbeiderpartiet forutsetter at de strekninger som er prioritert, realiseres først, og er i tråd med de forutsetninger som legges til grunn i Nasjonal Transportplan

Redaksjonskomiteen avviser forslaget

Vedtak: Forslaget avvist.

201 Åshild Høivik Kjelsnes, Sogn og Fjordane

Linje 987 sette inn ordet rassikring etter ordet bane, før ordet havner

Redaksjonskomiteen avviser forslaget.

Vedtak: Forslaget avvist.

Linje 989 tillegg, ny setning etter siste punktum "Fylkesveinettet må sikres nødvendige midler til drift og investering

Redaksjonskomiteen støtter forslaget.

Vedtak: Forslaget vedtatt.

128 Arve Høiberg, Vestfold

Linje 1003 Ny setning etter siste punktum: "Arbeiderpartiet vil at samferdselsprosjekter kan gjennomføres med prosjektfinansiering ved egne utbygningsselskaper med statlig, fylkeskommunal og kommunalt eierskap, for å sikre rask og forutsigbar gjennomføring"

Redaksjonskomiteen støtter forslaget.

Vedtak: Forslaget vedtatt med 173 stemmer.

291 Runar Sjøstad, Finnmark

Ny linje 990 "blant annet gjennom å sikre dagens seilingsmønster for Hurtigruta

Redaksjonskomiteen avviser forslaget.

Vedtak: Forslaget avvist.

101 Aksel Eng, Oppland

Linje 1063/1064 tas ut av dokumentet.

Redaksjonskomiteen aviser forslaget.

Vedtak: Forslaget avvist.

Vedtak: Redaksjonskomiteens innstilling vedtatt med de vedtatte endringer, og den endelige uttalelsen blir da som følger:

12. Miljøvennlige transportløsninger

Arbeiderpartiet vil ha gode kommunikasjoner og transportmuligheter over hele landet. Veier, jernbane, havner og luftfart binder landet sammen, og er av avgjørende betydning både for

befolkning og næringsliv. Regjeringen har satt i gang tidenes satsing på samferdsel. Denne satsingen på vei, bane, havner og farleder må fortsette i årene framover. Økt framkommelighet, bedre sikkerhet og miljøhensyn skal ligge til grunn for Arbeiderpartiets samferdselspolitikk. Både distriktenes og byenes behov må ivaretas. Fylkesveinettet må sikres nødvendige midler til drift og investering.

Regjeringen vil legge fram en ny nasjonal transportplan i 2013. Arbeiderpartiet vil involvere hele partiorganisasjonen i arbeidet med denne planen. Regjeringen har i gjeldende transportplan tatt initiativ til å prøve ut forskjellige modeller for organisering og finansiering av samferdselsprosjekter med sikte på en mest mulig effektiv utnyttelse av ressursene i sektoren. I forbindelse med arbeidet med neste NTP er det naturlig å gjennomgå disse erfaringene.

Jernbane for framtida

Rødgrønn politikk har de siste årene gitt oss en formidabel økning i investeringene i og fornyelsen av jernbanen. Eksempelvis er nytt dobbeltspor med doblet rutetilbud åpnet mellom Sandnes og Stavanger, snart ruller 50 nye NSB-tog inn i landet, og i 2012 vil kapasitet og rutetilbud på Østlandet bli forbedret. Arbeiderpartiet vil understreke at en videre satsing på utbygging, vedlikehold og drift av jernbanestrekningene må være høyt prioritert også i den neste nasjonale transportplanen. Arbeiderpartiet forutsetter at de strekninger som er prioritert i Nasjonal transportplan, realiseres først. Arbeiderpartiet vil at samferdselsprosjekter kan gjennomføres med prosjektfinansiering ved egne utbygningsselskaper med statlig, fylkeskommunal og kommunalt eierskap, for å sikre rask og forutsigbar gjennomføring.

Klima og kollektivtransport

Transportsektoren står for om lag en tredel av utslippene av CO₂ i Norge. I tillegg kommer utslipp av NO_x og annen lokal forurensing. En klimavennlig transportsektor krever bedre tilrettelegging for kollektivtransport og redusert biltrafikk i de store byene. Transportsektoren må også ta i bruk nye og mer klimavennlige energibærere, både til lands og til vanns. En klimavennlig transportpolitikk krever derfor flere virkemidler, som utbygging av infrastruktur for kollektivtransport, restriksjoner på bilbruken i de store byområdene, en helhetlig transport- og arealplanlegging og utvikling og bruk av ny teknologi.

Fylkeskommunene har ansvaret for den lokale kollektivtransporten. Etter at store deler av det tidligere riksvegnettet ble overført til fylkeskommunene, fikk fylkene for budsjettåret 2010 en økning i rammeoverføringen på 1 milliard kroner. Den nye oppgavefordelingen var begrunnet med at fylkeskommunene lettere kunne se areal- og transportplanlegging og infrastruktur i sammenheng og at de kunne legge til rette for en god fordeling mellom investering i infrastruktur, drift og vedlikehold og tilrettelegging for kollektivtransport. Fordelingen av drifts- og vedlikeholdsmidlene mellom fylkene skjer etter tekniske beregningsmodeller.

Det er de siste årene også åpnet for at bompenger kan brukes til å finansiere investering og drift av kollektivtransporten. Gjennom belønningsordninga for bedre kollektivtransport og mindre bilbruk i byområdene, støtter staten opp under de byene som ønsker å vri transportmønsteret over til kollektiv. Det er viktig at fylkeskommunene utnytter de ulike virkemidlene de har og satser bevisst på å støtte opp under økning i kollektivandelen.

Et nasjonalt kollektivløft

Den sterke befolkningsveksten i de større byområdene de neste 20 årene, skaper ekstraordinære transportbehov. I de større byområdene i Norge forventes en befolkningsvekst på 28 prosent fra 2010 til 2030. Befolkningsveksten krever vesentlig kapasitetsøkning i transportsystemet, uavhengig av om veksten er med bil eller tas av miljøvennlige transportformer. Prognosene viser at det *daglig* vil foretas rundt 2 millioner flere reiser i de ni største byområdene i 2030 enn i 2010.

En ensidig bilbasert trafikkvekst vil bli betydelig dyrere for samfunnet enn en trafikkvekst som håndteres med kollektivtransport og sykkel, og øke vil klimautslippene med 20 prosent. Hvis trafikkveksten tas av kollektivtransport og sykkel vil klimautslippene øke marginalt. Togtrafikken og den øvrige kollektivtrafikken må nå løftes inn i Nasjonal transportplan. Arbeiderpartiet vil at Nasjonal transportplan (NTP) skal være en helhetlig plan som styrer utviklingen i sektoren i ønsket retning. Det er viktig for å kunne styre utviklingen i transportmiddelfordeling og utslipp fra transportsektoren må kollektivtransporten gis en fullverdig plass i NTP 2014-23, og da spesielt for å møte utfordringene i de store byene.

Belønningsordningen for bedre kollektivtransport og mindre bilbruk i byområdene er økt mye de siste årene og er et viktig virkemiddel for å stimulere byene til å tenke stort og ta i bruk sterke virkemidler. Ordningen er likevel ikke tilstrekkelig for å få den ønskede storsatsingen på kollektivtransport eller for å få tatt i bruk den mest effektive restriktive virkemidlene. De siste årene har kostnadsveksten knyttet til lønn, drivstoff og ulike statlige pålegg vært langt større en generell lønns- og prisvekst innen kommunesektoren, samtidig som økt passasjertall gir økte utgifter. Kollektivtrafikken utgjør dermed en stadig større andel av fylkeskommunenes økonomi. Om nasjonale mål om klimakutt og mer kollektivbruk skal nås må dette hensyntas økonomisk.

For å møte den sterke veksten i transporttettersspørselen rundt de større byområdene, må derfor staten i større grad bidra til drift og investeringer i kollektivtrafikk. Dagens rammetilskudd til fylkeskommunene og belønningsordningen er ikke tilstrekkelig.

Arbeiderpartiet vil:

- At nasjonale mål om klimakutt og mer kollektivbruk skal nås, og at dette hensyntas økonomisk
- Gi drift og investeringer i kollektivtransport en sentral plass i Nasjonal transportplan 2014-23
- At staten skal bidra til å øke kollektivtransportens betydning i de største byene
- At staten bidrar til raskere og mer omfattende utbygging av kollektivinfrastruktur i de største byene.

Staten må gjennom sitt kjøp av jernbanetransport, bygge opp under den areal- og transportplanleggingen og kollektivsatsingen som bykommuner og fylkeskommuner legger opp til. Dette er særlig viktig i de sentrale byområdene.

Arbeiderpartiet forventer at den kommende nasjonale transportplanen inneholder en satsing på infrastrukturtiltak for kollektivtransporten. I tillegg må planen inneholde en strategi for utbygging av gang- og sykkelveger og sikring av trygge skoleveger. Arbeiderpartiet vil utvide ungdomsrabattene.

Utvikling og bruk av ny teknologi og drivstoff

Både bilindustrien og drivstoffprodusenter må innrette seg på at det vil bli stilt stadig strengere miljøkrav til transportsektoren. Moderne biler forurenses mindre, bruker mindre drivstoff og flere kan benytte alternativer til bensin eller diesel. Det er helt sentralt at bensinstasjonene ser at framveksten av dette markedet er avhengig av et godt distribusjonsnett. De bør tilby ladestasjoner for el-biler og tanking av gass. Også innen ferjedrift blir det nå lagt økende vekt på miljøkrav. En rekke gassferjer er satt i trafikk, biodrivstoff vurderes og i 2011 lyses det ut en kontrakt med formål å finne det mest energi- og miljøeffektive ferjemateriellet til ferjesambandet Lavik – Oppedal i Sogn og Fjordane. Det er viktig at fylkeskommunene som kjøper av fergetransporttjenester legger inn miljøkrav i sine anbud. Den kompetansen staten har opparbeidet på miljø og ferjedrift må kunne benyttes av fylkeskommunene, som nå har ansvar for størstedelen av ferjedriften.

Arbeiderpartiet vil at omleggingen av bilavgiftene i miljøvennlig retning skal fortsette og ber om en helhetlig gjennomgang av avgiftene på både kjøretøy og drivstoff.

Arbeiderpartiet vil:

- Gå gjennom erfaringene med forskjellige modeller for organisering og finansiering av samferdselsprosjekter.
- Øke kollektivtransportens andel av transportarbeidet.
- Prioritere satsing på utbygging, vedlikehold og drift av jernbanestrekningene også i den neste nasjonale transportplanen.
- Gi infrastruktur for kollektivtransport en sentral plass i Nasjonal transportplan 2014-23.
- At staten fortsatt skal belønne de byområdene som bevisst satser på kollektivtrafikken.
- Gjøre en helhetlig gjennomgang av avgiftene på både kjøretøy og drivstoff.

12. Mer trygghet – mindre kriminalitet

Arbeiderpartiet vil bekjempe og forebygge kriminalitet. Ofre for alvorlig kriminalitet og pårørende skal ivaretas. Forbrytelser skal oppklares raskt og lovbrøttere straffes og rehabiliteres.

Arbeiderpartiet ønsker en målrettet og balansert satsing på politiet, på domstolene og på kriminalomsorgen. Vi må forebygge bedre, oppklare mer, og reagere og rehabiliterer mer effektivt. God kriminalpolitikk er god velferdspolitikk.

Et nært og sterkt politi

Arbeiderpartiet vil fortsette styrkingen av politiets budsjetter og bemanning. Fortsatt høye opptak ved politihøgskolen, og flere ansatte i politi- og lensmannsetaten er avgjørende for å følge opp målene i bemanningsrapporten "Politiet mot 2020" om to politifolk pr. 1000 innbyggere. Vi vil sikre raskere responstid over hele landet ved styrket vaksamarbeid, flere patruljer og mer tilgjengelig og operativ politiinnsats. Vi vil opprettholde en desentralisert politistruktur. Vi vil styrke nærpolitiet for å forebygge og bekjempe kriminalitet. Samtidig må vi sørge for en intensivert politiinnsats for å hindre at ny organisert kriminalitet får fotfeste i byer og regionsentre.

Mer politikraft

Politiet skal være effektivt, profesjonelt og serviceinnstilt. Arbeiderpartiet vil arbeide for å få mer politikraft fram mot 2029. Dette må bygges på en driftsanalyse av politi- og lensmannsetaten, en kriminalitetsstudie og fortsatt satsing på kompetanse, tilsyn og kontroll, utstyr, IKT og metoder. Det er avgjørende i bekjempelsen av alvorlig kriminalitet å få på plass den nye straffeloven og nye straffesakssystemer.

Omsorg for ofrene

Ofre for alvorlig kriminalitet skal få bedre oppfølging. Samarbeidet mellom politiet, kommunale og statlige etater om ettervern må utvikles og gjøres mer forpliktende. Vi vil videreutvikle rådgivningskontorene for kriminalitetsofre, slik at mennesker utsatt for alvorlig kriminalitet lettere kan få den hjelpen de trenger. Vi vil fortsette å styrke kriminalitetsofres rettigheter.

Kamp mot vold i nære relasjoner og voldtekt

Arbeiderpartiet vil fortsette, forsterke og forbedre innsatsen mot volden som særlig rammer kvinner og barn. Vold i nære relasjoner og voldtekt er svært alvorlig og omfattende kriminalitet. Politiets innsats for å forebygge, oppklare og iredteføre flere saker må intensiveres. Politidistriktene skal ha familievoldskoordinatorer i full stilling, og egne team i de største politidistriktene. Det må utarbeides prosedyrer for avdekking, risikovurdering og trygghetsplanlegging ved vold i nære relasjoner. Kommunene kan spille en viktig rolle.. Vi ønsker at alle kommuner utarbeider lokale handlingsplaner mot vold i nære relasjoner.

Voldtekt er en særlig alvorlig form for kriminalitet som rammer offeret hardt, og som kan spre frykt og utrygghet i lokalmiljøet. Arbeiderpartiet vil styrke voldtektsorfes rettssikkerhet, sørge for voldtekts- og voldsmottak over hele landet, samt at legevakt/akuttmottak har kompetanse og utstyr til å sikre bevis. Arbeiderpartiet vil følge opp Voldtektsutvalgets rapport. Regjeringen vil i det videre arbeidet fokusere på kompetanse, beskyttelse, sivile spor, helse og behandling hos alle aktørene i arbeidet for å bekjempe vold i nære relasjoner. Vi vil videreutvikle hjelpe- og behandlingstilbudet til menn som utøver vold.

Kamp mot organisert og økonomisk kriminalitet

Utviklingen av organiserte grenseoverskridende kriminelle nettverk som profitterer på menneskehandel, narkotika-, våpen og menneskesmugling er urovekkende. Den rå organiserte kriminaliteten er en trussel mot vårt åpne samfunn og skal bekjempes. Nye metoder skal tas i bruk, og tettere internasjonale og nasjonale samarbeidsstrukturer utvikles. Arbeiderpartiet vil prioritere innsatsen mot omreisende kriminelle bander, gjengkriminalitet, og vil hindre etablering av kriminelle MC-miljøer sentralt og lokalt. Etablering av en innsatsstyrke, DNA-reformen, effektiv bruk av ny teknologi og etterforskningsmetoder, bedre samarbeid mellom politidistriktene, og styrkingen av UP og Kripos er sentralt for å følge opp stortingsmeldingen om organisert kriminalitet.

Å bekjempe kriminelle nettverk er nært knyttet til bekjempelse av økonomisk kriminalitet, pulsåren i den organiserte kriminaliteten. Lokale politimyndigheters kompetanse må styrkes, samarbeidet med skattemyndigheter, trygdeetat og sosialmyndigheter må prioriteres. Økokrim må settes i stand til å avdekke og straffeforfølge de som har ressurser til å skjule sin kriminalitet.

Mindre kriminalitet – økt oppklaring

Arbeiderpartiet vil oppklare mer kriminalitet. Selv om kriminaliteten i Norge går ned, må nye metoder tas i bruk. DNA-reformen er et avgjørende verktøy i kampen for å oppklare mer samtidig som personvernet ivaretas. Politiet må ta i bruk nye metoder profesjonelt, effektivt og helhetlig, og sikres kompetanseutvikling og utstyr.

Effektive domstoler

Norge har blant Europas mest effektive domstoler. Vitner gir bedre og riktigere opplysninger kort tid etter hendelsen. Rask reaksjon mot lovbrytere er avgjørende. Raskere straffesaksbehandling krever satsing på IKT, kompetanse og bedre organisering mellom aktørene i domstolene. Vi ønsker økt bruk av videokonferanseteknologi. Arbeiderpartiet vil styrke den høyere påtalemyndighet.

Styrket soningskapasitet

Når politiet gjør en god jobb er mangel på tilstrekkelig varetekts- og soningskapasitet og en stor utfordring. På tross av etablering av 800 nye soningsplasser er det store kapasitetsutfordringer. Soningskøene må ikke bite seg fast på et høyt nivå. Vi vil ha en kriminalomsorg som kan ta seg av de til en hver tid straffedømte. Arbeiderpartiet vil utarbeide en konkret plan for ny varetekts- og soningskapasitet, økt bruk av alternative reaksjoner, og tiltak for å redusere bruken av varetekt. Ordningen med hurtigbehandling videreutvikles, slik at utlendinger som begår kriminalitet pågripes, pådømmes og sendes ut av landet så raskt som mulig. Ved tilslutning til EUs soningsoverføringsavtale og flere bilaterale avtaler skal flere sone i hjemlandet. For å sikre bemanning, kompetanse og tilgang på faglært personell skal fengselsutdanningen styrkes. Det skal gjennomføres en kompetanse- og bemanningsgjennomgang i fengslene og friomsorgen.

Innhold i soningen - styrket russatsing

Når over 60 prosent av de innsatte er rusavhengige og en stor andel kriminalitet er knyttet til rus, er det åpenbart at det er best å behandle menneskers rusavhengighet heller enn at de blir gjengangere i straffesystemet. Arbeiderpartiet vil fortsette den brede satsingen på rusfeltet.

Vi vil styrke helsetilbudet og etablere flere rusmestringssenheter. Vi ønsker mer bruk av alternative reaksjoner som samfunnsstraff, elektronisk hjemmesoning, soning i behandlingsinstitusjon (§12), og dom til behandling (ND). Det er omsorg å stille krav. Vi vil kombinere alternative soningsformer for å få mennesker tilbake til samfunnet med strenge regler for permisjoner og prøveløslatelser for de hardeste kriminelle. Tilbakeføringsarbeidet skal styrkes mellom kriminalomsorgen og kommunale og statlige etater for å redusere gjengangerproblemene. Det lønner seg at innsatte får jobb, utdanning og bolig etter endt soning. Satsingen på skole og arbeidstrening i alle fengsler skal fortsette. Frivillige organisasjoner kan i denne sammenheng utgjøre en betydelig ressurs og kompetanse.

Samfunnssikkerhet og beredskap mot terror

Å skape sikkerhet og trygghet for befolkningen er grunnleggende. De som vil bruke vold og terror skaper utrygghet og frykt, og skal bekjempes og straffeforfølges. Vi har et ansvar for å være føre var. Å beskytte handler også om å forebygge, både her hjemme og internasjonalt. Et sterkt politi og en svært kompetent sikkerhetstjeneste skal beskytte befolkningen og bekjempe og begrense trusler om alvorlig kriminalitet som terror. For å styrke beredskapsarbeidet må det gjennomføres øvelser, og ansvarsfordeling og planer for å håndtere nasjonale og internasjonale hendelser oppdateres. Arbeiderpartiet vil styrke og modernisere Sivilforsvaret. Et effektivt og mobilt sivilforsvar, må sikres nødvendig kompetanse, øvelser og investeringer i utstyr og innsatsbekledning. Det forebyggende arbeidet for å redusere antall omkomne i brann skal fortsette. Kommunale brannvesen skal videreutvikles som den viktigste tekniske redningsressursen lokalt. Vi vil styrke kompetanse og øvingsaktivitet ved Norges Brannskole.

Forebygge bedre

Arbeiderpartiet vil følge opp forebyggingsstrategien: Fellesskap – trygghet – utjevning, videreutvikle politirådene og etablere målekriterier for forebyggende arbeid. Med gode velferdstilbud for alle kan mange av startblokkene for en kriminell løpebane fjernes.

Kari Henriksen, Stortingsgruppa

Tillegg siste linje 1189: "Det bør vurderes å iverksette konkrete forebyggingstiltak overfor straffedømtes pårørende og spesielt barn"

Redaksjonskomiteen støtter forslaget.

Vedtak: Forslaget vedtatt.

Dirigenten tok så opp innstillingen fra redaksjonskomiteen til avstemning:

Vedtak: Redaksjonskomiteens innstilling vedtatt med den vedtatte endringen, og den endelige uttalelsen blir da som følger:

12. Mer trygghet – mindre kriminalitet

Arbeiderpartiet vil bekjempe og forebygge kriminalitet. Ofre for alvorlig kriminalitet og pårørende skal ivaretas. Forbrytelser skal oppklares raskt og lovbrutere straffes og rehabiliteres. Arbeiderpartiet ønsker en målrettet og balansert satsing på politiet, på domstolene og på kriminalomsorgen. Vi må forebygge bedre, oppklare mer, og reagere og rehabiliterer mer effektivt. God kriminalpolitikk er god velferdspolitik.

Et nært og sterkt politi

Arbeiderpartiet vil fortsette styrkingen av politiets budsjetter og bemanning. Fortsatt høye opptak ved politihøgskolen, og flere ansatte i politi- og lensmannsetaten er avgjørende for å følge opp målene i bemanningsrapporten "Politiet mot 2020" om to politifolk pr. 1000 innbyggere. Vi vil sikre raskere responstid over hele landet ved styrket vaksamarbeid, flere patruljer og mer tilgjengelig og operativ politiinnsats. Vi vil opprettholde en desentralisert politistruktur. Vi vil styrke nærpolitiet for å forbygge og bekjempe kriminalitet. Samtidig må vi sørge for en intensivert politiinnsats for å hindre at ny organisert kriminalitet får fotfeste i byer og regionsentre.

Mer politikraft

Politiet skal være effektivt, profesjonelt og serviceinnstilt. Arbeiderpartiet vil arbeide for å få mer politikraft fram mot 2029. Dette må bygges på en driftsanalyse av politi- og lensmannsetaten, en kriminalitetsstudie og fortsatt satsing på kompetanse, tilsyn og kontroll, utstyr, IKT og metoder. Det er avgjørende i bekjempelsen av alvorlig kriminalitet å få på plass den nye straffeloven og nye straffesakssystemer.

Omsorg for ofrene

Ofre for alvorlig kriminalitet skal få bedre oppfølging. Samarbeidet mellom politiet, kommunale og statlige etater om ettervern må utvikles og gjøres mer forpliktende. Vi vil videreutvikle rådgivningskontorene for kriminalitetsofre, slik at mennesker utsatt for alvorlig kriminalitet lettere kan få den hjelpen de trenger. Vi vil fortsette å styrke kriminalitetsofres rettigheter.

Kamp mot vold i nære relasjoner og voldtekt

Arbeiderpartiet vil fortsette, forsterke og forbedre innsatsen mot volden som særlig rammer kvinner og barn. Vold i nære relasjoner og voldtekt er svært alvorlig og omfattende kriminalitet. Politiets innsats for å forebygge, oppklare og iretteføre flere saker må intensiveres. Politidistriktene skal ha familievoldskoordinatorer i full stilling, og egne team i de største politidistriktene. Det må utarbeides prosedyrer for avdekking, risikovurdering og trygghetsplanlegging ved vold i nære relasjoner. Kommunene kan spille en viktig rolle.. Vi ønsker at alle kommuner utarbeider lokale handlingsplaner mot vold i nære relasjoner.

Voldtekt er en særlig alvorlig form for kriminalitet som rammer offeret hardt, og som kan spre frykt og utrygghet i lokalmiljøet. Arbeiderpartiet vil styrke voldtektsofres rettssikkerhet, sørge for voldtekts- og voldsmottak over hele landet, samt at legevakt/akuttmottak har kompetanse og utstyr til å sikre bevis. Arbeiderpartiet vil følge opp Voldtektsutvalgets rapport. Regjeringen vil i det videre arbeidet fokusere på kompetanse, beskyttelse, sivile spor, helse og behandling hos alle aktørene i arbeidet for å bekjempe vold i nære relasjoner. Vi vil videreutvikle hjelpe- og behandlingstilbudet til menn som utøver vold.

Kamp mot organisert og økonomisk kriminalitet

Utviklingen av organiserte grenseoverskridende kriminelle nettverk som profitterer på menneskehandel, narkotika-, våpen og menneskesmugling er urovekkende. Den rå organiserte kriminaliteten er en trussel mot vårt åpne samfunn og skal bekjempes. Nye metoder skal tas i bruk, og tettere internasjonale og nasjonale samarbeidsstrukturer utvikles. Arbeiderpartiet vil prioritere innsatsen mot omreisende kriminelle bander, gjengkriminalitet, og vil hindre etablering av kriminelle MC-miljøer sentralt og lokalt. Etablering av en innsatsstyrke, DNA-reformen, effektiv bruk av ny teknologi og etterforskningsmetoder, bedre samarbeid mellom politidistriktene, og styrkingen av UP og Kripos er sentralt for å følge opp stortingsmeldingen om organisert kriminalitet.

Å bekjempe kriminelle nettverk er nært knyttet til bekjempelse av økonomisk kriminalitet, pulsåren i den organiserte kriminaliteten. Lokale politimyndigheters kompetanse må styrkes, samarbeidet

med skattemyndigheter, trygdeetat og sosialmyndigheter må prioriteres. Økokrim må settes i stand til å avdekke og straffeforfølge de som har ressurser til å skjule sin kriminalitet.

Mindre kriminalitet – økt oppklaring

Arbeiderpartiet vil oppklare mer kriminalitet. Selv om kriminaliteten i Norge går ned, må nye metoder tas i bruk. DNA-reformen er et avgjørende verktøy i kampen for å oppklare mer samtidig som personvernet ivaretas. Politiet må ta i bruk nye metoder profesjonelt, effektivt og helhetlig, og sikres kompetanseutvikling og utstyr.

Effektive domstoler

Norge har blant Europas mest effektive domstoler. Vitner gir bedre og riktigere opplysninger kort tid etter hendelsen. Rask reaksjon mot lovbrutere er avgjørende. Raskere straffesaksbehandling krever satsing på IKT, kompetanse og bedre organisering mellom aktørene i domstolene. Vi ønsker økt bruk av videokonferanseteknologi. Arbeiderpartiet vil styrke den høyere påtalemyndighet.

Styrket soningskapasitet

Når politiet gjør en god jobb er mangel på tilstrekkelig varetekts- og soningskapasitet og en stor utfordring. På tross av etablering av 800 nye soningsplasser er det store kapasitetsutfordringer. Soningskøene må ikke bite seg fast på et høyt nivå. Vi vil ha en kriminalomsorg som kan ta seg av de til en hver tid straffedømte. Arbeiderpartiet vil utarbeide en konkret plan for ny varetekts- og soningskapasitet, økt bruk av alternative reaksjoner, og tiltak for å redusere bruken av varetekt. Ordningen med hurtigbehandling videreutvikles, slik at utlendinger som begår kriminalitet pågripes, pådømmes og sendes ut av landet så raskt som mulig. Ved tilslutning til EUs soningsoverføringsavtale og flere bilaterale avtaler skal flere sone i hjemlandet. For å sikre bemanning, kompetanse og tilgang på faglært personell skal fengselsutdanningen styrkes. Det skal gjennomføres en kompetanse- og bemanningsgjennomgang i fengslene og friomsorgen.

Innhold i soningen - styrket russatsing

Når over 60 prosent av de innsatte er rusavhengige og en stor andel kriminalitet er knyttet til rus, er det åpenbart at det er best å behandle menneskers rusavhengighet heller enn at de blir gjengangere i straffesystemet. Arbeiderpartiet vil fortsette den brede satsingen på rusfeltet.

Vi vil styrke helsetilbudet og etablere flere rusmestringsenheter. Vi ønsker mer bruk av alternative reaksjoner som samfunnsstraff, elektronisk hjemmesoning, soning i behandlingsinstitusjon (§12), og dom til behandling (ND). Det er omsorg å stille krav. Vi vil kombinere alternative soningsformer for å få mennesker tilbake til samfunnet med strenge regler for permisjoner og prøveløslatelser for de hardeste kriminelle. Tilbakeføringsarbeidet skal styrkes mellom kriminalomsorgen og kommunale og statlige etater for å redusere gjengangerproblemene. Det lønner seg at innsatte får jobb, utdanning og bolig etter endt soning. Satsingen på skole og arbeidstrening i alle fengsler skal fortsette. Frivillige organisasjoner kan i denne sammenheng utgjøre en betydelig ressurs og kompetanse.

Samfunnsikkerhet og beredskap mot terror

Å skape sikkerhet og trygghet for befolkningen er grunnleggende. De som vil bruke vold og terror skaper utrygghet og frykt, og skal bekjempes og straffeforfølges. Vi har et ansvar for å være føre var. Å beskytte handler også om å forebygge, både her hjemme og internasjonalt. Et sterkt politi og en svært kompetent sikkerhetstjeneste skal beskytte befolkningen og bekjempe og begrense trusler om alvorlig kriminalitet som terror. For å styrke beredskapsarbeidet må det gjennomføres øvelser, og ansvarsfordeling og planer for å håndtere nasjonale og internasjonale hendelser oppdateres. Arbeiderpartiet vil styrke og modernisere Sivilforsvaret. Et effektivt og mobilt sivilforsvar, må sikres nødvendig kompetanse, øvelser og investeringer i utstyr og innsatsbekledning. Det forbyggende arbeidet for å redusere antall omkomne i brann skal fortsette. Kommunale brannvesen skal

videreutvikles som den viktigste tekniske redningsressursen lokalt. Vi vil styrke kompetanse og øvingsaktivitet ved Norges Brannskole.

Forebygge bedre

Arbeiderpartiet vil følge opp forebyggingsstrategien: Fellesskap – trygghet – utjevning, videreutvikle politirådene og etablere målekriterier for forebyggende arbeid. Med gode velferdstilbud for alle kan mange av startblokkene for en kriminell løpebane fjernes. Det bør vurderes å iverksette konkrete forebyggingstiltak overfor straffedømtes pårørende og spesielt barn.

13. En framtid for norsk landbruk

Arbeiderpartiet har gjennom sin landbrukspolitikk over lang tid uttrykt tro på norsk landbruk, og partiet har en fortsatt utvikling av landbruket over hele landet som mål. Det vises til at det har vært forbedringer i vilkår for næringen under den rød-grønne regjeringen. Matproduksjon er en stor og viktig oppgave nasjonalt og globalt. Norske bønder har tro på framtiden. Landbruket skal produsere trygg mat, sikre matforsyningen, gi mangfold i kulturlandskapet og bidra til sysselsetting og bosetting over hele landet. Et robust landbruk er også viktig for andre næringer som næringsmiddelindustrien og reiseliv. For å kunne møte denne oppgaven, er det nødvendig med en landbrukspolitikk som gir næringen akseptable rammevilkår.

Arbeiderpartiet vil at følgende forhold blir vektlagt i den nye landbruksmeldingen:

1. Mål for matproduksjon

Det er et mål at man, innenfor de til enhver tid gjeldende handelspolitiske rammer, legger til rette for økt produksjon av landbruksvarer som det er et naturlig grunnlag for å produsere nasjonalt og som markedet etterspør. Selvforsyningsgraden bør derfor opprettholdes om lag på dagens nivå. Landbruksnæringen har selv ansvaret for å ivareta forholdet mellom produksjon og etterspørsel.

2. Differensiert matproduksjon over hele landet

Landbrukspolitikken må ha en slik innretning at det kan produseres mat over hele landet. Ved siden av å utnytte naturressurser til matproduksjon, gir distriktslandbruket sysselsetting og bosetting, samt grunnlag for annen næringsvirksomhet. Dette vil også i større grad sikre at eierskap til landbrukseiendom og naturressurser holdes på lokale hender.

3. Lønnsomhet i landbruket

Næringens samlede lønnsomhet må bedres i årene som kommer. Bønder er selvstendige næringsdrivende med ansvar for egen inntekt. Gjennom landbrukspolitikken må rammevilkårene utformes slik at yrkesutøverne i landbruket kan få en inntektsutvikling på linje med andre grupper i samfunnet

4. Landbruksnæringens kapitalbehov

Landbruket har behov for bedre kapitalgang for å kunne gjøre nødvendige investeringer i driftsbygninger og driftsmidler.

5. Balanse mellom vern og bruk av naturressursene

Landbrukspolitikken må gi bidrag til å finne en balanse mellom bruk og vern av naturressursene. Dette gjelder rovviltforvaltning, båndlegging av areal og praktisering av inngrepsfrie soner i skogbruket.

Arbeiderpartiet vil ha levedyktige rovdyrstammer i Norge og utøve en aktiv og målrettet

rovdyrforvaltning, slik at konfliktnivået i landbruket blir redusert. Arbeiderpartiet mener at utmarksressursen må kunne utnyttes til beite. Vi vil ha gode erstatningsordninger.

For skogbruket som næring er det nødvendig å få mulighet til å utnytte skogen bedre som råstoffkilde og klimafaktor.

6. Jordvern

Med landets begrensede areal for matproduksjon, dyrket og dyrkbart areal utgjør 3% av landets totale areal, er det nødvendig med et sterkt jordvern.

7. Tollvern og markedsordninger

Det er avgjørende viktig at markedsordningene for landbruket videreføres, og at samvirkets rolle som markedsregulator sikres. Et sterkt importvern for landbruksprodukter må søkes opprettholdt. Ved en eventuell ny WTO-avtale vil vi bruke alle de virkemidler avtalen gir til å sikre norsk landsbruksproduksjon og norsk næringsmiddelindustri. Ved en slik avtale må det gis kompensasjon for tap av inntekt.

8. Rekruttering/kompetanse

For å få ungdom til å satse på landbruket, er det nødvendig med muligheter for utvikling av bred kompetanse og styrking av velferdsordninger, i tillegg til økonomiske forutsetninger.

9. Lovverk og eierrolle

Det er behov for å vurdere om aktuelle lovverk er tilpasset dagens situasjon i næring og samfunn. Dette gjelder jordlov, konsesjonslov og odelslov. Disse lovverk må legges til rette for at interesserte ungdommer/personer kan få plass i næringen.

279 Gunda Johansen, Troms

Tillegg til punkt 2, Differensiert matproduksjon over hele landet

Linje 1210: ... og herunder må det arktiske landbruk få større oppmerksomhet.

Redaksjonskomiteen støtter forslaget

Vedtak: Forslaget vedtatt.

283 Geir Johnsen, Troms

Linje 1230, tillegg: "Arbeiderpartiet vil ha levedyktige beitenæringer og rovdyrstammer i Norge.

Redaksjonskomiteen støtter forslaget

Vedtak: Forslaget vedtatt.

283 Geir Johnsen, Troms

Linje 1231, tillegg: ... rovdyrforvaltning i tråd med vedtatte bistandsmål slik at ...

Redaksjonskomiteen støtter forslaget.

Vedtak: Forslaget vedtatt.

218 Gudny Fagerhol, Møre og Romsdal

Tillegg til linje 1238-1239: Men ikke så sterkt at det resulterer i avfolkning av bygdene. Redaksjonskomiteen støtter ikke forslaget.

Vedtak: Forslaget avvist.

Bente Elin Lilleøkseth, landsstyret påpekt en skrivefeil i linje 1222: Det skal stå kapitaltilgang i stedet for kapitalgang.

Vedtak: Vedtatt endret.

Vedtak: Redaksjonskomiteens innstilling vedtatt med de vedtatte endringer, og den endelige uttalelsen blir da som følger:

13. En framtid for norsk landbruk

Arbeiderpartiet har gjennom sin landbrukspolitikk over lang tid uttrykt tro på norsk landbruk, og partiet har en fortsatt utvikling av landbruket over hele landet som mål. Det vises til at det har vært forbedringer i vilkår for næringen under den rød-grønne regjeringen. Matproduksjon er en stor og viktig oppgave nasjonalt og globalt. Norske bønder har tro på framtiden. Landbruket skal produsere trygg mat, sikre matforsyningen, gi mangfold i kulturlandskapet og bidra til sysselsetting og bosetting over hele landet. Et robust landbruk er også viktig for andre næringer som næringsmiddelindustrien og reiseliv. For å kunne møte denne oppgaven, er det nødvendig med en landbrukspolitikk som gir næringen akseptable rammevilkår.

Arbeiderpartiet vil at følgende forhold blir vektlagt i den nye landbruksmeldingen:

1. Mål for matproduksjon

Det er et mål at man, innenfor de til enhver tid gjeldende handelspolitiske rammer, legger til rette for økt produksjon av landbruksvarer som det er et naturlig grunnlag for å produsere nasjonalt og som markedet etterspør. Selvforsyningsgraden bør derfor opprettholdes om lag på dagens nivå. Landbruksnæringen har selv ansvaret for å ivareta forholdet mellom produksjon og etterspørsel.

2. Differensiert matproduksjon over hele landet

Landbrukspolitikken må ha en slik innretning at det kan produseres mat over hele landet, og herunder må det arktiske jordbruket få større oppmerksomhet. Ved siden av å utnytte naturressurser til matproduksjon, gir distriktslandbruket sysselsetting og bosetting, samt grunnlag for annen næringsvirksomhet. Dette vil også i større grad sikre at eierskap til landbrukseiendom og naturressurser holdes på lokale hender.

3. Lønnsomhet i landbruket

Næringens samlede lønnsomhet må bedres i årene som kommer. Bønder er selvstendige næringsdrivende med ansvar for egen inntekt. Gjennom landbrukspolitikken må rammevilkårene utformes slik at yrkesutøverne i landbruket kan få en inntektsutvikling på linje med andre grupper i samfunnet

4. Landbruksnæringens kapitalbehov

Landbruket har behov for bedre kapitaltilgang for å kunne gjøre nødvendige investeringer i

driftsbygninger og driftsmidler.

5. Balanse mellom vern og bruk av naturressursene

Landbrukspolitikken må gi bidrag til å finne en balanse mellom bruk og vern av naturressursene. Dette gjelder rovviltforvaltning, båndlegging av areal og praktisering av inngrepsfrie soner i skogbruket.

Arbeiderpartiet vil ha levedyktige rovdyrstammer i Norge og utøve en aktiv og målrettet rovdyrforvaltning i tråd med vedtatte bæstandsmål, slik at konfliktnivået i landbruket blir redusert. Arbeiderpartiet mener at utmarksressursen må kunne utnyttes til beite. Vi vil ha gode erstatningsordninger.

For skogbruket som næring er det nødvendig å få mulighet til å utnytte skogen bedre som råstoffkilde og klimafaktor.

6. Jordvern

Med landets begrensede areal for matproduksjon, dyrket og dyrkbart areal utgjør 3% av landets totale areal, er det nødvendig med et sterkt jordvern.

7. Tollvern og markedsordninger

Det er avgjørende viktig at markedsordningene for landbruket videreføres, og at samvirkets rolle som markedsregulator sikres. Et sterkt importvern for landbruksprodukter må søkes opprettholdt. Ved en eventuell ny WTO-avtale vil vi bruke alle de virkemidler avtalen gir til å sikre norsk landsbruksproduksjon og norsk næringsmiddelindustri. Ved en slik avtale må det gis kompensasjon for tap av inntekt.

8. Rekruttering/kompetanse

For å få ungdom til å satse på landbruket, er det nødvendig med muligheter for utvikling av bred kompetanse og styrking av velferdsordninger, i tillegg til økonomiske forutsetninger.

9. Lovverk og eierrolle

Det er behov for å vurdere om aktuelle lovverk er tilpasset dagens situasjon i næring og samfunn. Dette gjelder jordlov, konsesjonslov og odelslov. Disse lovverk må legges til rette for at interesserte ungdommer/personer kan få plass i næringen.

14. Frivillig innsats i et levende sivilsamfunn

De medlemsbaserte frivillige organisasjonene gjør en stor innsats for levende lokalmiljø og er en viktig demokratisk ressurs i storsamfunnet. Det frivillige kultur- og organisasjonslivet skaper aktivitet og gir mulighet for deltakelse. Mange mennesker – unge og voksne – legger ned et stort frivillig arbeid i de medlemsbaserte organisasjonene. Flere organisasjoner legger i samarbeid med kommunene til rette for at folk kan bruke tid og krefter på å hjelpe andre, for eksempel gjennom frivilligsentralene eller annet frivillig og ikke-betalt arbeid. Frivillig innsats er viktige bidrag til å løse viktige samfunnsoppgaver som folkehelse og inkludering. Arbeiderpartiets vil støtte aktivt opp under et levende sivilsamfunn og et sterkt og selvstendig organisasjonsliv. Arbeiderpartiet vil stimulere til økt deltakelse også fra grupper som i dag faller utenfor det frivillige organisasjons-samfunnet.

Arbeiderpartiet vil legge til rette for at alle barn og unge gis muligheter til å delta og utvikle seg i samfunnet uavhengig av foreldrenes økonomiske og sosiale situasjon. Derfor skal barn av familier som lever på sosialstønad ha selvstendig rett til aktivitetsstøtte. Dette vil bidra til en mer mangfoldig frivillighet sektor.

Et funksjonelt frivillighetsregister

Frivillighetsregisteret ble etablert 1. januar 2009. Foreninger, stiftelser og aksjeselskap som driver frivillig virksomhet kan registreres i Frivillighetsregisteret, om de fyller vilkårene. Formålet med registeret er å forbedre og forenkle samhandling mellom frivillig virksomhet og offentlige myndigheter og å gi økt kunnskap om frivillig sektor. Frivillighetsregistret bør derfor være enklest mulig å bruke uten store kostnader for organisasjonene. Frivillighetsregistret bør også ta høyde for at i enkelte lag og foreninger er alle tillitsvalgte under 18 år.

Trappe opp momskompensasjonen til frivillig sektor

Regjeringen har økt merverdikompensasjonen til frivillig sektor med 212 millioner kroner i 2011. Til sammen får frivillig sektor merverdikompensasjon som tilsvarer en bevilgning på 608 millioner kroner i 2011. Denne satsingen for å styrke og bedre rammevilkårene til frivillig sektor er historisk og er en av hovedsatsingene i Kulturløftet. Målet for denne ordningen er å kompensere for utgifter som frivillige organisasjoner har til merverdiavgift ved kjøp av varer og tjenester. Arbeiderpartiet vil sikre at momskompensasjonsordningen trappes opp til 1,2 milliarder kroner i 2014.

Bedre vilkår for idretten

Idretten er vår største frivillige bevegelse. Norges Idrettsforbund har 2 millioner medlemskap, og flere hundre tusen frivillige bidrar hver uke til å skape et positivt aktivitetstilbud for barn, unge og voksne over hele landet. Idretten bidrar også til at vi når andre samfunns mål. Idretten er blant annet en viktig inkluderingsarena, bidrar til bedre folkehelse, fysisk aktivitet i skolen og SFO, og kan være et godt verktøy i arbeidet med å få flere tilbake i jobb (Aktiv på dagtid).

En av utfordringene for idretten er frafallet i ungdomsårene. Arbeiderpartiet vil derfor samarbeide med idretten om tiltak som kan redusere frafallet blant ungdom i idrett.

Gode og funksjonelle idrettsanlegg er det viktigste bidraget til idrettens arbeid med å skape gode aktivitetstilbud for barn og unge og for å øke den fysiske aktiviteten i befolkningen. Det er derfor viktig at kommunene setter av arealer for idrettsanlegg. Det er også viktig å ta hensyn til idrettens egne prioriteringer av hvilke anlegg som bør bygges. De lokale idrettsrådene bør trekkes med i arbeidet med arealplaner. Idrettsanlegg som bygges i tilknytning til skoler gir en bedre utnyttelse av anleggene totalt sett. Da kan skolene bruke anleggene til kroppsøving og andre aktiviteter på dagtid.

Mer til idrett og kultur – endring av tippenekkelen

Arbeiderpartiet vil styrke idretten og det lokale frivillige kulturlivet ved å gi disse en større andel av Norsk Tippings overskudd (tippenekkelen). Samtidig skal forpliktelsene i kulturløftet stå ved lag, og en prosent av statsbudsjettet skal gå til kultur innen 2014.

Arbeiderpartiet vil gradvis øke idrettens andel av overskuddet i Norsk Tipping til 64 prosent. Arbeiderpartiet ber regjeringen komme med en plan for en slik endring av tippenekkelen i den varslede stortingsmeldingen om den statlige idrettspolitikken. Bygging og rehabilitering av idrettsanlegg, og arbeidet med å redusere frafallet i idrett blant ungdom må prioriteres. Omleggingen må også bidra til at idretten styrker arbeidet med å inkludere funksjonshemmede og

grupper som i dag i liten grad deltar i idrettsaktiviteter. Også tiltak for å legge til rette for friluftsliv skal styrkes som den del av dette.

Endringen av tippene nøkkelen skal også styrke det frivillige kulturlivet gjennom Frifond. En styrking av Frifond skal bidra til å sikre for barn og unge over hele landet et bredere og bedre lokalt fritidstilbud. Tilskuddet når ut til et bredt spekter av organisasjoner, frittstående grupper og foreninger med ulike formål og aktivitetsgrunnlag som arbeider for og med barn og unge under 26 år i lokalmiljøet.

Fortsatt grasrotandel

Den rød-grønne regjeringen har innført grasrotandelen, som gir spillere hos Norsk Tipping mulighet til å være med å bestemme hva noe av overskuddet skal gå til. Hver enkelt spiller kan velge hvilket lag eller forening som får fem prosent av spillerinnsatsen. Det vil si at dersom noen spiller Lotto for hundre kroner, går fem kroner til grasrotmottakeren. Og spilleren innsats, premie eller vinnnersjans vil ikke reduseres. Om lag 650 000 spillere har tilknyttet seg grasrotandelen. Så langt i 2010 er det generert 224,1 millioner kroner til frivillige lag og foreninger gjennom grasrotordningen. Arbeiderpartiet vil opprettholde denne ordningen.

Arbeiderpartiet vil:

- Støtte aktivt opp under et levende sivilsamfunn og et sterkt og selvstendig organisasjonsliv.
- Stimulere til økt deltakelse også fra grupper som i dag faller utenfor det frivillige organisasjonssamfunnet.
- At barn av familier som lever på sosialstønad skal ha selvstendig rett til aktivitetsstøtte
- Fortsette etableringen av flere frivilligsentraler i kommunene.
- Forbedre og forenkle Frivillighetsregistret.
- Trappe opp momskompensasjonen for frivillig sektor.
- Samarbeide med idretten om tiltak som kan redusere frafallet blant ungdom.
- Legge vekt på idrettens egne prioriteringer av hvilke anlegg som bør bygges.
- Gradvis øke idrettens andel av overskuddet i Norsk Tipping til 64 prosent.
- Videreføre grasrotandelen i Norsk Tipping.
- Arbeide for et samarbeid mellom fylkeskommuner om bruk av kulturkort, der ungdom ofte oppsøker kulturtilbudet i nabofylker.
- Endre tippene nøkkelen slik at idretten og det lokale frivillige kulturlivet får en større andel av Norsk Tippings overskudd.
-

Tillegg til linje 1321 til 1323: Forslag fra redaksjonskomiteen

Redaksjonskomiteen foreslo at første setning endres til: Endringen av tippene nøkkelen, der kulturens andel økes til 18 %, skal også styrke det frivillige kulturlivet gjennom Frifond.

Tillegg til linje 1321 til 1323

284 Marianne Bremnes, Troms

Endringene av tippene nøkkel der kulturens direkte andel øker til 18 prosent styrker det frivillige kulturlivet blant annet gjennom en styrking av Frifond som bidrar til å sikre barn og unge over hele landet et bredere og bedre lokalt fritidstilbud.

Vedtak: Forslaget falt.

Vedtak: Redaksjonskomiteens forslag vant med overveldende flertall.

Tillegg ny linje 1326: "Arbeiderpartiet vil også styrke den offentlige støtten fra staten, fylkeskommunene og kommunene til kulturtiltak for barn og ungdom.

Redaksjonskomiteen avviser forslaget

Vedtak: Forslaget avvist.

220 Mellvin Steinsvoll, Møre og Romsdal

Linje 1267, tillegg:

- Norge er avhengig av den frivillige beredskap som blant andre Norsk Folkehjelp og Røde Kors står for.
- Det legges opp til en statligordning som dekker dokumentert tap av arbeidsfortjeneste ved aksjoner igangsatt av HRS (Hovedredningsentralen) eller politiet.

Forslaget kan innredigeres i uttalelsens linje 1267.

Redaksjonskomiteen foreslo at forslaget ble oversendt Sentralstyret.

Vedtak: Enstemmig vedtatt oversendt Sentralstyret.

Vedtak: Det endelige forslaget ble etter endringsforslaget fra redaksjonskomiteen som følger:

14. Frivillig innsats i et levende sivilsamfunn

De medlemsbaserte frivillige organisasjonene gjør en stor innsats for levende lokalmiljø og er en viktig demokratisk ressurs i storsamfunnet. Det frivillige kultur- og organisasjonslivet skaper aktivitet og gir mulighet for deltakelse. Mange mennesker – unge og voksne – legger ned et stort frivillig arbeid i de medlemsbaserte organisasjonene. Flere organisasjoner legger i samarbeid med kommunene til rette for at folk kan bruke tid og krefter på å hjelpe andre, for eksempel gjennom frivilligsentralene eller annet frivillig og ikke-betalt arbeid. Frivillig innsats er viktige bidrag til å løse viktige samfunnsoppgaver som folkehelse og inkludering. Arbeiderpartiet vil støtte aktivt opp under et levende sivilsamfunn og et sterkt og selvstendig organisasjonsliv. Arbeiderpartiet vil stimulere til økt deltakelse også fra grupper som i dag faller utenfor det frivillige organisasjons-samfunnet.

Arbeiderpartiet vil legge til rette for at alle barn og unge gis muligheter til å delta og utvikle seg i samfunnet uavhengig av foreldrenes økonomiske og sosiale situasjon. Derfor skal barn av familier som lever på sosialstønad ha selvstendig rett til aktivitetsstøtte. Dette vil bidra til en mer mangfoldig frivillighet sektor.

Et funksjonelt frivillighetsregister

Frivillighetsregisteret ble etablert 1. januar 2009. Foreninger, stiftelser og aksjeselskap som driver frivillig virksomhet kan registreres i Frivillighetsregisteret, om de fyller vilkårene. Formålet med registeret er å forbedre og forenkle samhandling mellom frivillig virksomhet og offentlige myndigheter og å gi økt kunnskap om frivillig sektor. Frivillighetsregistret bør derfor være enklest mulig å bruke uten store kostnader for organisasjonene. Frivillighetsregistret bør også ta høyde for at i enkelte lag og foreninger er alle tillitsvalgte under 18 år.

Trappe opp momskompensasjonen til frivillig sektor

Regjeringen har økt merverdikompensasjonen til frivillig sektor med 212 millioner kroner i 2011. Til sammen får frivillig sektor merverdikompensasjon som tilsvarer en bevilgning på 608 millioner kroner i 2011. Denne satsingen for å styrke og bedre rammevilkårene til frivillig sektor er historisk og er en av hovedsatsingene i Kulturløftet. Målet for denne ordningen er å kompensere for utgifter som frivillige organisasjoner har til merverdiavgift ved kjøp av varer og tjenester. Arbeiderpartiet vil sikre at momskompensasjonsordningen trappes opp til 1,2 milliarder kroner i 2014.

Bedre vilkår for idretten

Idretten er vår største frivillige bevegelse. Norges Idrettsforbund har 2 millioner medlemskap, og flere hundre tusen frivillige bidrar hver uke til å skape et positivt aktivitetstilbud for barn, unge og voksne over hele landet. Idretten bidrar også til at vi når andre samfunns mål. Idretten er blant annet en viktig inkluderingsarena, bidrar til bedre folkehelse, fysisk aktivitet i skolen og SFO, og kan være et godt verktøy i arbeidet med å få flere tilbake i jobb (Aktiv på dagtid).

En av utfordringene for idretten er frafallet i ungdomsårene. Arbeiderpartiet vil derfor samarbeide med idretten om tiltak som kan redusere frafallet blant ungdom i idrett.

Gode og funksjonelle idrettsanlegg er det viktigste bidraget til idrettens arbeid med å skape gode aktivitetstilbud for barn og unge og for å øke den fysiske aktiviteten i befolkningen. Det er derfor viktig at kommunene setter av arealer for idrettsanlegg. Det er også viktig å ta hensyn til idrettens egne prioriteringer av hvilke anlegg som bør bygges. De lokale idrettsrådene bør trekkes med i arbeidet med arealplaner. Idrettsanlegg som bygges i tilknytning til skoler gir en bedre utnyttelse av anleggene totalt sett. Da kan skolene bruke anleggene til kroppsøving og andre aktiviteter på dagtid.

Mer til idrett og kultur – endring av tippeneøkkelen

Arbeiderpartiet vil styrke idretten og det lokale frivillige kulturlivet ved å gi disse en større andel av Norsk Tippingens overskudd (tippeneøkkelen). Samtidig skal forpliktelsene i kulturløftet stå ved lag, og en prosent av statsbudsjettet skal gå til kultur innen 2014.

Arbeiderpartiet vil gradvis øke idrettens andel av overskuddet i Norsk Tipping til 64 prosent. Arbeiderpartiet ber regjeringen komme med en plan for en slik endring av tippeneøkkelen i den varslede stortingsmeldingen om den statlige idrettspolitikken. Bygging og rehabilitering av idrettsanlegg, og arbeidet med å redusere frafallet i idrett blant ungdom må prioriteres. Omleggingen må også bidra til at idretten styrker arbeidet med å inkludere funksjonshemmede og grupper som i dag i liten grad deltar i idrettsaktiviteter. Også tiltak for å legge til rette for friluftsliv skal styrkes som den del av dette.

Endringen av tippeneøkkelen, der kulturens andel økes til 18 %, skal også styrke det frivillige kulturlivet gjennom Frifond. En styrking av Frifond skal bidra til å sikre for barn og unge over hele landet et bredere og bedre lokalt fritidstilbud. Tilskuddet når ut til et bredt spekter av organisasjoner, frittstående grupper og foreninger med ulike formål og aktivitetsgrunnlag som arbeider for og med barn og unge under 26 år i lokalmiljøet.

Fortsatt grasrotandel

Den rød-grønne regjeringen har innført grasrotandelen, som gir spillere hos Norsk Tipping mulighet til å være med å bestemme hva noe av overskuddet skal gå til. Hver enkelt spiller kan velge hvilket lag eller forening som får fem prosent av spillerinnsatsen. Det vil si at dersom noen spiller Lotto for hundre kroner, går fem kroner til grasrotmottakeren. Og spilleren innsats, premie eller vintersjanse vil ikke reduseres. Om lag 650 000 spillere har tilknyttet seg grasrotandelen. Så langt i 2010 er det

generert 224,1 millioner kroner til frivillige lag og foreninger gjennom grasrotordningen. Arbeiderpartiet vil opprettholde denne ordningen.

Arbeiderpartiet vil:

- Støtte aktivt opp under et levende sivilsamfunn og et sterkt og selvstendig organisasjonsliv.
- Stimulere til økt deltakelse også fra grupper som i dag faller utenfor det frivillige organisasjonssamfunnet.
- At barn av familier som lever på sosialstønad skal ha selvstendig rett til aktivitetsstøtte
- Fortsette etableringen av flere frivilligsentraler i kommunene.
- Forbedre og forenkle Frivillighetsregistret.
- Trappe opp momskompensasjonen for frivillig sektor.
- Samarbeide med idretten om tiltak som kan redusere frafallet blant ungdom.
- Legge vekt på idrettens egne prioriteringer av hvilke anlegg som bør bygges.
- Gradvis øke idrettens andel av overskuddet i Norsk Tipping til 64 prosent.
- Videreføre grasrotandelen i Norsk Tipping.
- Arbeide for et samarbeid mellom fylkeskommuner om bruk av kulturkort, der ungdom ofte oppsøker kulturtilbudet i nabofylker.
- Endre tippeneøkkel slik at idretten og det lokale frivillige kulturlivet får en større andel av Norsk Tippingens overskudd.

15. Sjømat

Sjømatnæringen er viktig for Norge! Den er Norges nest største eksportnæring, og bidrar til inntekter og sysselsetting i hele landet, og spesielt i mange lokalsamfunn langs kysten. Arbeiderpartiets visjon er at Norge skal være verdens fremste sjømatnasjon. Det innebærer at vi skal ligge i front kunnskapsmessig på områder som bærekraftig ressursbruk, havmiljø, klima, produktutvikling og marked.

Havbruksnæringen

Havbruksnæringen har hatt en sterk vekst de siste årene og har fortsatt stort potensial framover. Vi vil legge til rette for videre vekst i havbruksnæringen, men veksten skal skje innenfor miljømessige bærekraftige rammer. For å sikre dette må det utvikles indikatorer og mål for hva som er akseptabel miljøpåvirkning, og kriterier for lokalisering av oppdrettsanlegg av oppdrettsanlegg basert på en bredere økosystemtilnærming. Bærekraft er en forutsetning for oppdrett, og vi vil at en andel av konsesjonsvederlaget skal komme de berørte kystsamfunn til gode..

Villaksen

Villaksens tusenårige gener er for viktig til å bli utryddet. Trusselbildet til villaksen er sammensatt, men lus og rømminger fra havbruksnæringen er i noen områder blant de alvorligste. Regjeringen legger en bærekraftstrategi til grunn for sine krav og tiltak til oppdrettsnæringa. I disse dager er flere forslag og rapporter ute på høring, blant annet om strengere krav til teknisk standard på oppdrettsanleggene, lengre landfase for settefisk og ombærekraftig arealbruk i havbruksnæringa. Tiltakene som er foreslått oppfattes som positive. Både ut i fra et miljøperspektiv, og med hensyn til den betydning villaksen har som næringsgrunnlag på mange steder er det viktig at sterkere tiltak for å begrense smitte og rømming av oppdrettslaks blir ivaretatt.

Kystfolket og kystfiske

Fiskeressursene må forvaltes med sikte på høyest mulig langsiktig ressursuttak innenfor bærekraftige rammer, og et mest mulig stabilt uttak fra år til år. Vi vil ha en variert flåte og rettferdig fordeling av fiskeressursene som bidrar til å sikre lønnsomme bedrifter og sysselsetting langs

kysten. Et viktig arbeid for å sikre ressursgrunnlaget vil være å fortsette kampen mot det ulovlige, uregulerte og urapporterte fisket.

Fiskeri- og havbruksnæringen skal videreutvikles ved å bygge på vårt fortrinn ved å bygge på fersk råstoff av høy kvalitet. Arbeiderpartiet vil jobbe for å sikre industrien stabil helårlig tilgang på råstoff. Det skal legges vekt på at norske sjømatprodukter møter forbrukernes krav til miljø, merking og sporbarhet.

Arbeiderpartiet vil sikre et tilfredsstillende kvotegrunnlag, fiskemuligheter og inntektsmuligheter for den minste flåten i de samiske områdene i oppfølgingen av kystfiskutvalgets innstilling.

Kysttorsk har vært og er grunnlaget for bosettingen langs kysten og må forvaltes med sikte på at kystflåten også i fremtiden kan livnære seg av den.. Fiske på kysttorsk bør forbeholdes passive redskaper og utøves bærekraftig. Den minste kystflåten skal også i fremtida ha en viktig rolle langs kysten. Arbeiderpartiet vil legge til rette for en utvikling som sikrer fornying og rekruttering av denne flåten innenfor rammen av gjeldende strukturpolitikk. Sikring av kysttorsken representerer store muligheter for arbeid for alle langs kysten.

1. Kysttorsken må som hovedregel forbeholdes kystflåten og komme den lokale befolkningen til gode.
2. Vi trenger mer kunnskap om notfiskets påvirkning for bestanden av kysttorsk.
3. Arbeiderpartiet skal være garantisten for at både kystflåten og landindustrien blir godt ivaretatt for å sikre levende kystsamfunn.

286 Odd Arne Thunberg, Troms

Linje 1368 ny setning "det innføres en ordning med en arealkompensasjon som kommer vertskommunene til gode"

Redaksjonskomiteen avviser forslaget

Vedtak: Forslaget avvist.

259 Odd Eriksen, Nordland

Endre linje 1401 "punktum etter flåten. Stryk "innenfor rammen av gjeldende strukturpolitikk.

Redaksjonskomiteen avviser forslaget.

Vedtak: Forslaget avvist.

Dirigenten tok så opp redaksjonskomiteens innstilling til endelig godkjenning:

Vedtak: Redaksjonskomiteens innstilling vedtatt.

16. Gode post- og teletjenester i hele landet

Arbeiderpartiet vil ha gode post- og teletjenester og tilgang på bredbånd med tilstrekkelig kapasitet i hele landet. Det er en forutsetning for at innbyggere og næringsliv skal kunne ta del i de mulighetene som digitalisering og utvikling av elektroniske tjenester åpner for.

Norge er blant de landene i Europa med størst bredbåndsdekning. 99,3 prosent av befolkningen har i dag tilgang på bredbånd. Nye bruksområder, særlig ned- og opplasting av video og film og økt bruk av nettet til andre kommunikasjons- og underholdningstjenester, gjør at det vi for noen år siden opplevde som et fullgodt bredbånd, i dag ikke har tilstrekkelig kapasitet til å dekke det bruksområdet folk ønsker seg. Arbeiderpartiet vil derfor føre en politikk for fortsatt utbygging av bredbånd i hele landet.

Regjeringen skal om ikke lenge auksjonere ut ledige frekvenser på megahertz-båndet til tilbydere av mobilt bredbånd. Regjeringen må da stille klare krav til en god dekning i alle deler av landet. Utbygging av mobilt bredbånd vil være den mest effektive måten å dekke bredbåndsbehovet i de deler av landet der annen type bredbåndsdekning vil være vanskelig. I tillegg må regjeringen fortsatt støtte utbygging av bredbånd i de deler av landet der utbygging ikke er mulig uten offentlig støtte.

En god bredbåndsdekning er en grunnforutsetning for utbygging av nye digitale tjenester både i offentlig og privat regi. Fornyning av offentlig sektor dreier seg om utvikling av nye tjenester, forbedring av eksisterende tjenester og bedre arbeidsmåter. Det er helt avhengig av en bevisst bruk og utvikling av IKT i offentlig sektor. Vi må ha en god utbygging av bredbånd i hele landet for at innbyggere og næringslivet skal dra nytte av den forenkling og effektivisering som elektroniske offentlige tjenester innebærer.

Posten tilbyr viktige tjenester for næringsliv, offentlig forvaltning og enkeltmennesker i by og land. Dagens tjenestetilbud omfatter postombæring seks dager i uka. Kravene til postinnsamling og -levering i helgen og til grunnleggende banktjenester, gir høyere kostnader for Posten Norge AS enn de ville hatt uten disse kravene. Merkostnadene dekkes gjennom Postens overskudd fra andre deler av virksomheten og gjennom statlig kjøp. Bevilgningene til dette i 2010 var på 497 millioner kroner. Til sammenligning er det siden 2006 blitt bevilget til sammen om lag 850 millioner kroner til utbygging av bredbånd i områder uten eksisterende bredbåndstilbud.

Når færre bruker post og flere benytter seg av elektroniske kommunikasjonsformer, synker inntektsgrunnlaget for Posten. Dette er den viktigste grunnen til at staten må betale mer for det samme tjenestetilbudet. Posten Norge AS har i dag enerett på å håndtere postsendinger på under 50 gram. Resten av postmarkedet er åpent også for andre tjenesteytere. Kun 12,9 prosent av inntektene i Posten Norge AS kom fra enerettsområdet i 2009. Resten av Postens inntekter kommer fra tjenesteområder der Posten ikke har enerett, men konkurrerer med andre leverandører.

Det tredje postdirektivet fra EU legger opp til at også andre tilbydere enn Posten Norge AS kan håndtere postsendinger på under 50 gram. Det kan føre til at andre leverandører overtar deler av markedet fra Posten Norge AS. Postens muligheter til å finansiere ulønnsomme tjenester ved hjelp av inntekter fra de lønnsomme delene (krysssubsidierting), kan bli mindre. Posten Norge AS har foreslått å fjerne kravet om lørdagsombæring, blant annet fordi brevvolumet synker. Anslag tyder på at en endring av statens krav fra seks til fem omdelingsdager og bortfall av bankplikten, ville gitt en innsparing på om lag 300 millioner kroner i 2010.

En eventuell gjennomføring av postdirektivet vil ikke i seg selv være til hinder for å opprettholde tjenestetilbudet. Direktivet krever innsamling og utlevering av post minst fem ganger i uka. I tillegg krever direktivet at leveringspliktige posttjenester skal ha en overkommelig pris. Det er opp til det enkelte land å bestemme omfanget av leveringspliktige tjenester, om det skal være enhetsporto og hvordan dette skal finansieres.

Regjeringen har gjennomført utredninger av EUs postdirektiv, men har ikke vært i drøftinger med EU om vilkårene for innføring av direktivet. Norge har gode erfaringer i tilsvarende drøftinger om blant annet hjemfallsretten og arbeidsgiveravgift.

Arbeiderpartiet vil ikke akseptere konkurransevilkår der arbeidstakerne må bære kostnadene. Arbeiderpartiet sier nei til sosial dumping. Disse forutsetningene er avgjørende for Arbeiderpartiet som et sosialdemokratisk og solidarisk parti.

Arbeiderpartiet vil sikre seks dagers ombæring i hele landet. Enhetsportoene må beholdes. De ansattes lønns- og arbeidsvilkår skal ikke svekkes. Landsmøtet vil at resultatet av drøftingene skal behandles i Landsstyret. Dersom disse forutsetningene ikke lar seg innfri, forutsetter Arbeiderpartiet at Norge skal benytte seg av reservasjonsretten.

078 Ingvar Midthun, Hedmark

Endring i linje 1474: Arbeiderpartiet skal sikre seks dagers ombæring i hele landet. Enhetsportoene **skal** beholdes.

Kristiane Berg, Landsstyret

Opprettholder Rogaland Arbeiderpartis forslag i denne saken.

171 Laura Seltveit, Rogaland

Krever veto mot EUs tredje postdirektiv

De negative konsekvensene ved å innføre EUs tredje postdirektiv er så store at regjeringen må gå inn for å benytte den demokratiske reservasjonsretten vi har i EØS-avtalen.

Posttjenester er en viktig del av infrastrukturen i Norge og bidrar til at vi kan bo og jobbe i hele landet på like vilkår. En innføring av postdirektivet vil ramme servicenivået og kvaliteten på posttjenestene. Folk og næringsliv i distrikts-Norge vil få dyrere posttjenester i et liberalisert postmarked. Dagens postlov, konsesjon og enhetsporto er en garantist for at folk og næringsliv har tilgang til rimelige, likeverdige, gode og pålitelige posttjenester, slik at folk kan jobbe og bo i hele landet. Alt dette må revideres og endres ved en eventuell liberalisering av postmarkedet. Det som står på spill er et av verdens beste posttilbud.

LO-kongressen i 2009 vedtok at det er aktuelt å bruke reservasjonsretten og at innføring av postdirektivet måtte utsettes i påvente av grundigere utredninger.

I Soria Moria 2 er det slått fast at regjeringen gjennom konsesjon vil sikre opprettholdelse av de samfunnspålagte oppgavene Posten har, og legge fram forslag til ny postlov for å opprettholde et likeverdig tilbud av posttjenester i hele landet til lik pris. Før endelig beslutning ville regjeringen innhente kunnskap og utrede konsekvenser ved en eventuell implementering av postdirektivet.

I tråd med LO-kongressens vedtak og Soria Moria 2, har regjeringen ved Samferdselsdepartementet fått utført hele fem forskjellige utredninger. Regjeringen har med dette fått svar på alt som var etterspurt. Utredningene har i klartekst konkludert med følgende:

- Statens kostnader til kjøp av ulønnsomme posttjenester er beregnet til å øke dramatisk ved å opprettholde posttjenestene på dagens nivå dersom man implementerer EUs tredje postdirektiv.
- Faren for sosial dumping er stor. Det kan vises til at samtlige EU land som har liberalisert brevpostmarkedet de siste årene har fått sosial dumping blant postansatte.
- De juridiske sidene ved å benytte reservasjonsretten mot direktivet er også vurdert.

- Konklusjonen er at de juridiske konsekvensene er minimale. Postsektoren er et område som er lett å avgrense.

101 Aksel Eng, Oppland

Linje 1475/1476 endres til: "Landsmøtet krever at resultatet av drøftingene skal behandles av landsmøtet i 2013".

Dirigenten satte redaksjonskomiteens innstilling opp mot forslaget fra Rogaland Ap.

Vedtak: Siden Rogaland Aps forslag ble vedtatt med 184 stemmer, ble redaksjonskomiteens innstilling og endringsforslagene til denne ikke tatt opp til realitetsbehandling. Uttalelsen som ble vedtatt ble som følger:

16. Krever veto mot EUs tredje postdirektiv

De negative konsekvensene ved å innføre EUs tredje postdirektiv er så store at regjeringen må gå inn for å benytte den demokratiske reservasjonsretten vi har i EØS-avtalen.

Posttjenester er en viktig del av infrastrukturen i Norge og bidrar til at vi kan bo og jobbe i hele landet på like vilkår. En innføring av postdirektivet vil ramme servicenivået og kvaliteten på posttjenestene. Folk og næringsliv i distrikts-Norge vil få dyrere posttjenester i et liberalisert postmarked. Dagens postlov, konsesjon og enhetsporto er en garantist for at folk og næringsliv har tilgang til rimelige, likeverdige, gode og pålitelige posttjenester, slik at folk kan jobbe og bo i hele landet. Alt dette må revideres og endres ved en eventuell liberalisering av postmarkedet. Det som står på spill er et av verdens beste posttilbud.

LO-kongressen i 2009 vedtok at det er aktuelt å bruke reservasjonsretten og at innføring av postdirektivet måtte utsettes i påvente av grundigere utredninger.

I Soria Moria 2 er det slått fast at regjeringen gjennom konsesjon vil sikre opprettholdelse av de samfunnsplagte oppgavene Posten har, og legge fram forslag til ny postlov for å opprettholde et likeverdig tilbud av posttjenester i hele landet til lik pris. Før endelig beslutning ville regjeringen innhente kunnskap og utrede konsekvenser ved en eventuell implementering av postdirektivet.

I tråd med LO-kongressens vedtak og Soria Moria 2, har regjeringen ved Samferdselsdepartementet fått utført hele fem forskjellige utredninger. Regjeringen har med dette fått svar på alt som var etterspurt. Utredningene har i klartekst konkludert med følgende:

- Statens kostnader til kjøp av ulønnsomme posttjenester er beregnet til å øke dramatisk ved å opprettholde posttjenestene på dagens nivå dersom man implementerer EUs tredje postdirektiv.
- Faren for sosial dumping er stor. Det kan vises til at samtlige EU land som har liberalisert brevpostmarkedet de siste årene har fått sosial dumping blant postansatte.
- De juridiske sidene ved å benytte reservasjonsretten mot direktivet er også vurdert.
- Konklusjonen er at de juridiske konsekvensene er minimale. Postsektoren er et område som er lett å avgrense.

17. Pelsdyroppdrett

Styrt avvikling av pelsdyroppdrett etter en overgangsperiode med omstillingsmidler

Arbeiderpartiet mener det er forbundet med store utfordringer innen dyrevelferd i pelsdyrnæringen - noe både Den norske veterinærforening og Veterinærinstituttet har påpekt. Brudd på gjeldende

regler i bransjen har vært avdekket gjentatte ganger, både gjennom media og av Mattilsynet. Næringen har fått flere sjanser til å forbedre forholdene uten å kunne vise til gode nok resultater.

I all hovedsak, drives næringen i dag på deltid i tillegg til annen næringsvirksomhet. I løpet av de siste ti årene har over halvparten av pelsdyrfarmene i landet blitt lagt ned, og det er nå rundt kun 300 pelsfarmer i drift.

Samtidig har holdningene til dyrevelferd vært i utvikling siden driftsformen ble etablert på 1930-tallet. Arbeiderpartiet mener at sannsynligheten for at pelsdyroppdrett skal kunne drives i overensstemmelse med dagens krav til etisk dyrehold, virker liten.

Arbeiderpartiet går inn for en styrt avvikling av pelsdyrnæringen. Omstillingsmidler for etablering av ny landbruksvirksomhet basert på gårdsbruket sine ressurser, blir stilt til rådighet i avviklingsperioden.

Arbeiderpartiet vil gjennom dette at storsamfunnet viser ansvar for næringsutøverne, samtidig som hensynet til dyrevelferden ivaretas.

Dissens: *Rigmor Aasrud, Signe Øye, Alf Daniel Mo, Kjetil Bjørkelund:*

Arbeiderpartiet mener dyrehold der dyrelidelser kan påvises, ikke kan aksepteres. Dyrevelferdsloven har til hensikt å regulere dyrenes velferd og det ansvar som påhviler den som har dyr. Både gjennom media og gjennom Mattilsynets kontroller på anleggene, har det kommet fram at det har vært brudd på gjeldene lovverk i pelsdyrnæringen. For å motvirke slike hendelser, har pelsdyrnæringen selv iverksatt tiltak som vil kunne bedre situasjonen, gjennom blant annet en obligatorisk sertifiseringsordning og tettere veterinæroppfølging. I tillegg til dette har regjeringen bedt Mattilsynet om å foreta flere uanmeldte kontroller og illegge strengere reaksjoner i de tilfeller der det er brudd på lovverket eller dyr lider.

For mange gårdsbruk er pelsdyrnæringen en viktig inntektskilde. Mange pelsdyroppdrettere driver innenfor rammene av gjeldende lovverk og på en måte som er i samsvar med kravene til god dyrevelferd. Dette taler for en politikk som ikke forbyr næringen, men følger utviklingen i næringen nøye, for eventuelt å iverksette strengere reguleringer og tiltak som kan bedre dyrevelferden. Skulle dette allikevel ikke vise seg å være tilstrekkelig, vil en nærmere vurdering av en styrt avvikling være riktig.

Innledninger på 3 minutter:

Sveinung Valle, Landsstyret, presenterte flertallsinnstillingen.

Dissensen fra mindretallet ble presentert av 248 Alf Daniel Moen, Nord-Trøndelag.

Vedtak: Flertallsinnstillingen vedtatt mot 124 stemmer som ble avgitt for mindretallsinnstillingen. Uttalelsen som ble vedtatt er som følger:

17. Pelsdyroppdrett

Styrt avvikling av pelsdyroppdrett etter en overgangsperiode med omstillingsmidler

Arbeiderpartiet mener det er forbundet med store utfordringer innen dyrevelferd i pelsdyrnæringen - noe både Den norske veterinærforening og Veterinærinstituttet har påpekt. Brudd på gjeldende regler i bransjen har vært avdekket gjentatte ganger, både gjennom media og av Mattilsynet. Næringen har fått flere sjanser til å forbedre forholdene uten å kunne vise til gode nok resultater.

I all hovedsak, drives næringen i dag på deltid i tillegg til annen næringsvirksomhet. I løpet av de siste ti årene har over halvparten av pelsdyrfarmene i landet blitt lagt ned, og det er nå rundt kun 300 pelsfarmer i drift.

Samtidig har holdningene til dyrevelferd vært i utvikling siden driftsformen ble etablert på 1930-tallet. Arbeiderpartiet mener at sannsynligheten for at pelsdyroppdrett skal kunne drives i overensstemmelse med dagens krav til etisk dyrehold, virker liten.

Arbeiderpartiet går inn for en styrt avvikling av pelsdyrnæringen. Omstillingsmidler for etablering av ny landbruksvirksomhet basert på gårdsbruket sine ressurser, blir stilt til rådighet i avviklingsperioden.

Arbeiderpartiet vil gjennom dette at storsamfunnet viser ansvar for næringsutøverne, samtidig som hensynet til dyrevelferden ivaretas.

18. Forslag som foreslås oversendt sentralstyret

Forslag nr. 11 fra Helge Stoltenberg, Oslo

Ja til flere Ønskebarn

Oversendes sentralstyret

Dissens (*Beate Svenningsen*): Forslaget realitetsbehandles i landsmøtet.

Forslag nr. 28 fra Jens Petter Hagen, Akershus

Fagopplæringens samfunnsansvar

Oversendes sentralstyret

Forslag nr. 7.45 fra Vest-Agder Arbeiderparti

Like vilkår for alle universiteter

Forslag fra 220 Mellvin Steinsvoll, Møre og Romsdal

Linje 1267, tillegg:

- Norge er avhengig av den frivillige beredskap som blant andre Norsk Folkehjelp og Røde Kors står for.
 - Det legges opp til en statligordning som dekker dokumentert tap av arbeidsfortjeneste ved aksjoner igangsatt av HRS (Hovedredningssentralen) eller politiet.
- Forslaget kan innredigeres i uttalelsens linje 1267.

Redaksjonskomiteen foreslo at forslaget ble oversendt Sentralstyret.

287 Kristina Torbergson, Troms

Delegaten tok opp igjen sitt forslag og ba om at det ble oversendt Sentralstyret.

Forbedret turnusordning

Dagens turnusordning for leger er en viktig ordning for å få en smidig overgang fra et teoretisk studium til et praktisk arbeid. Turnustida er en viktig del av utdanningen innen medisin for å sikre kvalifiserte leger til hele landet.

Arbeiderpartiet ønsker å sikre en god legedekning i hele landet og ønsker derfor å bevare dagens turnusordning og ikke gå over til nybegynnerstilling. Samtidig er det viktig å forbedre ordningen gjennom skjerpet språkkrav, økt kapasitet og obligatorisk fagprøve.

Dirigenten foreslo at forslaget ble oversendt Sentralstyret. Dette ble støttet av redaksjonskomiteen.

Vedtak: Innstillingen med tillegget fra Kristina Torbergsen vedtatt.

Pause.

Møtet ble satt igjen kl. 13.30.

SAK 12 - VALG

Dirigenten ga ordet til lederen i Valgkomiteen, **Martin Kolberg**, som la fram komiteens innstilling:

Kjære partifeller,

Jeg skal med dette legge fram valgkomiteens innstilling.
Innstillingen er enstemmig.

I henhold til lovens bestemmelser har komiteen denne gangen valgt å offentliggjøre innstillingen på forhånd, slik at landsmøtet skulle ha tid til å sette seg inn i den og være forberedt til behandlingen i møtet.

Komiteen ble valgt av landsstyret slik våre vedtekter bestemmer på sitt møte 9. februar i år.

Komiteen har bestått av:
Martin Kolberg, leder
Linda Verdal, Vest-Agder
Rune Tokle, Oslo
Tore Hagebakken, Oppland
Frode Berge; Rogaland
Gerd-Janne Kristoffersen, Nord-Trøndelag
Kari-Anne Opsahl, Troms
Gerd Kristiansen, LO
Eskil Pedersen, AUF
Odd Erik Stende, sekretær

Vi har hatt fem møter, tre hvor vi har vært samlet i Oslo og to telefonmøter.

Jeg vil at landsmøtet skal vite at arbeidet i komiteen har vært preget av åpenhet og direkte tale. En nødvendig ting for at valgkomiteen skal klare å gjøre sitt, noen ganger vanskelige arbeid.

Vi har, jeg hadde nær sagt selvfølgelig, hatt den viktige og riktige kontakten med vår organisasjon, først og fremst gjennom våre fylkespartier. Komiteen inviterte våre fylkespartier til å fremme forslag til medlemmer av sentralstyret. De fleste fylkespartiene fulgte oppfordringen.

Jeg skal så gå over til komiteens vurderinger og betraktninger som ligger til grunn for selve innstillingen.

Vi har hatt flere fruktbare diskusjoner om hvilke forhold som til sist skulle veie tyngst.

Sentralstyret er og skal være vårt operative, bestemmende organ. Sentralstyret er vårt strategiske organ. Det eneste i partiets sentrale struktur.

Å være medlem av sentralstyret er derfor et av de viktigste oppdrag noen kan få av partiet.

Landsmøtet og landsstyret er representativt sammensatt. Det er ikke sentralstyret. Hvert enkelt medlem skal velges på selvstendig, individuelt grunnlag.

Komiteen har lagt vekt på dette i sine vurderinger, - at den som foreslås skal kunne gi viktige bidrag inn i de løpende diskusjonene som vårt sentralstyre både skal og må føre.

Allikevel er det slik, som dere vet, at det er en god og viktig sedvane at andre hensyn også skal tillegges vekt.

Et viktig hensyn er forholdet mellom det som kalles "sentralt/distriktene". Det inneholder to dimensjoner. Den geografiske, og forholdet og balansen mellom foreslåtte medlemmer med "sentrale verv" og verv andre steder i organisasjonen. Det er grunn til å understreke her, at også stortingsrepresentanter og partifeller i regjeringen og i regjeringssystemet, også på en god måte representerer sitt distrikt. Komiteen mener at den nødvendige balansen er ivaretatt på en riktig måte.

Så vil jeg si noe som særlig relaterer seg til den geografiske balansen. Jeg sier det slik: Jeg har en invitasjon til landsmøtet. Jeg inviterer til at vi enes om at når vi velger vår ledelse, - leder, nestleder og sekretær, så velges de på nasjonalt grunnlag. Jeg vet av god erfaring at de også fungerer slik. De representerer ikke Oslo eller Finnmark. De representerer oss alle, uavhengig av hvor vi kommer fra i landet.

Ikke alle fylker kan komme med, det sier seg selv. Noen går ut, noen kommer inn. Men alle deler av landet vårt er representert.

Valgkomiteen foreslår at vi viderefører den sterke og gode tradisjonen vi har med at fagbevegelsen er godt representert i vårt sentralstyre. Vi skal være glade for at tre så sentrale representanter fra norsk fagbevegelse, med LOs leder Roar Flåthen i spissen, sier seg villige til å sitte i sentralstyret.

Forholdet mellom kontinuitet og fornyelse er viktig. Vi viderefører den fornyelsen forrige landsmøte gjorde. De som kom inn da med den begrunnelsen, får fornyet tillit. Men vi går lenger. Hvis landsmøtet slutter seg til vårt forslag, er det hele seks nye medlemmer i sentralstyret.

Så til det konkrete forslaget:

a)

May Britt Lunde fra Aust-Agder har meddelt at hun trekker seg, etter 4 år som medlem.

Det samme har Odd Kristian Reme, Rogaland gjort, 11 år i sentralstyret.

Tove Brandvik fra Hordaland har også trukket seg, hun har sittet i 4 år.

De har alle gjort et solid arbeid i sentralstyret som det står stor respekt av.

Det samme vil jeg si om Bjørn Inge Moe som har representert Troms og Nord-Norge i fire år.

Han går nå ut etter en felles innstilling i de tre nordligste fylkene om at det nå er Nordland som skal ha plassen.

Ingrid Heggø er ikke med i vår innstilling. Det har selvsagt ingenting med henne å gjøre som det gode medlem hun har vært. Men skyldes at Sogn og Fjordane ikke er med denne gangen. Fylket har vært representert i 4 år i denne omgangen.

Så til de foreslåtte:

b)

Det er med glede og entusiasme at vi foreslår at Jens gjenvelges som vår leder.

Du skal vite Jens at din autoritet i partiet er sterk og urokkelig. Ditt arbeid som leder og statsminister har styrket partiet i det som var og er en krevende tid. I tillegg – og det ikke uvesentlig, heller ikke i politikken. Vi er rett og slett glad i deg.

c)

Med den samme entusiasme foreslår vi at Helga skal gjenvelges som nestleder. Hun er selv entusiastisk, har bred erfaring fra alle deler av partiet, og fyller rollen som vår nestleder. Hun er også vår gode parlamentariske leder.

d)

Å være partisekretær er rett og slett krevende. Raymond har etablert seg som partisekretær i den sterke tradisjon det representerer i vårt parti. Han kombinerer organisasjon og politikk på den riktige og gode måten. Også her den enstemmige og entusiastiske tilslutningen.

e)

Det er vår mening og innstilling at Anniken skal gjenvelges som leder av kvinnenettverket og dermed også som medlem av sentralstyret.

Kvinnenettverket er en meget viktig del av vår organisasjon. For sosialdemokratiet er likestilling i partiet og samfunnet en av de mest sentrale verdier. Vårt forslag er at Anniken fortsatt gis ansvaret for dette.

f)

Begrunnelsen for de tre neste forslagene er gitt og allerede sagt:

Roar Flåthen, LOs leder, Arve Bakke, leder i Fellesforbundet og leder i Fagforbundet Jan Davidsen. Alle som gjenvalg.

g)

Så til de vi utover dette foreslår skal gjenvelges. Alle med den begrunnelse at de hver på sin måte fyller de kriteriene som valgkomiteen har lagt til grunn for sine valg.

Trond Giske, Sør-Trøndelag

Jan Bøhler, Oslo

Torgeir Micaelsen, Buskerud

Anette Trettebergstuen, Hedmark

Ingvild Kjerkol, Nord-Trøndelag

Mette Gundersen, Vest-Agder

Lubna Jaffery, Hordaland

h)

Så til de nye som vi foreslår innvalgt i sentralstyret. Komiteen har sammen med fylkespartiene sett etter kandidater med forankring, og som kan fylle rollen som viktige samtalepartnere om partiets strategiske utvikling.

Vi foreslår:

Terje Lien Aasland (46 år), Telemark:

Terje er leder av næringskomiteen på Stortinget. Han er fylkespartileder i Telemark Arbeiderparti. Terje har lang erfaring fra det lokale partiarbeidet og har en rekke verv bak Seg i kommunepolitikken i Skien.

Kjersti Stenseng (36 år), Oppland:

Hun er fylkespartileder i Oppland Arbeiderparti og har tidligere vært fylkesleder for kvinnenettverket i sitt fylkesparti. Kjersti fra Gudbrandsdalen er festivalsjef for Norsk Litteraturfestival på Lillehammer.

Marte Mjøs Persen (35 år), Hordaland:

Marte er nestleder i Arbeiderpartiet i Bergen og vår ordfører kandidat til valget i 2011. Marte har bakgrunn fra Human-Etisk Forbund, Nei til EU, Handel og kontor, og har flere styreverv innen LO-systemet.

Jonas Gahr Støre (50 år), Oslo:

Jonas foreslås innvalgt fordi komiteen mener at han, med sin særlige bakgrunn som vår fremste internasjonale representant, kan bringe viktige og nødvendige internasjonale perspektiver inn i sentralstyrets drøftinger. Det er komiteens oppfatning at sentralstyret i enda sterkere grad skal være sentrum for videreutvikling av vår internasjonale politikk. Gjør vi det, videreføres en god og riktig tradisjon.

Tone Toften (44 år), Nordland:

Vi kjenner Tone både som fylkespartileder i Nordland Arbeiderparti og som statssekretær i Helse- og omsorgsdepartementet. Hun har lang fartstid fra partiarbeid og kommunestyret i Sortland.

Cecilie Bjelland (43 år), Rogaland:

Cecilie er vår ordfører kandidat i Stavanger. Hun er utdannet jurist og økonom med advokatbevilling. Cecilie har bred erfaring fra olje- og energinæringen både i Norge og internasjonalt.

Eskil, vår dyktige AUF-leder, tiltrer sentralstyret med fulle rettigheter.

Kontrollkomiteen:

Valgkomiteen legger også frem forslag til kontrollkomite:

Vår solide leder gjennom 6 år – Ann-Marit Sæbønes – trekker seg.

Kjell Engebretsen, Akershus – ny leder

Asbjørn Kristoffersen, Akershus – gjenvalg.

Inger-Christin Torp, Østfold – ny

Vara:

Hilde Thorkildsen, Akershus – gjenvalg.

Karl Erik Høegh, Telemark - ny

Med dette legger jeg fram vår innstilling for landsmøtet.

ooOoo

Dirigenten opplyste at en så gikk over til valgene:

Valgkomiteens innstilling til nytt sentralstyre 2011 - 2013

Jens Stoltenberg, leder	52 år	Oslo	Gjenvalg	
Helga Pedersen, nestleder	38 år	Finnmark	Gjenvalg	
Raymond Johansen, sekretær	50 år	Oslo	Gjenvalg	
Anniken Huitfeldt	41 år	Akershus	Gjenvalg	leder kvinnenettverket
Roar Flåthen	61 år	Buskerud	Gjenvalg	
Arve Bakke	58 år	Møre og Romsdal	Gjenvalg	
Jan Davidsen	61 år	Hordaland	Gjenvalg	
Trond Giske	44 år	Sør-Trøndelag	Gjenvalg	
Anette Trettebergstuen	29 år	Hedmark	Gjenvalg	
Jan Bøhler	59 år	Oslo	Gjenvalg	
Lubna Jaffery	31 år	Hordaland	Gjenvalg	
Mette Gundersen	38 år	Vest-Agder	Gjenvalg	
Torgeir Micaelsen	31 år	Buskerud	Gjenvalg	
Ingvild Kjerkol	35 år	Nord-Trøndelag	Gjenvalg	
Marte Mjøs Persen	35 år	Hordaland	Ny	
Kjersti Stenseng	36 år	Oppland	Ny	
Tone Helen Toften	44 år	Nordland	Ny	
Terje Lien Aasland	46 år	Telemark	Ny	
Jonas Gahr Støre	50 år	Oslo	Ny	
Cecilie Bjelland	43 år	Rogaland	Ny	
Eskil Pedersen		AUF		Tiltrer med fulle rettigheter

Kontrollkomiteen

Kjell Engebretsen, leder
Inger-Christin Torp
Asbjørn Kristoffersen

Akershus
Østfold
Akershus

Gjenvalg
Ny
Gjenvalg

Vara:

Hilde Thorkildsen
Karl Erik Høegh

Akershus
Telemark

Gjenvalg
Ny

Vedtak:

Valgkomiteens innstilling enstemmig vedtatt.

SAK 13 - AVSLUTNING

Dirigenten ga ordet til Jens Stoltenberg som ba alle som går ut av Sentralstyret og Kontrollkomiteen om å komme opp på scenen, der han overrakte dem en blomsterbukett hver.

Chand Torsvik sang så sin egen sang: "En rose i rødt".

Jens Stoltenberg rettet en takk til Chand Torsvik!

Her i Arbeiderpartiet er vi glade i trøndere som er glade i Arbeiderpartiet. Vi har Åge, vi har Brøndbo-brødrene og nå har vi fått Chand Torsvik! Du har vært med oss flere ganger – og nå er du med oss på selveste landsmøtet.

Einar Gerhardsen var en av de fremste talspersonene for bruk av kultur i politikken. "Vi burde synge mer sammen", sa han. "Det koster så lite og gir så mye".

Så takk for det du har vært med å gi oss i dag. Takk for flott musikk og takk for en inspirerende valgkampsang. Den skal være med oss i månedene fram mot valgseier i september.

Jens Stoltenberg sa at det da bare gjensto å erklære det 63. ordinære landsmøtet i Arbeiderpartiet for hevet, og han ba delegatene reise seg for å avslutte møtet med å synge "Internasjonalen" med Chad Torsvik som forsanger.

Landsmøtet søndag sluttet kl. 14.38